

Sefer Yahuchanan (John)

Chapter 1

Shavua Reading Schedule (19th sidrot) - John 1 - 3

יְהוָה אֱלֹהִים וְהוּא אֱלֹהִים וְהוּא אֱלֹהִים וְהוּא אֱלֹהִים John1:1
:יְהוָה אֱלֹהִים וְהוּא אֱלֹהִים

אֵל בְּרֵאשִׁית הָיָה הַדְבָר וְהַדְבָר הָיָה אֵת הָאֱלֹהִים
וְאֵלֵהִים הָיָה הַדְבָר:

1. **b're'shiyth hayah hadabar w'hadabar hayah 'eth ha'Elohim w'Elohim hayah hadabar.**

John1:1 In the beginning was the Word, and the Word was with the Elohim, and the Word was Elohim.

<1:1> Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος.

1 En archē ēn ho logos, kai ho logos ēn pros ton theon, kai theos ēn ho logos.

יְהוָה אֱלֹהִים וְהוּא אֱלֹהִים וְהוּא אֱלֹהִים 2
בְּהוּא הָיָה בְּרֵאשִׁית אֵת הָאֱלֹהִים:

2. **hu' hayah b're'shiyth 'eth ha'Elohim.**

John1:2 He was in the beginning with the Elohim.

<2> οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν.

2 houtos ēn en archē pros ton theon.

אֵל בְּרֵאשִׁית הָיָה הַדְבָר וְהַדְבָר הָיָה אֵת הָאֱלֹהִים 3
גַּם כֹּל נִהְיָה עַל-יְדוֹ וּמִבְּלִעְדָּיו לֹא נִהְיָה כָּל-אֲשֶׁר נִהְיָה:

3. **hakol nih'yah `al-yado umibal`adayu lo' nih'yah kal-'asher nih'yah.**

John1:3 All things came into being through Him, and apart from Him nothing came into being that has come into being.

<3> πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν. ὃ γέγονεν

3 panta di' autou egeneto, kai chōris autou egeneto oude hen. ho gegonen

יְהוָה אֱלֹהִים וְהוּא אֱלֹהִים וְהוּא אֱלֹהִים 4
דָּבָר הָיָה חַיִּים וְהַחַיִּים הָיוּ אֹר לְבְנֵי הָאָדָם:

4. **bo hayu chayiyim w'hachayiyim hayu 'or lib'ney ha'adam.**

John1:4 In Him was life, and the life was the Light of men.

<4> ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων.

4 en autō zōē ēn, kai hē zōē ēn to phōs tōn anthrōpōn;

יְהוָה אֱלֹהִים וְהוּא אֱלֹהִים וְהוּא אֱלֹהִים 5
הַיְהוָה אֱלֹהִים וְהוּא אֱלֹהִים וְהוּא אֱלֹהִים וְהוּא אֱלֹהִים

5. **w'ha'or he'iyir bachshe'k w'hachshe'k lo' hisiygo.**

John1:5 The Light shines in the darkness, and the darkness did not comprehend it.

<5> καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.

5 kai to phōs en tē skotiā phainei, kai hē skotia auto ou katelaben.

:וַיְהִי אִישׁ שְׁלוּחַ מֵאֵת הָאֱלֹהִים וּשְׁמוֹ יְהוֹחָנָן 6
וַיְהִי אִישׁ שְׁלוּחַ מֵאֵת הָאֱלֹהִים וּשְׁמוֹ יְהוֹחָנָן 6

6. way'hiy 'iysh shaluach me'eth ha'Elohim ush'mo Yahuchanan.

John1:6 There came a man sent from the Elohim, whose name was Yahuchanan.

<6> Ἐγένετο ἄνθρωπος, ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης·

6 Egeneto anthrōpos apestalmenos para theou, onoma autō Iōannēs;

:זֶהוּא בָּא לְעֵדוּת לְהַעֲיִד עַל-הָאִוֵּר לְמַעַן יֵאֱמִינוּ בְּכֵן עַל-יְדוֹ 7
זֶהוּא בָּא לְעֵדוּת לְהַעֲיִד עַל-הָאִוֵּר לְמַעַן יֵאֱמִינוּ בְּכֵן עַל-יְדוֹ 7

7. hu' ba' l'eduth l'ha'iyd `al-ha'or l'ma'an ya'amiynu kulam `al-yado.

John1:7 He came as a witness, to testify about the Light, so that all might believe through him.

<7> οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ.

7 houtos elthen eis martyrian, hina martyresē peri tou phōtos, hina pantes pisteusōsin di' autou.

:חֵהוּא לֹא-הָיָה הָאִוֵּר כִּי אִם-לְהַעֲיִד עַל-הָאִוֵּר 8
חֵהוּא לֹא-הָיָה הָאִוֵּר כִּי אִם-לְהַעֲיִד עַל-הָאִוֵּר 8

8. hu' lo'-hayah ha'or ki 'im-l'ha'iyd `al-ha'or.

John1:8 He was not the Light, but he came to testify about the Light.

<8> οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.

8 ouk ēn ekeinos to phōs, all' hina martyresē peri tou phōtos.

:טֵהוּא הָאִוֵּר הָאֱמִיתִי הַמֵּאִיר לְכָל-אָדָם אֲשֶׁר בָּא אֶל-הָעוֹלָם 9
טֵהוּא הָאִוֵּר הָאֱמִיתִי הַמֵּאִיר לְכָל-אָדָם אֲשֶׁר בָּא אֶל-הָעוֹלָם 9

9. ha'or ha'amיתי hame'iyr l'kal-'adam 'asher ba' 'el-ha`olam.

John1:9 There was the true Light which, coming into the world, enlightens every man.

<9> Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον.

9 Ēn to phōs to alēthinon, ho phōtizei panta anthrōpon, erchomenon eis ton kosmon.

:יְבַעוֹלָם הָיָה וְעַל-יְדוֹ נְהִיָּה הָעוֹלָם וְהָעוֹלָם לֹא יָדָעוּ 10
יְבַעוֹלָם הָיָה וְעַל-יְדוֹ נְהִיָּה הָעוֹלָם וְהָעוֹלָם לֹא יָדָעוּ 10

10. ba`olam hayah w'`al-yado nih'yah ha`olam w'ha`olam lo' y'da`o.

John1:10 He was in the world, and the world was made through Him, and the world did not know Him.

<10> ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω.

10 en tō kosmō ēn, kai ho kosmos di' autou egeneto, kai ho kosmos auton ouk egnō.

11 יֵאָהוּא בָּא בְּשֵׁלוֹ וְאֲשֶׁר-הִמָּה לוֹ לֹא קִבְּלוּהוּ:
 11 יֵאָהוּא בָּא בְּשֵׁלוֹ וְאֲשֶׁר-הִמָּה לוֹ לֹא קִבְּלוּהוּ:

11. hu' ba' b'shelo wa'asher-hemah lo lo' qib'luhu.
 John1:11 He came to His own, and those who were His own did not receive Him.

<11> εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον.
 11 eis ta idia elthen, kai hoi idioi auton ou parelabon.

12 יְבִיחֶמְקֵבָלִים אֶתּוֹ הַמְּאֻמְיָנִים בְּשִׂמּוֹ נָתַן-עַז לָמוּ לְהִיּוֹת בְּנִים לְאֱלֹהִים:
 12 יְבִיחֶמְקֵבָלִים אֶתּוֹ הַמְּאֻמְיָנִים בְּשִׂמּוֹ נָתַן-עַז לָמוּ לְהִיּוֹת בְּנִים לְאֱלֹהִים:

12. w'ham'qab'liym 'otho hama'amiyniyim bish'mo nathan-`oz lamo lih'yoth baniym l'Elohim.
 John1:12 But as many as received Him, to them He gave the right to become children of Elohim, even to those who believe in His name,

<12> ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
 12 hosoi de elabon auton, edoken autois exousian tekna theou genesthai, tois pisteuousin eis to onoma autou,

13 יִגְאָשֶׁר לֹא מִדָּם וְלֹא מִחֶפֶץ הַבָּשָׂר אֶף לֹא-מִחֶפֶץ וְנֹכַח נוֹלְדוּ כִּי אִם-מֵאֵלֹהִים:
 13 יִגְאָשֶׁר לֹא מִדָּם וְלֹא מִחֶפֶץ הַבָּשָׂר אֶף לֹא-מִחֶפֶץ וְנֹכַח נוֹלְדוּ כִּי אִם-מֵאֵלֹהִים:

13. 'asher lo' midam w'lo' mechephets habasar 'aph lo'-mechephets geber noladu ki 'im-me'Elohim.
 John1:13 who were born, not of blood nor of the will of the flesh nor of the will of man, but of Elohim.

<13> οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐγεννήθησαν.
 13 hoi ouk ex haimatōn oude ek thelēmatos sarkos oude ek thelēmatos andros all' ek theou egennēthēsan.

14 יֵד וְהִתְקַבַּר נְהִיָּה בָּשָׂר וַיִּשְׁכֵּן בְּתוֹכֵנוּ וַנִּחְזֶה כְבוֹדוֹ כְּכֹבֹד בֶּן יָחִיד לְאָבִיו רַב-חֶסֶד וְאֵמֶת:
 14 יֵד וְהִתְקַבַּר נְהִיָּה בָּשָׂר וַיִּשְׁכֵּן בְּתוֹכֵנוּ וַנִּחְזֶה כְבוֹדוֹ כְּכֹבֹד בֶּן יָחִיד לְאָבִיו רַב-חֶסֶד וְאֵמֶת:

14. w'hadabar nih'yah basar wayish'kon b'thokenu wanechezeh k'bodo kik'bod ben yachiyd l'Abiyu rab-chesed we'emeth.

John1:14 And the Word became flesh, and dwelt among us, and we saw His glory, glory as of the only begotten from the Father, full of grace and truth.

<14> Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας.

14 Kai ho logos sarx egeneto kai eskēnōsen en hēmin,
kai etheasametha tēn doxan autou, doxan hōs monogenous para patros, plērēs charitos kai alētheias.

כַּיִן אֵלֶּיךָ הָיָה לִּי הַלֹּגוֹס הַבָּרִי וְהָיָה בְּרִי וְהָיָה בְּרִי וְהָיָה בְּרִי 15
:אֵלֶּיךָ הָיָה לִּי הַלֹּגוֹס הַבָּרִי וְהָיָה בְּרִי וְהָיָה בְּרִי וְהָיָה בְּרִי
טו וְהָיָה בְּרִי וְהָיָה בְּרִי וְהָיָה בְּרִי וְהָיָה בְּרִי וְהָיָה בְּרִי
הָיָה בְּרִי וְהָיָה בְּרִי וְהָיָה בְּרִי וְהָיָה בְּרִי וְהָיָה בְּרִי

15. w'Yahuchanan he`iyd `alayu wayiq'ra' le'mor hineh zeh hu' 'asher 'amar'tiy
haba' 'acharay hayah l'phanay ki qodem-liy hayah.

John1:15 Yahuchanan testified about Him and cried out, saying, This was He of whom I said,
He who comes after me has a higher rank than I, for He existed before me.

<15> Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν λέγων, Οὗτος ἦν ὃν εἶπον,
Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν.

15 Iōannēs martyrei peri autou kai kekragen legōn, Houtos ēn hon eipon,
Ho opisō mou erchomenos emprosthen mou gegonen, hoti prōtos mou ēn.

אֵלֶּיךָ הָיָה לִּי הַלֹּגוֹס הַבָּרִי וְהָיָה בְּרִי וְהָיָה בְּרִי 16
:אֵלֶּיךָ הָיָה לִּי הַלֹּגוֹס הַבָּרִי וְהָיָה בְּרִי וְהָיָה בְּרִי וְהָיָה בְּרִי

16. umim'lo'o laqach'nu kulanu chesed `al-chased.

John1:16 For of His fullness we have all received, and grace upon grace.

<16> ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος·

16 hoti ek tou plērōmatos autou hēmeis pantes elabomen kai charin anti charitos;

אֵלֶּיךָ הָיָה לִּי הַלֹּגוֹס הַבָּרִי וְהָיָה בְּרִי וְהָיָה בְּרִי 17
:אֵלֶּיךָ הָיָה לִּי הַלֹּגוֹס הַבָּרִי וְהָיָה בְּרִי וְהָיָה בְּרִי וְהָיָה בְּרִי
יז כִּי הַתּוֹרָה נִתְּנָה בְּיַד מֹשֶׁה וְהַחֹדֶד
וְהָאֵמֶת בָּאוּ עַל־יְדֵי יְהוֹשֻׁעַ הַמָּשִׁיחַ:

17. ki haTorah nit'nah b'yad-Mosheh
w'hacheded w'ha'emeth ba'u `al-y'dey Yahushua the Mashiyach.

John1:17 For the Law was given through Moshe;
grace and truth came through Yahushua the Mashiyach.

<17> ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.

17 hoti ho nomos dia Mōuseōs edothē, hē charis kai hē alētheia dia Iēsou Christou egeneto.

אֵלֶּיךָ הָיָה לִּי הַלֹּגוֹס הַבָּרִי וְהָיָה בְּרִי וְהָיָה בְּרִי 18
:אֵלֶּיךָ הָיָה לִּי הַלֹּגוֹס הַבָּרִי וְהָיָה בְּרִי וְהָיָה בְּרִי וְהָיָה בְּרִי
יח אֵת הָאֱלֹהִים לֹא־רָאָה אִישׁ מֵעוֹלָם הֵבִין הַיְחִיד אֲשֶׁר
בְּחִיק הָאָב הוּא הוֹדִיעַ:

18. 'eth ha'Elohim lo'-ra'ah 'iysh me`olam haben hayachiyd 'asher b'cheyq ha'Ab hu' hodiya.

John1:18 No man has seen the Elohim at any time; the only begotten Elohim who is in the bosom of the Father, He has explained Him.

<18> θεὸν οὐδεὶς ἑώρακεν πώποτε· μονογενὴς θεὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς ἐκεῖνος ἐξηγήσατο.

18 theon oudeis heōraken pōpote; monogenēs theos ho ōn eis ton kolpon tou patros ekeinos exēgēsato.

שְׂרָפָה שְׂרָפָה שְׂרָפָה שְׂרָפָה שְׂרָפָה שְׂרָפָה שְׂרָפָה שְׂרָפָה שְׂרָפָה שְׂרָפָה 19
:אֵלֶּיךָ מִן הַשָּׁמַיִם לְבָרֵךְ אֶת הַשָּׁמַיִם
יְשׁוּעָה לְעַדוֹת יְהוּדָה בְּשִׁלַּח הַיְהוּדִים כְּהֹנִים וְלוֹיִם
מִירוּשָׁלַם לְשִׂאֵל אֹתוֹ מִי אַתָּה:

19. w'zo'th `eduth Yahuchanan bish'loach haYahudim kohaniym uL'wiyim miY'rushalam lish'ol 'otho miy 'atah.

John1:19 This is the testimony of Yahuchanan, when the Jews sent to him priests and Levites from Yerushalam to ask him, Who are you?

<19> Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν [πρὸς αὐτὸν] οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευίτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν, Σὺ τίς εἶ;

19 Kai hautē estin hē martyria tou Iōannou, hote apesteilan [pros auton] hoi Ioudaioi ex Hierosolymōn hiereis kai Leuitas hina erōtēsōsin auton, Sy tis ei?

כִּי הוּא הוֹדָה וְלֹא כִחַשׁ וַיְהוּדָה לֵאמֹר לֹא הַמְּשִׁיחַ אָנֹכִי
:אֵלֶּיךָ מִן הַשָּׁמַיִם לְבָרֵךְ אֶת הַשָּׁמַיִם 20
אֵלֶּיךָ מִן הַשָּׁמַיִם לְבָרֵךְ אֶת הַשָּׁמַיִם 20

20. w'hu' hodah w'lo' kichesh wayodeh le'mor lo' haMashiyach 'aniy.

John1:20 And he confessed and did not deny, but confessed, I am not the Mashiyach.

<20> καὶ ὠμολόγησεν καὶ οὐκ ἠρνήσατο, καὶ ὠμολόγησεν ὅτι Ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ὁ Χριστός.

20 kai hōmologēsen kai ouk ērnēsato, kai hōmologēsen hoti Egō ouk eimi ho Christos.

אֵלֶּיךָ מִן הַשָּׁמַיִם לְבָרֵךְ אֶת הַשָּׁמַיִם 21
:אֵלֶּיךָ מִן הַשָּׁמַיִם לְבָרֵךְ אֶת הַשָּׁמַיִם 21
כִּי אָמְרוּ אֵלָיו וּמִי אַתָּה הַאֵלֵּיָהוּ אַתָּה
וַיֹּאמֶר אֵינְנִי הַאֵלֵּיָהוּ אֲנִי וַיֹּאמֶר אֵינְנִי הַאֵלֵּיָהוּ אַתָּה

21. wayo'm'ru 'elayu umiy 'atah ha'EliYahu 'atah wayo'mer 'eyneniy ha'atah hanabiy' waya'an lo'.

John1:21 They asked him, What then? Are you EliYahu? And he said, I am not. Are you the Prophet? And he answered, No.

<21> καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, Τί οὖν; Σὺ Ἠλίας εἶ; καὶ λέγει, Οὐκ εἰμὶ. Ὁ προφήτης εἶ σύ; καὶ ἀπεκρίθη, Οὐ.

21 kai ērōtēsān auton, Ti oun? Sy Ēlias ei? kai legei, Ouk eimi. Ho prophētēs ei sy? kai apekrithē, Ou.

אֵלֶּיךָ מִן הַשָּׁמַיִם לְבָרֵךְ אֶת הַשָּׁמַיִם 22
:אֵלֶּיךָ מִן הַשָּׁמַיִם לְבָרֵךְ אֶת הַשָּׁמַיִם 22

כִּי אָמְרוּ אֵלָיו מִי-זֶה אַתָּה לְמַעַן נָשִׂיב אֶת-שְׁלִחֵינוּ דְבָר

22. wayo'm'ru 'elayu miy-zeh 'atah l'ma'an nashiyb 'eth-shol'cheynu dabar mah-t'omar l'naph'sheak.

John1:22 Then they said to him, Who are you, so that we may give an answer to those who sent us? What do you say about yourself?

<22> εἶπαν οὖν αὐτῷ, Τίς εἶ; ἵνα ἀποκρισιν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ;
22 eipan oun autō, Tis ei? hina apokrisin dōmen tois pempsasín hēmas; ti legeis peri seautou?

23
כגויאמר אני קול קורא במדבר פנו הרך יהיה כאשר
אמר ישעיהו הנביא:

23. wayo'mer 'aniy qol qore' bamid'bar panu derek Yahúwah ka'asher 'amar Y'sha`Yahu hanabiy'.

John1:23 He said, I am a voice of one crying in the wilderness, Make straight the way of YeshaYahu the prophet said.

<23> ἔφη,
Ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ,
Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν κυρίου,
καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης.

23 ephē,
Egō phōnē boōntos en tē erēmō,
Euthynate tēn hodon kyriou,
kathōs eipen Ēsaias ho prophētēs.

24
כד ויהושלוחים באו מן הפרושים:

24. w'hash'luchiym ba'u min-haP'rushiym.
John1:24 Now they had been sent from the Pharisees.

<24> Καὶ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων.
24 Kai apestalmenoi ēsan ek tōn Pharisaiōn.

25
כה וינשאלהו ויאמרו אליו מדוע אפוא מטביל אתה
אם אינך המשיח ולא אליהו ולא הנביא:

25. wayish'aluhu wayo'm'ru 'elayu madu'a 'epho' mat'biyl 'atah 'im-'eyn'ak haMashiyach w'lo' 'EliYahu w'lo' hanabiy'.

John1:25 They asked him, and said to him, Why then are you baptizing, if you are not the Mashiyach, nor EliYahu, nor the Prophet?

<25> καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν καὶ εἶπαν αὐτῷ,
 τί οὖν βαπτίζεις εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστὸς οὐδὲ Ἑλίας οὐδὲ ὁ προφήτης;
 25 kai ērōtēsān auton kai eipan autō,
 Ti oun baptizeis ei sy ouk ei ho Christos oude Ēlias oude ho prophētēs?

יְהוָה אֱמַר אֲנִי מְבַטֵּל בְּמַיִם
 כִּי וַיֵּעַן אַתֶּם יְהוֹחָנָן וַיֹּאמֶר אֲנִי מְבַטֵּל בְּמַיִם
 וּבְתוֹכְכֶם עוֹמֵד אֲשֶׁר לֹא יִדְעֶתֶם אֹתוֹ:

**26. waya`an 'otham Yahuchanan wayo`mer 'anoki mat'biyl bamayim
 ub'thokakem `omed 'asher lo' y'da`tem 'otho.**

John1:26 Yahuchanan answered them saying, I baptize in water,
 but among you stands One whom you do not know.

<26> ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων, Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι·
 μέσος ὑμῶν ἕστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε,
 26 apekrithē autois ho Iōannēs legōn, Egō baptizō en hydati;
 mesos hymōn hestēken hon hymeis ouk oidate,

כִּי הוּא הַבָּא אַחֲרַי אֲשֶׁר הָיָה לְפָנַי
 וְאֲנִי נִקְלָתִי מִחֶתִיר שְׂרוּף נְעֻלָּיו:

27. hu' haba' 'acharay 'asher hayah l'phanay wa'aniy n'qalthiy mehatiy sh'ro'k n`alayu.

John1:27 It is He who comes after me, the thong of whose sandal I am not worthy to untie.

<27> ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, οὗ οὐκ εἰμι [ἐγὼ] ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος.
 27 ho opisō mou erchomenos, hou ouk eimi [egō] axios hina lysō autou ton himanta tou hypodēmatos.

כַּחַז אֵת הַיְתָה בְּבֵית אֲנִי מֵעֶבֶר לַיַּרְדֵּן
 אֲשֶׁר יְהוֹחָנָן מְבַטֵּל שָׁם:

28. w'zo'th hay'thah b'Beyth 'an'yah me`eber laYar'den 'asher Yahuchanan mat'biyl sham.

John1:28 These things took place in Bethany beyond the Jordan, where Yahuchanan was baptizing.

<28> Ταῦτα ἐν Βηθανία ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν ὁ Ἰωάννης βαπτίζων.
 28 Tauta en Bēthaniā egeneto peran tou Iordanou, hopou ēn ho Iōannēs baptizōn.

כַּטְוִיָּה מִמְחֶרֶת וַיְרֵא יְהוֹחָנָן אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בָּא אֵלָיו וַיֹּאמֶר
 29 יְהוָה אֱמַר אֲנִי מְבַטֵּל בְּמַיִם
 כִּי וַיֵּעַן אַתֶּם יְהוֹחָנָן וַיֹּאמֶר אֲנִי מְבַטֵּל בְּמַיִם
 וּבְתוֹכְכֶם עוֹמֵד אֲשֶׁר לֹא יִדְעֶתֶם אֹתוֹ:

הנה שיה האלהים הנשא חטאת העולם:

29. way'hiy mimacharath wayar' Yahuchanan 'eth-Yahushua ba' 'elayu wayo'mar hineh seh ha'Elohim hanose' chata'th ha`olam.

John1:29 On the morrow he saw Yahushua coming to him and said, Behold, the Lamb of the Elohim who takes away the sin of the world!

<29> Τῆ ἐπαύριον βλέπει τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει, Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου.

29 Tē epaurion blepei ton Iēsoun erchomenon pros auton kai legei, Ide ho amnos tou theou ho airōn tēn hamartian tou kosmou.

כַּיְיָמָּוּ אֵלֶיךָ אֵלֹהִים הַנּוֹשֵׂא חַטָּאת הָעוֹלָם
לְזֶה הוּא אֲשֶׁר אֶמְרָתִי אַחֲרַי יִבֹּא אִישׁ אֲשֶׁר הָיָה לְפָנַי
כִּי קֹדֶם-לִי הָיָה:

30. zeh hu' 'asher 'amar'tiy 'acharay yabo' 'iysh 'asher hayah l'phanay ki qodem-liy hayah.

John1:30 This is He on behalf of whom I said, After me comes a Man who is preferred before me, for He was before me.

<30> οὗτός ἐστιν ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εἶπον, Ὁπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἐμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν.

30 houtos estin hyper hou egō eipon, Opisō mou erchetai anēr hos emprosthen mou gegonen, hoti prōtos mou ēn.

כִּי אֶמְרָתִי אַחֲרַי יִבֹּא אִישׁ אֲשֶׁר הָיָה לְפָנַי
לֹא וְאֲנִי לֹא יָדַעְתִּיו כִּי אֶם-בְּעֵבֹר יִגָּלֶה בְּיִשְׂרָאֵל בְּאֶתִי
אֲנִי לְטֹב לְבָמִים:

31. wa'aniy lo' y'da`tiyu ki 'im-ba`abur yigaleh b'Yis'ra'El ba'thiy 'aniy lit'bol bamayim.

John1:31 I did not recognize Him, but so that He might be manifested to Yisrael, Therefore am I come baptizing in water.

<31> κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῆ τῷ Ἰσραὴλ διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν ὕδατι βαπτίζων.

31 kagō ouk ēdein auton, all' hina phanerōthē tō Israēl dia touto ēlthon egō en hydati baptizōn.

לְב וְיַעַד יְהוֹחָנָן וַיֹּאמֶר חֲזִיתִי הָרוּחַ כְּדָמוֹת יוֹנָה יֹרְדָת מִשְׁמַיִם
וַתֵּנַח עָלָיו:

32. waya`ad Yahuchanan wayo'mar chazythiy haRuach kid'muth yonah yoredeth mishamayim watanach`alayu.

John1:32 Yahuchanan testified saying, I have seen the Spirit descending as a dove out of heaven, and He remained upon Him.

<32> Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι Τεθέαμαι τὸ πνεῦμα καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἔμεινεν ἐπ’ αὐτόν.

32 Kai emartyrēsen Iōannēs legōn hoti Tetheamai to pneuma katabainon hōs peristeran ex ouranou kai emeinen ep’ auton.

33 וַיֵּרָא אֲנִי לֹא יָדַעְתִּיו וְהַשְּׁלַח אֹתִי לְטָבֵל בַּמַּיִם הוּא אָמַר
 אֵלַי אֵת אֲשֶׁר-תִּרְאֶה הָרוּחַ יֵרָדֶת וְנָחָה עָלָיו הִנֵּה זֶה
 הוּא אֲשֶׁר יְטַבֵּל בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ:

33. wa'aniy lo' y'da'tiyu w'hasholeach 'othiy lit'bol bamayim hu' amar 'elay 'eth 'asher-tir'eh haRuach yoredeth w'nachah `alayu hineh zeh hu' 'asher yit'bol b'Ruach haQodesh.

John1:33 I did not recognize Him, but He who sent me to baptize in water said to me, He upon whom you see the Spirit descending and remaining upon Him, this is the One who baptizes in the Holy Spirit.

<33> καὶ γὰρ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ’ ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι ἐκεῖνός μοι εἶπεν, Ἐφ’ ὃν ἂν ἴδῃς τὸ πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ’ αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

33 kagō ouk ēdein auton, all' ho pempas me baptizein en hydati ekeinos moi eipen, Eph' hon an idēs to pneuma katabainon kai menon ep’ auton, houtos estin ho baptizōn en pneumatī hagiō.

34 וַיֵּרָא אֲנִי רְאִיתִי וְאָעִידָהּ כִּי זֶה הוּא בֶן-הָאֱלֹהִים:
 34 וַיֵּרָא אֲנִי רְאִיתִי וְאָעִידָהּ כִּי זֶה הוּא בֶן-הָאֱלֹהִים:

34. wa'aniy ra'iythyi wa'a'iydah ki zeh hu' ben-ha'Elohim.

John1:34 I have seen, and have testified that this is the Son of the Elohim.

<34> καὶ γὰρ ἑώρακα καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ.

34 kagō heōraka kai memartyrēka hoti houtos estin ho huioṣ tou theou.

35 וַיְהִי מִמָּחָרֶת וַיְסֻף יְהוֹחָנָן וַיַּעֲמֵד וַיַּעֲמוּ שְׁנַיִם מִתְּלַמִּידָיו:
 35 וַיְהִי מִמָּחָרֶת וַיְסֻף יְהוֹחָנָן וַיַּעֲמֵד וַיַּעֲמוּ שְׁנַיִם מִתְּלַמִּידָיו:

35. way'hiy mimacharath wayoseph Yahuchanan waya'amod w'imo sh'nayim mital'miydayu.

John1:35 Again on the morrow Yahuchanan was standing with two of his disciples,

<35> Τῇ ἐπαύριον πάλιν εἰστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο

35 Tē epaurion palin heistēkei ho Iōannēs kai ek tōn mathētōn autou duo.

36 לְוַיָּבֶט אֶל-יְהוֹשֻׁעַ וְהוּא מִתְּהַלֵּךְ וַיֹּאמֶר הִנֵּה שֵׁהָ הָאֱלֹהִים:
 36 לְוַיָּבֶט אֶל-יְהוֹשֻׁעַ וְהוּא מִתְּהַלֵּךְ וַיֹּאמֶר הִנֵּה שֵׁהָ הָאֱלֹהִים:

36. wayabet 'el-Yahushuà w'hu' mith'hale'k wayo'mar hineh seh ha'Elohim.

John1:36 and he looked at Yahushua as He walked, and said, Behold, the Lamb of the Elohim!

<36> καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει, Ἴδε ὁ ἄμνος τοῦ θεοῦ.

36 kai emblepsas tō Iēsou peripatounti legei, Ide ho amnos tou theou.

37 :oWYaqz zqHk YyLzy YqGd-xk Yomw YzAzylx zywY

לֹא וַיִּשְׁנֵי תַלְמִידָיו שָׁמְעוּ אֶת-דְּבָרָיו וַיִּלְכוּ אַחֲרַי יְהוֹשֻׁעַ:

37. ush'ney thal'miydayu sham'u 'eth-d'baro wayel'ku 'acharey Yahushua.

John1:37 The two disciples heard him speak, and they followed Yahushua.

<37> καὶ ἤκουσαν οἱ δύο μαθηταὶ αὐτοῦ λαλοῦντος καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ.

37 kai ekousan hoi duo mathetai autou lalountos kai ekolouthēsan tō Iēsou.

YzqHk Yzylz Yxk kqzy YzqHk oWYaqz YzY
:YzLx qzYk zqY YzLk Yqykyz YwqGd-ay YzLk qykyz

לֶחַ וַיִּפֶן יְהוֹשֻׁעַ אַחֲרָיו וַיִּרְא אֹתָם הַלְכִים אַחֲרָיו
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מַה-תִּבְקְשׁוּ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו רַבִּי אַיֵּפֶה תְּלִין:

38. wayiphen Yahushua 'acharayu wayar' 'otham hol'kiym 'acharayu wayo'mer 'aleyhem. mah-t'baqeshu wayo'm'ru 'elayu Rabbiy 'eyphoh thaliyn.

John1:38 And Yahushua turned and saw them following, and said to them, “What do you seek?” They said to Him, Rabbi (which translated means Teacher), where are You staying?

<38> στραφεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας λέγει αὐτοῖς, Τί ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, Ῥαββί, ὃ λέγεται μεθερμηνευόμενον Διδάσκαλε, ποῦ μένεις;

38 strapheis de ho Iēsous kai theasamenos autous akolouthountas legei autois, Ti zēteite?

hoi de eipan autō, Hrbbi, ho legetai methermēneuomenon Didaskale, pou meneis?

YyYl YyYqY-xk Ykqzy Ykqzy YkqY Ykq YzLk qykyz
:xqzWoa qomw xoy kYaq YzY Yom YqWzy

לֹט וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם בְּאֵן וּרְאֵן וּבְאֵן וַיִּבְאֵן וַיִּרְאֵן אֶת-מְקוֹם מְלוֹנֹן
וַיִּשְׁבוּ עִמּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא וְהָעֵת כַּשָּׁעָה הָעֶשְׂרִית:

39. wayo'mer 'aleyhem bo'u ur'u wayabo'u wayir'u 'eth-m'qom m'lono wayesh'bu 'imo bayom hahu' w'ha'eth kasha'ah ha'asiyriyth.

John1:39 He said to them, “Come, and see.” So they came and saw where He was staying; and they stayed with Him that day, for it was about the tenth hour.

<39> λέγει αὐτοῖς, Ἐρχεσθε καὶ ὄψεσθε. ἦλθαν οὖν καὶ εἶδαν ποῦ μένει καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην. ὥρα ἦν ὡς δεκάτη.

39 legei autois, Erchesthe kai opsesthe. elthan oun kai eidan pou menei

kai par' autō emeinan tēn hēmeran ekeinēn; hōra ēn hōs dekatē.

YzYwY-yz Ahk qzq qYqYq Yomw zHk zqYkY
:YzqHk YyLzy YyYqz XkY Yomw qWk

מִן-הַשָּׁנִים מוֹאנְדְּרִי אַחֲרֵי שָׁמְעוֹן פֶּטְרוֹס הָיָה אֶחָד מִן-הַשָּׁנִים

אָפֿר שְׁמַעוּ מֵאֵת יְהוֹחָנָן וַיִּלְכוּ אַחֲרָיו:

40. w'An'd'ray 'achiy Shim`on Pet'ros hayah 'echad min-hash'nayim 'asher sham`u me'eth Yahuchanan wayel'ku 'acharayu.

John1:40 One of the two who heard Yahuchanan speak and followed Him, was Andrew, Simon Kepha's brother.

<40> Ἦν Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου εἰς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθῆσαντων αὐτῷ·

40 Ēn Andreas ho adelphos Simōnos Petrou heis ek tōn duo tōn akousantōn para Iōannou kai akolouthēsantōn autō;

יְכַחֵף יְיָוִיָּוּ אֶת אַחְיָוִי שִׁמְעוֹן אֶת אֶחָד מִן־הַשְּׁנַיִם אֲשֶׁר שָׁמְעוּ מֵאֵת יְהוֹחָנָן וַיִּלְכוּ אַחֲרָיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו מְצָאנוּ אֶת־הַמָּשִׁיחַ:

41. hu' matsa' ri'shonah 'eth Shim`on 'achiyu wayo'mer 'elayu matsa'nu 'eth-haMashiyach.

John1:41 He found first his own brother Simon and said to him, We have found the Mashiyach (which translated means the Mashiyach).

<41> εὕρισκει οὗτος πρῶτον τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα καὶ λέγει αὐτῷ, Εὕρηκαμεν τὸν Μεσσιαν, ὃ ἐστὶν μεθερμηνευσόμενον Χριστός·

41 heuriskei houtos prōton ton adelphon ton idion Simōna kai legei autō, Heurēkamen ton Messian, ho estin methermēneuomenon Christos;

מִבְּיָאָהוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ וַיְהִי כַּהֲבִיט אֵלָיו יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר שְׁמַעוֹן בֶּן־יְהוֹחָנָן לָךְ יִקְרָא כִּיפָא וְהוּא בִּינוּנִית פְּטָרוֹס:

42. way'biy'ehu 'el-Yahushua way'hiy k'habiyt 'elayu Yahushua wayo'mar Shim`on ben-Yahuchanan I'ak yiqare' Keypha' w'hu' biyuaniyth Pet'ros.

John1:42 He brought him to Yahushua. Yahushua looked at him and said, "You are Simon the son of Yahuchanan; you shall be called Kepha (which is by interpretation a stone)."

<42> ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ἐμβλέψας αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωάννου, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, ὃ ἐρμηνεύεται Πέτρος.

42 ēgagen auton pros ton Iēsoun. emblepsas autō ho Iēsous eipen, Sy ei Simōn ho huios Iōannou, sy klēthēsē Kēphas, ho hermēneuetai Petros.

מִגְּוִיָּהִי מִמְּחֶרֶת וַיִּוָּאֵל יְהוֹשֻׁעַ לְצִאֵת הַגָּלִילָה וַיִּמְצָא אֶת־פֶּיֶלְפּוֹס וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָךְ אֶחְרָי:

43. way'hiy mimacharath wayo'el Yahushua latse'th haGaliylah wayim'tsa' 'eth-Piylipos wayo'mer 'elayu le'k 'acharay.

John1:43 On the morrow He purposed to go into Galilee, and He found Philip. And Yahushua said to him, "Follow Me."

<43> Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ εὐρίσκει Φίλιππον. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἀκολουθεῖ μοι.

43 Tē eparion ēthelēsen exelthein eis tēn Galilaian kai heuriskei Philippon. kai legei autō ho Iēsous, Akolouthei moi.

:ףךף*גך זףףף 44
:מך ופילפום מבית-ציידה עיר אנדרי ופטרום

44. uPihylipos miBeyth-tsay'dah `iyr 'An'd'ray uPhet'ros.
John1:44 Now Philip was from Bethsaida, of the city of Andrew and Kepha.

<44> ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου.
44 en de ho Philippos apo Bēthsaida, ek tēs poleōs Andreou kai Petrou.

ףף כף זףףף זככף 45
:כףףף זףףף-ףף םףףף-כף זככף זףףף זףףף זףףף זףףף זףףף זףףף
מה ופפגע פילפום את-נתנאל ויאמר אליו מציאנו את אשר
כתב משה בספר התורה והנביאים את-יהושע בן-יוסף מנצרת:

45. wayiph'ga` Piylipos 'eth-N'than'El wayo'mer 'elayu matsa'nu 'eth 'asher kathab Mosheh b'sepher haTorah w'han'biy'iyim 'eth-Yahushua ben-Yoseph miN'tsareth.
John1:45 Philip found Nathanael and said to him, We have found Him of whom Moshe in the Law and also the Prophets wrote Yahushua of Nazareth, the son of Yoseph.

<45> εὐρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ, Ὃν ἔγραψεν Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν υἷὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ.
45 heuriskei Philippos ton Nathanaēl kai legei autō, Hon egrapsen Mōusēs en tō nomō kai hoi prophētai heurēkamen, Iēsoun huion tou Iōsēph ton apo Nazaret.

ףף* ככף זףףף זככף 46
:ככףף כף זככף זףףף זףףף

מ ויאמר אליו נתנאל המנצרת יצא טוב ויאמר אליו בא וראה:

46. wayo'mer 'elayu N'than'El hamiN'tsereth yetse' tob wayo'mer 'elayu bo' ur'eh.
John1:46 Nathanael said to him, Can any good thing come out of Nazareth? Philip said to him, Come and see.

<46> καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ, Ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; λέγει αὐτῷ [ὁ] Φίλιππος, Ἔρχου καὶ ἴδε.
46 kai eipen autō Nathanaēl, Ek Nazaret dynatai ti agathon einai? legei autō [ho] Philippos, Erchou kai ide.

47 וַיֵּדֶן יֵשׁוּעַ אֶת-נַתְנָאֵל בֶּן לֵקַיֶּרָא וַיֹּאמֶר
 אֵלָיו הֲיִשְׂרָאֵל בֶּן-יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר אָמַרְתָּ בְּיָד
 הַנְּבִיאִים:

47. wayar' Yahushua' 'eth-N'than'El ba' liq'ra'tho
wayo'mer `alayu hineh be'emeth ben-Yis'ra'El 'asher 'eyn-bo r'miyah.

John1:47 Yahushua saw Nathanael coming to Him,
 and said of him, "Behold, a Yisraelite indeed, in whom there is no deceit!"

<47> εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν
 καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ, "Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστιν.

47 eiden ho Iēsous ton Nathanaēl erchomenon pros auton

kai legei peri autou, Ide alēthōs Israēlitēs en hō dolos ouk estin.

48 מִחַ מַּבְטְרֵם קָרָא לֵךְ פִּילִפּוֹס וְאַתָּה תַּחַת הַתְּאֵנָה אָנֹכִי רְאִיתִיךָ:
 מַח וַיֹּאמֶר אֵלָיו נַתְנָאֵל אֵיךְ יָדַעְתָּנִי וַיַּעַן יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר
 לּוֹ בְּטְרָם קָרָא לֵךְ פִּילִפּוֹס וְאַתָּה תַּחַת הַתְּאֵנָה אָנֹכִי רְאִיתִיךָ:

48. wayo'mer 'elayu N'than'El 'ey'k y'da`taniy waya`an Yahushua
wayo'mer lo b'terem qara' l'ak Piylipos w'atah tachath hat'enah 'anokiy r'iythiyak.

John1:48 Nathanael said to Him, How do You know me? Yahushua answered
 and said to him, "Before Philip called you, when you were under the fig tree, I saw you."

<48> λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ, Πόθεν με γινώσκεις; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς
 καὶ εἶπεν αὐτῷ, Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν εἰδόν σε.

48 legei autō Nathanaēl, Pothēn me ginōskeis? apekrithē Iēsous

kai eipen autō, Pro tou se Philippon phōnēsai onta hypo tēn sykēn eidon se.

49 מִטּוֹ מַבְטְרֵם קָרָא לֵךְ פִּילִפּוֹס וַיֹּאמֶר אֵלָיו רַבִּי אַתָּה בֶּן-אֱלֹהִים אַתָּה:
 מִטּוֹ מַבְטְרֵם קָרָא לֵךְ פִּילִפּוֹס וַיֹּאמֶר אֵלָיו רַבִּי אַתָּה בֶּן-אֱלֹהִים אַתָּה:
 הוּא מְלֶךְ יִשְׂרָאֵל:

49. waya`an N'than'El wayo'mer 'elayu Rabbiy 'atah ben-'Elohim 'atah hu' Mele'k Yis'ra'El.

John1:49 Nathanael answered Him, Rabbi, You are the Son of Elohim; You are the King of Yisrael.

<49> ἀπεκρίθη αὐτῷ Ναθαναήλ, Ῥαββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, σὺ βασιλεὺς εἶ τοῦ Ἰσραήλ.

49 apekrithē autō Nathanaēl, Hrabbi, sy ei ho huios tou theou, sy basileus ei tou Israēl.

50 נְבִיאֵי יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו יַעֲזַבְתָּ אֶת-תַּחַת יְדְיָךְ כִּי-תַחַת
 הַתְּאֵנָה רְאִיתִיךָ הַאֲמַנְתָּ הִנֵּה גֹדְלוֹת מֵאַלֶּה תִּרְאֶה:
 נְבִיאֵי יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו יַעֲזַבְתָּ אֶת-תַּחַת יְדְיָךְ כִּי-תַחַת
 הַתְּאֵנָה רְאִיתִיךָ הַאֲמַנְתָּ הִנֵּה גֹדְלוֹת מֵאַלֶּה תִּרְאֶה:

50. waya`an Yahushua wayo`mer `elayu ya`an `asher higad`tiy l`ak ki-thachath hat`enah r`iythiyak he`eman`at hineh g`doloth me`eleh tir`eh.

John1:50 Yahushua answered and said to him, "Because I said to you that I saw you under the fig tree, do you believe? You shall see greater things than these."

<50> ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὅτι εἶπόν σοι ὅτι εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μείζω τούτων ὄψη.

50 apekrithē Iēsous kai eipen autō, Hoti eipon soi hoti eidon se hypokatō tēs sykēs, pisteueis? meizō toutōn opsē.

יָכֹחַ אֲמַר אֱמֶן אֱמֶן אֲנִי אֹמֵר לָכֶם מֵעַתָּה תִּרְאוּ
נְשָׂאִים נִפְתָּחִים וּמְלַאֲכֵי אֱלֹהִים עֹלָיִם וְיֹרְדִים עַל בְּנֵי-הָאָדָם
51
אֲמַר אֱמֶן אֱמֶן אֲנִי אֹמֵר לָכֶם מֵעַתָּה תִּרְאוּ
נְשָׂאִים נִפְתָּחִים וּמְלַאֲכֵי אֱלֹהִים עֹלָיִם וְיֹרְדִים עַל בְּנֵי-הָאָדָם

51. wayo`mer `elayu `amen `amen `aniy `omer lakem me`atah thir`u hashamayim niph`tachiyum umal`akey `Elohim `oliym w`yor`diym `al Ben-ha`Adam.

John1:51 And He said to him, "Truly, truly, I say to you, you shall see the heavens opened and the angels of Elohim ascending and descending on the Son of Man."

<51> καὶ λέγει αὐτῷ, Ἀμὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωγῶτα καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

51 kai legei autō, Amēn amēn legō hymin, opsesthe ton ouranon aneōgota

kai tous aggelous tou theou anabainontas kai katabainontas epi ton huion tou anthrōpou.

Chapter 2

John2:1
אֲוִבִיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי הָיְתָה חֲתֻנָּה בְּקַנָּה אֲשֶׁר בְּגַלְיִל
וְשָׁם אָם יְהוֹשֻׁעַ
John2:1
אֲוִבִיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי הָיְתָה חֲתֻנָּה בְּקַנָּה אֲשֶׁר בְּגַלְיִל
וְשָׁם אָם יְהוֹשֻׁעַ

1. ubayom hash'liyshiy hay`thah chathunah b`Qanah `asher baGaliyl w`sham `em Yahushua.

John2:1 On the third day there was a wedding in Cana of Galilee, and the mother of Yahushua was there;

<2:1> Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ.

1 Kai tē hēmera tē tritē gamos egeneto en Kana tēs Galilaias, kai ēn hē mētēr tou Iēsou ekei;

בְּיְהוֹשֻׁעַ וְתַלְמִידָיו גַּם-הֵם הָיוּ מִן-הַקְּרוֹאִים אֶל-חֲתֻנָּה:
2
בְּיְהוֹשֻׁעַ וְתַלְמִידָיו גַּם-הֵם הָיוּ מִן-הַקְּרוֹאִים אֶל-חֲתֻנָּה:

2. w`Yahushua w`thal`miydayu gam-hem hayu min-haq`ru`iym `el-hachathunah.

John2:2 and both Yahushua and His disciples were invited to the wedding.

<2> ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον.

2 eklēthē de kai ho Iēsous kai hoi mathētai autou eis ton gamon.

גבתי באשר כלה תנין ותאמר אם יהושע אליו אין להם יין: 3

3. way'hiy ka'asher kalah hayayin wato'mer 'em Yahushua' elayu 'eyn lahem yayin.

John2:3 When the wine ran out, the mother of Yahushua said to Him, They have no wine.

<3> καὶ ὑστερήσαντος οἴνου λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν, Οἶνον οὐκ ἔχουσιν.

3 kai husterēsantos oinou legei hē mētēr tou Iēsou pros auton, Oinou ouk echousin.

דוֹיֵאמֶר אֶלֶיהָ יְהוֹשֻׁעַ מַה-לִּי וְלָךְ אִשָּׁה עַתִּי עֲבִינָן לֹא-בָאָה: 4

4. wayo'mer 'eleyah Yahushua mah-liy wala'k 'ishah `itiy `adayin lo'-ba'ah.

John2:4 And Yahushua said to her, "Woman, what have I to do with us?

My hour has not yet come."

<4> [καὶ] λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὐπω ἤκει ἡ ὥρα μου.

4 [kai] legei autē ho Iēsous, Ti emoi kai soi, gynai? oupō hēkei hē hōra mou.

הוֹתֵאמֶר אָמוֹ אֶל-הַמְשָׁרְתִים כָּל-אֲשֶׁר יֹאמֶר לְכֶם תַּעֲשׂוּ: 5

5. wato'mer 'imo 'el-ham'sharathiyim kal-'asher yo'mar lakem ta'aso.

John2:5 His mother said to the servants, Whatever He says to you, do it.

<5> λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις, Ὅ τι ἂν λέγη ὑμῖν ποιήσατε.

5 legei hē mētēr autou tois diakonois, Ho ti an legē hymin poiēsate.

וְנָשָׁם שְׁנֵי שֵׁנִי אָבָן עָרוּכִים כְּמִשְׁפֵּט הַיְהוּדִים לְטַהַרְתָּם: 6

6. w'sham shishah kadey-'eben `arukiym k'mish'pat haYahudiyim l'taharatham sh'tayim 'o-shalsh batiym yakiyl kal-'echad.

John2:6 Now there were six stone waterpots set there for the Jewish custom of purification, containing two or three firkins each.

<6> ἦσαν δὲ ἐκεῖ λίθιναι ὑδρίαὶ ἕξ κατὰ τὸν καθαρισμόν τῶν Ἰουδαίων κείμεναι, χωροῦσαι ἀνά μετρῆτας δύο ἢ τρεῖς.

6 ēsan de ekei lithinai hydriai hex kata ton katharismōn tōn Ioudaiōn keimenai,

chōrouesai ana metrētas duo ē treis.

שֵׁשׁ מִיָּדָי אֲבָן עָרוּכִים כְּמִשְׁפֵּט הַיְהוּדִים לְטַהַרְתָּם: 7

זַיִאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ מִלֵּאֵי הַפְּדִיִּים מָיִם
וַיִּמְלֵאוּם עַד-לְמַעַלָּה:

7. wayo'mer 'aleyhem Yahushua mal'u hakadiym mayim way'mal'um `ad-l'ma`lah.

John2:7 Yahushua said to them, "Fill the waterpots with water." So they filled them up to the brim.

<7> λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. καὶ ἐγένισαν αὐτὰς ἕως ἄνω.

7 legei autois ho Iēsous, Gemisate tas hydrias hydatos. kai egemisan autas heōs anō.

8 זַיִאמֶר שְׂאֲבוּ-נָא וְהִבִּיאֵנוּ אֶל-רַב הַמְּסַבָּה וַיִּבְרִיאֵנוּ:
8 זַיִאמֶר שְׂאֲבוּ-נָא וְהִבִּיאֵנוּ אֶל-רַב הַמְּסַבָּה וַיִּבְרִיאֵנוּ:

8. wayo'mer sha'abu-na' w'habiy'u 'el-rab ham'sibah wayabiy'u.

John2:8 And He said to them, "Draw out now and take it to the governor of the feast."

So they took it.

<8> καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ· οἱ δὲ ἤνεγκαν.

8 kai legei autois, Antlēstate nyn kai pherete tō architriklinō; hoi de ēnegkan.

9 טוֹיִטְעִים רֵאשׁ הַמְּסַבָּה אֶת-הַמַּיִם אֲשֶׁר נִהְפְּכוּ לַיַּיִן
וְלֹא יָדַע מֵאַיִן הוּא וְהַמְּשַׁבְּתִים אֲשֶׁר-שְׂאֲבוּ אֶת-הַמַּיִם יָדְעוּ
וַיִּקְרָא רֵאשׁ-הַמְּסַבָּה אֶל-הַחֲתָן:
9 טוֹיִטְעִים רֵאשׁ הַמְּסַבָּה אֶת-הַמַּיִם אֲשֶׁר נִהְפְּכוּ לַיַּיִן
וְלֹא יָדַע מֵאַיִן הוּא וְהַמְּשַׁבְּתִים אֲשֶׁר-שְׂאֲבוּ אֶת-הַמַּיִם יָדְעוּ
וַיִּקְרָא רֵאשׁ-הַמְּסַבָּה אֶל-הַחֲתָן:

9. wayit`am ro'sh ham'sibah 'eth-hamayim 'asher neheph'ku l'yayin w'lo' yada` me'ayin hu'
w'ham'sharathiyim 'asher-sha'abu 'eth-hamayim yada`u wayiq'ra' ro'sh-ham'sibah 'el-hechathan.

John2:9 When the headwaiter tasted the water which had become wine, and did not know where it was: (but the servants who had drawn the water knew), the headwaiter called the bridegroom,

<9> ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρικλίνος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενημένον καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν, οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ, φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρικλίνος

9 hōs de egeusato ho architriklinos to hydōr oinon gegenēmenon kai ouk ēdei pothen estin,

hoi de diakonoi ēdeisan hoi ēntlēkotes to hydōr, phōnei ton nymphion ho architriklinos

10 יוֹיִאמֶר אֲלֵיוּ כָּל-אִישׁ יִתֵּן בְּרֵאשׁוֹנָה אֶת-חֲבִיבֵי הַטּוֹב
וְאַחֲרֵי שְׂתוּתָם לְרֵוִיָּה יִתֵּן לָהֶם אֶת-הַגָּרוֹעַ
וְאַתָּה צְבֻנָתָה חֲבִיבֵי הַטּוֹב עַד-עֲתָה:
10 יוֹיִאמֶר אֲלֵיוּ כָּל-אִישׁ יִתֵּן בְּרֵאשׁוֹנָה אֶת-חֲבִיבֵי הַטּוֹב
וְאַחֲרֵי שְׂתוּתָם לְרֵוִיָּה יִתֵּן לָהֶם אֶת-הַגָּרוֹעַ
וְאַתָּה צְבֻנָתָה חֲבִיבֵי הַטּוֹב עַד-עֲתָה:

10. wayo'mer 'elayu kal-'iysh yiten bari'shonah 'eth-hayayin hatob w'acharey sh'thotham
lir'wayah yiten lahem 'eth-hagaru`a w'atah tsaphan`at hayayin hatob `ad-`atah.

John2:10 and said to him, “Every man serves the good wine first, and when the men have well drunk, then that serves which is worse; but you have kept the good wine until now.”

<10> καὶ λέγει αὐτῷ, Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησιν καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν τὸν ἐλάσσω· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι.

10 kai legei autō, Pas anthrōpos prōton ton kalon oinon tithēsin kai hotan methysthōsin ton elassō; sy tetērēkas ton kalon oinon heōs arti.

11
:יִצְחָק אֶת־הַיַּיִן הַטֶּבֶל וְיִשְׂרָאֵל אֶת־הַיַּיִן הַטֶּבֶל
:יִצְחָק אֶת־הַיַּיִן הַטֶּבֶל וְיִשְׂרָאֵל אֶת־הַיַּיִן הַטֶּבֶל
:יִצְחָק אֶת־הַיַּיִן הַטֶּבֶל וְיִשְׂרָאֵל אֶת־הַיַּיִן הַטֶּבֶל

11. zo'th re'shiyth ha'othoth 'asher 'asah Yahushua b'Qanah 'asher b'erets haGaliyl way'gal 'eth-k'bodo waya'amiynu bo tal'miydayu.

John2:11 This beginning of His signs Yahushua did in Cana of Galilee, and manifested His glory, and His disciples believed in Him.

<11> Ταύτην ἐποίησεν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐφάνερωσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

11 Tautēn epoiēsen archēn tōn sēmeiōn ho Iēsous en Kana tēs Galilaias kai ephanerōsen tēn doxan autou, kai episteusan eis auton hoi mathētai autou.

12
:יְבִיחֵי אֶחָרַיִם כֵּן וַיֵּרָד אֶל־כְּפָר־נַחֻם הוּא וְאִמּוֹ וְאֶחָיו
:יְבִיחֵי אֶחָרַיִם כֵּן וַיֵּרָד אֶל־כְּפָר־נַחֻם הוּא וְאִמּוֹ וְאֶחָיו
:יְבִיחֵי אֶחָרַיִם כֵּן וַיֵּרָד אֶל־כְּפָר־נַחֻם הוּא וְאִמּוֹ וְאֶחָיו

12. way'hiy 'achaery-ken wayered 'el-K'phar-nachum hu' w'imo w'echayu w'thal'miydayu w'lo' 'ar'ku lahem sham hayamiym.

John2:12 After this He went down to Capernaum, He and His mother and His brothers and His disciples; and they stayed there not many days.

<12> Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καφαρναοὺμ αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ [αὐτοῦ] καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας.

12 Meta touto katebē eis Kapharnaoum autos kai hē mētēr autou kai hoi adelphoi [autou] kai hoi mathētai autou kai ekei emeinan ou pollas hēmeras.

13
:יִגְוִיִּקְרְבוּ יְמֵי חַג־הַפֶּסַח אֲשֶׁר לַיהוּדִים
:יִגְוִיִּקְרְבוּ יְמֵי חַג־הַפֶּסַח אֲשֶׁר לַיהוּדִים
:יִגְוִיִּקְרְבוּ יְמֵי חַג־הַפֶּסַח אֲשֶׁר לַיהוּדִים

13. wayiq'r'bu y'mey Chag-haPesach 'asher laYahudim waya'al Yahushua Y'rushalayim.

John2:13 The Feast of Passover of the Jews was near, and Yahushua went up to Yerushalam.

<13> Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς.

13 Kai eggys ēn to pascha tōn Ioudaiōn, kai anebē eis Hierosolyma ho Iēsous.

אָגַדְתָּ אֶת־פֶּסַח הַיְהוּדִים וַיֵּבֶה יֵשׁוּעַ אֶל־יְרוּשָׁלַם 14
:וַיִּמְצָא בְּמִקְדָּשׁ מְכַרֵי בָקָר וְצֹאֵן וּבָנֵי יוֹנָה

וּבָרִיטֵי הַכֹּסֶף יוֹשְׁבֵים שָׁם:

14. wayim'tsa' bamiq'dash mok'rey baqar watso'n ub'ney yonah
uphor'tey hakeseph ysh'biym sham.

John2:14 And He found in the temple those who were selling oxen and sheep and doves,
and the money changers seated at their tables.

<14> καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστερὰς
καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους,

14 kai heuren en tō hierō tous pōlountas boas kai probata kai peristeras
kai tous kermatistas kathēmenous,

וַיַּעֲשֶׂה יֵשׁוּעַ מִצֵּדָה וַיִּדְרֹשׁ אֹתָם מִן־הַמִּקְדָּשׁ
וַיִּפְזֵר אֶת־מַעֲוֹת הַשֻּׁלְחָנִים וַיִּהְפֹּךְ שֻׁלְחַנְתֵיהֶם:

וַיַּעֲשֶׂה יֵשׁוּעַ מִצֵּדָה וַיִּדְרֹשׁ אֹתָם מִן־הַמִּקְדָּשׁ
וַיִּפְזֵר אֶת־מַעֲוֹת הַשֻּׁלְחָנִים וַיִּהְפֹּךְ שֻׁלְחַנְתֵיהֶם:

15. wayiqach chabaliym way'`ab'them l'shot way'garesh kulam min-hamiq'dash w'eth hatso'n
w'eth habaqaq way'phazer 'eth-m'`oth hasul'chaniym wayahaphok shul'chanotheyhem.

John2:15 And He made a scourge of cords, and drove them all out of the temple, with the sheep
and the oxen; and He poured out the coins of the money changers and overturned their tables;

<15> καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ τὰ τε πρόβατα
καὶ τοὺς βόας, καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεεν τὸ κέρμα καὶ τὰς τραπέζας ἀνέτρεψεν,

15 kai poiēsas phragellion ek schoiniōn pantas exebalen ek tou hierou ta te probata
kai tous boas, kai tōn kollybistōn execheen to kerma kai tas trapezas anetrepsen,

וַיַּעֲשֶׂה יֵשׁוּעַ מִצֵּדָה וַיִּדְרֹשׁ אֹתָם מִן־הַמִּקְדָּשׁ
וַיִּפְזֵר אֶת־מַעֲוֹת הַשֻּׁלְחָנִים וַיִּהְפֹּךְ שֻׁלְחַנְתֵיהֶם:

וַיַּעֲשֶׂה יֵשׁוּעַ מִצֵּדָה וַיִּדְרֹשׁ אֹתָם מִן־הַמִּקְדָּשׁ
וַיִּפְזֵר אֶת־מַעֲוֹת הַשֻּׁלְחָנִים וַיִּהְפֹּךְ שֻׁלְחַנְתֵיהֶם:

16. w'el-mok'rey hayoniym 'amar hotsiy'u 'eleh mizeh
w'al-taa`aso 'eth-beyth 'Abiy l'beyth mis'char.

John2:16 and to those who were selling the doves He said,
"Take these things away; make not the house of My Father a house of merchandise."

<16> καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν,
Ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν, μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου.
16 kai tois tas peristeras pōlousin eipen,
Arate tauta enteuthen, mē poieite ton oikon tou patros mou oikon emporiou.

יִזְכְּרוּ תְלִמִידָיו אֶת-הַכֶּתוּב כִּי-קִנְאַת בֵּיתְךָ אֶכְלָתְנִי:
17 wayiz'k'ru thal'miydayu 'eth-haKathub ki-qin'ath beyth'ak 'akalath'niy.

John2:17 His disciples remembered that it was written, Zeal for your house shall consume Me.

<17> Ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν, Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεται με.

17 Emnēsthēsan hoi mathētai autou hoti gegrammenon estin, Ho zēlos tou oikou sou kataphagetai me.

יְחִי וְיִעָנֵנוּ הַיְהוּדִים
וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אֵי-זוֹ אוֹת תִּרְאֶנּוּ שְׂפַעְשָׁה כְּזֹאת:
18 waya`anu haYahudim wayo'm'ru 'elayu 'ey-zo 'oth tar'enu sheta`aseh kazo'th.

John2:18 The Jews then answered and said to Him, What sign do You show us that You do these things?

<18> ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ, Τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν ὅτι ταῦτα ποιεῖς;

18 apekrithēsan oun hoi Ioudaioi kai eipan autō, Ti sēmeion deiknueis hēmin hoti tauta poieis?

יֵט וְיַעֲזֹן יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הֲרִסוּ אֶת-הַהֵיכָל הַזֶּה
וּבְשָׁלְשָׁה יָמִים יִבְנֶה אֲקִימֶנּוּ:
19 waya`an Yahushua wayo'mer 'aleyhem hir'su 'eth-haheykal hazeh ubish'lshah yamiym 'aqiymenu.

John2:19 Yahushua answered and said to them, "Destroy this temple, and in three days I shall raise it up."

<19> ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Λύσατε τὸν ναὸν τούτον καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν.

19 apekrithē Iēsous kai eipen autois, Lysate ton naon touton kai en trisin hēmerais egerō auton.

כִּוְיֹאמְרוּ הַיְהוּדִים הִנֵּה אַרְבָּעִים וָשָׁנָה נִבְנְהָ הַהֵיכָל
וְאֵתָּה בְּשָׁלְשָׁה יָמִים תִּקְיָמֶנּוּ:
20 waya`an Yahushua wayo'mer 'aleyhem hir'su 'eth-haheykal hazeh ubish'lshah yamiym 'aqiymenu.

20. way'om'ru haYahudim hineh 'ar'ba`iyim washesh shanah nib'nah haheykal hazeh w'atah bish'lshah yamiym t'qiymenu.

John2:20 The Jews then said, It took forty-six years to build this temple, and shall You raise it up in three days?

<20> εἶπαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, Τεσσεράκοντα καὶ ἕξ ἔτεσιν οἰκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν;

20 eipan oun hoi Ioudaioi, Tesserakonta kai hex etesin oikodomēthē ho naos houtos, kai sy en trisin hēmerais egerais auton?

:21 (21-22) :
כא והוא דבר על-היכל ג'תו):

21. w'hu' diber `al-heykal g'wiyatho).

John2:21 But He was speaking of the temple of His body.

<21> ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ.

21 ekeinos de elegen peri tou naou tou sōmatos autou.

22 :
כב ואחרי קומו מן-המתים זכרו תלמידיו כי-זאת אמר להם
ויאמינו בכתוב ובדבר אשר-דבר יהושע:

22. w'acharey qumo min-hamethiyim zak'ru thal'miydayu ki-zo'th 'amar lahem waya'amiynu bakathub ubadabar 'asher-diber Yahushua.

John2:22 So when He was raised from the dead, His disciples remembered that He said this; and they believed the Scripture and the word which Yahushua had spoken.

<22> ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν, καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

22 hote oun ēgerthē ek nekrōn, emnēsthēsan hoi mathētai autou hoti touto elegen, kai episteusan tē graphē kai tō logō hon eipen ho Iēsous.

23 :
כג ויהי בהיתו בירושלים בחג-הפסח ויאמינו רבים בשמו
כי ראוי האתות אשר עשה:

23. way'hiy bih'yotho biYrushalam b'Chag-haPesach waya'amiynu rabbiym bish'mo ki ra'u ha'othoth 'asher `asah.

John2:23 Now when He was in Yerushalam at the Feast of Passover, during the feast, many believed in His name, observing His signs which He was doing.

<23> Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει.

23 Hōs de ēn en tois Hierosolymois en tō pascha en tē heortē,

polloi episteusan eis to onoma autou theōrountes autou ta sēmeia ha epoiei;

כד והוא יהושע לא האמין להם על-אשר ידע את-כלם:
24 וְהוּא יְהוֹשֻׁעַ לֹא הֵאֱמִין לָהֶם עַל-אֲשֶׁר יָדַע אֶת-כָּל־מַעֲשָׂיו

24. w'hu' Yahushua lo' he'emiyh lahem `al-'asher yada` 'eth-kulam.

John2:24 But Yahushua did not entrust Himself to them, for He knew all men,

<24> αὐτὸς δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν αὐτὸν αὐτοῖς διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας

24 autos de Iēsous ouk episteuen auton autois dia to auton ginōskein pantas

כה ולא הצטרף לעדות איש על-האדם
כי הוא ידע מה-בקרוב האדם:
25 וְלֹא הִצְטַרֵּף לְעֵדוּת אִישׁ עַל-הָאָדָם כִּי הוּא יָדַע מִה־בְּקָרֹב הָאָדָם

25. w'lo' hits'tare'k l'`eduth 'iysh `al-ha'adam ki hu' yada` mah-b'qereb ha'adam.

John2:25 and because He did not need anyone to testify concerning man, for He Himself knew what was in man.

<25> καὶ ὅτι οὐ χρείαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκεν τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

25 kai hoti ou chreian eichen hina tis martyrēsē peri tou anthrōpou; autos gar eginōskan ti ēn en tō anthrōpō.

Chapter 3

אובפרושים איש נקדימון שמו קצין היהודים:
John3:1 וְכֹהֵן פָּרִישִׁי מִן הַיְהוּדִים שְׁמוֹ נִקְדִּימוֹן קָצִין הַיְהוּדִים

1. ubaP'rushiym 'iysh Naq'diymon sh'mo q'tsiyn haYahudim.

John3:1 Now there was a man of the Pharisees, named Nicodemus, a ruler of the Jews;

<3:1> Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων·

1 Ēn de anthrōpos ek tōn Pharisaiōn, Nikodēmos onoma autō, archōn tōn Ioudaiōn;

בויבא אל-יהושע לילה ויאמר אליו רבי ידענו
כי אתה מורה מאת אלהים באת כי לא-יוכל איש לעשות
האֵתוֹת אֲשֶׁר אַתָּה עוֹשֶׂה בְּלֵתִי אִם-הָאֱלֹהִים עִמּוֹ:
2 וַיָּבֹא אֶל-יְהוֹשֻׁעַ לַיְלָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו רַבִּי יָדַעְנוּ כִּי אַתָּה מוֹרֵה מֵאֵת אֱלֹהִים בָּאתָ כִּי לֹא-יֹכֵל אִישׁ לַעֲשׂוֹת הָאֵתוֹת אֲשֶׁר אַתָּה עוֹשֶׂה בְּלֵתִי אִם-הָאֱלֹהִים עִמּוֹ

2. wayabo' 'el-Yahushua lay'lah wayo'mer 'elayu Rabbiy yada`nu ki 'atah moreh me'eth 'Elohim ba'tah ki lo'-yukal 'iysh la`asoth ha'othoth 'asher 'atah `oseh bil'tiy 'im-ha'Elohim `imo.

and the Spirit he cannot enter into the kingdom of the Elohim.”

<5> ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Ἀμὲν ἀμὲν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῆ ἔξ ὕδατος καὶ πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.

5 apekrithē Iēsous, Amēn amēn legō soi, ean mē tis gennēthē ex hydatos kai pneumatatos, ou dynatai eiselthein eis tēn basileian tou theou.

:כַּיָּא הַיָּא הַיָּא-וּמַי אֶלְיָמַי כַּיָּא אֶמַּי אֶמַּי-וּמַי אֶלְיָמַי 6
וְהַנּוֹלָד מִן-הַבָּשָׂר בְּשָׂר הוּא וְהַנּוֹלָד מִן-הַרוּחַ רוּחַ הוּא:

6. hanolad min-habasar basar hu' w'hanolad min-haRuach ruach hu'.

John3:6 “That which is born of the flesh is flesh, and that which is born of the Spirit is spirit.”

<6> τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ ἐστίν, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνεῦμά ἐστίν.

6 to gegennēmenon ek tēs sarkos sarx estin, kai to gegennēmenon ek tou pneumatatos pneuma estin.

:אֶלְיָמַי אֶלְיָאֵל מַיְכַלֵּם מַיְכַלֵּם מַיְכַלֵּם מַיְכַלֵּם מַיְכַלֵּם 7
זֶאֱל-תִתְמַה עַל-אִמְרֵי לָךְ כִּי עָלִיכֶם לְהוֹלִיד מְלַמְעָלָה:

7. 'al-tith'mah `al-'am'ry la'k ki `aleykem l'hiualed mil'ma`lah.

John3:7 “Do not be amazed that I said to you, ‘You must be born again.’”

<7> μὴ θαυμάσης ὅτι εἶπόν σοι, Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν.

7 mē thaumasēs hoti eipon soi, Dei hymas gennēthēnai anōthen.

יְהוָה-אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ 8
הַיָּא-וּמַי אֶלְיָמַי-לַי מַיְכַלֵּם מַיְכַלֵּם מַיְכַלֵּם מַיְכַלֵּם מַיְכַלֵּם

הַיָּא-וּמַי אֶלְיָמַי-לַי מַיְכַלֵּם מַיְכַלֵּם מַיְכַלֵּם מַיְכַלֵּם מַיְכַלֵּם
וְלֹא תִדַע מֵאַיִן בָּא וְאַנְהָ הוּא הוֹלִיד כִּי כָל-הַנּוֹלָד מִן-הַרוּחַ:

8. haruach ba'asher yach'pots sham hu' nsheb w'atah tish'ma` 'eth-qolo w'lo' theda` me'ayin ba' w'anah hu' hole'k ken kal-hanolad min-haRuach.

John3:8 “The wind blows where it wishes and you hear the sound of it, but do not know where it comes from and where it is going; so is everyone who is born of the Spirit.”

<8> τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἐστὶν πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύματος.

8 to pneuma hopou thelei pnei kai tēn phōnēn autou akoueis, all' ouk oidas pothen erchetai kai pou hypagei; houtōs estin pas ho gegennēmenos ek tou pneumatatos.

:אֶמַּי אֶמַּי אֶמַּי אֶמַּי אֶמַּי אֶמַּי אֶמַּי אֶמַּי 9
טוֹיַעַן בְּקִדְיָמוֹן וַיֹּאמֶר אֶלְיָו אֵיכָה תִהְיֶה כֹּזָאֵת:

9. waya`an Naq'diymon wayo'mer 'elayu 'eykah thih'yeh kazo'th.

John3:9 Nicodemus answered and said to Him, How can these things be?

<9> ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ, Πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι;

9 apekrithē Nikodēmos kai eipen autō, Pōs dynatai tauta genesthai?

אָפֶקֶרִיִּתְּהּ נִיכּוֹדֵמוֹס וְאִיפֶן אוֹטוֹ, פּוֹס דִּינַתַּי תַּאֲתָא גֵנֶסְתַּהִי? 10
:x047 k x45y

יִיפְעַן יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מוֹדָה בְּיִשְׂרָאֵל אַתָּה
וְזֹאת לֹא יִדְעַתָּה:

10. waya`an Yahushua wayo`mer `elayu moreh b'Yis'ra'El `atah w'zo`th lo' yada`ta.

John3:10 Yahushua answered and said to him,
“Are you the teacher of Yisrael and do not understand these things?”

<10> ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις;

10 apekrithē Iēsous kai eipen autō, Sy ei ho didaskalos tou Israēl kai tauta ou ginōskeis?

אָפֶקֶרִיִּתְּהּ נִיכּוֹדֵמוֹס וְאִיפֶן אוֹטוֹ, פּוֹס דִּינַתַּי תַּאֲתָא גֵנֶסְתַּהִי? 11
:y7xy40 y79yx k x45y 47x4y 47x05 y79y49-9w4 x4y

יֵאָמֵן אָמֵן אָנִי אֹמֵר לָךְ כִּי אַתְּ אֲשֶׁר-יִדְעַנּוּ נְדָבָר
וְאַתְּ אֲשֶׁר-רָאִינוּ נְעִיד וְאַתֶּם לֹא תִקְבְּלוּ עֲדוּתָנוּ:

11. `amen `amen `aniy `omer la`k ki `eth `asher-yada`nu n`daber
w`eth `asher-ra`iydu na`iyd w`atem lo' th`qab`lu `eduthenu.

John3:11 “Truly, truly, I say to you, we speak of what we know
and testify of what we have seen, and you do not accept our testimony.”

<11> ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὃ οἶδαμεν λαλοῦμεν καὶ ὃ ἐώρακαμεν μαρτυροῦμεν,
καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε.

11 amēn amēn legō soi hoti ho oidamen laloumen kai ho heōrakamen martyroumen,
kai tēn martyrian hēmōn ou lambanete.

יֵבֵאָם הַהֵדָתִי לָכֶם עַנְיַי הָאָרֶץ וְאִינְכֶם מְאָמִינִים אֵיךְ
תֵּאָמְיִנוּ בְּהִגְדִּי לָכֶם עַנְיַי הַשָּׁמַיִם: 12
:y79y49-9w4 x4y 47x4y 47x05 y79y49-9w4 x4y

יֵבֵאָם הַהֵדָתִי לָכֶם עַנְיַי הָאָרֶץ וְאִינְכֶם מְאָמִינִים אֵיךְ
תֵּאָמְיִנוּ בְּהִגְדִּי לָכֶם עַנְיַי הַשָּׁמַיִם:

12. `im higad'tiy lakem `in'y'ney ha'arets w'eyn`kem ma`amiyniyim `ey`k ta`amiynu b'hagiyydiy
lakem `in'y'ney hashamayim.

John3:12 “If I told you earthly things and you do not believe,
how shall you believe if I tell you heavenly things?”

<12> εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἐὰν εἴπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε;

12 ei ta epigeia eipon hymin kai ou pisteuete, pōs ean eipō hymin ta epourania pisteusete?

יֵבֵאָם הַהֵדָתִי לָכֶם עַנְיַי הָאָרֶץ וְאִינְכֶם מְאָמִינִים אֵיךְ
תֵּאָמְיִנוּ בְּהִגְדִּי לָכֶם עַנְיַי הַשָּׁמַיִם: 13
:y79y49-9w4 x4y 47x4y 47x05 y79y49-9w4 x4y

יֵבֵאָם הַהֵדָתִי לָכֶם עַנְיַי הָאָרֶץ וְאִינְכֶם מְאָמִינִים אֵיךְ
תֵּאָמְיִנוּ בְּהִגְדִּי לָכֶם עַנְיַי הַשָּׁמַיִם:

מִן־הַשָּׁמַיִם בְּן־הָאָדָם אֲשֶׁר הוּא בַּשָּׁמַיִם:

13. w'iysh lo'-alah hashamay'mah bil'tiy 'im-asher yarad min-hashamayim Ben-ha'Adam asher hu' bashamayim.

John3:13 "No one has ascended into heaven, but He who descended from heaven: the Son of Man which is in heaven."

<13> καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

13 kai oudeis anabebēken eis ton ouranon ei mē ho ek tou ouranou katabas, ho huios tou anthrōpou.

14 יְעֲלֶה־יֵשׁוּעַ בְּנֵי־אָדָם מִן־הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר הוּא בַּשָּׁמַיִם לְמַעַן אֲשֶׁר יִלְבַּשׁ אֶת־הַנְּחָשׁ בַּמִּדְבָּר כִּן צָרִיךְ

בְּן־הָאָדָם לְהַנְשִׂיאַ:

14. w'ka'asher hig'biyah Mosheh 'eth-hanachash bamid'bar ken tsariy'k Ben-ha'Adam l'hinase'.

John3:14 "As Moshe lifted up the serpent in the wilderness, even so must the Son of Man be lifted up";

<14> καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὑψωσεν τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου,

14 kai kathōs Mōusēs huyōsen ton ophin en tē erēmō, houtōs huyōthēnai dei ton huion tou anthrōpou,

15 טוֹ לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא יֵאָבֵד כָּל־הַמְאֲמִינִים בּוֹ כִּי אִם־יִחְיֶה חַיֵּי עוֹלָם:

15. l'ma'an asher lo' yo'bad kal-hama'amiyn bo ki 'im-yich'yeh chayey olam.

John3:15 "so that whoever believes in Him should not perish, but have eternal life."

<15> ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων ἐν αὐτῷ ἔχη ζωὴν αἰώνιον.

15 hina pas ho pisteuōn en autō echē zōēn aiōnion.

16 אֲשֶׁר אֱהַבְתִּי אֶת־הָעוֹלָם עַד־אֲשֶׁר נָתַן אֶת־בְּנוֹ אֶת־יְחִידוֹ לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יֵאָבֵד כָּל־הַמְאֲמִינִים בּוֹ כִּי אִם־יִחְיֶה חַיֵּי עוֹלָם:

16. ki-'ahabah rabah 'ahab ha'Elohim 'eth-ha'olam ad-asher nathan 'eth-b'no 'eth-y'chiydo l'ma'an asher lo'-yo'bad kal-hama'amiyn bo ki 'im-yich'yeh chayey olam.

John3:16 "For the Elohim so loved the world, that He gave His only begotten Son, that whoever believes in Him shall not perish, but have eternal life."

<16> Οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον.

3:16 Houtōs gar ēgapēsen ho theos ton kosmon, hōste ton huion ton monogenē edōken,

hina pas ho pisteuōn eis auton mē apolētai all' echē zōēn aiōnion.

יז כִּי הָאֱלֹהִים לֹא-שָׁלַח אֶת-בְּנוֹ בְּעוֹלָם לְדוֹן
אֶת-הָעוֹלָם כִּי אִם-לְמַעַן יִוָּשַׁע בּוֹ הָעוֹלָם:

**17. ki ha'Elohim lo'-shalach 'eth-b'no ba`olam ladiyn 'eth-ha`olam
ki 'im-l'ma`an yiuasha` bo ha`olam.**

John3:17 “For the Elohim did not send the Son into the world to judge the world, but that the world might be saved through Him.”

<17> οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνη τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῆ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

**17 ou gar apesteilen ho theos ton huion eis ton kosmon hina krinē ton kosmon,
all' hina sōthē ho kosmos di' autou.**

יח הַמֵּאֲמִין בּוֹ לֹא יִדּוּן וְאֲשֶׁר לֹא-יֵאֱמִין בּוֹ כִּבָּר נְדוּן
כִּי לֹא-הָאֱמִין בְּשֵׁם בֶּן-הָאֱלֹהִים הִתְחַד:

**18. hama'amiyn bo lo' yidon wa'asher lo'-ya'amiyn bo k'bar nadon
ki lo'-he'emiyn b'shem ben-ha'Elohim hayachiyd.**

John3:18 “He who believes in Him is not judged; he who does not believe has been judged already, because he has not believed in the name of the only begotten Son of the Elohim.”

<18> ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται· ὁ δὲ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ.

**18 ho pisteuōn eis auton ou krinetai; ho de mē pisteuōn edē kekritai,
hoti mē pepisteuken eis to onoma tou monogenous huiou tou theou.**

יט וְזֶה הוּא הַדִּין כִּי הָאֹר בָּא אֶל-הָעוֹלָם
וּבְנֵי הָאָדָם אֶהְבּוּ הַחֹשֶׁךְ יוֹתֵר מִן-הָאֹר כִּי רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם:

**19. w'zeh hu' hadiyn ki ha'or ba' 'el-ha`olam
ub'ney ha'adam 'ahabu hachshe'k yother min-ha'or ki ra`iym ma`asheyhem.**

John3:19 “This is the judgment, that the Light has come into the world, and men loved the darkness rather than the Light, for their deeds were evil.”

<19> αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ αὐτῶν πονηρὰ τὰ ἔργα.

**19 hautē de estin hē krisis hoti to phōs elēlythen eis ton kosmon
kai ēgapēsan hoi anthrōpoi mallon to skotos ē to phōs; ēn gar autōn ponēra ta erga.**

20 20 20 20 20 20 20 20 20 20
20 20 20 20 20 20 20 20 20 20
כפי כל-פעל עולה שגא את-האור
ולא יבא לאור פן-ינכח על-מעשיו:

20. **ki kal-po`el `aw'lah sone' `eth-ha'or w'lo' yabo' la'or pen-yiuakach `al-ma`asayu.**

John3:20 “For everyone who does evil hates the Light,
and does not come to the Light lest that his deeds shall be exposed.”

<20> pās gar ó φαῦλα πράσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς,
ἵνα μὴ ἐλεγχθῆ τὰ ἔργα αὐτοῦ·

20 pas gar ho phaula prassōn misei to phōs kai ouk erchetai pros to phōs,
hina mē elegchthē ta erga autou;

21 21 21 21 21 21 21 21 21 21
21 21 21 21 21 21 21 21 21 21
כא אבל עשה האמת יבא לאור למען יגלו מעשיו
כי נעשו באלהים:

21. **'abal `oseh ha'emeth yabo' la'or l'ma`an yigalu ma`asayu ki na`aso b'Elohim.**

John3:21 “But he who practices the truth comes to the Light,
so that his deeds may be manifested as having been wrought in Elohim.”

<21> ó de poiōn tēn alētheian ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς,
ἵνα φανερωθῆ αὐτοῦ τὰ ἔργα ὅτι ἐν θεῷ ἐστιν εἰργασμένα.

21 ho de poiōn tēn alētheian erchetai pros to phōs,
hina phanerōthē autou ta erga hoti en theō estin eirgasmena.

22 22 22 22 22 22 22 22 22 22
22 22 22 22 22 22 22 22 22 22
כב ויהי אחרי הדברים האלה ויבא יהושע
ותלמידיו אל-ארץ יהודה וישב-שם עמם ויטביל:

22. **way'hiy `acharey had'bariym ha'eleh wayabo' Yahushua
w'thal'miydayu `el-`erets Yahudah wayesheb-sham `imahem wayit'bol.**

John3:22 After these things Yahushua and His disciples came into the land of Judea,
and there He was spending time with them and baptizing.

<22> Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν
καὶ ἐκεῖ διέτριβεν μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτισεν.

22 Meta tauta ēlthen ho Iēsous kai hoi mathētai autou eis tēn Ioudaian gēn
kai ekei diatriben met' autōn kai ebaptizen.

23 23 23 23 23 23 23 23 23 23
23 23 23 23 23 23 23 23 23 23
23 23 23 23 23 23 23 23 23 23

כגֹּגַם יְהוֹחֲנָן הָיָה טֹבֵל בְּעֵינֹן קְרוֹב לְשֵׁלֶם
כִּי־שָׁם הָיוּ מֵיִם לְרֹב וַיָּבֵאוּ וַיִּטְבְּלוּ:

23. w'gam Yahuchanan hayah tobel b'Eynon qarob l'Shalem
ki-sham hayu mayim larob wayabo'u wayitabelu.

John3:23 Yahuchanan also was baptizing in Aenon near Salim,
because there was much water there; and people were coming and were being baptized

<23> ἦν δὲ καὶ ὁ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῶν ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ,
ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο·

23 en de kai ho Iōannēs baptizōn en Ainōn eggys tou Saleim,
hoti hydata polla en ekei, kai pareginonto kai ebaptizonto;

24 כד כִּי עוֹד לֹא־נִתֵּן יְהוֹחֲנָן אֶל־בַּיִת הַסֹּהַר:
24 כִּי עוֹד לֹא־נִתֵּן יְהוֹחֲנָן אֶל־בַּיִת הַסֹּהַר:

24. ki `od lo'-nitan Yahuchanan `el-beyth hasohar.

John3:24 for Yahuchanan had not yet been thrown into prison.

<24> οὐπω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης.

24 oupō gar en beblēmenos eis tēn phylakēn ho Iōannēs.

25 כה וּבַתְּהִי מַחְלֻקֶת בֵּינָם תִּלְמִידֵי יְהוֹחֲנָן
וּבֵינָם יְהוּדִי עַל־דְּבַר הַטְּהָרָה:
25 כה וּבַתְּהִי מַחְלֻקֶת בֵּינָם תִּלְמִידֵי יְהוֹחֲנָן
וּבֵינָם יְהוּדִי עַל־דְּבַר הַטְּהָרָה:

25. wat'hiy machaloqeth beyn tal'miydey Yahuchanan ubeyn Yahudiy `al-d'bar hataharah.

John3:25 Therefore there arose a question between some of Yahuchanan's disciples
with a Yahudi (a Jew) about purification.

<25> Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίου περὶ καθαρισμοῦ.

25 Egeneto oun zētēsis ek tōn mathētōn Iōannou meta Ioudaiou peri katharismou.

26 כו וַיָּבֵאוּ אֶל־יְהוֹחֲנָן וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו רַבִּי הַאִישׁ אֲשֶׁר הָיָה
עִמָּךְ בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן וְאֲשֶׁר הָעִידָתָ לּוֹ הֲנֹו טֹבֵל וְכֻלָּם בָּאִים אֵלָיו:
26 כו וַיָּבֵאוּ אֶל־יְהוֹחֲנָן וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו רַבִּי הַאִישׁ אֲשֶׁר הָיָה
עִמָּךְ בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן וְאֲשֶׁר הָעִידָתָ לּוֹ הֲנֹו טֹבֵל וְכֻלָּם בָּאִים אֵלָיו:

26. wayabo'u `el-Yahuchanan wayo'm'ru `elayu Rabbiy ha'iysh `asher hayah `im'ak
b`eber haYar'den wa'asher ha`iydotah lo hino tobel w'kulam ba'iyim `elayu.

John3:26 And they came to Yahuchanan and said to him, Rabbi, He who was with you
beyond the Jordan, to whom you have testified, behold, He is baptizing and all are coming to Him.

<26> καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπαν αὐτῷ, Ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου,
ὃ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε οὗτος βαπτίζει καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.

26 kai elthon pros ton Iōannēn kai eipan autō, Hrabbī, hos en meta sou peran tou Iordanou,

hō sy memartyrēkas, ide houtos baptizei kai pantes erchontai pros auton.

27 אִישׁ לֹא יוּכַל לְקַחַת דְּבַר בְּלִתי אִם-נִתֵּן-לוֹ מִן-הַשָּׁמַיִם:
27 אִישׁ לֹא יוּכַל לְקַחַת דְּבַר בְּלִתי אִם-נִתֵּן-לוֹ מִן-הַשָּׁמַיִם:
27 אִישׁ לֹא יוּכַל לְקַחַת דְּבַר בְּלִתי אִם-נִתֵּן-לוֹ מִן-הַשָּׁמַיִם:

27. waya`an Yahuchanan wayo`mar lo'-yukal 'iysh laqachath dabar bil'tiy 'im-nitan-lo min-hashamayim.

John3:27 Yahuchanan answered and said,
A man can receive nothing unless it has been given him from heaven.

<27> ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν,
Οὐ δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν οὐδὲ ἐν ἐὰν μὴ ᾗ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.
27 apekrithē Iōannēs kai eipen,
Ou dynatai anthrōpos lambanein oude hen ean mē ē dedomenon autō ek tou ouranou.

28 כַּח וְאַתֶּם עֵדֵי אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵינֶנִּי הַמְּשִׁיחַ רַק-שְׁלוּחַ אֲנִי לְפָנָיו:
28 כַּח וְאַתֶּם עֵדֵי אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵינֶנִּי הַמְּשִׁיחַ רַק-שְׁלוּחַ אֲנִי לְפָנָיו:
28 כַּח וְאַתֶּם עֵדֵי אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵינֶנִּי הַמְּשִׁיחַ רַק-שְׁלוּחַ אֲנִי לְפָנָיו:

28. w'atem `eday 'asher 'amar'tiy 'eyneniy haMashiyach raq-shaluach 'aniy l'phanayu.
John3:28 You yourselves are my witnesses that I said, I am not the Mashiyach, but, I have been sent ahead of Him.

<28> αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον [ὅτι]
Οὐκ εἰμι ἐγὼ ὁ Χριστός, ἀλλ' ὅτι Ἀπεσταλμένος εἰμι ἔμπροσθεν ἐκείνου.
28 autoi hymeis moi martyreite hoti eipon [hoti]
Ouk eimi egō ho Christos, all' hoti Apestalmenos eimi emprosthen ekeinou.

29 כִּטְ אֲשֶׁר-לוֹ הַכֶּלֶה הוּא הַחַתָּן וְרַע הַחַתָּן הָעֵמֵד וְשָׁמַע אֹתוֹ שָׂמוֹחַ יִשְׂמַח לְקוֹל הַחַתָּן הַגָּדוֹל שְׂמֵחַתִּי זֹאת עָפָה שְׂלֵמָה:
29 כִּטְ אֲשֶׁר-לוֹ הַכֶּלֶה הוּא הַחַתָּן וְרַע הַחַתָּן הָעֵמֵד וְשָׁמַע אֹתוֹ שָׂמוֹחַ יִשְׂמַח לְקוֹל הַחַתָּן הַגָּדוֹל שְׂמֵחַתִּי זֹאת עָפָה שְׂלֵמָה:
29 כִּטְ אֲשֶׁר-לוֹ הַכֶּלֶה הוּא הַחַתָּן וְרַע הַחַתָּן הָעֵמֵד וְשָׁמַע אֹתוֹ שָׂמוֹחַ יִשְׂמַח לְקוֹל הַחַתָּן הַגָּדוֹל שְׂמֵחַתִּי זֹאת עָפָה שְׂלֵמָה:

29. 'asher-lo hakalah hu' hechathan w're`a hechathan ha`omed w'shome`a 'otho samoach yis'mach l'qol hechathan hineh sim'chathiy zo'th `atah sh'lemah.

John3:29 He who has the bride is the bridegroom; but the friend of the bridegroom, who stands and hears him, rejoices greatly because of the bridegroom's voice. So this joy of mine has been made full.

<29> ὁ ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου ὁ ἐστήκων καὶ ἀκούων αὐτοῦ χαρᾶ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται.
29 ho echōn tēn nymphēn nymphios estin; ho de philos tou nymphiou ho hestēkōs kai akouōn autou charā chairei dia tēn phōnēn tou nymphiou. hautē oun hē chara hē emē peplērōtai.

30 אֲנִי וְאַתֶּם עֵדֵי אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵינֶנִּי הַמְּשִׁיחַ רַק-שְׁלוּחַ אֲנִי לְפָנָיו:
30 אֲנִי וְאַתֶּם עֵדֵי אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵינֶנִּי הַמְּשִׁיחַ רַק-שְׁלוּחַ אֲנִי לְפָנָיו:
30 אֲנִי וְאַתֶּם עֵדֵי אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵינֶנִּי הַמְּשִׁיחַ רַק-שְׁלוּחַ אֲנִי לְפָנָיו:

לֹהֵיָא יִגְדַּל הַלּוֹךְ וְגָדַל וְאֲנִי אֶחָסֵר הַלּוֹךְ וְחָסוּר:

30. hu' yig'dal halo'k w'gadel wa'aniy 'ech'sar halo'k w'chasor.

John3:30 He must increase, but I must decrease.

<30> ἐκείνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι.

30 ekeinon dei auxanein, eme de elattousthai.

כַּזָּא רַב־כַּזָּא רַב־כַּזָּא אֶחָסֵר לְי-לֹ אֶלֹהִים לֹא־יִגְדַּל 31
:לְי-לֹ אֶלֹהִים מִכַּזָּאֵי כַּזָּא אֶחָסֵר רַב־כַּזָּא

לֹא־הֵבֵא מִמַּעַל נִעְלָה עַל-כֹּל וְאֲשֶׁר מֵאָרֶץ מֵאָרֶץ הוּא
וּמֵאָרֶץ יִדְבַּר הֵבֵא מִשָּׁמַיִם נִעְלָה עַל-כֹּל:

31. haba' mima'al na'aleh `al-kol wa'asher me'erets me'erets hu'
ume'erets y'daber haba' mishamayim na'aleh `al-kol.

John3:31 He who comes from above is above all, he who is of the earth is from the earth and speaks of the earth. He who comes from heaven is above all.

<31> Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν· ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστίν
καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ. ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος [ἐπάνω πάντων ἐστίν.]

31 Ho anōthen erchomenos epanō pantōn estin; ho ōn ek tēs gēs ek tēs gēs estin

kai ek tēs gēs lalei. ho ek tou ouranou erchomenos [epanō pantōn estin;]

לְבִי וְאֵת אֲשֶׁר רָאָה וְשָׁמַע אֶתֹּו יַעֲיֵד וְאֵין מְקַבֵּל עֲדוּתוֹ: 32
כַּזָּא רַב־כַּזָּא אֶחָסֵר לְי-לֹ אֶלֹהִים לֹא־יִגְדַּל 32

32. w'eth 'asher ra'ah w'shama `otho ya'iyd w'eyn m'qabel `edutho.

John3:32 What He has seen and heard, of that He testifies; and no one receives His testimony.

<32> ὁ ἑώρακεν καὶ ἤκουσεν τοῦτο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει.

32 ho heōraken kai ēkousen touto martyrei, kai tēn martyrian autou oudeis lambanei.

כַּזָּא מִכַּזָּאֵי אֶחָסֵר לְי-לֹ אֶלֹהִים לֹא־יִגְדַּל 33
לְבִי וְאֵת אֲשֶׁר קִבַּל עֲדוּתוֹ הוּא חֲתוּם חֲתוּם כִּי הָאֵלֹהִים אֱמֶת:

33. wa'asher qibel `edutho hu' chathom chatham ki ha'Elohim 'emeth.

John3:33 He who has received His testimony has set his seal to this, that the Elohim is true.

<33> ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ θεὸς ἀληθὴς ἐστίν.

33 ho labōn autou tēn martyrian esphragisen hoti ho theos alēthēs estin.

מִכַּזָּאֵי אֶחָסֵר לְי-לֹ אֶלֹהִים לֹא־יִגְדַּל 34
:חֲתוּם חֲתוּם אֶחָסֵר לְי-לֹ אֶלֹהִים לֹא־יִגְדַּל

לְדִכִּי אֲשֶׁר שָׁלַחוּ אֵלֹהִים הוּא יִדְבַּר הַבְּרִי אֵלֹהִים
כִּי-לֹא בַמִּדְבָּר נִתְּן אֵלֹהִים אֶת-הַרוּחַ:

34. ki 'asher sh'lacho 'Elohim hu' y'daber dib'rey 'Elohim
ki-lo' bamidah nothen 'Elohim 'eth-haRuach.

John3:34 For He whom Elohim has sent speaks the words of Elohim;
for He gives the Spirit without measure.

<34> ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ λαλεῖ, οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν τὸ πνεῦμα.
34 hon gar apesteilen ho theos ta hrēmata tou theou lalei, ou gar ek metrou didōsin to pneuma.

35
לֵּה אֶהָב אֶת-בְּנוֹ וְאֶת-כֹּל נָתַן בְּיָדוֹ:
35 הָאֵב אֶהָב אֶת-בְּנוֹ וְאֶת-כֹּל נָתַן בְּיָדוֹ:

35. ha'Ab 'oheb 'eth-b'no w'eth-kol nathan b'yado.

John3:35 The Father loves the Son and has given all things into His hand.

<35> ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.
35 ho patēr agapā ton huion kai panta dedōken en tē cheiri autou.

36
לֹא כָל-הַמֵּאֲמִין בְּבִן יֵשׁ-לֹו חַיִּי עוֹלָם וְאֲשֶׁר לֹא יֵאֲמִין
בְּבִן לֹא יִרְאֶה חַיִּים כִּי אִם-חֲרוֹן אַף אֶל־הֵימָּן יִשְׁכַּן עָלָיו:
36 לֹא כָל-הַמֵּאֲמִין בְּבִן יֵשׁ-לֹו חַיִּי עוֹלָם וְאֲשֶׁר לֹא יֵאֲמִין
בְּבִן לֹא יִרְאֶה חַיִּים כִּי אִם-חֲרוֹן אַף אֶל־הֵימָּן יִשְׁכַּן עָלָיו:

**36. kal-hama'amiyn baben yesh-lo chayey `olam
wa'asher lo' ya'amiyn baben lo' yir'eh chayiym ki 'im-charon 'aph 'Elohim yish'kon `alayu.**

John3:36 He who believes in the Son has eternal life;
but he who does not obey the Son shall not see life, but the wrath of Elohim abides on him.

<36> ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον·
ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ οὐκ ὄψεται ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.
36 ho pisteuōn eis ton huion echei zōēn aiōnion;
ho de apeithōn tō huiō ouk opsetai zōēn, all' hē orgē tou theou menei ep' auton.

Chapter 4

Shavua Reading Schedule (20th sidrot) - John 4 - 6

John4:1
אֲוִיָּהִי כִּאֲשֶׁר נֹדַע לְאָדוֹן כִּי שָׁמְעוּ הַפְּרוּשִׁים
אֲשֶׁר יְחִוֶּשַׁע הַעֲמִיד וְגַם הַטְּבִיל תְּלִמִידֵימ הַרְבֵּה מִיְּהוֹחָנָן:
John4:1 אֲוִיָּהִי כִּאֲשֶׁר נֹדַע לְאָדוֹן כִּי שָׁמְעוּ הַפְּרוּשִׁים
אֲשֶׁר יְחִוֶּשַׁע הַעֲמִיד וְגַם הַטְּבִיל תְּלִמִידֵימ הַרְבֵּה מִיְּהוֹחָנָן:

**1. way'hiy ka'aasher noda` la'Adon ki sham`u haP'rushiym 'asher Yahushua he`emiyd
w'gam hit'biyl tal'miydiym har'beh mYahuchanan.**

John4:1 Therefore when the Master knew that the Pharisees had heard that Yahushua was making
and baptizing more disciples than Yahuchanan

<4:1> Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ
καὶ βαπτίζει ἢ Ἰωάννης

1 Hōs oun egnō ho Iēsous hoti ēkousan hoi pharisaioi hoti Iēsous pleionas mathētas poiei

בְּוֹאֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ הוּא לֹא הִטְבִּיל כִּי אִם-תִּלְמִידָיו:
2

2. w'ulam Yahushua hu' lo' hit'biyl ki 'im-tal'miydayu.

John4:2 (although Yahushua Himself was not baptizing, but His disciples were),

<2> - καίτοιγε Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτισεν ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ -

2 - kaitoige Iēsous autos ouk ebaptizen all' hoi mathētai autou -

גַּיְצָא מֵאַרְצָא יְהוּדָה וַיֵּלֶךְ שֵׁנִית הַגָּלִילָה:
3

3. wayetse' me'erets Yahudah wayele'k sheniyth haGaliylah.

John4:3 He left from the land of Judea and went away again into Galilee.

<3> ἀφῆκεν τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἀπῆλθεν πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

3 aphēken tēn Ioudaian kai apēlthen palin eis tēn Galilaian.

דַּוְיָהוּי לְעֵבֶר הַרְדָּךְ אֶרֶץ שְׁמֶרוֹן:
4

4. way'hiy la`abor dere'k 'erets Shom'ron.

John4:4 And He had to pass through the land of Samaria.

<4> ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας.

4 edei de auton dierchesthai dia tēs Samareias.

הַוַּיבֵּא לְעִיר מְעָרֵי שְׁמֶרוֹן וְשָׂמָה סוּכָר מִמּוּל חֶלְקַת הַשָּׂדֶה
אֲשֶׁר-נָתַן יַעֲקֹב לְיוֹסֵף בְּנֹו:
5

5. wayabo' l'iyr me`arey Shom'ron ush'mah Sukar mimul chel'qath hasadeh
'asher-nathan Ya`aqob l'Yoseph b'no.

John4:5 So He came to a city of Samaria called Sychar, near the parcel of ground that Jacob gave to his son Yoseph;

<5> ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Συχαρ πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ [τῷ] Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ·

5 erchetai oun eis polin tēs Samareias legomenēn Sychar plēsion tou chōriou

ho edōken Iakōb [tō] Iōsēph tō huiō autou;

וְנָשָׂם בְּאֵר יַעֲקֹב וַיְהוֹשֻׁעַ הָיָה עִירָא מִן-הַרְדָּךְ:
6

וישב לו על-הבאר והעת כשעה הששית:

6. w'sham b'er Ya`aqob

w'Yahushua` hayah `ayeph min-hadere'k wayesheb-lo `al-hab'er w'ha`eth kasha`ah hashishiyth.

John4:6 and Yaaqob's well was there. So Yahushua, being wearied from His journey, was sitting thus by the well. It was about the sixth hour.

<6> ἦν δὲ ἐκεῖ πηγῆ τοῦ Ἰακώβ.

ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὥρα ἦν ὡς ἕκτη.

6 ēn de ekei pēgē tou Iakōb.

ho oun Iēsous kekopiakōs ek tēs hodoiporias ekathezeto houtōs epi tē pēgē; hōra ēn hōs hektē.

7 זנתבא אנשה שמרונית לשאב-מים
ויאמר אליה יהושע תני-נא לי לשותות:

7. watabo' 'ishah Shom'roniyth lish'ab-mayim wayo'mer 'eleyah Yahushua` t'niy-na' liy lish'toth.

John4:7 There came a woman of Samaria to draw water. Yahushua said to her, "Give Me a drink."

<7> Ἔρχεται γυνή ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλήσαι ὕδωρ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Δός μοι πεῖν.

7 Erchetai gynē ek tēs Samareias antlēsai hydōr. legei autē ho Iēsous, Dos moi pein;

8 חכי תלמידיך הלא כן העירך לקנות אכיל:
8 חכי תלמידיך הלא כן העירך לקנות אכיל:

8. ki thal'miydayu hal'ku ha'iyrah liq'noth 'okel.

John4:8 For His disciples had gone away into the city to buy food.

<8> οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσιν.

8 hoi gar mathētai autou apelēlytheisan eis tēn polin hina trophas agorasōsin.

9 טותאמר אליו האנשה השמרונית הן יהודי אתה
ואיככה תנשאל ממני לשותות ואנכי אנשה שמרונית
כי-לא יתערבו היהודים עם-השמרונים:

9. wato'mer 'elayu ha'ishah haShom'roniyth hen Yahudiy 'atah w'eykakah tish'al mimeniy lish'toth w'anokiy 'ishah Shom'roniyth ki-lo' yith'`ar'bu haYahudim `im-haShom'roniyim.

John4:9 Therefore the Samaritan woman said to Him, How is it that You, being a Jew, ask me for a drink since I am a Samaritan woman? (For the Jews have no dealings with Samaritans.)

<9> λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνή ἡ Σαμαρίτις, Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ' ἐμοῦ πεῖν αἰτεῖς γυναικὸς Σαμαρίτιδος οὔσης; οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρίταις.

9 legei oun autō hē gynē hē Samaritis, Pōs sy Ioudaios ōn par' emou pein aiteis gynaikos Samaritidos ousēs? ou gar sygchrōntai Ioudaioi Samaritais.

יבִיעֵן יְהוֹשֻעַ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ לֹא יִדְעָה אֶת־מַתַּת הָאֵלֹהִים
וּמִי זֶה הָאֹמֵר אֵלֶיהָ הַנִּי־נָא לִי לְשִׁתּוֹת כִּי עָתָה שָׂאֲלֶתָ
מִמֶּנּוּ וְנָתַן לָךְ מִמַּיִם חַיִּים:

10. waya`an Yahushua wayo`mer `eleyah lu yada`at' `eth-matath ha'Elohim umiy zeh ha`omer `elayi`k t`niy-na' liy lish'toth ki `atah sha'al't' mimenu w'nathan la`k mayim chayiyim.

John4:10 Yahushua answered and said to her, "If you knew the gift of the Elohim, and who it is who says to you, 'Give Me a drink,' you would have asked Him, and He would have given you living water."

<10> ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ, Εἰ ἦδεις τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων σοι, Δός μοι πείν, σὺ ἂν ἤτησας αὐτὸν καὶ ἔδωκεν ἅν σοι ὕδωρ ζῶν.

10 apekrithē Iēsous kai eipen autē, Ei ēdeis tēn dōrean tou theou kai tis estin ho legōn soi, Dos moi pein, sy an ētēsas auton kai edōken an soi hydōr zōn.

יֵאֵת אֹמֵר אֵלֶיהָ אֲדֹנִי כָּלִי אֵין־לָךְ לְשִׂאֵב־בוֹ
וְהַבְּאֵר עֲמֻקָּה וּמַאֲיִן לָךְ מִמַּיִם חַיִּים:

11. wato`mer `elayu ha`ishah `Adoniy k`liy `eyn-l`ak lish`ab-bo w`hab`er `amuqah ume`ayin l`ak mayim chayiyim.

John4:11 She said to Him, Master, You have nothing to draw with and the well is deep; where then do You get that living water?

<11> λέγει αὐτῷ [ἡ γυνή], Κύριε, οὔτε ἀντλημα ἔχεις καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶν βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν;

11 legei autō [hē gynē], Kyrie, oute antlēma echeis kai to phrear estin bathy; pothen oun echeis to hydōr to zōn?

יֵב הַגְּדוֹל אֶתָּה מִיַּעֲקֹב אָבִינוּ אֲשֶׁר נָתַן־לָנוּ אֶת־הַבְּאֵר הַזֹּאת
וַיִּשְׁתֶּ מִמֶּנָּה הוּא וּבָנָיו וּבְעִירָיו:

12. haagadol `atah miYa`aqob `abiynu `asher nathan-lanu `eth-hab`er hazo`th wayesh`t' mimenah hu` ubanayu ub`iyro.

John4:12 You are not greater than our father Jacob, are You, who gave us the well, and drank of it himself and his sons and his cattle?

<12> μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ
καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιεν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ;

12 mē sy meizōn ei tou patros hēmōn Iakōb, hos edōken hēmin to phrear
kai autos ex autou epien kai hoi huiοi autou kai ta thremmata autou?

12 מְסִי מַיִזוֹן עֵי תוֹ פַּאטְרוֹס הֵמֹן יַאקֹב, חוֹס עֵדוֹקֵן הֵמִין תוֹ פְרֵאָר
כַּי אוֹטוֹס עֵץ אוֹטוֹ עֵפִיֵן כַּי הוֹי הוּיוֹי אוֹטוֹ כַּי תַּא תְרֵמַמַּא אוֹטוֹ?

יְגוּבִיעֵן יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֶלְיָהּ כָּל-הַשֹּׁתֶה מִן-הַמַּיִם הָאֵלֶּה יָשׁוּב
וַיִּצְמָא:

13. waya`an Yahushua wayo`mer `eleyah kal-hashotheh min-hamayim ha`eleh yashub w`yits`ma`.

John4:13 Yahushua answered and said to her, “Everyone who drinks of this water shall thirst again”;

<13> ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ, Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν.

13 apekrithē Iēsous kai eipen autē, Pas ho pinōn ek tou hydatos toutou dipsēsei palin;

13 הַיְשׁוּעָא אַפְעִרִיתְהּ יֵהֶסוּס וַיֵּיפֵן אוֹתָהּ, פַּאס הוֹ פִּינוֹן עֵק תוֹ הַיְדַאטוֹס תוֹטוֹ דִּיפְשֵׁי פַּלִּין.
13 אֶפְעִרִיתְהּ יֵהֶסוּס וַיֵּיפֵן אוֹתָהּ, פַּאס הוֹ פִּינוֹן עֵק תוֹ הַיְדַאטוֹס תוֹטוֹ דִּיפְשֵׁי פַּלִּין.

יְדוּאָשֶׁר יִשְׁתֶּה מִן-הַמַּיִם אֲשֶׁר אֲנֹכִי נֹתֵן לוֹ לֹא יִצְמָא לְעוֹלָם
כִּי הַמַּיִם אֲשֶׁר אֲתֵן-לוֹ יִהְיוּ בְּקִרְבוֹ לְמִקְוֵה מַיִם
נִבְעִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם:

14. wa`asher yish`teh min-hamayim `asher `anokiy nothen lo lo` yits`ma` l`olam
ki hamayim `asher `eten-lo yih`yu b`qir`bo lim`qor mayim nob`iyim l`chayey ha`olam.

John4:14 “but whoever drinks of the water that I shall give him shall never thirst;
but the water that I shall give him shall become in him a well of water springing up to eternal life.”

<14> ὃς δ’ ἂν πίη ἐκ τοῦ ὕδατος οὐ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα,
ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγή ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον.

14 hos d’ an piē ek tou hydatos hou egō dōsō autō, ou mē dipsēsei eis ton aiōna,

alla to hydōr ho dōsō autō genēsetai en autō pēgē hydatos hallomenou eis zōēn aiōnion.

15 הַיְשׁוּעָא אָמַר אֶלְיָהּ אֲדוֹנֵי הַמַּיִם הָאֵלֶּה לְמַעַן
אֲשֶׁר לֹא-אֲצַמָּא עוֹד וְלֹא אוֹסִיף לְבוֹא הִנָּה לְשָׂאֵב:

15. wato`mer `elayu ha`ishah `Adoniy t`nah-liy hamayim hahem
l`ma`an `asher lo`-`ets`ma` `od w`lo` `osiyph labo` henah lish`ob.

John4:15 The woman said to Him, Master, give me this water,
so I shall not be thirsty nor come all the way here to draw.

<15> λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή, Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ,
ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ διέρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν.

15 **legei pros auton hē gynē, Kyrie, dos moi touto to hydōr,**
hina mē dipsō mēde dierchōmai enthade antlein.

16 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ יְהוֹשֻׁעַ לְכִי וְקַחֲרִי לְאִישִׁיךָ וְשׁוּבִי הַלּוֹם:
וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ יְהוֹשֻׁעַ לְכִי וְקַחֲרִי לְאִישִׁיךָ וְשׁוּבִי הַלּוֹם:

16. **wayo'mer 'eleyah Yahushua l'kiy w'qir'iy l'ishe'k w'shubiy halom.**

John4:16 He said to her, "Go, call your husband and come here."

<16> Λέγει αὐτῆ, Ὑπάγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε.

16 **Legei autē, Hypage phōnēson ton andra sou kai elthe enthade.**

17 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ יְהוֹשֻׁעַ כִּן דְּבַרְתְּ אֵין לִי אִישׁ:
יִזְוַתְעַן הָאִשָּׁה וְתֹאמַר אֵין לִי אִישׁ:
וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ יְהוֹשֻׁעַ כִּן דְּבַרְתְּ אֵין לִי אִישׁ:

17. **wata`an ha'ishah wato'mer 'eyn liy 'iysh wayo'mer 'eleyah Yahushua ken dibar't' 'eyn liy 'iysh.**

John4:17 The woman answered and said, I have no husband.

Yahushua said to her, "You have correctly said, 'I have no husband'";

<17> ἀπεκρίθη ἡ γυνή καὶ εἶπεν αὐτῶ, Οὐκ ἔχω ἄνδρα.
λέγει αὐτῆ ὁ Ἰησοῦς, Καλῶς εἶπας ὅτι Ἄνδρα οὐκ ἔχω.

17 **apekrithē hē gynē kai eipen autō, Ouk echō andra.**

legei autē ho Iēsous, Kalōs eipas hoti Andra ouk echō;

18 וַאֲשֶׁר עָתָה לָךְ אֵינְנִי בְעֵלְךָ לְכִן אָמַת הַדְּבָרָה:
יַחְכִּי בְעָלִים חֲמִשָּׁה הָיוּ לָךְ
וַאֲשֶׁר עָתָה לָךְ אֵינְנִי בְעֵלְךָ לְכִן אָמַת הַדְּבָרָה:

18. **ki b`aliym chamishah hayu la'k wa'asher `atah la'k 'eynenu ba`le'k laken 'emeth hadabar 'asher dibar't'.**

John4:18 "for you have had five husbands, and the one whom you now have is not your husband; this you have said truly."

<18> πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχεσ καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστιν σου ἀνήρ· τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας.

18 **pente gar andras esches kai nyn hon echeis ouk estin sou anēr; touto alēthes eirēkas.**

19 יִטְוַתְאָמַר אֵלָיו הָאִשָּׁה אֲדַנִּי רֹאֶה אָנֹכִי כִּי נָבִיא אָתָּה:
אֲדַנִּי רֹאֶה אָנֹכִי כִּי נָבִיא אָתָּה:

19. **wato'mer 'elayu ha'ishah 'Adoniy ro'ah 'anokiy ki nabiyy' 'atah.**

John4:19 The woman said to Him, Master, I perceive that You are a prophet.

<19> λέγει αὐτῶ ἡ γυνή, Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ.

19 **legei autō hē gynē, Kyrie, theōrō hoti prophētēs ei sy.**

20 אבֹתֵינוּ הִשְׁתַּחֲוּוּ בְּהַר הַזֶּה
 (אָמְרוּ אֲבוֹתֵינוּ הִשְׁתַּחֲוּוּ בְּהַר הַזֶּה
 וְאַתֶּם אֹמְרִים יְרוּשָׁלַיִם הִיא הַמָּקוֹם הַנִּבְחָר לְהִשְׁתַּחֲוֹת שָׁמָּה):

20. 'abotheynu hish'tachawu bahar hazeh w'atem 'om'riym Y'rushalayim hiy' hamaqom hanib'char l'hish'tachaoth shamah).

John4:20 Our fathers worshiped in this mountain,
 and you say that in Yerushalam is the place where men ought to worship.

<20> οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν·
 καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου προσκυνεῖν δεῖ.

20 hoi pateres hēmōn en tō orei toutō prosekynēsan

kai hymeis legete hoti en Hierosolymois estin ho topos hopou proskynein dei.

21 אָמַר אֵלַיָּהּ יְהוֹשֻׁעַ אִשָּׁה הָאָמִינִי לִי כִּי תִבֹּא שָׁעָה
 אֲשֶׁר לֹא תִשְׁתַּחֲוּוּ לְאָב בְּהַר הַזֶּה וְלֹא בְּיְרוּשָׁלַם):

21. wayo'mer 'eleyah Yahushua 'ishah ha'amiyniy liy ki thabo' sha`ah 'asher lo' thish'tachawu la'Ab bahar hazeh w'lo' biYrushalam).

John4:21 Yahushua said to her, “Woman, believe Me,
 an hour is coming when neither in this mountain nor in Yerushalam shall you worship the Father.”

<21> λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Πίστευέ μοι, γύναι, ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί.

21 legei autē ho Iēsous, Pisteue moi, gynai, hoti erchetai hōra hote oute en tō orei toutō oute en

Hierosolymois proskynēsete tō patri.

22 כִּבְּאַתֶּם מִשְׁתַּחֲוִים אֶל-אֲשֶׁר לֹא יִדְעֶתֶם
 וְאֲנִיחֶנּוּ מִשְׁתַּחֲוִים אֶל-אֲשֶׁר יִדְעֶנּוּ כִּי הִשְׁוֵעָה מִן-הַיְהוּדִים הִיא:

22. 'atem mish'tachawiyim 'el-'asher lo' y'da`tem wa'anach'nu mish'tachawiyim 'el-'asher yada`nu ki hay'shu`ah min-haYahudim hiy'.

John4:22 “You worship what you do not know; we worship what we know,
 for salvation is from the Yahudim (the Jews).”

<22> ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἶδαμεν,
 ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν.

22 hymeis proskyneite ho ouk oidate; hēmeis proskynoumen ho oidamen,

hoti hē sōtēria ek tōn Ioudaiōn estin.

23. כג אולם תבוא שפעה ועתה היא אשר עבדי אל האמתים
 ושתחווי לאב ברוח ובאמת כי במשתחויים כאלה חפץ האב:
 23. 'ulam tabo' sha`ah w'`atah hiy' `asher `ob`dey `el ha'amitiyim yish'tachawu la'Ab b'ruach
 ube'emeth ki b'mish'tachawiyim ka'eleh chaphets ha'Ab.

John4:23 “But an hour comes, and now is, when the true worshipers shall worship the Father in spirit and truth; for such people the Father seeks to be His worshipers.”

<23> ἀλλὰ ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσιν τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνούντας αὐτόν.

23 alla erchetai hōra kai nyn estin, hote hoi alēthinoi proskynētai proskynēsousin tō patri en pneumati kai alētheiā; kai gar ho patēr toioutous zētei tous proskynountas auton.

24. כד האלהים רוח הוא
 והמשתחויים לו צריכים להשתחות ברוח ובאמת:
 24. ha'Elohim ruach hu' w'hamish'tachawiyim lo ts'riykiyim l'hish'tachaoth b'ruach ube'emeth.

John4:24 “The Elohim is spirit, and those who worship Him must worship in spirit and truth.”

<24> πνεῦμα ὁ θεός, καὶ τοὺς προσκυνούντας αὐτόν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν.

24 pneuma ho theos, kai tous proskynountas auton en pneumati kai alētheiā dei proskynein.

25. כה ונתאמר אליו האשה ידעתי כי יבא המשיח
 אשר יקרא לו כריסטוס הוא יבוא ויגיד לנו את-כל:
 25. wato'mer `elayu ha'ishah yada`tiy ki-yabo' haMashiyach `asher yiqare' lo k'riys'tos hu' yabo' w'yagiyd lanu `eth-kol.

John4:25 The woman said to Him, I know that Messiah is coming (He who is called the Mashiyach); when that One comes, He shall declare all things to us.

<25> λέγει αὐτῷ ἡ γυνή, Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν ἅπαντα. <

25 legei autō hē gynē, Oida hoti Messias erchetai ho legomenos Christos; hotan elthē ekeinos, anaggelei hēmin hapanta.

25 legei autō hē gynē, Oida hoti Messias erchetai ho legomenos Christos;

hotan elthē ekeinos, anaggelei hēmin hapanta.

26. כו ויאמר אליה יהושע אני המדבר אליך אני הוא:
 26. wayo'mer `elayah Yahushua `aniy ham'daber `elayi'k `aniy hu'.

John4:26 Yahushua said to her, “I who speak to you am He.”

John4:26 Yahushua said to her, “I who speak to you am He.”

<26> λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι.

26 legei autē ho Iēsous, Egō eimi, ho lalōn soi.

27 יָצְאוּ-לֹוּ תַלְמִידָיו מִן-הַבַּיִת וְהָיוּ מִתְמַהוּ עַל-הַדְּבָר וְעַם-אִשָּׁה וְאִישׁ לֹא אָמַר-לוֹ מִה-תִּשְׁאַל אוֹ מִה-תִּדְבֹר עִמָּה:

27. `od hu' m'daber kazo'th w'thal'miydayu ba'u wayith'm'hu `al-dab'ro `im-'ishah w'iysh lo' `amar-lo mah-tish'al 'o mah-t'daber `imah.

John4:27 At this point His disciples came, and they were amazed that He had been speaking with a woman, yet no one said, What do You seek? or, Why do You speak with her?

<27> Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἐθαύμαζον ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπεν, Τί ζητεῖς ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς;

27 Kai epi toutō elthan hoi mathētai autou kai ethaumazon hoti meta gynaikos elalei; oudeis mentoi eipen, Ti zēteis ē ti laleis met' autēs?

28 כַּחַ וְהָאִשָּׁה עֲזָבָה אֶת-כַּדָּחַ וַתֵּלֶךְ הָעִירָה וַתֹּמַר אֶל-הָאֲנָשִׁים:

28. w'ha'ishah `az'bah `eth-kadah watele'k ha'iyrah wato'mer `el-ha'anashiym.

John4:28 So the woman left her waterpot, and went into the city and said to the men,

<28> ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἢ γυνή καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις,

28 aphēken oun tēn hydrian autēs hē gynē kai apēlthen eis tēn polin kai legei tois anthrōpois,

29 כָּטָב בְּאֵי וּרְאֵי אִישׁ אֲשֶׁר הִגִּיד לִי כָּל-אֲשֶׁר עָשִׂיתִי אוֹלַי זֶה הוּא הַמָּשִׁיחַ:

29. bo'u ur'u 'iysh `asher higiyd liy kal-'asher `asiythiy `ulay zeh hu' haMashiyach.

John4:29 Come, see a man who told me all the things that I have done; this is not the Mashiyach, is it?

<29> Δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέν μοι πάντα ὅσα ἐποίησα, μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός;

29 Deute idete anthrōpon hos eipen moi panta hosa epoiēsa, mēti houtos estin ho Christos?

30 לְוַיֵּצְאוּ מִן-הָעִיר וַיָּבֹאוּ אֵלָיו:

30. wayets'u min-ha'iyr wayabo'u `elayu.

John4:30 They went out of the city, and were coming to Him.

<30> ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.

30 exēlthon ek tēs poleōs kai ērchonto pros auton.

31 יִשְׁמְעוּ אֵלָיו וְיִשְׁמְעוּ אֵלָיו
לֹא הָמָּה טָרָם יְבִאֵנוּ
וְתִלְמִידָיו בְּקִשּׁוֹ מִמֶּנּוּ לֵאמֹר אֲכָל-נָא אֲדַנִּי:

31. hemah terem yabo'u w'thal'miydayu biq'shu mimenu le'mor 'ekal-na' 'Adoniy.

John4:31 In the meantime the disciples were urging Him, saying, Rabbi, eat.

<31> Ἐν τῷ μεταξύ ἡρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες, Ῥαββί, φάγε.

31 En tō metaxy ērōtōn auton hoi mathētai legontes, Hrabbi, phage.

32 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יֵשׁ-לִי אֲכָל לֶאֱכֹל אֲשֶׁר אַתֶּם לֹא יְדַעְתֶּם:
לֹא יָדַעְתֶּם לֵאמֹר אֲלֵיהֶם יֵשׁ-לִי אֲכָל לֶאֱכֹל אֲשֶׁר אַתֶּם לֹא יְדַעְתֶּם:

32. wayo'mer 'aleyhem yesh-liy 'okel le'ekol 'asher 'atem lo' y'da'tem.

John4:32 But He said to them, “I have food to eat that you do not know of.”

<32> ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε.

32 ho de eipen autois, Egō brōsin echō phagein hēn hymeis ouk oidate.

33 וְיִשְׁמְעוּ אֵלָיו וְיִשְׁמְעוּ אֵלָיו
לֹא יָדַעְתֶּם לֵאמֹר אֲלֵיהֶם יֵשׁ-לִי אֲכָל לֶאֱכֹל אֲשֶׁר אַתֶּם לֹא יְדַעְתֶּם:
לֹא יָדַעְתֶּם לֵאמֹר אֲלֵיהֶם יֵשׁ-לִי אֲכָל לֶאֱכֹל אֲשֶׁר אַתֶּם לֹא יְדַעְתֶּם:

33. wayo'm'ru hatal'miydiym 'iysh 'el-re'ehu hakiy hebiy' lo 'iysh le'ekol.

John4:33 So the disciples were saying to one another, No one brought Him anything to eat, did he?

<33> ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους, Μὴ τις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν;

33 elegon oun hoi mathētai pros allēlous, Mē tis ēnegken autō phagein?

34 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ מֵאַכְלִי עֲשׂוֹת רְצוֹן שְׁלִחִי
וְלִהְיוֹתֵם מַעֲשֵׂהוּ:
לֹא יָדַעְתֶּם לֵאמֹר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ מֵאַכְלִי עֲשׂוֹת רְצוֹן שְׁלִחִי
וְלִהְיוֹתֵם מַעֲשֵׂהוּ:

34. wayo'mer 'aleyhem Yahushua ma'akaliy `asoth r'tson shol'chiy ul'hash'liyim ma`asehu.

John4:34 Yahushua said to them, “My food is to do the will of Him who sent Me and to accomplish His work.”

<34> λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐμὸν βρῶμά ἐστιν ἵνα ποιήσω τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον.

34 legei autois ho Iēsous, Emon brōma estin hina poiēsō to thelēma tou pempantos me

kai teleiōsō autou to ergon.

35 וְיִשְׁמְעוּ אֵלָיו וְיִשְׁמְעוּ אֵלָיו
לֹא יָדַעְתֶּם לֵאמֹר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ מֵאַכְלִי עֲשׂוֹת רְצוֹן שְׁלִחִי
וְלִהְיוֹתֵם מַעֲשֵׂהוּ:

לֹא הֲלֵא אַתֶּם תֹּאמְרוּ עוֹד אֶרְבֶּעָה חֳדָשִׁים וְהִקְצִיר בָּא הַיָּה אָנֹכִי
אֹמֵר לָכֶם שְׂאוּ עֵינֵיכֶם וּרְאוּ בַשָּׂדוֹת כִּי-כִבֵּר הִלְבִּינוּ לִקְצִיר:

**35. halo' 'atem to'm'ru `od 'ar'ba`ah chadashiym w'haqatsiyr ba'
hineh 'aniy 'omer lakem s'u `eyneykem ur'u basadoth ki-k'bar hil'biynu laqatsiyr.**

John4:35 “Do you not say, ‘There are yet four months, and then comes the harvest’?
Behold, I say to you, lift up your eyes and look on the fields, that they are white already for harvest.”

<35> οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι Ἐτι τετράμηνός ἐστιν καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; ἰδοὺ λέγω ὑμῖν,
ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας ὅτι λευκαί εἰσιν πρὸς θερισμόν. ἤδη
35 **ouch hymeis legete hoti Eti tetramēnos estin kai ho therismos erchetai? idou legō hymin,**
eparate tous ophthalmous hymōn kai theasasthe tas chōras hoti leukai eisin pros therismon. ēdē

לֹא הֲלֵא אַתֶּם תֹּאמְרוּ עוֹד אֶרְבֶּעָה חֳדָשִׁים וְהִקְצִיר בָּא הַיָּה אָנֹכִי
אֹמֵר לָכֶם שְׂאוּ עֵינֵיכֶם וּרְאוּ בַשָּׂדוֹת כִּי-כִבֵּר הִלְבִּינוּ לִקְצִיר:
לֹא הֲלֵא אַתֶּם תֹּאמְרוּ עוֹד אֶרְבֶּעָה חֳדָשִׁים וְהִקְצִיר בָּא הַיָּה אָנֹכִי
אֹמֵר לָכֶם שְׂאוּ עֵינֵיכֶם וּרְאוּ בַשָּׂדוֹת כִּי-כִבֵּר הִלְבִּינוּ לִקְצִיר:

**36. w'haqotser yiqach s'karo w'ye'esoph t'bu'ah l'chayey `olam
l'ma'an yis'm'chu yach'daw gam hazore`a gam haqotser.**

John4:36 “And he who reaps is receiving wages and is gathering fruit for life eternal;
so that he who sows and he who reaps may rejoice together.”

<36> ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ συναγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον,
ἵνα ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρη καὶ ὁ θερίζων.
36 **ho therizōn misthon lambanei kai synagei karpon eis zōēn aiōnion,**
hina ho speirōn homou chairē kai ho therizōn.

לֹא הֲלֵא אַתֶּם תֹּאמְרוּ עוֹד אֶרְבֶּעָה חֳדָשִׁים וְהִקְצִיר בָּא הַיָּה אָנֹכִי
אֹמֵר לָכֶם שְׂאוּ עֵינֵיכֶם וּרְאוּ בַשָּׂדוֹת כִּי-כִבֵּר הִלְבִּינוּ לִקְצִיר:
לֹא הֲלֵא אַתֶּם תֹּאמְרוּ עוֹד אֶרְבֶּעָה חֳדָשִׁים וְהִקְצִיר בָּא הַיָּה אָנֹכִי
אֹמֵר לָכֶם שְׂאוּ עֵינֵיכֶם וּרְאוּ בַשָּׂדוֹת כִּי-כִבֵּר הִלְבִּינוּ לִקְצִיר:

37. ki bazo'th ye'amen hamashal ki zeh zore`a w'acher yiq'tsor.

John4:37 “For in this case the saying is true, ‘One sows and another reaps.’”

<37> ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ἀληθινὸς ὅτι Ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων.
37 **en gar toutō ho logos estin alēthinos hoti Allos estin ho speirōn kai allos ho therizōn.**

לֹא הֲלֵא אַתֶּם תֹּאמְרוּ עוֹד אֶרְבֶּעָה חֳדָשִׁים וְהִקְצִיר בָּא הַיָּה אָנֹכִי
אֹמֵר לָכֶם שְׂאוּ עֵינֵיכֶם וּרְאוּ בַשָּׂדוֹת כִּי-כִבֵּר הִלְבִּינוּ לִקְצִיר:
לֹא הֲלֵא אַתֶּם תֹּאמְרוּ עוֹד אֶרְבֶּעָה חֳדָשִׁים וְהִקְצִיר בָּא הַיָּה אָנֹכִי
אֹמֵר לָכֶם שְׂאוּ עֵינֵיכֶם וּרְאוּ בַשָּׂדוֹת כִּי-כִבֵּר הִלְבִּינוּ לִקְצִיר:
לֹא הֲלֵא אַתֶּם תֹּאמְרוּ עוֹד אֶרְבֶּעָה חֳדָשִׁים וְהִקְצִיר בָּא הַיָּה אָנֹכִי
אֹמֵר לָכֶם שְׂאוּ עֵינֵיכֶם וּרְאוּ בַשָּׂדוֹת כִּי-כִבֵּר הִלְבִּינוּ לִקְצִיר:

**38. 'anoki shalach'tiy 'eth'kem liq'tsor 'eth-'asher lo' `amal'tem bo
wa'acheriym `am'lu w'atem nik'nas'tem ba`amalam.**

John4:38 “I sent you to reap that for which you have not labored;
others have labored and you have entered into their labor.”

<38> ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε·
ἄλλοι κεκοπιάκασιν καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε.

38 egō apestei^{la} hymas therizein ho ouch hymeis kekopiakate;
alloi kekopiakasin kai hymeis eis ton kopon autōn eiselēlythate.

אִשָּׁרָא אֶפְסֵיטֵיִלָא הֶיְמָס תְּהִרִיצֵינן הוּא אוּחַ הֵימֵיִס כֶּקוֹפִיָאֵקָטֵעַ 39
:כֶּקוֹפִיָאֵקָסִינן כַּיֵּימֵיִס עִיֵּס תוֹן קוֹפּוֹן אֹוֹתוֹן עִיֵּסֶלְעִלְיִתְהָטֵעַ
לְטַ וְנִשְׁמְרָנִים רַבִּים מִן-הָעִיר הַהִיא הָאֲמִינִנּוּ בּוֹ עַל-דְּבַר הָאִשָּׁרָא
אִשָּׁרָא הָעִירָהּ לְאֹמַר הוּא הִגִּיד לִי אֶת-כָּל-אֲשֶׁר עָשִׂיתִי:

39. w'shom'roniym rabbiym min-ha'iy^r hahiy' he'emiy^{nu} bo`al-d'bar ha'ishah
'asher he'iydah le'mor hu' higy^d liy 'eth-kal-'asher`asiythiy.

John4:39 From that city many of the Samaritans believed in Him because of the word of the woman who testified, He told me all the things that I have done.

<39> Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαριτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυρούσης ὅτι Εἶπέν μοι πάντα ἃ ἐποίησα.

39 Ek de tēs poleōs ekeinēs polloi episteusan eis auton tōn Samaritōn dia ton logon tēs gynai^{kos} martyrou^{sēs} hoti Eipen moi panta ha epoiēsa.

מִיְהִי כַּאֲשֶׁר בָּאוּ אֵלָיו הַנִּשְׁמְרָנִים
וַיִּשְׁאַלּוּ מִמֶּנּוּ לְשִׁבֶת אִתָּם וַיִּנְשָׁב נָשָׁם יוֹמִים:

40. way'hiy ka'asher ba'u 'elayu ha'shom'roniym
wayish'alu mimenu lashebeth 'itam wayesheb sham yomayim.

John4:40 So when the Samaritans came to Him, they were asking Him to stay with them; and He stayed there two days.

<40> ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαριῖται, ἠρώτων αὐτὸν μείναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας.

40 hōs oun ēlthon pros auton hoi Samaritai, ērōtōn auton mainai par' autois;
kai emeinen ekei duo hēmeras.

מֵאֲנֵעוֹד רַבִּים מִהֶמָּה הָאֲמִינִנּוּ בּוֹ בְּעֵבֹר דְּבָרָיו: 41
:אִשָּׁרָא אֶפְסֵיטֵיִלָא אֶפְסֵיטֵיִלָא אֶפְסֵיטֵיִלָא אֶפְסֵיטֵיִלָא אֶפְסֵיטֵיִלָא 41

41. w`od rabbiym mehemah he'emiy<sup>nu</sup> bo ba`abur d'baro.

John4:41 Many more believed because of His word;

<41> καὶ πολλῶ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ,

41 kai pollō pleious episteusan dia ton logon autou,

אֶפְסֵיטֵיִלָא אֶפְסֵיטֵיִלָא אֶפְסֵיטֵיִלָא אֶפְסֵיטֵיִלָא אֶפְסֵיטֵיִלָא 42
(הֶעֱבֹרָה) אֶפְסֵיטֵיִלָא אֶפְסֵיטֵיִלָא אֶפְסֵיטֵיִלָא אֶפְסֵיטֵיִלָא אֶפְסֵיטֵיִלָא

כי באזנינו שמענו ונדע כי אמנם זה הוא (המשיח)
מושיע העולם:

42. wayo'm'ru 'el-ha'ishah me`atah lo'-big'lal ma'amare'k na'amiyn ki b'az'neynu shama`nu waneda` ki-'am'nam zeh hu' (haMashiyach) moshiy`a ha`olam.

John4:42 and they were saying to the woman, It is no longer because of what you said that we believe, for we have heard for ourselves and know that this One is indeed the Savior of the world.

<42> τῆ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι Οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν, αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν καὶ οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου.

42 tē te gynaikei elegon hoti Ouketi dia tēn sēn lalian pisteuomen;

autoi gar akēkoamen kai oidamen hoti houtos estin alēthōs ho sōtēr tou kosmou.

43. way'hiy miqets sh'ney hayamiym wayetse' misham laleketh haGaliylah.

John4:43 After the two days He went forth from there into Galilee.

<43> Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

43 Meta de tas duo hēmeras exēlthen ekeithen eis tēn Galilaian;

44. ki hu' Yahushua`ats'mo he`iyd 'asher 'eyn kabod lanabiy' b'erets molad'to.

John4:44 For Yahushua Himself testified that a prophet has no honor in his own country.

<44> αὐτὸς γὰρ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει.

44 autos gar Iēsous emartyrēsen hoti prophētēs en tē idiā patridi timēn ouk echei.

45. way'hiy hu' ba' 'erets haGaliyl waya'as'phuhu 'an'shey haGaliyl ki ra'u 'eth kal-'asher `asah biYrushalam biymey hechag ki gam-hemah `alu lachog 'eth-hechag.

John4:45 So when He came to Galilee, the Galileans received Him, having seen all the things

that He did in Yerushalam at the day of the feast; for they also went to the feast.

<45> ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι πάντα ἑωρακότες ὅσα ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν.

45 hote oun ēlthen eis tēn Galilaian, edexanto auton hoi Galilaiοi panta heōrakotes hosa epoiēsen en Hierosolymois en tē heortē, kai autoi gar ēlthon eis tēn heortēn.

יְהוֹשֻׁעַ-בֶּן-צְדָקָה לָבָא לְעֵלְיָא דְּקַנָּה אֲשֶׁר בְּגַלְיִל אֲשֶׁר בְּמִקְוֵי
יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-צְדָקָה וָאֵלְיָא דְּקַנָּה אֲשֶׁר בְּגַלְיִל אֲשֶׁר בְּמִקְוֵי
:יְהוֹשֻׁעַ-בֶּן-צְדָקָה אֲשֶׁר בְּגַלְיִל

מִן וְיָבֵא יְהוֹשֻׁעַ עוֹד הַפְּעַם אֶל-קַנָּה אֲשֶׁר בְּגַלְיִל אֶל-מִקְוֵי
אֲשֶׁר שָׁם הַמַּיִם לְיֵינָן וַיְהִי אִישׁ מֵעַבְדֵי הַמְּלָךְ
וּבְנֵו חֲלָה בְּכַפְרֵי-נַחֲוִים:

46. wayabo' Yahushua' `od hapa`am `el-Qanah `asher baGaliyl `el-m`qom `asher sam hamayim l'yayin way'hiy `iysh me`ab`dey hamele`k ub`no choleh biK`phar-nachum.

John4:46 Therefore He came again to Cana of Galilee where He had made the water wine. And there was a certain nobleman, whose son was sick at Capernaum.

<46> Ἦλθεν οὖν πάλιν εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησεν τὸ ὕδωρ οἶνον. καὶ ἦν τις βασιλικὸς οὗ ὁ υἱὸς ἤσθενει ἐν Καφαρναούμ.

46 Ēlthen oun palin eis tēn Kana tēs Galilaias, hopou epoiēsen to hydōr oinon. kai ēn tis basilikos hou ho huio̅s ēsthenei en Kapharnaoum.

לְעֵלְיָא דְּקַנָּה אֲשֶׁר בְּגַלְיִל אֲשֶׁר בְּמִקְוֵי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-צְדָקָה וָאֵלְיָא דְּקַנָּה אֲשֶׁר בְּגַלְיִל אֲשֶׁר בְּמִקְוֵי
:יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-צְדָקָה אֲשֶׁר בְּגַלְיִל אֲשֶׁר בְּמִקְוֵי

מִן וַיְהִי כִשְׂמַעוּ כִּי-בָא יְהוֹשֻׁעַ מִיְהוּדָה לְאֶרֶץ הַגַּלְיִל
וַיֵּלֶךְ אֵלָיו וַיִּשְׁאַל מֵאֵתוֹ לְרַדֵּת וּלְרַפֵּא אֶת-בְּנֵו כִּי נִטָּה לְמוֹת:

47. way'hiy k'sham`o ki-ba' Yahushua' miYahudah l'erets haGaliyl wayele`k `elayu wayish'al me`ito laredeth ul`rape' `eth-b`no ki natah lamuth.

John4:47 When he heard that Yahushua had come out of Judea into Galilee, he went to Him and was imploring Him to come down and heal his son; for he was at the point of death.

<47> οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἦκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἀπῆλθεν πρὸς αὐτὸν καὶ ἠρώτα ἵνα καταβῆ καὶ ἰάσῃται αὐτοῦ τὸν υἱόν, ἧμελλεν γὰρ ἀποθνήσκειν.

47 houtos akousas hoti Iēsous hēkei ek tēs Ioudaias eis tēn Galilaian apēlthen pros auton kai ērōta hina katabē kai iasētai autou ton huion, emellen gar apothnēskein.

וַיֵּלֶךְ אֵלָיו וַיִּשְׁאַל מֵאֵתוֹ לְרַדֵּת וּלְרַפֵּא אֶת-בְּנֵו כִּי נִטָּה לְמוֹת
:יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-צְדָקָה אֲשֶׁר בְּגַלְיִל אֲשֶׁר בְּמִקְוֵי

מִן וַיֵּלֶךְ אֵלָיו וַיִּשְׁאַל מֵאֵתוֹ לְרַדֵּת וּלְרַפֵּא אֶת-בְּנֵו כִּי נִטָּה לְמוֹת
וּמוֹפְתִים לֹא תֵאַמְיְנוּ:

48. wayo`mer `elayu Yahushua' `im-lo' thir'u `othoth umoph`thiyim lo' tha`amiynu.

John4:48 So Yahushua said to him, “Unless you see signs and wonders, you shall not believe.”

<48> εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν, Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδῃτε, οὐ μὴ πιστεύσητε.
48 eipen oun ho Iēsous pros auton, Ean mē sēmeia kai terata idēte, ou mē pisteusēte.

49
מטְוִי־אָמַר אֱלִיו הָאִישׁ
אֲשֶׁר מֵעַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲדֹנָי רָדָה-נָא בְּטָרָם יָמוּת בְּנִי:

49. wayo'mer 'elayu ha'iysh 'asher me`ab'dey hamele'k 'Adoniy r'dah-na' b'terem yamuth b'niy.

John4:49 The royal official said to Him, Master, come down before my child dies.

<49> λέγει πρὸς αὐτόν ὁ βασιλικός, Κύριε, κατὰβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου.
49 legei pros auton ho basilikos, Kyrie, katabēthi prin apothanein to paidion mou.

50
וְהָאִישׁ הָאָמִין לְדָבָר אֲשֶׁר-דִּבֶּר אֱלִיו יְהוֹשִׁעַ וַיֵּלֶךְ:

50. wayo'mer 'elayu Yahushua le'k bin'ak chay w'ha'iysh he'emiy n ladabar 'asher-diber 'elayu Yahushua wayela'k.

John4:50 Yahushua said to him, “Go; your son lives.”
The man believed the word that Yahushua spoke to him and started off.

<50> λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Πορεύου, ὁ υἱός σου ζῆ.
ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐπορεύετο.
50 legei autō ho Iēsous, Poreuou, ho huios sou zē.
episteusen ho anthrōpos tō logō hon eipen autō ho Iēsous kai eporeueto.

51
נְאֻוְיָהִי בְרַדְתּוֹ וַיִּפְגְּעוּ-בּוֹ עַבְדָּיו וַיִּבְשְׂרוּ אֹתוֹ כִּי-חַי בְּנּוֹ:

51. way'hiy b'rid'to wayiph'g'u-bo`abadayu way'bas'ru 'otho ki-chay b'no.

John4:51 As he was now going down, his slaves met him, saying that his son was living.

<51> ἦδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος οἱ δούλοι αὐτοῦ ὑπήντησαν αὐτῷ λέγοντες ὅτι ὁ παῖς αὐτοῦ ζῆ.
51 ēdē de autou katabainontos hoi douloi autou hypēntēsan autō legontes hoti ho pais autou zē.

52
וַיֹּאמְרוּ אֱלִיו תְּמוּל בְּשָׁעָה הַשְּׁעָה אֲשֶׁר רָח לִי
וַיֹּאמְרוּ אֱלִיו תְּמוּל בְּשָׁעָה הַשְּׁבִיעִית רַבְתָּה מִמְּנֵי הַקֶּדְחָת:

52. wayid'rsh me'itam 'eth-hasha`ah 'asher rawach lo

wayo'm'ru 'elayu t'mol basha`ah hash'biy`iyth raph'thah mimenu haqadachath.

John4:52 So he inquired of them the hour when he began to get better. Then they said to him, Yesterday at the seventh hour the fever left him.

<52> ἐπύθετο οὖν τὴν ὥραν παρ' αὐτῶν ἐν ἣ κομψότερον ἔσχεν· εἶπαν οὖν αὐτῷ ὅτι Ἐχθὲς ὥραν ἑβδόμην ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός.

52 epytheto oun tēn hōran par' autōn en hē kompsoteron eschen; eipan oun autō hoti Echthes hōran hebdomēn aphēken auton ho pyretos.

כַּחַס יָנֹס סוּפָאָה יָלְדֵי-יָמָי אִמָּה אֲבִיךָ כַּחַס יָאָבֵדָה סָבֵיב 53
:יָאָבֵדָה-יָלְדֵי אֲבִיךָ אֲבִיךָ

נִגְוִיכֵה אָבִיהוּ כִּי הִיְתָה הַשָּׁעָה אֲשֶׁר אָמַר-לוֹ יְהוֹשֻׁעַ בְּנֵךְ הִי
וַיֵּאֱמֵן הוּא וְכָל-בֵּיתוֹ:

53. wayeda` 'abiyhu ki hay'thah hash'a`ah 'asher 'amar-lo Yahushua` bin'ak chay waya'amen hu' w'kal-beytho.

John4:53 So the father knew that it was at that hour in which Yahushua said to him, Your son lives”; and he himself believed and his whole household.

<53> ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ ὅτι [ἐν] ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐν ἣ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὁ υἱός σου ζῆ, καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη.

53 egnō oun ho patēr hoti [en] ekeinē tē hōrā en hē eipen autō ho Iēsous, Ho huios sou zē, kai episteusen autos kai hē oikia autou holē.

כַּחַס יָאָבֵדָה אֲבִיךָ אֲבִיךָ אֲבִיךָ אֲבִיךָ אֲבִיךָ אֲבִיךָ 54
:כַּחַס יָאָבֵדָה אֲבִיךָ אֲבִיךָ אֲבִיךָ אֲבִיךָ אֲבִיךָ אֲבִיךָ

נִדְּוָה הָאֹת הַשְּׁנִי
אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ בְּבֹאוֹ מִיהוּדָה לְאֶרֶץ הַגָּלִיל:

54. zeh ha'oth hasheniy 'asher `asah Yahushua` b'bo'o miYahudah l'erets haGaliyl.

John4:54 This is again a second sign that Yahushua performed when He had come out of Judea into Galilee.

<54> Τοῦτο [δὲ] πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

54 Touto [de] palin deuteron sēmeion epoiēsen ho Iēsous elthōn ek tēs Ioudaias eis tēn Galilaian.

Chapter 5

כַּחַס יָאָבֵדָה אֲבִיךָ אֲבִיךָ אֲבִיךָ אֲבִיךָ אֲבִיךָ אֲבִיךָ John5:1
:כַּחַס יָאָבֵדָה אֲבִיךָ אֲבִיךָ אֲבִיךָ אֲבִיךָ אֲבִיךָ אֲבִיךָ

אֲחֵר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הָיָה חַג לְיְהוּדִים
וַיַּעַל יְהוֹשֻׁעַ יְרוּשָׁלַם:

1. 'achar had'bariym ha'eleh hayah chag laYahudim waya'al Yahushua` Y'rushalayim.

John5:1 After these things there was a feast of the Jews, and Yahushua went up to Yerushalam.

<5:1> Μετὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα.

1 Meta tauta ēn heortē tōn Ioudaiōn, kai anebē Iēsous eis Hierosolyma.

אָל יִתְאַפְּרֵי אִשְׁרֵי אֶת־הַיָּם אֲשֶׁר יְקָרְאוּ לָהּ
בְּיָרֵיחוֹשְׁלַיִם בְּרֵכָה עַל־יַד שְׁעַר הַצִּיָּאן אֲשֶׁר יְקָרְאוּ לָהּ
בְּלָשׁוֹן עִבְרִית בֵּית־חֲסֻדָּא וְלָהּ חֲמִשָּׁה אֲלַמִּים:

2. ubiYrushalam b'rekah `al-yad sha`ar hatso'n
'asher yiq'r'u lah b'lashon `ib'riyth Beyth-chas'da' w'lah chamishah `ulamim.

John5:2 Now there is in Yerushalam by the sheep gate a pool,
which is called in Hebrew tongue, Bethesda, having five porches.

<2> ἔστιν δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρα ἡ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ
Βηθζαθὰ πέντε στοᾶς ἔχουσα.

2 estin de en tois Hierosolymois epi tē probatikē kolymbēthra
hē epilegomenē Hebraisti Bēthzatha pente stoas echousa.

גַּנְשָׁמָה שָׁכְבוּ חוֹלִים וְעוֹרִים וּפְסוּחִים וַיְבַשְׂרֵם כֶּחַ לְרַב
(וְהֵמָּה מִיִּחְלִים לְתַנּוּעַת הַמַּיִם):

3. shamah shak'bu choliym w'iw'riym uphis'chiym wiybeshey-koach larob
(w'hemah m'yachaliym lith'nu`ath hamayim.

John5:3 In these lay a multitude of those who were sick, blind, lame, and withered,
[waiting for the moving of the waters;

<3> ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν.

3 en tautais katekeito plēthos tōn asthenountōn, typhlōn, chōlōn, xērōn.

דָּכִי מִלְּאָךְ יָרַד בְּמוֹעֵדוֹ אֶל־הַבְּרֵכָה וַיַּרְעֵשׂ אֶת־מֵימֶיהָ
וְהָיָה הַיָּרֵד רִאשׁוֹן אֶל־תּוֹכָהּ אֲחֵרֵי הַתְּנַעֲשׂוֹת הַמַּיִם הַזֵּאת
נִרְפָּא מְכֹל־מַחְלָה אֲשֶׁר הָבְקָה בּוֹ):

4. ki mal'a'k yarad b'mo`ado `el-hab'rekah wayar`esh `eth-meymeyah w'hayah hayored ri'shon
'el-tokah 'acharey hith'go`ashu hamayim hu' nir'pa' mikal-machalah 'asher dab'qah bo).

John5:4 for an angel of אֵלֱאֱלֹהִים went down at certain season into the pool and stirred up the water;
whoever then first, after the stirring up of the water,
stepped in was made well from whatever disease with which he was afflicted.]

אֵלֱאֱלֹהִים אֵלֱאֱלֹהִים אֵלֱאֱלֹהִים יָרַד בְּמוֹעֵדוֹ אֶל־הַבְּרֵכָה וַיַּרְעֵשׂ אֶת־מֵימֶיהָ

הַיְשָׁם אֵינִשׁ אֶחָד וְהוּא בְּחֻלְיוֹ שְׁלִשִׁים וְשָׁמְנָה שָׁנָה:

5. w'sham 'iysh 'echad w'hu' b'chal'yo sh'lshiyim ush'moneh shanah.

John5:5 And a certain man was there who had been ill for thirty-eight years.

<5> ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα [καὶ] ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ.

5 ēn de tis anthrōpos ekei triakonta [kai] oktō etē echōn en tē astheneiā autou;

וַיֵּאמֶר אֵלָיו יְהוֹשֻׁעַ שֹׁכֵב וַיִּדַע כִּי אַרְבָּוּ-לוֹ יָמֵי חֻלְיוֹ
וַיֵּאמֶר אֵלָיו הַתְּחַפֵּץ לְהִרְפֹּא:

6. wayar' 'otho Yahushua shokeb wayeda` hi 'ar'ku-lo y'mey chal'yo wayo'mer 'elayu hathach'pots l'heraphe'.

John5:6 When Yahushua saw him lying there, and knew that he had already been a long time in that condition, He said to him, "Do you wish to get well?"

<6> τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ, Θέλεις ὑγιῆς γενέσθαι;

6 touton idōn ho Iēsous katakeimenon kai gnous hoti polyn edē chronon echei, legei autō, Theleis hygiēs genesthai?

זוֹנֵיעַן הַחֹלָה אֲדֹנָי אֵינִי-אֵינִשׁ אֶתִּי לְהַשְׁלִיכֵנִי אֶל-הַבְּרֵכָה
בְּהִרְעֵשׂ הַמַּיִם וּבְטָרָם אָבֹא וַיִּרְדַּ אַחַר לְפָנָי:

7. waya`an hacholeh 'Adoniy 'eyn-'iysh 'itiy l'hash'liykeniy 'el-hab'rekah b'hera`esh hamayim ub'terem 'abo' w'yarad 'acher l'phanay.

John5:7 The sick man answered Him, Master, I have no man to put me into the pool when the water is stirred up, but while I am coming, another steps down before me.

<7> ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν, Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω ἵνα ὅταν παραχθῇ τὸ ὕδωρ βάλη με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει.

7 apekrithē autō ho asthenōn, Kyrie, anthrōpon ouk echō hina hotan tarachthē to hydōr balē me eis tēn kolymbēthran; en hō de erchomai egō, allos pro emou katabainei.

וַיֵּאמֶר אֵלָיו יְהוֹשֻׁעַ קוּם שָׂא אֶת-מִשְׁכָּבְךָ וְהִתְהַלֵּךְ:
וַיֵּאמֶר אֵלָיו יְהוֹשֻׁעַ קוּם שָׂא אֶת-מִשְׁכָּבְךָ וְהִתְהַלֵּךְ:

8. wayo'mer 'elayu Yahushua qum sa' 'eth-mish'kab'ak w'hith'hale'k.

John5:8 Yahushua said to him, "Get up, pick up your pallet and walk."

<8> λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγειρε ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει.

8 legei autō ho Iēsous, Egeire aron ton krabatton sou kai peripatei.

9 וְהָיָה יוֹם הַשַּׁבָּת׃
 וְהָיָה יוֹם הַשַּׁבָּת׃
 וְהָיָה יוֹם הַשַּׁבָּת׃

9. uk'rega` shab ha'iysh l'eythano wayisa' 'eth-mish'kabo wayith'hala'k w'hayom hahu' yom haShabbat.

John5:9 Immediately the man became well, and picked up his pallet and walked.
 Now it was the Shabbat on that day.

<9> καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιῆς ὁ ἄνθρωπος καὶ ἤρεν τὸν κράβαττον αὐτοῦ καὶ περιεπάτει.
 Ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.

9 kai euthēs egeneto hygiēs ho anthrōpos kai ēren ton krabatton autou kai periepatei.
 Ēn de sabbaton en ekeinē tē hēmera.

10 וַיֹּאמְרוּ הַיְהוּדִים אֵל-הָאִישׁ הַנֶּרְפָּא שַׁבַּת הַיּוֹם אָסוּר לָךְ לְשֵׂאת אֶת-מִשְׁכַּבְּךָ׃
 וַיֹּאמְרוּ הַיְהוּדִים אֵל-הָאִישׁ הַנֶּרְפָּא שַׁבַּת הַיּוֹם אָסוּר לָךְ לְשֵׂאת אֶת-מִשְׁכַּבְּךָ׃

10. wayo'm'ru haYahudim 'el-ha'iysh hanir'pa' Shabbat hayom 'asur l'ak lase'th 'eth-mish'kabeak.

John5:10 So the Jews were saying to the man who was cured,
 It is the Shabbat, and it is not permissible for you to carry your pallet.

<10> ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ, Σάββατόν ἐστιν, καὶ οὐκ ἐξεστίν σοι ἄραι τὸν κράβαττόν σου.

10 elegon oun hoi Ioudaioi tō tetherapeumenō, Sabbaton estin, kai ouk exestin soi arai ton krabatton sou.

11 וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַיְהוּדִים אֲשֶׁר הִחֲלִימָנִי הוּא אֲמַר אֵלַי׃
 וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַיְהוּדִים אֲשֶׁר הִחֲלִימָנִי הוּא אֲמַר אֵלַי׃

11. waya`an 'otham le'mor ha'iysh 'asher hecheliymaniy hu' 'amar 'elay sa' 'eth-mish'kab'ak w'hith'hale'k.

John5:11 But he answered them, saying, He who made me well was the one who said to me,
 'Pick up your pallet and walk.'

<11> ὁ δὲ ἀπεκρίθη αὐτοῖς, Ὁ ποιήσας με ὑγιῆ ἐκείνός μοι εἶπεν, Ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει.

11 ho de apekrithē autois, Ho poiēsas me hygiē ekeinos moi eipen, Aron ton krabatton sou kai peripatei.

12 וַיֹּאמֶר מִי זֶה הָאִישׁ אֲשֶׁר אָמַר לָךְ שָׂא אֶת-מִשְׁכַּבְּךָ׃
 וַיֹּאמֶר מִי זֶה הָאִישׁ אֲשֶׁר אָמַר לָךְ שָׂא אֶת-מִשְׁכַּבְּךָ׃

12. wayish'aluhu miy zeh ha'iysh 'asher 'amar l'ak sa' 'eth-mish'kab'ak w'hith'halek.

John5:12 They asked him, Who is this man who said to you, Pick up your pallet and walk?

<12> ἠρώτησαν αὐτόν, Τίς ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπὼν σοι, Ἄρον καὶ περιπάτει;

12 ērōtēsan auton, Tis estin ho anthrōpos ho eipōn soi, Aron kai peripatei?

וַיִּשְׁאַל אֹתוֹ מִי הָיָה הַיּוֹשֵׁב עִמָּךְ וְהִתְהַלַּכְתָּ 13
 :כִּי אָמַר לְךָ קַח אֶת־מִטְתְּךָ וְהֵלֵךְ
 יְהוֹשֵׁעַ לֹא יָדָע מִי הוּא כִּי סָר יְהוֹשֵׁעַ
 וַיִּלְךְ-לוֹ כִּי הָיָה הַמּוֹן רַב בַּמָּקוֹם הַהוּא:

13. w'hanir'pa' lo' yada` miy hu' ki sar Yahushua` wayele'k-lo ki hayah hamon rab bamaqom hahu'.

John5:13 But the man who was healed did not know who it was, for Yahushua had slipped away while there was a crowd in that place.

<13> ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστὶν, ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ.

13 ho de iatheis ouk ēdei tis estin, ho gar Iēsous exeneusen ochlou ontos en tō topō.

וַאֲחֵרֵי כֵן וַיִּמְצָאֵהוּ יְהוֹשֵׁעַ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ 14
 וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה נִרְפָּא-לְךָ אֶל-תּוֹסִיף לְחַטָּא
 מִן-הַתְּאֵנָה אֲלֶיךָ רַעַה גְדוֹלָה מִזֹּאת:

14. way'hiy 'achaarey-ken wayim'tsa'ehu Yahushua b'beyth hamiq'dash wayo'mer 'elayu hineh nir'pa'-la'k 'al-tosiyph lachato' pen-t'unekh 'eleyak ra'ah g'dolah mizo'th.

John5:14 Afterward Yahushua found him in the temple and said to him, "Behold, you have become well; do not sin anymore, so that nothing worse happens to you."

<14> μετὰ ταῦτα εὕρισκει αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ,

Ἴδε ὑγιῆς γέγονας, μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρόν σοί τι γένηται.

14 meta tauta heuriskei auton ho Iēsous en tō hierō kai eipen autō,

Ide hygiēs gegonas, mēketi hamartane, hina mē cheiron soi ti genētai.

וַיֵּלֶךְ הָאִישׁ וַיִּגִּד לַיהוּדַיִם כִּי-יְהוֹשֵׁעַ הוּא אֲשֶׁר רִפְּאוֹ: 15

15. wayele'k ha'iysh wayaged laYahudim ki-Yahushua hu' 'asher r'pha'o.

John5:15 The man went away, and told the Jews that it was Yahushua who had made him well.

<15> ἀπέθην ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀνήγγειλεν τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ ποιήσας αὐτόν ὑγιῆ.

15 apēlthen ho anthrōpos kai anēggeilen tois Ioudaiois hoti Iēsous estin ho poiēsas auton hygiē.

16 וַיִּשְׁאַל יְהוּדִים מָה עוֹשֶׂה יֵשׁוּעַ הַזֶּה בַּשַּׁבָּת (יְצַדִּיק אֶת-יְהוֹשֻׁעַ) 16
 16-עוֹשֶׂה יֵשׁוּעַ הַזֶּה בַּשַּׁבָּת אֶת-יְהוֹשֻׁעַ יְצַדִּיק אֶת-יְהוֹשֻׁעַ

טז ועל-כן דָּבַר הַיְהוּדִים אֶת-יְהוֹשֻׁעַ (וַיִּבְקְשׁוּ הַמִּיתוֹ)
 כִּי-עֹשֶׂה אֵלֶּה בַּשַּׁבָּת:

16. w`al-ken rad'phu haYahudim 'eth-Yahushua (way'baq'shu hamiytho)
 ki-`asah 'eleh baShabbat.

John5:16 For this reason the Jews were persecuting Yahushua (and they sought to kill Him), because He was doing these things on the Shabbat.

<16> καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον οἱ Ἰουδαῖοι τὸν Ἰησοῦν, ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν σαββάτῳ.
 16 kai dia touto ediokon hoi Ioudaioi ton Iēsoun, hoti tauta epoei en sabbatō.

17 יִזְוִיעַן אֹתָם יְהוֹשֻׁעַ אָבִי פֹעֵל פְּעֻלָּתוֹ עַד-עֶתְּהָ וְגַם-אֲנֹכִי פֹעֵל:
 17 וַיֵּצֵא יְהוֹשֻׁעַ אֶת-יְהוּדִים לְבִקְשׁוֹ אֶת-נַפְשׁוֹ כִּי מִלֵּבָד אֲשֶׁר חָלַל אֶת-הַשַּׁבָּת גַּם אָמַר כִּי הָאֵלֹהִים הוּא אָבִיו וַיִּדְבַּח לְאֵלֹהִים:

17. waya`an 'otham Yahushua 'Abiy po`el p`ulatho `ad-`atah w'gam-`anokiy po`el.

John5:17 But He answered them, "My Father is working until now, and I am working."

<17> ὁ δὲ [Ἰησοῦς] ἀπεκρίνατο αὐτοῖς, Ὁ πατὴρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται καγὼ ἐργάζομαι.
 17 ho de [hIēsous] apekrinato autois, Ho patēr mou heōs arti ergazetai, kagō ergazomai.

18 וַיֵּצֵא יְהוֹשֻׁעַ אֶת-יְהוּדִים לְבִקְשׁוֹ אֶת-נַפְשׁוֹ כִּי מִלֵּבָד אֲשֶׁר חָלַל אֶת-הַשַּׁבָּת גַּם אָמַר כִּי הָאֵלֹהִים הוּא אָבִיו וַיִּדְבַּח לְאֵלֹהִים:
 18 לְבַד חָלַל אֶת-הַשַּׁבָּת גַּם אָמַר כִּי הָאֵלֹהִים הוּא אָבִיו וַיִּדְבַּח לְאֵלֹהִים

18. 'az yosiyphu haYahudim l'baqesh 'eth-naph'sho ki mil'bad
 'asher chilel 'eth-haShabbat gam 'amar ki ha'Elohim hu' 'Abiyu wayidameh l'Elohim.

John5:18 For this reason therefore the Jews were seeking all the more to kill Him, because He not only was breaking the Shabbat, but also was calling Elohim His own Father, making Himself equal with Elohim.

<18> διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον ἐζήτησαν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυεν τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγεν τὸν θεὸν ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ θεῷ.
 18 dia touto oun mallon ezētoun auton hoi Ioudaioi apokteinai, hoti ou monon eluen to sabbaton, alla kai patera idion elegen ton theon ison heauton poiōn tō theō.

19 יִטְוִיעַן יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אָמֵן אָמֵן אָנִי אֹמֵר לָכֶם
 19 וַיֵּצֵא יְהוֹשֻׁעַ אֶת-יְהוּדִים לְבִקְשׁוֹ אֶת-נַפְשׁוֹ כִּי מִלֵּבָד אֲשֶׁר חָלַל אֶת-הַשַּׁבָּת גַּם אָמַר כִּי הָאֵלֹהִים הוּא אָבִיו וַיִּדְבַּח לְאֵלֹהִים:

לְאֵלֹהִים יִטְוִיעַן יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אָמֵן אָמֵן אָנִי אֹמֵר לָכֶם
 לְאֵלֹהִים יִטְוִיעַן יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אָמֵן אָמֵן אָנִי אֹמֵר לָכֶם
 אֶת-אֲבִיו עֹשֶׂה כִּי אֶת-אֲשֶׁר עֹשֶׂה הוּא גַם-הֵבִין יַעֲשֶׂה כָּמֹהוּ:

19. waya`an Yahushua wayo`mer 'aleyhem 'amen 'amen 'aniy 'omer lakem

lo'-yukal haben la`asoth dabar minaph'sho bil'tiy 'eth 'asher-yir'eh 'eth-'Abiyu `oseh ki 'eth-'asher `oseh hu' gam-haben ya`aseh kamohu.

John5:19 Therefore Yahushua answered and was saying to them, “Truly, truly, I say to you, the Son can do nothing of Himself, but what He sees the Father doing; for whatever He does, these things the Son also does in like manner.”

<19> Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ υἱὸς ποιεῖν ἄφ' ἑαυτοῦ οὐδὲν ἂν μὴ τι βλέπη τὸν πατέρα ποιούντα· ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῆ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ.

19 Apekrinato oun ho Iēsous kai elegen autois, Amēn amēn legō hymin, ou dynatai ho huios poiein aph' heautou ouden ean mē ti blepē ton patera poiounta; ha gar an ekeinos poiē, tauta kai ho huios homoiōs poiei.

אָפּוֹרְקִי אֶתְּחַבֵּר לְפָנָיו וְאֶתְּחַבֵּר לְפָנָיו וְאֶתְּחַבֵּר לְפָנָיו 20
:יִשְׁמַח אֱלֹהִים בְּעַדְּכֶם וְיִשְׁמַח אֱלֹהִים בְּעַדְּכֶם וְיִשְׁמַח אֱלֹהִים בְּעַדְּכֶם
כִּי הָאֵב אֶהְיֶה אֶתְּחַבֵּר וּמִוֹרָחָ אֶתּוֹ כֹּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
וְעוֹד מַעֲשִׂים גְּדוֹלִים מֵאֵלֶּה יוֹרְחֵהוּ לְמַעַן תִּתְמַחֶהוּ:

20. ki ha'Ab 'oheb 'eth-haben umoreh 'otho kol 'asher ya`aseh w'`od ma`asiym g'doliym me'eleh yorehu l'ma`an titamahu.

John5:20 “For the Father loves the Son, and shows Him all things that He is doing; and the Father shall show Him greater works than these, so that you may marvel.”

<20> ὁ γὰρ πατὴρ φιλεῖ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε.

20 ho gar patēr philei ton huion kai panta deiknysin autō ha autos poiei, kai meizona toutōn deixei autō erga, hina hymeis thaumazēte.

וְיִשְׁמַח אֱלֹהִים בְּעַדְּכֶם וְיִשְׁמַח אֱלֹהִים בְּעַדְּכֶם וְיִשְׁמַח אֱלֹהִים בְּעַדְּכֶם 21
:חֲזַק וְיִשְׁמַח אֱלֹהִים בְּעַדְּכֶם וְיִשְׁמַח אֱלֹהִים בְּעַדְּכֶם וְיִשְׁמַח אֱלֹהִים בְּעַדְּכֶם
כֹּאֲפִי כִּי אֶתְּחַבֵּר וְיַעֲרִיב וְיַחֲיֶה אֶתְּחַבֵּר כֵּן וְגַם-הֵבֵן
יַחֲיֶה אֶתְּחַבֵּר וְיַחֲפִיב:

21. ki ka'asher ha'Ab ya`iyr w'y'chayeh 'eth-hamethiym ken gam-haben y'chayeh 'eth-'asher yech'pats.

John5:21 “For just as the Father raises the dead and gives them life, even so the Son also gives life to whom He wishes.”

<21> ὡσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζῶοποιεῖ, οὕτως καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει ζῶοποιεῖ.

21 hōsper gar ho patēr egeirei tous nekrous kai zōopoiei, houtōs kai ho huios hous thelei zōopoiei.

אֶתְּחַבֵּר וְיַחֲפִיב וְיַחֲפִיב וְיַחֲפִיב 22
:אֶתְּחַבֵּר וְיַחֲפִיב וְיַחֲפִיב וְיַחֲפִיב וְיַחֲפִיב וְיַחֲפִיב וְיַחֲפִיב
כֹּכִי הָאֵב לֹא-יִדְרִין אִישׁ כִּי אִם-נִתֵּן הַמְּשַׁפֵּט כֹּלֹו בְּיַד
הֵבֵן לְמַעַן יִכְבְּדוּ כָלֵם אֶתְּחַבֵּר כִּי אֶתְּחַבֵּר וְיַחֲפִיב וְיַחֲפִיב:

22. ki ha'Ab lo'-yadiyn 'iysh ki 'im-nathan hamish'pat kulo b'yad haben l'ma'an y'kab'du kulam 'eth-haben ka'asher y'kab'du 'eth-ha'Ab.

John5:22 “For not even the Father judges anyone, but He has given all judgment to the Son,”

<22> οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πάσαν δέδωκεν τῷ υἱῷ,
 22 oude gar ho patēr krinei oudena, alla tēn krisin pasan dedōken tō huiō,

23 23
 23 :אָשֶׁר
 כּג מִי אֲשֶׁר לֹא יִכְבֵּד אֶת־הַבֵּן גַּם אֶת־הָאָב אֲשֶׁר שְׁלַח
 אֵינָנוּ מְכַבְּד:

23. miy 'asher lo'-y'kabed 'eth-haben gam 'eth-ha'Ab 'asher sh'lacho 'eynenu m'kabed.

John5:23 “so that all shall honor the Son even as they honor the Father. that who does not honor the Son does not honor the Father who sent Him.”

<23> ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν υἱὸν καθὼς τιμῶσι τὸν πατέρα.
 ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν.
 23 hina pantes timōsi ton huion kathōs timōsi ton patera.

ho mē timōn ton huion ou timā ton patera ton pempanta auton.

24 24
 24 :אָמֵן
 כּד אָמֵן אָמֵן אָנִי אֹמֵר לָכֶם הַשְׁמַע דְּבַרִי וּמְאִמִּין לְשַׁלַּח־יִשׁ לֹו חַיֵּי עוֹלָם וְלֹא יָבֹא בַּמְשָׁפֵט כִּי־עֶבֶר מִמּוֹת לַחַיִּים:

24. 'amen 'amen 'aniy 'omer lakem hashome`a d'baray uma'amiyn l'shol'chiy yesh-lo chayey `olam w'lo' yabo' bamish'pat ki-`abar mimaweth lachayiym.

John5:24 “Truly, truly, I say to you, he who hears My word, and believes on Him who sent Me, has eternal life, and does not come into judgment, but has passed out of death into life.”

<24> Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν.

24 Amēn amēn legō hymin hoti ho ton logon mou akouōn kai pisteuōn tō pempanti me echei zōēn aiōnion kai eis krisin ouk erchetai, alla metabebēken ek tou thanatou eis tēn zōēn.

25 25
 25 :אָמֵן
 כּה אָמֵן אָנִי אֹמֵר לָכֶם כִּי־תָבוֹא שָׁעָה וְעַתָּה הִיא
 אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּ הַמֵּתִים אֶת־קוֹל בְּנֵי־הָאֱלֹהִים וְהַשְׁמָעִים הָיָה יְחִיו:

25. 'amen 'amen 'aniy 'omer lakem ki-thabo' sha`ah w'`atah hiy' 'asher yish'm'`u hamethiym 'eth-qol ben-ha'Elohim w'hashom'`iym chayoh yich'yu.

John5:25 “Truly, truly, I say to you, an hour shall come and now is, when the dead shall hear the voice of the Son of the Elohim, and those who hear shall live.”

<25> ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστὶν

ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσουσιν.

25 amēn amēn legō hymin hoti erchetai hōra kai nyn estin

hote hoi nekroi akousousin tēs phōnēs tou huiou tou theou kai hoi akousantes zēsousin.

גַּם-לְבִן נָתַן יֵשׁ חַיִּים בְּעֶצְמוֹ כֵּן נָתַן גַּם-לְבִן
כּוֹ כִּי כַּאֲשֶׁר לָאָב יֵשׁ חַיִּים בְּעֶצְמוֹ
לְהִיּוֹת-לוֹ חַיִּים בְּעֶצְמוֹ:

26. ki ka'asher la'Ab yesh chayiym b'`ats'mo ken nathan gam-laben lih'yoth-lo chayiym b'`ats'mo.

John5:26 “For just as the Father has life in Himself, even so He gave to the Son also to have life in Himself”;

<26> ὥσπερ γὰρ ὁ πατήρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως καὶ τῷ υἱῷ ἔδωκεν ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ.

26 hōsper gar ho patēr echei zōēn en heautō, houtōs kai tō huiō edōken zōēn echein en heautō.

כִּי כַּאֲשֶׁר לָאָב יֵשׁ חַיִּים בְּעֶצְמוֹ כֵּן נָתַן גַּם-לְבִן
כּוֹ כִּי כַּאֲשֶׁר לָאָב יֵשׁ חַיִּים בְּעֶצְמוֹ
לְהִיּוֹת-לוֹ חַיִּים בְּעֶצְמוֹ:

27. w'aph-shal'tan nathan lo la`asoth mish'pat ki ben-'adam hu'.

John5:27 “and He gave Him authority to execute judgment, because He is the Son of Man.”

<27> καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν.

27 kai exousian edōken autō krisin poiein, hoti huios anthrōpou estin.

כִּי כַּאֲשֶׁר לָאָב יֵשׁ חַיִּים בְּעֶצְמוֹ כֵּן נָתַן גַּם-לְבִן
כּוֹ כִּי כַּאֲשֶׁר לָאָב יֵשׁ חַיִּים בְּעֶצְמוֹ
לְהִיּוֹת-לוֹ חַיִּים בְּעֶצְמוֹ:

28. 'al-tith'm'hu `al-zo'th ki hineh ba'ah sha`ah w'yish'm'`u kal-shok'ney qeber 'eth-qolo.

John5:28 “Do not marvel at this; for an hour is coming, in which all who are in the tombs shall hear His voice,”

<28> μὴ θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ἣ ἅπαντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς αὐτοῦ

28 mē thaumazete touto, hoti erchetai hōra

en hē pantes hoi en tois mnēmeiois akousousin tēs phōnēs autou

כִּי כַּאֲשֶׁר לָאָב יֵשׁ חַיִּים בְּעֶצְמוֹ כֵּן נָתַן גַּם-לְבִן
כּוֹ כִּי כַּאֲשֶׁר לָאָב יֵשׁ חַיִּים בְּעֶצְמוֹ
לְהִיּוֹת-לוֹ חַיִּים בְּעֶצְמוֹ:

29. w'`alu `osey hatob laqum lachayiym w'`osey hara` laqum ladiyn.

John5:29 “and shall come forth; those who did the good deeds to a resurrection of life, those who committed the evil deeds to a resurrection of judgment.”

<29> καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς,

οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

29 kai ekporeusontai, hoi ta agatha poiēsantes eis anastasin zōēs,

hoi de ta phaula praxantes eis anastasin kriseōs.

⊗ 7W4 7Y 07W4 9W4Y 7W777 99Δ X7W0C 6Y74 4C 30
77777 77777 4C 7Y 777 777777
:77777 9W4 747 77777-777 7Y

לֹא אוֹכֵל לַעֲשׂוֹת דְּבַר מִנְפָּשִׁי כַּאֲשֶׁר אֲשַׁמַּע כֵּן אֲשַׁפֹּט
וּמִשְׁפָּטִי צָדֵק כִּי לֹא אֲבַקֵּשׁ רְצוֹנִי
כִּי אֶם-רְצוֹן הָאֵב אֲשֶׁר שָׁלַחְנִי:

30. lo' 'ukal la`asoth dabar minaph'shiy ka'asher 'esh'ma` ken 'esh'pot umish'patiy tsedeq
ki lo' 'abaqesh r'tsoniy ki 'im-r'tson ha'ab 'asher sh'lachaniy.

John5:30 "I can do nothing on My own initiative. As I hear, I judge; and My judgment is just, because I do not seek My own will, but the will of My Father who sent Me."

<30> Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ' ἑμαυτοῦ οὐδέν· καθὼς ἀκούω κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν, ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με.

30 Ou dynamai egō poiein ap' emautou ouden; kathōs akouō krinō, kai hē krisis hē emē dikaia estin, hoti ou zētō to thelēma to emon alla to thelēma tou pempantos me.

:77777 4C 7X7Δ0 7C0 Δ7777 77777-777 31
לֹא אֶם-אֲנֹכִי מַעֲיֵד עָלַי עֵדוּתִי לֹא נֶאֱמָנָה:

31. 'im-'anokiy me'iyd `alay `eduthiy lo' ne'emanah.

John5:31 "If I testify about Myself, My testimony is not true."

<31> 'Εὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν ἀληθής·

31 Ean egō martyrō peri emautou, hē martyria mou ouk estin alēthēs;

7X7Δ0 77777 7Y 7X0Δ77 7C0 Δ7777 974 W7 32
:7C0 Δ7777 477-9W4

לְבַיִשׁ אַחֵר הַמַּעֲיֵד עָלַי וְיִדְעֵתִי כִּי נֶאֱמָנָה עֵדוּתוֹ
אֲשֶׁר-הוּא מַעֲיֵד עָלַי:

32. yesh 'acher hame'iyd `alay w'yada'tiy ki ne'emanah `edutho 'asher-hu' me'iyd `alay.

John5:32 "There is another who testifies of Me, and I know that the testimony which He testifies about Me is true."

<32> ἄλλος ἐστίν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἶδα ὅτι ἀληθής ἐστίν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.

32 allos estin ho martyrōn peri emou, kai oida hoti alēthēs estin hē martyria hēn martyrei peri emou.

:777 7XΔ0 Δ7777 4777 7777777-74 77777 7777 33
לְגֵאֲתָם שְׁלַחְתֶּם אֶל-יְהוֹחָנָן וְהוּא הַמַּעֲיֵד עֵדוּת אֲמֶת:

33. 'atem sh'lach'tem 'el-Yahuchanan w'hu' he'iyd `eduth 'emeth.

John5:33 “You have sent to Yahuchanan, and he has testified to the truth.”

<33> ὑμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκεν τῇ ἀληθείᾳ·

33 hymeis apestalkate pros Iōannēn, kai memartyrēken tē alētheiā;

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ 34
:יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
לֹד וְאֲנִי לֹא אֶקַח לִי עֵדוּת מֵאָדָם
אֲךְ אֶמְרֶתִי זֹאת לְמַעַן תִּתְּשַׁעוּן:

34. wa'aniy lo' 'eqach liy `eduth me'adam 'a'h 'amar'tiy zo'th l'ma'an tiuashe`un.

John5:34 “But the testimony which I receive is not from man, but I say these things so that you may be saved.”

<34> ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε.

34 egō de ou para anthrōpou tēn martyrian lambanō, alla tauta legō hina hymeis sōthēte.

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ 35
:יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
לֵה הוּא הָיָה הַיָּר הַיָּר הַיָּר וְהַמַּאֲיִר
וְאַתֶּם רְצִיתֶם לְשׁוֹשׁ כְּשַׁעָה לְאוּרוֹ:

35. hu' hayah haner hadoleq w'hame'iyw w'atem r'tsiythem lasos k'sha`ah l'oro.

John5:35 “He was the lamp that was burning and was shining and you were willing to rejoice for a while in his light.”

<35> ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων, ὑμεῖς δὲ ἠθελήσατε ἀγαλλιαθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ.

35 ekeinos ēn ho lychnos ho kaiomenos kai phainōn,

hymeis de ēthelēsate agalliathēnai pros hōran en tō phōti autou.

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ 36
:יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
לְוֹלֵי עֵדוּת גְּדוֹלָה מֵעֵדוּת יְהוֹחָנָן הַמְּעֻשִׂים אֲשֶׁר נָתַן-לִי
אָבִי לְהַשְׁלִימָם הַמְּעֻשִׂים הָאֵלֶּה
אֲשֶׁר-אֲנִי עֹשֶׂה מֵעִידֵים עָלַי כִּי הָאָב שְׁלַחָנִי:

36. w'liy `eduth g'dolah me`eduth Yahuchanan hama`asiym 'asher nathan-liy 'Abiy l'hash'liy mam hama`asiym ha'eleh 'asher-'aniy `oseh m'iydiym `alay ki ha'Ab sh'lachaniy.

John5:36 “But the testimony which I have is greater than the testimony of Yahuchanan; for the works which the Father has given Me to accomplish the same works that I do testify about Me, that the Father has sent Me.”

<36> ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζω τοῦ Ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα ἃ δέδωκέν μοι ὁ πατήρ

ἵνα τελειώσω αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ποιῶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ με ἀπέσταλκεν.

36 egō de echō tēn martyrian meizō tou Iōannou; ta gar erga ha dedōken moi ho patēr hina teleiōsō auta, auta ta erga ha poiō martyrei peri emou hoti ho patēr me apostalken;

כָּלֹּם אֶבְרַחְמָא בְּיָדָא כְּנִשְׁתָּא דְּרַבְּרַבְּרָא 37
:מִן־כְּבִרְיָא כָּלֹּם יִשְׁרָאֵלִים מִן־כְּבִרְיָא מִן־כְּבִרְיָא-כָּלֹּם יִשְׁרָאֵלִים-כָּלֹּם מִן־כְּבִרְיָא

לֹא וְהָאֵב אֲשֶׁר שָׁלַחְנִי הוּא מְעִיד עָלַי

וְאַתֶּם אֶת-קוֹלוֹ לֹא-שָׁמַעְתֶּם מֵעוֹלָם וּתְמוּנָתוֹ לֹא רִאִיתֶם:

37. w'ha'Ab 'asher sh'lachaniy hu' me'iyd `alay w'atem 'eth-qolo lo'-sh'ma`tem me`olam uth'munatho lo' r'iythem.

John5:37 "And the Father who sent Me, He has testified of Me. You have neither heard His voice at any time nor seen His form."

<37> καὶ ὁ πέμψας με πατήρ ἐκεῖνος μεμαρτύρηκεν περὶ ἐμοῦ. οὔτε φωνὴν αὐτοῦ πώποτε ἀκηκόατε οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἑώρακατε,

37 kai ho pempsas me patēr ekeinos memartyrēken peri emou.

oute phōnēn autou pōpote akēkoate oute eidos autou heōrakate,

יְהוָה לֹא יָדַבְּרוּ אֵינְנוּ שֹׁכֵן בְּקִרְבְּכֶם כִּי אֵינְכֶם מְאֻמִּינִים לְשִׁלּוּחִי: 38
:יְהוָה לֹא יָדַבְּרוּ אֵינְנוּ שֹׁכֵן בְּקִרְבְּכֶם כִּי אֵינְכֶם מְאֻמִּינִים לְשִׁלּוּחִי: 38

38. ud'baro 'eynenu shoken b'qir'b'kem ki 'eyn'kem ma'amiy niy lish'luchō.

John5:38 "You do not have His word abiding in you, for you do not believe Him whom He sent."

<38> καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ὑμῖν μένοντα, ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε.

38 kai ton logon autou ouk echete en hymin menonta,

hoti hon apesteilen ekeinos, toutō hymeis ou pisteuete.

מִן־כְּבִרְיָא מִן־כְּבִרְיָא מִן־כְּבִרְיָא מִן־כְּבִרְיָא 39
:כָּלֹּם מִן־כְּבִרְיָא מִן־כְּבִרְיָא מִן־כְּבִרְיָא מִן־כְּבִרְיָא 39

לֹא תִרְשׁוּ בְּכַתְּבִים אֲשֶׁר תֹּאמְרוּ נְשִׂישׁ לְכֶם חַיִּי עוֹלָם בְּהֶם וְהֵמָּה הַמְּעִידִים עָלַי:

39. dir'shu bak'thabiym 'asher to'm'ru sheyesh lakem chayey `olam bahem w'hemah ham'iydiym `alay.

John5:39 "You search the Scriptures because you think that in them you have eternal life; and they are that testify about Me";

<39> ἐραυνᾶτε τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν· καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ·

39 eraunate tas graphas, hoti hymeis dokeite en autais zōēn aiōnion echein;

kai ekeinai eisin hai martyrouσαι peri emou;

מִן־כְּבִרְיָא מִן־כְּבִרְיָא מִן־כְּבִרְיָא מִן־כְּבִרְיָא 40
:מִן־כְּבִרְיָא מִן־כְּבִרְיָא מִן־כְּבִרְיָא מִן־כְּבִרְיָא 40

מוֹאֲתָם אֵינְכֶם רוֹצִים לָבוֹא אֵלַי לְהִיּוֹת לְכֶם חַיִּים:

40. w'atem 'eyn'kem rotsiyim labo' 'elay lih'yoth lakem chayim.

John5:40 “and you are unwilling to come to Me so that you may have life.”

<40> καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρὸς μεῖν ἵνα ζῶσιν ἔχητε.

40 kai ou thelete elthein pros me hina zōēn echēte.

41 41-46 אֵלֶיךָ אֶפְקַח כְּבוֹד מִבְּנֵי אָדָם:

41. lo'-'eqach kabod mib'ney 'adam.

John5:41 “I do not receive glory from men”;

<41> Δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω,

41 Doxan para anthrōpōn ou lambanō,

42 42-46 מִבְּאֵן יָדַעְתִּי אֶתְכֶם כִּי אֵין-אֶהְבֵּת אֶלְהִים בְּקִרְבְּכֶם:

42. 'aken yada'tiy 'eth'kem ki 'eyn-'ahabath 'Elohim b'qir'b'kem.

John5:42 “but I know you, that you do not have the love of Elohim in yourselves.”

<42> ἀλλὰ ἔγνωκα ὑμᾶς ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς.

42 alla egnoka hymas hoti tēn agapēn tou theou ouk echete en heautois.

43 43-46 כִּי אֵין אֶתְכֶם אֶהְבֵּת אֶלְהִים בְּקִרְבְּכֶם:

מִגְּאֵן הִנֵּה בָּאֲתִי בְּשֵׁם אָבִי לֹא קִבַּלְתֶּם אֶתִּי
וְאִם-יָבֹא אַחֵר בְּשֵׁם עֵצְמוֹ אֵתוֹ תִּקְבְּלוּ:

43. 'aniy hineh ba'thiy b'shem 'Abiy lo' qibal'tem 'othiy
w'im-yabo' 'acher b'shem 'ats'mo 'otho th'qabelu.

John5:43 “I have come in the name of My Father, and you do not receive Me;
if another comes in his own name, you shall receive him.”

<43> ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου, καὶ οὐ λαμβάνετε με·
ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήμψεσθε.

43 egō elēlytha en tō onomati tou patros mou, kai ou lambanete me;

ean allos elthē en tō onomati tō idiō, ekeinon lēmpsesthe.

44 44-46 מִדְּאֵין תִּנְכַּלּוּ לְהֵאֲמִין אֲתָם הַלְקָחִים כְּבוֹד אֵישׁ מֵאֵת רַעֲיָהוּ
וְאֵת-הַכְּבוֹד אֲשֶׁר מֵאֵת-הָאֱלֹהִים תִּנְחִיד לֹא תִבְקָשׁוּ:

44. 'ey'k tuk'lu l'ha'amiyn 'atem halq'chiym kabod 'iysh me'eth re`ehu
w'eth-hakbod 'asher me'eth-ha'Elohim hayachiyd lo' t'baqeshu.

John5:44 “How can you believe, when you receive glory from one another and you do not seek the glory that is from the Elohim only?”

<44> πὼς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου θεοῦ οὐ ζητεῖτε;
44 pōs dynasthe hymeis pisteusai doxan para allēlōn lambanontes, kai tēn doxan tēn para tou monou theou ou zēteite?

אָבִי אֶתְּחַשְׁבוּ כִּי אֲנֹכִי אֶטְעֵן עֲלֵיכֶם לְפָנַי אָבִי מֹשֶׁה
אֲשֶׁר-לוֹ תִּיחַלוּ הוּא הַטֵּעֵן עֲלֵיכֶם: 45

45. 'al-tach'sh'bu ki 'anokiy 'et'on `aleykem liph'ney 'Abiy Mosheh 'asher-lo th'yachelu hu' hatō'en `aleykem.

John5:45 “Do not think that I shall accuse you before the Father; the one who accuses you is Moshe, in whom you trust.”

<45> μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν Μωϋσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε.
45 mē dokeite hoti egō katēgorēsō hymōn pros ton patera; estin ho katēgorōn hymōn Mōusēs, eis hon hymeis ēlpikate.

מִוֹכֵחַ לֹא תִּיחַלוּ אֶתְּחַשְׁבוּ כִּי אֲנֹכִי אֶטְעֵן עֲלֵיכֶם לְפָנַי אָבִי מֹשֶׁה
אֲשֶׁר-לוֹ תִּיחַלוּ הוּא הַטֵּעֵן עֲלֵיכֶם: 46

46. ki lu tha'amiynu l' Mosheh gam-liy tha'amiynu ki hu' kathab `alay.

John5:46 “For if you believed Moshe, you would have believe Me, for he wrote about Me.”

<46> εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσεῖ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν.
46 ei gar episteuete Mōusei, episteuete an emoi; peri gar emou ekeinos egrapsen.

אֲבָרָא אֲחֵרֵי-כֵן וְיִצְאָה יְהוֹשֻׁעַ אֶל-עֶבֶר יַם-הַגָּלִיל
אֲבָרָא אֲחֵרֵי-כֵן וְיִצְאָה יְהוֹשֻׁעַ אֶל-עֶבֶר יַם-הַגָּלִיל: 47

47. w'im-lik'thabayu 'eyn'kem ma'amiyniym 'ey'k tha'amiynu lid'baray.

John5:47 “But if you do not believe his writings, how shall you believe My words?”

<47> εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πὼς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασιν πιστεύσετε;
47 ei de tois ekeinou grammasin ou pisteuete, pōs tois emois hrēmasin pisteusetē?

Chapter 6

John6:1
אֲבָרָא אֲחֵרֵי-כֵן וְיִצְאָה יְהוֹשֻׁעַ אֶל-עֶבֶר יַם-הַגָּלִיל

1. way'hiy 'acharey-ken wayetse' Yahushua 'el-'eber yam-haGaliyl 'asher l'Tiybar'Yah.

John6:1 After these things Yahushua went away to the other side of the Sea of Galilee, which is of the Tiberias.

<6:1> Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος.

1 Meta tauta apēlthen ho Iēsous peran tēs thalassēs tēs Galilaias tēs Tiberiados.

יָבֹאוּ אֲלָיו מֵעַל הַיָּם וַיֵּשֶׁב אִתָּם וַיִּמְדֹּק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֲדָמָה וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם 2
 :יָבֹאוּ אֲלָיו מֵעַל הַיָּם וַיֵּשֶׁב אִתָּם וַיִּמְדֹּק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם

בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם
 אֲשֶׁר עָשָׂה עִם־הַחֹלִיִּים:

2. wayel'ku 'acharayu hamon `am-rab ki ra'u 'othothayu 'asher `asah `im-hacholiym.

John6:2 A large crowd followed Him, because they saw the signs which He was performing on those who were sick.

<2> ἠκολούθει δὲ αὐτῷ ὄχλος πολὺς, ὅτι ἐθεώρουν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων.

2 ēkolouthei de autō ochlos polys, hoti etheōroun ta sēmeia ha epoiei epi tōn asthenountōn.

וַיֵּלֶךְ אַחֲרָיו חֵמָה רַבָּה וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם 3
 :וַיֵּלֶךְ אַחֲרָיו חֵמָה רַבָּה וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם

3. waya`al Yahushua `al-hahar wayesheb-sham hu' w'thal'miydayu.

John6:3 Then Yahushua went up on the mountain, and there He sat down with His disciples.

<3> ἀνῆλθεν δὲ εἰς τὸ ὄρος Ἰησοῦς καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

3 anēlthen de eis to oros Iēsous kai ekei ekathēto meta tōn mathētōn autou.

וַיִּמְעַל יְהוֹשֻׁעַ עַל־הַהָר וַיֵּשֶׁב אִתָּם וַיִּמְדֹּק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם 4
 :וַיִּמְעַל יְהוֹשֻׁעַ עַל־הַהָר וַיֵּשֶׁב אִתָּם וַיִּמְדֹּק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם

4. wiymey haPesach chag haYahudim qar'bu labo'.

John6:4 Now the Passover, the Feast of the Jews, was near.

<4> ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων.

4 ēn de eggys to pascha, hē heortē tōn Ioudaiōn.

וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם 5
 :וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם

הַיּוֹשֻׁעַ אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם וַיִּשְׂחַק אֶתְּוֹתָם
 וַיֹּאמֶר אֶל־פִּילִיפּוֹס מַאֲיֵן נִקְנְהָ לָהֶם לֶחֶם לְאֹכְלֵי:

5. wayisa' Yahushua 'eth-'eynayyu wayar' `am-rab ba' 'elayu wayo'mer 'el-Piylipos me'ayin niq'neh-lahem lechem le'ekol.

John6:5 Therefore Yahushua, lifting up His eyes and seeing that a large crowd was coming to Him, said to Philip, "Where shall we buy bread, so that these may eat?"

<5> ἐπάρας οὖν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λέγει πρὸς Φίλιππον, Πόθεν ἀγοράσωμεν ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὗτοι;

5 eparas oun tous ophthalmous ho Iēsous kai theasamenos hoti polys ochlos erchetai pros auton legei pros Philippon, Pothen agorasōmen artous hina phagōsin houtoi?

ⲁⲱⲟⲛ ⲛⲱⲧⲭⲏⲛ ⲟⲩⲛ ⲛⲟⲩⲧⲁⲙⲉⲛⲟⲥ ⲟⲩⲧⲓ ⲛⲟⲗⲩⲟⲥ ⲉⲣⲉⲕⲉⲧⲁⲓ ⲛⲣⲟⲥ ⲁⲩⲧⲟⲛ ⲛⲟⲩⲁⲓⲛⲁⲃⲉⲣⲁⲥⲟⲥ
ⲛⲟⲩⲁⲛⲧⲟⲥ ⲛⲟⲩⲧⲁⲙⲉⲛⲟⲥ ⲟⲩⲧⲓ ⲛⲟⲗⲩⲟⲥ ⲉⲣⲉⲕⲉⲧⲁⲓ ⲛⲣⲟⲥ ⲁⲩⲧⲟⲛ ⲛⲟⲩⲁⲓⲛⲁⲃⲉⲣⲁⲥⲟⲥ

6. w'a`k l'nasoth 'otho diber-zo'th ki hu' yada` 'eth-'asher ya`aseh.

John6:6 And this He was saying to test him, for He Himself knew what He was intending to do.

<6> τοῦτο δὲ ἔλεγεν πειράζων αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἐμελλεν ποιεῖν.

6 touto de elegen peirazōn auton; autos gar ēdei ti emellen poiein.

ⲧⲟⲩⲧⲟ ⲁⲓⲛⲁⲃⲉⲣⲁⲥⲟⲥ ⲛⲟⲩⲧⲁⲙⲉⲛⲟⲥ ⲟⲩⲧⲓ ⲛⲟⲗⲩⲟⲥ ⲉⲣⲉⲕⲉⲧⲁⲓ ⲛⲣⲟⲥ ⲁⲩⲧⲟⲛ ⲛⲟⲩⲁⲓⲛⲁⲃⲉⲣⲁⲥⲟⲥ

ⲟⲩⲧⲟⲩⲧⲟ ⲁⲓⲛⲁⲃⲉⲣⲁⲥⲟⲥ ⲛⲟⲩⲧⲁⲙⲉⲛⲟⲥ ⲟⲩⲧⲓ ⲛⲟⲗⲩⲟⲥ ⲉⲣⲉⲕⲉⲧⲁⲓ ⲛⲣⲟⲥ ⲁⲩⲧⲟⲛ ⲛⲟⲩⲁⲓⲛⲁⲃⲉⲣⲁⲥⲟⲥ

7. waya`an 'otho Piylipos lechem b'ma'thayim diynar lo'-yim'tsa' laqachath lahem 'iysh 'iysh m`at.

John6:7 Philip answered Him, Two hundred denarii worth of bread is not sufficient for them, for everyone to receive a little.

<7> ἀπεκρίθη αὐτῷ [ὁ] Φίλιππος, Διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς ἵνα ἕκαστος βραχύ [τι] λάβῃ.

7 apekrithē autō [ho] Philippos, Diakosiōn dēnariōn artoi ouk arkousin autois

hina hekastos brachy [ti] labē.

ⲛⲟⲩⲁⲓⲛⲁⲃⲉⲣⲁⲥⲟⲥ ⲛⲟⲩⲧⲁⲙⲉⲛⲟⲥ ⲟⲩⲧⲓ ⲛⲟⲗⲩⲟⲥ ⲉⲣⲉⲕⲉⲧⲁⲓ ⲛⲣⲟⲥ ⲁⲩⲧⲟⲛ ⲛⲟⲩⲁⲓⲛⲁⲃⲉⲣⲁⲥⲟⲥ

ⲛⲟⲩⲁⲓⲛⲁⲃⲉⲣⲁⲥⲟⲥ ⲛⲟⲩⲧⲁⲙⲉⲛⲟⲥ ⲟⲩⲧⲓ ⲛⲟⲗⲩⲟⲥ ⲉⲣⲉⲕⲉⲧⲁⲓ ⲛⲣⲟⲥ ⲁⲩⲧⲟⲛ ⲛⲟⲩⲁⲓⲛⲁⲃⲉⲣⲁⲥⲟⲥ

8. wayo`mer 'elayu 'echad mital'miydayu w'hu' 'An'd'ray 'achiy Shim'on Pet'ros.

John6:8 One of His disciples, Andrew, Simon Kepha's brother, said to Him,

<8> λέγει αὐτῷ εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου,

8 legei autō heis ek tōn mathētōn autou, Andreas ho adelphos Simōnos Petrou,

ⲛⲟⲩⲁⲓⲛⲁⲃⲉⲣⲁⲥⲟⲥ ⲛⲟⲩⲧⲁⲙⲉⲛⲟⲥ ⲟⲩⲧⲓ ⲛⲟⲗⲩⲟⲥ ⲉⲣⲉⲕⲉⲧⲁⲓ ⲛⲣⲟⲥ ⲁⲩⲧⲟⲛ ⲛⲟⲩⲁⲓⲛⲁⲃⲉⲣⲁⲥⲟⲥ

ⲛⲟⲩⲁⲓⲛⲁⲃⲉⲣⲁⲥⲟⲥ ⲛⲟⲩⲧⲁⲙⲉⲛⲟⲥ ⲟⲩⲧⲓ ⲛⲟⲗⲩⲟⲥ ⲉⲣⲉⲕⲉⲧⲁⲓ ⲛⲣⲟⲥ ⲁⲩⲧⲟⲛ ⲛⲟⲩⲁⲓⲛⲁⲃⲉⲣⲁⲥⲟⲥ

9. hineh 'itanu na`ar 'asher-lo chamesh kik'roth-lechem s'oriyim ush'ney dagiyim 'a`k mah-'eleh l'am-rab kazeh.

John6:9 There is a lad here who has five barley loaves and two fish, but what are these for so many people?

<9> Ἔστιν παιδάριον ὧδε ὃς ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους
καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστὶν εἰς τοσοῦτους;

9 Estin paidarion hōde hos echei pente artous krithinous
kai duo opsaria; alla tauta ti estin eis tosoutous?

996 4w4 444y 4444 x4w6 404-x4 444 0w444 4444y 10
:4744y 444 44444 4w44y 4446 4444y 4444 4444y 444 444
י ויֵאמֶר יְהוֹשֻׁעַ צִוּוּ אֶת-הָעָם לְשֹׁבֵת אֲרָצָה וַיִּרְכַּן הַשָּׂא לְרֹב
הָיָה בַמָּקוֹם הַהוּא וַיֵּשְׁבוּ לְאָרֶץ כַּחֲמִשָּׁת אֲלָפִים אִישׁ בַּמִּסְפָּר:

10. wayo'mer Yahushua tsauu 'eth-ha'am lashebeth 'ar'tsah wiyraq
deshe' larob hayah bamaqom hahu' wayesh'bu la'arets kachamesheth 'alaphiym 'iysh b'mis'par.

John6:10 Yahushua said, "Have the men sit down."

Now there was much grass in the place. So the men sat down, in number about five thousand.

<10> εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν.

ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. ἀνέπεσαν οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡς πεντακισχίλιοι.

10 eipen ho Iēsous, Poiēsate tous anthrōpous anapesein.

ēn de chortos polys en tō topō. anepesan oun hoi andres ton arithmon hōs pentakischilioi.

44444444x4 444y 4444y 4444 4444-x4 0w444 4444y 11
:4444y 4444y 4444444444 444 4444y 44444444 4444y 4444444444y
י וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת-כִּבְרֹת הַלֶּחֶם וַיְבָרֶךְ וַיִּתֵּן לְתַלְמִידָיו
וְהַתְּלָמִידִים נָתְנוּ לַמִּסְבִּים וְכָכָה גַם מִן-הַדָּגִים כָּאֵת נַפְשָׁם:

11. wayiqach Yahushua 'eth-kik'roth halechem way'bare'k wayiten l'thal'miydayu
w'hatal'miydiym nath'nu lam'subiyim w'kakah gam min-hadagiym k'auath naph'sham.

John6:11 Yahushua then took the loaves, and when he had thanks, He distributed to the disciples,
and the disciples to them that were seated; likewise also of the fish as much as they wanted.

<11> ἔλαβεν οὖν τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ εὐχαριστήσας διέδωκεν τοῖς ἀνακειμένους ὁμοίως
καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον.

11 elaben oun tous artous ho Iēsous kai eucharistēsas diedōken tois anakeimenois homoiōs

kai ek tōn opsariōn hoson ēthelon.

47444 44444444x-44 4444y 404w 4444y 4444y 12
:44444y 44444-44 4444 40444 4444y 4444 44444 44444444-x4
יב וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁבְעוּ וַיֵּאמֶר אֶל-תְּלָמִידָיו אֶסְפוּ
אֶת-פְּתוֹתֵי הַלֶּחֶם אֲשֶׁר נֹתְרוּ לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא-יֵאבֵד מֵאִמָּה:

12. way'hiy ka'asher sab'u wayo'mer 'el-tal'miydayu 'is'phu 'eth-p'thothey halechem
'asher notharu l'ma'an 'asher lo'-yo'bad m'umah.

John6:12 When they were filled, He said to His disciples,

"Gather up the fragments that remain, that nothing shall be lost."

<12> ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,
Συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μὴ τι ἀπόληται.

12 hōs de eneplēsthēsan, legei tois mathētais autou,
Synagagete ta perisseusanta klasmata, hina mē ti apolētai.

וַיִּקְרְבוּ אֵלָיו אֲרָבָה אֶבְרָתָה וְיָדָיו מְלֵאִים הָיוּ
:וַיִּקְרְבוּ אֵלָיו אֲרָבָה אֶבְרָתָה וְיָדָיו מְלֵאִים הָיוּ 13

יג וַיִּבְרָאוּ סֵפֶי וַיִּמְלְאוּ שְׁנַיִם-עָשָׂר סֵלִים מִפִּתּוֹתַי הַחֵמֶשׁ
כַּפְרוֹת-לֶחֶם הַשְּׂעֻרִים הַנּוֹתְרִים לְאִכְלֵיהֶם:

13. waya'as'phu way'mal'u sh'neym-`asar saliym
mip'thothey chamesh kik'roth-lechem has`oriym hanothariym l'ok'leyhem.

John6:13 So they gathered them up, and filled twelve baskets
with fragments from the five barley loaves which were left over by those who had eaten.

<13> συνήγαγον οὖν καὶ ἐγένευσαν δώδεκα κοφίνους
κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων ἃ ἐπερίσσευσαν τοῖς βεβρωκόσιν.

13 synēgagon oun kai egemisan dōdeka kophinous
klasmatōn ek tōn pente artōn tōn krithinōn ha eperisseusan tois bebrōkosin.

וַיִּבְרָאוּ אֵלָיו אֲרָבָה אֶבְרָתָה וְיָדָיו מְלֵאִים הָיוּ
:וַיִּבְרָאוּ אֵלָיו אֲרָבָה אֶבְרָתָה וְיָדָיו מְלֵאִים הָיוּ 14

יֵד וַיְהִי כִּרְאוֹת הָאֲנָשִׁים אֶת-הָאוֹת הַזֶּה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ
וַיֹּאמְרוּ הִנֵּה-זֶה הוּא בָּאֵמֶת הַנִּבִּיא הַזֶּה לְעוֹלָם:

14. way'hiy kir'oth ha'anashiym 'eth-ha'oth hazeh 'asher `asah Yahushua
wayo'm'ru hineh-zeh hu' be'emeth hanabiy' haba' la`olam.

John6:14 Therefore when the people saw the sign which He had performed,
they said, This is truly the Prophet who is to come into the world.

<14> Οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν σημεῖον
ἔλεγον ὅτι Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον.

14 Hoi oun anthrōpoi idontes ho epoiēsen sēmeion
elegon hoti Houtos estin alēthōs ho prophētēs ho erchomenos eis ton kosmon.

וַיִּבְרָאוּ אֵלָיו אֲרָבָה אֶבְרָתָה וְיָדָיו מְלֵאִים הָיוּ
:וַיִּבְרָאוּ אֵלָיו אֲרָבָה אֶבְרָתָה וְיָדָיו מְלֵאִים הָיוּ 15

טו וַיִּדַע יְהוֹשֻׁעַ כִּי-יָבֹאוּ וַיִּתְפָּשׂוּ בּוֹ לְהַמְלִיכוֹ
וַיִּמְלֹט עוֹד הַפַּעַם אֶל-הַהָר הוּא לְבַדּוֹ:

15. wayeda` Yahushua ki-yabo'u w'yith'p'so bo l'ham'liyko
wayimalet `od hapa'am 'el-hahar hu' l'bado.

John6:15 So Yahushua, perceiving that they would come and take Him by force to make Him king,
withdrew again to the mountain by Himself alone.

<15> Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἀρπάξειν αὐτὸν

ἵνα ποιήσωσιν βασιλέα, ἀνεχώρησεν πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.

15 Iēsous oun gnous hoti mellousin erchesthai kai harpazein auton
hina poiēsōsin basilea, anechōrēsen palin eis to oros autos monos.

אָנאָפּטאָן פֿאַרשפּאַרן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן 16
:זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן
טוּנדיק ביי דעם זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן
זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן

16. way'hiy ba`ereb wayer'du thal'miydayu 'el-hayam
wayabo'u ba'aniyah waya`ab'ru 'el-`eber hayam 'el-K'phar-nachum.

John6:16 Now when evening came, His disciples went down to the sea,

<16> Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν

16 Hōs de opsia egeneto katebēsan hoi mathētai autou epi tēn thalassan

זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן 17
:זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן

17. way'kas 'otham hachshe'k w'Yahushuà lo'-ba' 'aleyhem.

John6:17 and after getting into a boat, they went to the other side of the sea to Capernaum.
It had already become dark, and Yahushua had not yet come to them.

<17> καὶ ἐμβάντες εἰς πλοῖον ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καφαρναούμ.
καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγόνει καὶ οὐπω ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,

17 kai embantes eis ploion ērchonto peran tēs thalassēs eis Kapharnaoum.

kai skotia edē egegonei kai oupō elēlythei pros autous ho Iēsous,

זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן 18
:זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן

18. wayisa`er hayam ki-ruach g'dolah hayathah.

John6:18 The sea arose by reason of a great wind that blew.

<18> ἢ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διεγείρετο.

18 hē te thalassa anemou megalou pneontos diegeireto.

זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן 19
:זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן
זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן
זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן זיך צו-אַן

19. w'hem chath'ru b'mishoteyhem k`es'riym w'chamesh 'o sh'lshiyim riys
wayir'u 'eth-Yahushuà m'hale'k `al-hayam halo'k w'qareb 'el-ha'aniyah wayiyra'u.

John6:19 Then, when they had rowed about five and twenty or thirty furlongs, they saw Yahushua walking on the sea and drawing near to the boat; and they were frightened.

<19> ἔληλακότες οὖν ὡς σταδίους εἴκοσι πέντε ἢ τριάκοντα θεωροῦσιν τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον, καὶ ἐφοβήθησαν.

19 elēlakotes oun hōs stadious eikosi pente ē triakonta theōrousin ton Iēsoun peripatounta epi tēs thalassēs kai eggys tou ploiou ginomenon, kai ephobēthēsan.

20 כִּי־אָמַר אֲלֵיהֶם אֲנִי הוּא אֶל־תִּירְאוּ
:יִכְרַגְעוּ הַגִּיעָה הַאֲנִיחָה לָאֲרֶץ אֲשֶׁר הֵם הֹלְכִים שָׁמָּה:

20. wayo'mer 'aleyhem 'aniy hu' 'al-tiyra'u.

John6:20 But He said to them, "It is I; do not be afraid."

<20> ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, Ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε.

20 ho de legei autois, Egō eimi, mē phobeisthe.

21 כִּי־וַיִּזְאֵילוּ לְקַחַת אֹתוֹ אֶל־תּוֹךְ הַאֲנִיחָה
וַיִּכְרַגְעוּ הַגִּיעָה הַאֲנִיחָה לָאֲרֶץ אֲשֶׁר הֵם הֹלְכִים שָׁמָּה:
כִּי־וַיִּזְאֵילוּ לְקַחַת אֹתוֹ אֶל־תּוֹךְ הַאֲנִיחָה
וַיִּכְרַגְעוּ הַגִּיעָה הַאֲנִיחָה לָאֲרֶץ אֲשֶׁר הֵם הֹלְכִים שָׁמָּה:

21. wayo'iylu laqachath 'otho 'el-to'k ha'aniyah uk'rega`higiya`ah ha'aniyah la'arets 'asher hem hol'kiym shamah.

John6:21 So they were willing to receive Him into the boat, and immediately the boat was at the land to which they were going.

<21> ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως ἐγένετο τὸ πλοῖον ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον.

21 ēthelon oun labein auton eis to ploion, kai eutheōs egeneto to ploion epi tēs gēs eis hēn hypēgon.

22 כִּי־וַיְהִי מִמָּחָרָת וַיֵּרָא הַמּוֹן הָעָם הָעֹמֵד מֵעֵבֶר לָיָם כִּי אֵין שָׁם
אֲנִיחָה כִּי אִם־אֶחָת אֲשֶׁר יָרְדוּ־בָהּ תַּלְמִידָיו וְכִי יָהוּשֻׁעַ לֹא־יָרַד
עִם־תַּלְמִידָיו בָּאֲנִיחָה אֶךְ תַּלְמִידָיו לְבָדָם נִסְעוּ מִזָּה:
כִּי־וַיְהִי מִמָּחָרָת וַיֵּרָא הַמּוֹן הָעָם הָעֹמֵד מֵעֵבֶר לָיָם כִּי אֵין שָׁם
אֲנִיחָה כִּי אִם־אֶחָת אֲשֶׁר יָרְדוּ־בָהּ תַּלְמִידָיו וְכִי יָהוּשֻׁעַ לֹא־יָרַד
עִם־תַּלְמִידָיו בָּאֲנִיחָה אֶךְ תַּלְמִידָיו לְבָדָם נִסְעוּ מִזָּה:

22. way'hiy mimacharath wayar' hamon ha'am ha'omed me'eber layam ki 'eyn sham 'aniyah ki 'im-'achath 'asher yar'du-bah tal'miydayu w'ki Yahushua lo'-yarad `im-tal'miydayu ba'aniyah 'a'k tal'miydayu l'badam nas`u mizeh.

John6:22 On the morrow the crowd that stood on the other side of the sea saw that there was no other boat there, save that one where His disciples were entered, and that Yahushua had not entered with His disciples into the boat, but that His disciples had gone away alone.

<22> Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἐστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης εἶδον ὅτι πλοῖάριον

ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἔν και ὅτι οὐ συνεισηλθεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον·

22 Tē epaurion ho ochlos ho hestēkōs peran tēs thalassēs eidon hoti ploiarion

allo ouk ēn ekei ei mē hen kai hoti ou syneisēlthen tois mathētais autou ho Iēsous eis to ploion alla monoi hoi mathētai autou apēlthon;

כַּגְוֹאֲנִיּוֹת אַחֲרוֹת בָּאוֹת מִטִּיבֵרְיָה קָרְבוּ אֶל הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר אָכְלוּ-שָׁם אֶת-הַלֶּחֶם בְּבִרְכַּת הָאָדוֹן:

23. wa'aninyoth 'acheroth ba'oth miTiybar'yah qar'bu 'el hamaqom
'asher 'ak'lu-sham 'eth-halechem b'bir'kath ha'Adon.

John6:23 There came other boats from Tiberias near to the place where they ate the bread after the Master had given thanks.

<23> ἄλλα ἦλθεν πλοιά[ρια] ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον εὐχαριστήσαντος τοῦ κυρίου.

23 alla ēlthen ploi[ari]a ek Tiberiados eggys tou topou hopou ephagon ton arton eucharistēsantos tou kyriou.

כַּד וַיְהִי כִּבְרֵאוֹת הַמּוֹן הָעָם כִּי אֵין יְהוֹשֻׁעַ שָׁם אֶף-לֹא
תְלַמִּידָיו וַיִּקְרְאוּ גַם-הֵם בְּאֲנִיּוֹת
וַיִּבְאוּ אֶל-כְּפַר-נַחֻם לְבִקֵּשׁ אֶת-יְהוֹשֻׁעַ:

24. way'hiy kir'oth hamon ha'am ki 'eyn Yahushua sham 'aph-lo' thal'miydayu wayer'du gam-hem ba'aninyoth wayabo'u 'el-K'phar-nachum l'baqesh 'eth-Yahushua.

John6:24 So when the crowd saw that Yahushua was not there, nor His disciples, they also got into the boats, and came to Capernaum seeking Yahushua.

<24> ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν αὐτοὶ εἰς τὰ πλοιάρια καὶ ἦλθον εἰς Καφαρναοὺμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν.

24 hote oun eiden ho ochlos hoti Iēsous ouk estin ekei oude hoi mathētai autou, enebēsan autoi eis ta ploiaria kai ēlthon eis Kapharnaoum zētountes ton Iēsoun.

כַּה וַיִּמְצְאוּ אֹתוֹ מֵעֵבֶר הַיָּם וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו רַבִּי מָתַי בָּאתָ הַלֵּם:
25

25. wayim'ts'u 'otho me'eber hayam wayo'm'ru 'elayu Rabbiy mathay ba'tah halom.

John6:25 When they found Him on the other side of the sea, they said to Him, Rabbi, when did You get here?

<25> καὶ εὐρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης εἶπον αὐτῷ, Ῥαββί, πότε ᾧδε γέγονας;

כָּל מִשְׁלַח יְמֵיכֶם בָּרֵאשִׁית יְמֵיכֶם בָּרֵאשִׁית יְמֵיכֶם בָּרֵאשִׁית יְמֵיכֶם בָּרֵאשִׁית יְמֵיכֶם 26
בָּרֵאשִׁית יְמֵיכֶם בָּרֵאשִׁית יְמֵיכֶם בָּרֵאשִׁית יְמֵיכֶם בָּרֵאשִׁית יְמֵיכֶם
:יִסְגַּוּ אֲנִי מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ
כֹּוֹנֵי עֵינַי אֵתְּם יְהוֹשִׁעַ וַיֹּאמֶר אָמֵן אָמֵן אָמֵן אָמֵן אָמֵן לָכֶם לֹא
עַל־הָאוֹתֹתְכֶם אֶת־הָאוֹתֹת הַבְּקִשׁוּנִי
כִּי עַל־אֲשֶׁר אָכַלְתֶּם מִן־הַלֶּחֶם וַתִּשְׂבְּעוּ:

26. waya`an 'otham Yahushuà wayo'mar 'amen 'amen 'aniy 'omer lakem lo' `al-r'oth'kem 'eth-ha'othoth t'baq'shuniy ki `al-'asher 'akal'tem min-halechem watis'ba`u.

John6:26 Yahushua answered them and said, “Truly, truly, I say to you, you seek Me, not because you saw signs, but because you ate of the loaves and were filled.”

<26> ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με οὐχ ὅτι εἶδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε.

26 apekrithē autois ho Iēsous kai eipen, Amēn amēn legō hymin, zēteite me ouch hoti eidete sēmeia, all' hoti ephagete ek tōn artōn kai echortasthēte.

כֹּזֵבִים הֵי אַתֶּם בְּמַאֲכַל הָאֵבֶד כִּי אִם־בְּמַאֲכַל הַקֶּיֶם לְחַיֵּי עוֹלָם 27
יְבַרְכֶם מִלְּפָנֶיךָ יְבַרְכֶם מִלְּפָנֶיךָ יְבַרְכֶם מִלְּפָנֶיךָ יְבַרְכֶם מִלְּפָנֶיךָ
:יְבַרְכֶם מִלְּפָנֶיךָ יְבַרְכֶם מִלְּפָנֶיךָ יְבַרְכֶם מִלְּפָנֶיךָ יְבַרְכֶם מִלְּפָנֶיךָ

כֹּזֵבִים הֵי אַתֶּם בְּמַאֲכַל הָאֵבֶד כִּי אִם־בְּמַאֲכַל הַקֶּיֶם לְחַיֵּי עוֹלָם
אֲשֶׁר בָּן־הָאֲדָמָה יִתְּנֵנִי לָכֶם כִּי־אֶתֶּן חֶתֶם אֲבִיר הָאֱלֹהִים בְּחֹתְמוֹ:

27. 'al-ta'am'lu bama'akal ha'obed ki 'im-bama'akal haqayam l'chayey `olam 'asher Ben-ha'Adam yit'nenu lakem ki-'otho chatham 'abiyu ha'Elohim b'chothamo.

John6:27 “Do not work for the food which perishes, but for the food which endures to eternal life, which the Son of Man shall give to you, for Him the Father, the Elohim, has set His seal.”

<27> ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρωσιν τὴν ἀπολλυμένην ἀλλὰ τὴν βρωσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει· τούτου γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ θεός.

27 ergazesthe mē tēn brōsin tēn apollymenēn alla tēn brōsin tēn menousan eis zōēn aiōnion, hēn ho huios tou anthrōpou hymin dōsei; touton gar ho patēr esphragisen ho theos.

כִּי־אֲמַרְוּ אֵלָיו מִהֲנַעֲשֶׂה לְפַעַל פְּעֻלֹת אֱלֹהִים: 28
:יְבַרְכֶם מִלְּפָנֶיךָ יְבַרְכֶם מִלְּפָנֶיךָ יְבַרְכֶם מִלְּפָנֶיךָ יְבַרְכֶם מִלְּפָנֶיךָ יְבַרְכֶם מִלְּפָנֶיךָ

28. wayo'm'ru 'elayu mah-na`aseh liph'`ol p`uloth 'Elohim.

John6:28 Therefore they said to Him, What shall we do, so that we may work the works of Elohim?

<28> εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν, Τί ποιῶμεν ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ;

28 eipon oun pros auton, Ti poiōmen hina ergazōmetha ta erga tou theou?

יְבַרְכֶם מִלְּפָנֶיךָ יְבַרְכֶם מִלְּפָנֶיךָ יְבַרְכֶם מִלְּפָנֶיךָ יְבַרְכֶם מִלְּפָנֶיךָ 29
:יְבַרְכֶם מִלְּפָנֶיךָ יְבַרְכֶם מִלְּפָנֶיךָ יְבַרְכֶם מִלְּפָנֶיךָ יְבַרְכֶם מִלְּפָנֶיךָ יְבַרְכֶם מִלְּפָנֶיךָ

כט וביען יהושע ויאמר אליהם זאת פועלת אלהים
אשר-תאמינו במי שהוא שלח:

29. waya`an Yahushua wayo`mer `aleyhem
zo`th p`ulath `Elohim `asher-ta`amiynu b`miy shehu` sh`lacho.

John6:29 Yahushua answered and said to them,
“This is the work of Elohim, that you believe in Him whom He has sent.”

<29> ἀπεκρίθη [ὁ] Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς,
Τοῦτό ἐστιν τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ, ἵνα πιστεύητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος.

29 apekrithē [ho] Iēsous kai eipen autois,

Touto estin to ergon tou theou, hina pisteuēte eis hon apesteilēn ekeinos.

אבאנ וביען יהושע ויאמר אליהם זאת פועלת אלהים
אשר-תאמינו במי שהוא שלח:

לויאמר אליהם זאת פועלת אלהים אשר-תאמינו במי שהוא שלח:

30. wayo`m`ru `elayu mah-ha`oth `asher ta`aseh l`ma`an nir`eh w`na`amiyn ba`k mah-tiph`al.

John6:30 So they said to Him, What then do You do for a sign, so that we may see, and believe You?
What do You work?

<30> εἶπον οὖν αὐτῷ, Τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμέν σοι; τί ἐργάζῃ;

30 eipon oun autō, Ti oun poieis sy sēmeion, hina idōmen kai pisteusōmen soi? ti ergazē?

אבאנ וביען יהושע ויאמר אליהם זאת פועלת אלהים
אשר-תאמינו במי שהוא שלח:

לא אבותיננו אכלו את-המן במדבר
כפתוב לקח מן-השמים נתן-למו לאכל:

31. `abotheynu `ak`lu `eth-haman bamid`bar
kakathub lechem min-hashamayim nathan-lamo le`eekol.

John6:31 Our fathers ate the manna in the wilderness;
as it is written, He gave them bread out of heaven to eat.

<31> οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ,
καθὼς ἐστιν γεγραμμένον, Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν.

31 hoi pateres hēmōn to manna ephagon en tē erēmō,

kathōs estin gegrammenon, Arton ek tou ouranou edōken autois phagein.

אבאנ וביען יהושע ויאמר אליהם זאת פועלת אלהים
אשר-תאמינו במי שהוא שלח:

לב ויאמר אליהם יהושע אמן אמן אשר-תאמינו במי שהוא שלח:
נתן לקח את-הלקח מן-השמים

כִּי־אָבִי נָתַן לָכֶם אֶת־הַלֶּחֶם מִן־הַשָּׁמַיִם הַאֲמִתִּי:

32. wayo'mer 'aleyhem Yahushua' 'amen 'amen 'aniy 'omer lakem lo' Mosheh nathan lakem 'eth-halechem min-hashamayim ki-'Abiy nothen lakem 'eth-halechem min-hashamayim ha'amitiy.

John6:32 Yahushua then said to them, "Truly, truly, I say to you, it is not Moshe who has given you the bread out of heaven, but it is My Father who gives you the true bread out of heaven."

<32> εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν, οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ' ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν·

32 eipen oun autois ho Iēsous, Amēn amēn legō hymin, ou Mōusēs dedōken hymin ton arton ek tou ouranou, all' ho patēr mou didōsin hymin ton arton ek tou ouranou ton alēthinon;

לֶחֶם כִּי־לֶחֶם אֱלֹהִים הוּא הַיּוֹרֵד מִן־הַשָּׁמַיִם וְנָתַן חַיִּים לְעוֹלָם: 33

33. ki-lechem 'Elohim hu' hayored min-hashamayim w'nothen chayiym la`olam.

John6:33 "For the bread of Elohim is that which comes down out of heaven, and gives life to the world."

<33> ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ θεοῦ ἐστίν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ζωὴν διδούς τῷ κόσμῳ.

33 ho gar artos tou theou estin ho katabainōn ek tou ouranou kai zōēn didous tō kosmō.

לֵד וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אֲדֹנָי תְּנֵה־לָנוּ תָמִיד אֶת־הַלֶּחֶם הַזֶּה: 34

34. wayo'm'ru 'elayu 'Adoniy t'nah-lanu thamiyd 'eth-halechem hazeh.

John6:34 Then they said to Him, Master, always give us this bread.

<34> Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν, Κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον.

34 Eipon oun pros auton, Kyrie, pantote dos hēmin ton arton touton.

לֵה וַיֹּאמֶר לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ אֲנֹכִי הוּא לֶחֶם הַחַיִּים כֹּל־הַבָּא אֵלַי לֹא יָרָעב וְהַמֹּאֲמִין בִּי לֹא יִצְמָא עוֹד: 35

35. wayo'mer lahem Yahushua' 'anokiy hu' lechem hachayiym kal-haba' 'elay lo' yir'ab w'hama'amiyn biy lo' yits'ma' `od.

John6:35 Yahushua said to them, "I am the bread of life; he who comes to Me shall not hunger, and he who believes in Me shall never thirst."

<35> εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρὸς ἐμὲ οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε.

35 eipen autois ho Iēsous, Egō eimi ho artos tēs zōēs; ho erchomenos pros eme ou mē peinasē, kai ho pisteuōn eis eme ou mē dipsēsei pōpote.

לֹא יִצְמָא עוֹד: 36

36. wa'aniy hineh 'amar'tiy lakem ki gam-chazyithem 'othiy w'lo' tha'amiynu.

John6:36 “But I said to you that you also have seen Me, and do not believe.”

<36> ἄλλ’ εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἐώρακατέ [με] καὶ οὐ πιστεύετε.

36 all’ eipon hymin hoti kai heōrakate [me] kai ou pisteuete.

כָּל־כִּי־יָבֹא אֵלַי לֹא אֶהְרַגְנֶנּוּ וְהָבֵא אֵלַי לֹא אֶהְרַגְנֶנּוּ הַחֹצְצָה: 37
אֵלַי יָבֹא אֵלַי לֹא אֶהְרַגְנֶנּוּ וְהָבֵא אֵלַי לֹא אֶהְרַגְנֶנּוּ הַחֹצְצָה: 37
אֵלַי יָבֹא אֵלַי לֹא אֶהְרַגְנֶנּוּ וְהָבֵא אֵלַי לֹא אֶהְרַגְנֶנּוּ הַחֹצְצָה: 37

37. kol ‘asher yit’nenu-liy ‘Abiy yabo’ ‘elay w’haba’ ‘elay lo’ ‘eh’daphenu hachutsah.

John6:37 “All that the Father gives Me shall come to Me, and the one who comes to Me I shall not cast out.”

<37> Πᾶν ὃ δίδωσίν μοι ὁ πατήρ πρὸς ἐμὲ ἔξει, καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς ἐμὲ οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω,

37 Pan ho didōsin moi ho patēr pros eme hēxei, kai ton erchomenon pros eme ou mē ekbalō exō,

כִּי־יָרַדְתִּי מִן־הַשָּׁמַיִם לַעֲשׂוֹת רְצוֹנִי כִּי אֶם־רְצוֹן שְׁלִחִי: 38
כִּי־יָרַדְתִּי מִן־הַשָּׁמַיִם לַעֲשׂוֹת רְצוֹנִי כִּי אֶם־רְצוֹן שְׁלִחִי: 38
כִּי־יָרַדְתִּי מִן־הַשָּׁמַיִם לַעֲשׂוֹת רְצוֹנִי כִּי אֶם־רְצוֹן שְׁלִחִי: 38

38. ki lo’ yarad’tiy min-hashamayim la`asoth r’tsoniy ki ‘im-r’tson shol’chiy.

John6:38 “For I have come down from heaven, not to do My own will, but the will of Him who sent Me.”

<38> ὅτι καταβέβηκα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ

ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με.

38 hoti katabebēka apo tou ouranou ouch

hina poiō to thelēma to emon alla to thelēma tou pempantos me.

כִּי־יָרַדְתִּי מִן־הַשָּׁמַיִם לַעֲשׂוֹת רְצוֹנִי כִּי אֶם־רְצוֹן שְׁלִחִי: 39
כִּי־יָרַדְתִּי מִן־הַשָּׁמַיִם לַעֲשׂוֹת רְצוֹנִי כִּי אֶם־רְצוֹן שְׁלִחִי: 39
כִּי־יָרַדְתִּי מִן־הַשָּׁמַיִם לַעֲשׂוֹת רְצוֹנִי כִּי אֶם־רְצוֹן שְׁלִחִי: 39

39. w’zeh r’tson ha’ab ‘asher sh’lachaniy ‘asher kal-hanitan liy lo’-yo’bad liy ki ‘im-‘aqiymenu bayom ha’acharon.

John6:39 “This is the will of Him who sent Me, that of all that He has given Me I lose nothing, but raise it up on the last day.”

<39> τοῦτο δὲ ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέν μοι μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ [ἐν] τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

39 touto de estin to thelēma tou pempantos me, hina pan ho dedōken moi mē apolesō ex autou,

alla anastēsō auto [en] tē eschatē hēmera.

כִּי־יָרַדְתִּי מִן־הַשָּׁמַיִם לַעֲשׂוֹת רְצוֹנִי כִּי אֶם־רְצוֹן שְׁלִחִי: 40
כִּי־יָרַדְתִּי מִן־הַשָּׁמַיִם לַעֲשׂוֹת רְצוֹנִי כִּי אֶם־רְצוֹן שְׁלִחִי: 40
כִּי־יָרַדְתִּי מִן־הַשָּׁמַיִם לַעֲשׂוֹת רְצוֹנִי כִּי אֶם־רְצוֹן שְׁלִחִי: 40

יְהוֹי-לוֹ חֵי עוֹלָם וְאֲנִי אֶקְרָמְנִי בַיּוֹם הַהַחְרֹוֹן:

40. w'zeh r'tson shol'chiy 'asher kal-haro'eh 'eth-haben
uma'amiyn bo yih'yu-lo chayey `olam wa'aniy 'aqiy menu bayom ha'acharon.

John6:40 "For this is the will of My Father, that everyone who beholds the Son
and believes in Him shall have eternal life, and I shall raise him up on the last day."

<40> τοῦτο γάρ ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς
αὐτὸν ἔχη ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ [ἐν] τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

40 touto gar estin to thelēma tou patros mou, hina pas ho theōrōn ton huion
kai pisteuōn eis auton echē zōēn aiōnion, kai anastēsō auton egō [en] tē eschatē hēmera.

מֵעַתָּה יִשְׂרָאֵל אֶקְרָמְנִי בַיּוֹם הַהַחְרֹוֹן
וְכָל-הַרֹאֵה אֶת-בְּנֵי-הָאָדָם וְאֶת-בְּנֵי-הָאֲדָמָה
וְאֶת-בְּנֵי-הָאֲדָמָה וְאֶת-בְּנֵי-הָאֲדָמָה

מֵעַתָּה יִשְׂרָאֵל אֶקְרָמְנִי בַיּוֹם הַהַחְרֹוֹן

כִּי-אָמַר אֲנִי הוּא הַקָּחֵם הַיּוֹדִים מִן-הַשָּׁמַיִם:

41. wayilnu `alayu haYahudim ki-'amar 'anokiy hu' halechem hayored min-hashamayim.

John6:41 Therefore the Jews were grumbling about Him,
because He said, "I am the bread that came down out of heaven."

<41> Ἐγόγγυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ
ὅτι εἶπεν, Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,

41 Egoggyzon oun hoi Ioudaioi peri autou hoti eipen, Egō eimi ho artos ho katabas ek tou ouranou,

וְכָל-הַיְהוּדִים אֶקְרָמְנִי בַיּוֹם הַהַחְרֹוֹן
כִּי-אָמַר אֲנִי הוּא הַקָּחֵם הַיּוֹדִים מִן-הַשָּׁמַיִם

מֵעַתָּה יִשְׂרָאֵל אֶקְרָמְנִי בַיּוֹם הַהַחְרֹוֹן

יְדַעִים אֶת-אָבִיו וְאֶת-אִמּוֹ וְאֵיךְ יֹאמַר מִן-הַשָּׁמַיִם בְּאֵתִי:

42. wayo'm'ru halo' zeh hu' Yahushua ben-Yoseph
'asher-'anach'nu yod'iyim 'eth-'abiyu w'eth-'imo w'ey'k yo'mar min-hashamayim ba'thiy.

John6:42 They were saying, Is not this Yahushua, the son of Yoseph,
whose father and mother we know? How is it now that He say, 'I have come down out of heaven?'

<42> καὶ ἔλεγον, Οὐχ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἶδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν
μητέρα; πῶς νῦν λέγει ὅτι Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα;

42 kai elegon, Ouch houtos estin Iēsous ho huios Iōsēph, hou hēmeis oidamen ton patera kai tēn mētera?
pōs nyn legei hoti Ek tou ouranou katabebēka?

מִן-הַשָּׁמַיִם וְיֹאמַר אֲלֵיהֶם אַל-תְּהִי תְלֻנְהָ בֵּינֵיכֶם:

43. waya`an Yahushua wayo'mer 'aleyhem 'al-t'hiy th'lunah beyneykem.

John6:43 Yahushua answered and said to them, "Do not grumble among yourselves."

<43> ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων.

43 apekrithē Iēsous kai eipen autois, Mē goggyzete met' allēlōn.

כָּל־אֶחָד־מֵהֶם לֹא יֵשֶׁבֶת אֶת־אֶחָיו אֲשֶׁר הֵאֱחָרוּן׃
44
כָּל־אֶחָד־מֵהֶם לֹא יֵשֶׁבֶת אֶת־אֶחָיו אֲשֶׁר הֵאֱחָרוּן׃
44
כָּל־אֶחָד־מֵהֶם לֹא יֵשֶׁבֶת אֶת־אֶחָיו אֲשֶׁר הֵאֱחָרוּן׃
44

44. lo'-yukal 'iysh labo' 'elay bil'tiy 'im-yim'sh'kehu 'Abiy 'asher sh'lachaniy wa'aniy 'aqiymenu bayom ha'acharon.

John6:44 "No man can come to Me unless the Father who sent Me draws him; and I shall raise him up on the last day."

<44> οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρὸς με εἰ μὴ ὁ πατὴρ ὁ πέμψας με ἑλκύσῃ αὐτόν, καὶ γὰρ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

44 oudeis dynatai elthein pros me ean mē ho patēr ho pempsas me helkysē auton, kagō anastēsō auton en tē eschatē hēmera.

מִמָּוֶת יִחְיֶה לְכֹל־אֶחָד־מֵהֶם לֹא יֵשֶׁבֶת אֶת־אֶחָיו אֲשֶׁר הֵאֱחָרוּן׃
45
מִמָּוֶת יִחְיֶה לְכֹל־אֶחָד־מֵהֶם לֹא יֵשֶׁבֶת אֶת־אֶחָיו אֲשֶׁר הֵאֱחָרוּן׃
45
מִמָּוֶת יִחְיֶה לְכֹל־אֶחָד־מֵהֶם לֹא יֵשֶׁבֶת אֶת־אֶחָיו אֲשֶׁר הֵאֱחָרוּן׃
45

45. halo' kathub ban'biy'iyim w'kal-banayi'k limudey Yahúwah laken kol 'asher shama` min-ha'ab w'lamad yabo' 'elay.

John6:45 "It is written in the prophets, 'And they shall all be taught of Elohim. Everyone who has heard and learned from the Father, comes to Me.'"

<45> ἔστιν γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις, Καὶ ἔσονται πάντες διδακτοὶ θεοῦ· πᾶς ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ μαθὼν ἔρχεται πρὸς ἐμέ.

45 estin gegrammenon en tois prophētais, Kai esontai pantes didaktoi theou; pas ho akousas para tou patros kai mathōn erchetai pros eme.

מִמָּוֶת יִחְיֶה לְכֹל־אֶחָד־מֵהֶם לֹא יֵשֶׁבֶת אֶת־אֶחָיו אֲשֶׁר הֵאֱחָרוּן׃
46
מִמָּוֶת יִחְיֶה לְכֹל־אֶחָד־מֵהֶם לֹא יֵשֶׁבֶת אֶת־אֶחָיו אֲשֶׁר הֵאֱחָרוּן׃
46
מִמָּוֶת יִחְיֶה לְכֹל־אֶחָד־מֵהֶם לֹא יֵשֶׁבֶת אֶת־אֶחָיו אֲשֶׁר הֵאֱחָרוּן׃
46

46. lo' shera'ah 'adam 'eth-ha'ab bil'tiy haba' me'eth ha'Elohim hu' ra'ah 'eth-ha'Elohim.

John6:46 "Not that any man has seen the Father, except the One who is from the Elohim; He has seen the Father."

<46> οὐχ ὅτι τὸν πατέρα ἑώρακεν τις εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ θεοῦ, οὗτος ἑώρακεν τὸν πατέρα.

46 ouch hoti ton patera heōraken tis ei mē ho ōn para tou theou, houtos heōraken ton patera.

מִמָּוֶת יִחְיֶה לְכֹל־אֶחָד־מֵהֶם לֹא יֵשֶׁבֶת אֶת־אֶחָיו אֲשֶׁר הֵאֱחָרוּן׃
47
מִמָּוֶת יִחְיֶה לְכֹל־אֶחָד־מֵהֶם לֹא יֵשֶׁבֶת אֶת־אֶחָיו אֲשֶׁר הֵאֱחָרוּן׃
47
מִמָּוֶת יִחְיֶה לְכֹל־אֶחָד־מֵהֶם לֹא יֵשֶׁבֶת אֶת־אֶחָיו אֲשֶׁר הֵאֱחָרוּן׃
47

מז אמן אמן אני אמר לכם המאמין בי לו חיי עולם:

47. 'amen 'amen 'aniy 'omer lakem hama'amiyn biy lo chayey `olam.

John6:47 "Truly, truly, I say to you, he that believes on Me has eternal life."

<47> ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων ἔχει ζωὴν αἰώνιον.

47 amēn amēn legō hymin, ho pisteuōn echei zōēn aiōnion.

48 אֲנִי הָאֵלֶּם הַחַיִּים
מִן הַחַיִּים הַחַיִּים

48. 'anokiy hu' lechem hachayiyim.

John6:48 "I am the bread of life."

<48> ἐγὼ εἶμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς.

48 egō eimi ho artos tēs zōēs.

49 מִטְּאֲבוֹתֵיכֶם אָכְלוּ אֶת-הַמָּן בַּמִּדְבָּר וַיָּמָתוּ:
אֲבוֹתֵיכֶם אָכְלוּ אֶת-הַמָּן בַּמִּדְבָּר וַיָּמָתוּ:

49. 'abotheykem 'ak'lu 'eth-haman bamid'bar wayamuthu.

John6:49 "Your fathers ate the manna in the wilderness, and they died."

<49> οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ μάννα καὶ ἀπέθανον.

49 hoi pateres hymōn ephagon en tē erēmō to manna kai apethanon;

50 אֲנִי הָאֵלֶּם הַחַיִּים הַחַיִּים הַחַיִּים
אֲנִי הָאֵלֶּם הַחַיִּים הַחַיִּים הַחַיִּים

נִזְהָה הוּא הַלֶּחֶם הַיֵּרֵד מִן-הַשָּׁמַיִם לְמַעַן
יֵאָכַל-אִישׁ מִמֶּנּוּ וְלֹא יָמוּת:

50. zeh hu' halechem hayored min-hashamayim l'ma'an yo'kal-'iysh mimenu w'lo' yamuth.

John6:50 "This is the bread which comes down out of heaven, so that one may eat of it and not die."

<50> οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγη καὶ μὴ ἀποθάνῃ.

50 houtos estin ho artos ho ek tou ouranou katabainōn, hina tis ex autou phagē kai mē apothanē.

51 אֲנִי הָאֵלֶּם הַחַיִּים הַחַיִּים הַחַיִּים
אֲנִי הָאֵלֶּם הַחַיִּים הַחַיִּים הַחַיִּים

נִזְהָה אֲנִי הַלֶּחֶם הַחַיִּים הַחַיִּים הַחַיִּים
מִן-הַשָּׁמַיִם לְמַעַן יֵאָכַל-אִישׁ מִמֶּנּוּ וְלֹא יָמוּת:
בְּשָׂרִי אֲשֶׁר אֶתֵּן בְּעַד חַיֵּי הָעוֹלָם:

51. 'anokiy halechem hachay hayored min-hashamayim 'iysh ki-yo'kal min-halechem hazeh yich'yeh l'olam w'halechem 'asher 'et'nenu hu' b'sariy 'asher 'eten b'ad chayey ha'olam.

John6:51 "I am the living bread that came down out of heaven; if anyone eats of this bread,

he shall live forever; and the bread which I shall give for the life of the world is My flesh.”

<51> ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγη ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω ἢ σὰρξ μου ἐστὶν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.

51 egō eimi ho artos ho zōn ho ek tou ouranou katabas; ean tis phagē ek toutou tou artou zēsei eis ton aiōna, kai ho artos de hon egō dōsō hē sarx mou estin hyper tēs tou kosmou zōēs.

אִשְׁכֹּל יִצְאֶנּוּ מִן־הַבָּרֶזֶק וְיִשְׁכֹּל מִן־הַבָּרֶזֶק וְיִשְׁכֹּל מִן־הַבָּרֶזֶק וְיִשְׁכֹּל מִן־הַבָּרֶזֶק 52
:לְאֹכְלֵי הַבָּרֶזֶק וְיִשְׁכֹּל מִן־הַבָּרֶזֶק וְיִשְׁכֹּל מִן־הַבָּרֶזֶק וְיִשְׁכֹּל מִן־הַבָּרֶזֶק
נב וַיִּתְנַכְּחוּ הַיְהוּדִים אִישׁ עִם־רֵעֵהוּ לֵאמֹר
אִיכָּה יוּכַל זֶה לָתֶת־לָנוּ אֶת־בְּשָׂרוֹ לֶאֱכֹל:

52. wayith'wak'chu haYahudim 'iysh `im-re`ehu le'mor 'eykah yukal zeh latheth-lanu 'eth-b'saro le'ekol.

John6:52 Then the Jews strove with one another, saying, How can this man give us His flesh to eat?

<52> Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες, Πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα [αὐτοῦ] φαγεῖν;

52 Emachonto oun pros allēlous hoi Ioudaioi legontes, Pōs dynatai houtos hēmin dounai tēn sarka [autou] phagein?

וַיִּשְׁכַּחְתּוּ הַיְהוּדִים אִישׁ מִן־רֵעֵהוּ לֵאמֹר 53
מִן־הַבָּרֶזֶק וְיִשְׁכֹּל מִן־הַבָּרֶזֶק וְיִשְׁכֹּל מִן־הַבָּרֶזֶק וְיִשְׁכֹּל מִן־הַבָּרֶזֶק
וְיִשְׁכֹּל מִן־הַבָּרֶזֶק וְיִשְׁכֹּל מִן־הַבָּרֶזֶק וְיִשְׁכֹּל מִן־הַבָּרֶזֶק וְיִשְׁכֹּל מִן־הַבָּרֶזֶק
נב וַיִּתְנַכְּחוּ הַיְהוּדִים אִישׁ מִן־רֵעֵהוּ לֵאמֹר
אִם־לֹא תֹאכְלוּ אֶת־בְּשָׂרִי בֶן־הָאָדָם
וְשָׂתִיתֶם אֶת־דָּמִי אֵין־לָכֶם חַיִּים בְּקִרְבְּכֶם:

53. wayo'mer 'aleyhem Yahushua 'amen 'amen 'aniy 'omer lakem 'im-lo' tho'k'lu 'eth-b'sar Ben-ha'Adam ush'thiythem 'eth-damo 'eyn-lakem chayiyim b'qir'b'kem.

John6:53 So Yahushua said to them, “Truly, truly, I say to you, unless you eat the flesh of the Son of Man and drink His blood, you have no life in yourselves.”

<53> εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς.

53 eipen oun autois ho Iēsous, Amēn amēn legō hymin, ean mē phagēte tēn sarka tou huiou tou anthrōpou kai piēte autou to haima, ouk echete zōēn en heautois.

וְיִשְׁכַּחְתּוּ הַיְהוּדִים אִישׁ מִן־רֵעֵהוּ לֵאמֹר 54
מִן־הַבָּרֶזֶק וְיִשְׁכֹּל מִן־הַבָּרֶזֶק וְיִשְׁכֹּל מִן־הַבָּרֶזֶק וְיִשְׁכֹּל מִן־הַבָּרֶזֶק
נב הָאֵכֹל אֶת־בְּשָׂרִי וְהִשְׁתֶּה אֶת־דָּמִי יֵשׁ־לוֹ חַיִּי עוֹלָם
וְאֵין־לָכֶם חַיִּים בְּיִוֵּם הָאֵחָרִיךְ:

54. ha'okel 'eth-b'sariy w'hashotheh 'eth-damiy yesh-lo chayey `olam wa'aniy 'aqiymenu bayom ha'acharon.

John6:54 “He who eats My flesh and drinks My blood has eternal life, and I shall raise him up on the last day.”

<54> ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ γὰρ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

54 ho trōgōn mou tēn sarka kai pinōn mou to haima echei zōēn aiōnion, kagō anastēsō auton tē eschatē hēmera.

55 כִּי בִשְׂרֵי בְּאֵמַת הוּא אֹכֵל וְדָמִי בְּאֵמַת הוּא שֶׁקִּי:
כִּי בִשְׂרֵי בְּאֵמַת הוּא אֹכֵל וְדָמִי בְּאֵמַת הוּא שֶׁקִּי

55. ki b'sariy be'emeth hu' okel w'damiy be'emeth hu' shiquy.

John6:55 “For My flesh is true food, and My blood is true drink.”

<55> ἡ γὰρ σὰρξ μου ἀληθὴς ἐστὶν βρῶσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθὴς ἐστὶν πόσις.

55 hē gar sarx mou alēthēs estin brōsis, kai to haima mou alēthēs estin posis.

56 נוֹהֵאֵכֵל אֶת-בְּשָׂרִי וְשֹׁתֶה אֶת-דָּמִי הוּא יִלֵּין בִּי וְאֲנִי בּוֹ:
נוֹהֵאֵכֵל אֶת-בְּשָׂרִי וְשֹׁתֶה אֶת-דָּמִי הוּא יִלֵּין בִּי וְאֲנִי בּוֹ

56. ha'okel 'eth-b'sariy w'shotheh 'eth-damiy hu' yaliyn biy wa'aniy bo.

John6:56 “He who eats My flesh and drinks My blood abides in Me, and I in him.”

<56> ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ.

56 ho trōgōn mou tēn sarka kai pinōn mou to haima en emoi menei kagō en autō.

57 וְאֲנִי חִי בְּגִלְלֵ אָבִי כִּן הָאֹכֵל אֶת־הוּא יִחִיָּה בְּגִלְלֵי:
וְאֲנִי חִי בְּגִלְלֵ אָבִי כִּן הָאֹכֵל אֶת־הוּא יִחִיָּה בְּגִלְלֵי

57. ka'asher sh'lachaniy ha'Ab hachay

w'anokiy chay big'lal 'Abiy ken ha'okel 'othiy gam-hu' yich'yeh big'laliy.

John6:57 “As the living Father sent Me, and I live because of the Father, so he who eats Me, he also shall live because of Me.”

<57> καθὼς ἀπέστειλέν με ὁ ζῶν πατήρ

καὶ γὰρ ζῶ διὰ τὸν πατέρα, καὶ ὁ τρώγων με κάκεινος ζήσει δι' ἐμέ.

57 kathōs apesteilen me ho zōn patēr kagō zō dia ton patera, kai ho trōgōn me kakeinos zēsei di' eme.

58 נַח הוּא הַלֶּחֶם הַיֵּרֵד מִן-הַשָּׁמַיִם לֹא כְּאֲשֶׁר אָכְלוּ אֲבוֹתֵיכֶם
נַח הוּא הַלֶּחֶם הַיֵּרֵד מִן-הַשָּׁמַיִם לֹא כְּאֲשֶׁר אָכְלוּ אֲבוֹתֵיכֶם
אֶת-הַמֶּן וַיִּמְתּוּ הָאֹכֵל אֶת-הַלֶּחֶם הַזֶּה יִחִיָּה לְעוֹלָם:

58. hu' halechem hayored min-hashamayim lo' ka'asher 'ak'lu 'abotheykem 'eth-haman wayamuthu ha'okel 'eth-halechem hazeh yich'yeh l'olam.

John6:58 “This is the bread which came down out of heaven; not as the fathers ate and died; he who eats this bread shall live forever.”

<58> οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐξ οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα.

58 houtos estin ho artos ho ex ouranou katabas, ou kathōs ephagon hoi pateres kai apethanon; ho trōgōn touton ton arton zēsei eis ton aiōna.

59 נט כְּדַבְּרִים הָאֵלֶּה הִדְבֵּר בְּבֵית כְּנֶסֶת בְּלַמְדוֹ בְּכַפְר־נְחוּם: יֵשׁוּעַ מְבַרֵּךְ אֶת אֲבֹתָיו מֵכַפְרֵי נְחוּם

59. kad’bariym ha’eleh diber b’beyth k’neseth b’lam’do biK’phar-nachum.

John6:59 These things He said in the synagogue as He taught in Capernaum.

<59> Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων ἐν Καφαρναοῦμ.

59 Tauta eipen en synagogē didaskōn en Kapharnaoum.

60 יֵשׁוּעַ מֵיָדָע כִּי יוֹכֵל לִשְׁמָע אֶת־: אֲמָרוּ שׁוֹמְרֵי טוֹרְבִים מִתְלַמְּדָיו כְּשִׁמְעוּ אֶת־: קוֹשֶׁה הַדְּבָר הַזֶּה מִי יוֹכֵל לִשְׁמָע אֶת־:

60. w’rabiym mital’miydayu k’sham’am’am’ru qasheh hadabar hazeh miy yukal lish’mo’a otho.

John6:60 Therefore many of His disciples, when they heard this said, This is a difficult statement; who can listen to it?

<60> Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπαν, Σκληρὸς ἐστιν ὁ λόγος οὗτος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν;

60 Polloi oun akousantes ek tōn mathētōn autou eipan, Sklēros estin ho logos houtos; tis dynatai autou akouein?

61 יֵשׁוּעַ יָדָע מִלִּבּוֹ כִּי תְלַמְּדָיו מְלִינִים עַל־זֹאת וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הֲהִיְתָה זֹאת לָכֶם לְמַכְשׁוֹל: אֲמָרוּ יְהוֹשֻׁעַ בְּלִבּוֹ כִּי תְלַמְּדָיו מְלִינִים עַל־זֹאת וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הֲהִיְתָה זֹאת לָכֶם לְמַכְשׁוֹל:

61. wayaben Yahushua b’libo ki thal’miydayu maliyniym al-zo’t’h wayo’mer aleyhem hehay’tah zo’t’h lakem l’mik’shol.

John6:61 But Yahushua knew in himself that His disciples grumbled at this, said to them, “Does this cause you to stumble?”

<61> εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσιν περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει;

61 eidōs de ho Iēsous en heautō hoti goggyzousin peri toutou hoi mathētai autou eipen autois, Touto hymas skandalizei?

62 יֵשׁוּעַ מְבַרֵּךְ אֶת אֲבֹתָיו מֵכַפְרֵי נְחוּם

סב וְאֵף כִּי-תִרְאוּ אֶת-בֶּן-הָאָדָם עֹלֶה אֶל-אֲשֶׁר הָיָה-שָׁם לְפָנַיִם:

62. w'aph ki-thir'u 'eth-Ben-ha'Adam `oleh 'el-'asher hayah-sham l'phaniym.

John6:62 “What then if you see the Son of Man ascending to where He was before?”

<62> ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον;

62 ean oun theōrēte ton huion tou anthrōpou anabainonta hopou ēn to proteron?

63 חַיִּים הֵם הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אָנֹכִי דִבַּרְתִּי אֵלֵיכֶם רוּחַ הַקֹּדֶשׁ יֵלְמֵנֵיכֶם וְהָאֵשׁ הֵיאֵךְ אֶת-רֵגְלֵיכֶם וְהָאֵשׁ הֵיאֵךְ אֶת-רֵגְלֵיכֶם

סג הרוח הוא הנפתן חיים והבשר אינן בו מועיל הדברים אשר אני דברתי אליכם רוח הקמה וחיים:

63. haRuach hu' hanothern chayiym w'habasar 'eyn-bo mo'iyi had'bariym 'asher 'aniy dibar'tiy 'aleykem ruach hemah w'chayiym.

John6:63 “It is the Spirit who gives life; the flesh profits nothing; the words that I have spoken to you are spirit and they are life.”

<63> τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ ζωοποιῶν, ἡ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν· τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λελάληκα ὑμῖν πνεῦμά ἐστιν καὶ ζωὴ ἐστιν.

63 to pneuma estin to zōopoion, hē sarx ouk ōphelai ouden;

ta hrēmata ha egō lelalēka hymin pneuma estin kai zōē estin.

64 סָד אֶדְ-יֵשׁ בְּכֶם אֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינּוּ כִּי יִהְיֶשׁעַ יְדַע מִרְאֵשׁ מִי הֵם אֲשֶׁר אֵינָם מֵאֱמִינִים וּמִי הַמּוֹסֵר אֹתוֹ:

סד אד-יש בכם אנשים אשר לא יאמינו כי יהושע ידע מראש מי הם אשר אינם מאמינים ומי המוסר אותו:

64. 'a'k-yesh bakem 'anashiym 'asher lo' ya'amiygnu ki Yahushua yada` mero'sh miy hem 'asher 'eynam ma'amiyniym umiy hamoser 'otho.

John6:64 “But there are some of you who do not believe.” For Yahushua knew from the beginning who they were who did not believe, and who it was that should betray Him.

<64> ἀλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἳ οὐ πιστεύουσιν.

ἤδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς τίνας εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύοντες καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσων αὐτόν.

64 all' eisin ex hymōn tines hoi ou pisteuousin.

ēdei gar ex archēs ho Iēsous tines eisin hoi mē pisteuontes kai tis estin ho paradōsōn auton.

65 סָה וַיֹּאמֶר עַל-כֵּן אָמַרְתִּי לָכֶם כִּי לֹא-יִוָּכַל אִישׁ לְבוֹא אֵלַי בְּלֹא-נִתֵּן-לוֹ מֵאֵת אָבִי:

סה ויאמר על-כן אמרתי לכם כי לא-יוכל איש לבוא אלי בלא-נתן-לו מאת אבי:

65. wayo'mar `al-ken 'amar'tiy lakem ki lo'-yukal 'iysh labo' 'elay bil'tiy 'im-nitan-lo me'eth 'Abiy.

John6:65 And He said, “For this reason I have said to you,

that no one can come to Me unless it has been granted him from the Father.”

<65> καὶ ἔλεγεν, Διὰ τοῦτο εἶρηκα ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρὸς με εἰ μὴ ἦ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός.

65 kai elegen, Dia touto eirēka hymin

hoti oudeis dynatai elthein pros me ean mē ē dedomenon autō ek tou patros.

9244 2147 22427/247 2299 4233 203-77 66
:244 2/333/ 2742 462
סוּ מִן-הַעֵת הַהִיא רַבִּים מִתְלַמְּדֵי רַבִּי נִסְגוּ אַחֲרָי
וְלֹא יָסְפוּ לְהִתְהַלֵּךְ אִתּוֹ:

66. min-ha`eth hahiy' rabbiym mital'miydayu nasogu 'achor w'lo' yas'phu l'hith'hale'k 'ito.

John6:66 From that time many of His disciples went back and walked not with Him anymore.

<66> Ἐκ τούτου πολλοὶ [ἐκ] τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν.

66 Ek toutou polloi [ek] tōn mathētōn autou apēlthon eis ta opisō kai ouketi met' autou periepatoun.

9403 2277-64 04232 97422 67
:29447 924/ 244-71 2277-24 223
סוֹבֵי אָמַר יְהוֹשֻׁעַ אֶל-שְׁנַיִם הָעֹשְׂרִי
הַיֵּשׁ אֶת-נַפְשְׁכֶם וְגַם-אֶתֶם לָסוּר מֵאַחֲרָי:

67. wayo'mer Yahushua 'el-sh'neym he`asar hayesh 'eth-naph'sh'kem gam-'atem lasur me'acharay.

John6:67 So Yahushua said to the twelve, “You do not want to go away also, do you?”

<67> εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα, Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν;

67 eipen oun ho Iēsous tois dōdeka, Mē kai hymeis thelete hypagein?

267 27-64 2744 42907 72077 244 7022 68
:270 2620 224 2994
סִח וַיַּעַן אֹתוֹ שְׁמַעוֹן פֶּטְרוֹס אֲדֹנָי אֶל-מִי גִילָךְ
הַבְּרִי חַי עוֹלָם עַמָּךְ:

68. waya`an 'otho Shim'on Pet'ros 'Adoniy 'el-miy nele'k dib'rey chayey `olam `ima'k.

John6:68 Simon Kepha answered Him, Master, to whom shall we go? You have words of eternal life.

<68> ἀπεκρίθη αὐτῷ Σίμων Πέτρος, Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις,

68 apekrithē autō Simōn Petros, Kyrie, pros tina apeleusometha? hrēmata zōēs aiōniou echeis,

:344 223/64 2249-27 0472 22743 224442 69
סֵט וַאֲנַחְנוּ הָאֱמַנּוּ וַיֵּדַע כִּי-קְדוֹשׁ אֱלֹהִים אַתָּה:

69. wa'anach'nu he'emanu waneda` ki-q'dosh 'Elohim 'atah.

John6:69 We have believed and have known that You are the Holy One of Elohim.

<69> καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ.

69 kai hēmeis pepisteukamen kai egnōkamen hoti sy ei ho hagios tou theou.

70 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ הֲלֹא בָחַרְתִּי אֲנִי בְכֶם שְׁנַיִם הָעֶשְׂרִי
:כְּיָא אֶתְּמַר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ הֲלֹא בָחַרְתִּי אֲנִי בְכֶם שְׁנַיִם הָעֶשְׂרִי

עַוְיָא מְרַא אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ הֲלֹא בָחַרְתִּי אֲנִי בְכֶם שְׁנַיִם הָעֶשְׂרִי
וְאֶחָד מִכֶּם שָׂטָן הוּא:

70. wayo'mer 'aleyhem Yahushua halo' bachar'tiy 'aniy bakem sh'neym he`asaaor
w'echad mikem satan hu'.

John6:70 Yahushua answered to them, "Have not I choosen you, the twelve,
and yet one of you is a devil?"

<70> ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην;
καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν.

70 apekrithē autois ho Iēsous, Ouk egō hymas tous dōdeka exelexamēn?

kai ex hymōn heis diabolos estin.

71 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֲלֵיהֶם אֵינִי מְבַרְכֶם כִּי אֶתְּמַר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ אֲלֵיהֶם
:אֵינִי מְבַרְכֶם כִּי אֶתְּמַר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ אֲלֵיהֶם

עַוְיָא וְזֹאת הַדְּבָר עַל-יְהוּדָה בֶּן-שִׁמְעוֹן אִישׁ קְרִיּוֹת
אֲשֶׁר יִמְסְרֵנוּ וְהוּא אֶחָד מִשְׁנַיִם הָעֶשְׂרִי:

71. w'zo'th diber `al-Yahudah ben-Shim'on 'lysh q'riyoth
'asher yim's'renu w'hu' 'echad mish'neym he`asar.

John6:71 Now He spake of Judas the son of Simon Iscariot,
for he, one of the twelve, it was that should betray Him.

<71> ἔλεγεν δὲ τὸν Ἰούδαν Σίμωνος Ἰσκαριώτου·
οὗτος γὰρ ἐμελλεν παραδιδόναι αὐτόν, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα.

71 elegen de ton Ioudan Simōnos Iskariōtou; houtos gar emellen paradidonai auton, heis ek tōn dōdeka.

Chapter 7

Shavua Reading Schedule (21th sidrot) - John 7 - 9

John7:1 וַיֵּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ אֲלֵיהֶם אֶתְּמַר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ אֲלֵיהֶם
:וַיֵּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ אֲלֵיהֶם אֶתְּמַר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ אֲלֵיהֶם

אֶחָד מִבְּרִיּוֹת הַגָּלִיל הָאֵלֶּה הָלַךְ יְהוֹשֻׁעַ בְּאֶרֶץ הַגָּלִיל הַלּוֹךְ
וְעָבֹר כִּי לֹא חָפֵץ לְהִתְהַלֵּךְ בִּיהוּדָה עַל-אֲשֶׁר
בְּקִשְׁוֹ הַיְהוּדִים לְהַמִּיתוֹ:

1. 'achar had'bariym ha'eleh hala'k Yahushua b'erets haGaliyl halo'k w`abor
ki lo' chaphets l'hith'hale'k biYahudah `al-'asher biq'shu haYahudim lahamiytho.

John7:1 After these things Yahushua was walking in Galilee, for He was unwilling to walk in Judea because the Jews were seeking to kill Him.

<7:1> Καὶ μετὰ ταῦτα περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ἠθέλεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτείνειν.

1 Kai meta tauta periepatei ho Iēsous en tē Galilaiā; ou gar ēthelen en tē Ioudaiā peripatein, hoti ezētoun auton hoi Ioudaioi apokteinai.

:xγyφα η ρεεyאאη η γyאη 2
 בויקרר ב הנהידימ חג הספות:

2. wayiq'rab chag haYahudim Chag haSukkoth.

John7:2 Now the Feast of the Jews, the Feast of Booths, was near.

<2> ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία.

2 ēn de eggys hē heortē tōn Ioudaiōn hē skēnopēgia.

אyאא ארף ycy ארף yאא yאא yאא 3
 :אמ אא-אא אאאאאא-אא yאאאאאא-אא yאאא אאא
 גו'אמרנו אלו אחריו קום ולך מזה ארצה יהודה
 למען יראו גם-תלמידיך את-המעשים אשר-אתה עשה:

**3. wayo'm'ru 'elayu 'echayu qum w'le'k mizeh 'ar'tsah Yahudah
 l'ma'an yir'u gam-tal'miydeyak 'eth-hama`asiym 'asher-'atah`oseh.**

John7:3 Therefore His brothers said to Him, Leave here and go into Judea, so that Your disciples also may see Your works which You are doing.

<3> εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Μετάβηθι ἐντεῦθεν καὶ ὑπάγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταὶ σου θεωρήσουσιν σοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖς·

3 eipon oun pros auton hoi adelphoi autou, Metabēthi enteuthen kai hypage eis tēn Ioudaian, hina kai hoi mathētai sou theōrēsousin sou ta erga ha poieis;

אאאא אאא אאא אאא אאא אאא 4
 אאאאאא-אא אאאא אאאא אאא אאא אאא אאא
 דכי לא-יעשה איש דבר בסתר
 והוא חפץ להודיע א-עשה אתה כאלה הראה אל-העולם:

**4. ki lo'-ya`aseh 'iysh dabar basether w'hu' chaphets l'hiuade`a
 'im-`oseh 'atah ka'eleh hera'eh 'el-ha`olam.**

John7:4 For no one does anything in secret when he himself seeks to be known openly. If You do these things, show Yourself to the world.

<4> οὐδεὶς γὰρ τι ἐν κρυπτῷ ποιεῖ καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι. εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ.

4 oudeis gar ti en kryptō poiei kai zētei autos en parrēsīā einai. ei tauta poieis, phanerōson seauton tō kosmō.

5 חַיִּי אֶחָיו גַּם-הֵם לֹא הֵאֱמִינוּ בּוֹ
5 יָשׁוּב-כִּי אֶחָיו גַּם-הֵם לֹא הֵאֱמִינוּ בּוֹ

5. ki-‘echayu gam-hem lo’ he’emiynu bo.

John7:5 For not even His brothers were believing in Him.

<5> οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν.

5 **oude gar hoi adelphoi autou episteuon eis auton.**

6 אֶתְכֶם תָּמִיד נִכְוֶנָּה:
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ עֲתִי לֹא-בָאָה עַד-עַתָּה
6 אֶתְכֶם תָּמִיד נִכְוֶנָּה

6. wayo’mer ‘aleyhem Yahushua` itiy lo’-ba’ah `ad-`atah w’it’kem tamiyd n’konah.

John7:6 So Yahushua said to them, “My time is not yet come, but your time is always opportune.”

<6> λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὐπω πάρεστιν,
ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἕτοιμος.

6 **legei oun autois ho Iēsous, Ho kairos ho emos oupō parestin,**
ho de kairos ho hymeteros pantote estin hetoimos.

7 זֶלֶא-יִוְכַל הָעוֹלָם לְשִׁנּוֹא אֶתְכֶם
וְאֵתִי יִשְׁנָא בְּאִשְׁרִי אֲנִי מֵעִיד עָלָיו כִּי רָעִים מַעַלְלָיו:
7 זֶלֶא-יִוְכַל הָעוֹלָם לְשִׁנּוֹא אֶתְכֶם

**7. lo’-yukal ha`olam lis’no’ ‘eth’kem w’othiy yis’na’
ba’asher ‘aniy me`iyd `alayu ki ra`iym ma`alalayu.**

John7:7 “The world cannot hate you, but it hates Me because I testify of it, that its deeds are evil.”

<7> οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς, ἐμὲ δὲ μισεῖ,
ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρά ἐστιν.

7 **ou dynatai ho kosmos misein hymas, eme de misei,**
hoti egō martyrō peri autou hoti ta erga autou ponēra estin.

8 חַעֲלוּ אַתֶּם לָחֹג אֶת-הַחֹג אֲנִי לֹא אֶעֱלֶה אֶל-הַחֹג הַזֶּה
כִּי עֲתִי לֹא מְלֵאָה עַד-עַתָּה:
8 חַעֲלוּ אַתֶּם לָחֹג אֶת-הַחֹג אֲנִי לֹא אֶעֱלֶה אֶל-הַחֹג הַזֶּה

8. `alu ‘atem lachog ‘eth-hechag ‘aniy lo’ ‘e`eleh ‘el-hechag hazeh ki `itiy lo’ mal’ah `ad-`atah.

John7:8 “Go you up to the feast;
I do not go up to this feast because My time has not yet fully come.”

<8> ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτήν·

ἐγὼ οὐκ ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ ἐμὸς καιρὸς οὐπω πεπλήρωται.

8 **hymeis anabēte eis tēn heortēn;**

egō ouk anabainō eis tēn heortēn tautēn, hoti ho emos kairos oupō peplērōtai.

9
ט כזאת דבר וישב בגליל:
9

9. **kazo'th diber wayesheb baGaliyl.**

John7:9 When he had said these things to them, He stayed in Galilee.

<9> ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτὸς ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.

9 **tauta de eipōn autos emeinen en tē Galilaia.**

10
י ויהי כאשר עלו אחיו לרגל ויעל גם-הוא לא בגלוי
כי אם-כמסתתר:
10

10. **way'hiy ka'asher `alu 'echayu laregel waya`al gam-hu' lo' bagaluy ki 'im-k'mis'tater.**

John7:10 But when His brothers had gone up to the feast, then He also went up, not openly, but as if, in secret.

<10> Ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἑορτὴν, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη οὐ φανερώς ἀλλὰ [ὥς] ἐν κρυπτῷ.

10 **Hōs de anebēsan hoi adelphoi autou eis tēn heortēn, tote kai autos anebē ou phanerōs alla [hōs] en kryptō.**

11
יא ויהיהודים בקשהו בקח ויאמרו איו:
11

11. **w'haYahudim biq'shuhu bechag wayo'm'ru 'ayo.**

John7:11 So the Jews were seeking Him at the feast and were saying, Where is He?

<11> οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ ἔλεγον, Ποῦ ἐστὶν ἐκεῖνος;

11 **hoi oun Ioudaioi ezētoun auton en tē heortē kai elegon, Pou estin ekeinos?**

12
יב ונתהי תלונה רבה על-אדותיו בתוך העם אלה אמרו טוב הוא ואלה אמרו לא כי-מתעה הוא את-העם:
12

12. **wat'hiy t'lunah rabah `al-'odothayu b'tho'k ha`am 'eleh 'am'ru tob hu' w'eleh 'am'ru lo' ki-math`eh hu' 'eth-ha`am.**

John7:12 There was much grumbling among the crowds concerning Him; some were saying, He is a good man; others were saying, No, but He deceives the people.

<12> καὶ γογγυσμὸς περὶ αὐτοῦ ἦν πολὺς ἐν τοῖς ὄχλοις·

οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι Ἄγαθός ἐστιν, ἄλλοι [δὲ] ἔλεγον, Οὐ, ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον.

12 kai goggysmos peri autou en polys en tois ochlois;

hoi men elegon hoti Agathos estin, alloi [de] elegon, Ou, alla planā ton ochlon.

כְּפָאֵב עֲנִי אֵלֶיךָ מִפְּנֵי יְרֵאתָ הַיְהוּדִים
13

13. 'a'k 'eyn-'iysh m'daber `alayu barabbiym mip'ney yir'ath haYahudim.

John7:13 Yet no one was speaking openly of Him for fear of the Jews.

<13> οὐδείς μέντοι παρρησία ἐλάλει περὶ αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.

13 oudeis mentoi parrēsiā elalei peri autou dia ton phobon tōn Ioudaiōn.

וַיֵּלֶךְ אֵלָיו וַיְהַחֲמֵץ וַיְהִי בְּחֻצֵי יַמֵּי הַחֹג וַיַּהֲרֹשֶׁעַ עָלָהּ אֶל-הַמִּקְדָּשׁ וַיְלַמֵּד
14

14. way'hiy bachatsiy y'mey hechag w'Yahushuà `alah 'el-hamiq'dash way'lamed.

John7:14 Now it was about the midst of the feast Yahushua went up into the temple, and taught.

<14> Ἦδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν καὶ ἐδίδασκεν.

14 Ēdē de tēs heortēs mesousēs anebē Iēsous eis to hieron kai edidasken.

טוּ וַיִּתְמַהוּ הַיְהוּדִים וַיֹּאמְרוּ בְמַה יָדַע זֶה סֵפֶר וְהוּא לֹא לָמַד
15

15. wayith'm'hu haYahudim wayo'm'ru bameh yada` zeh sepher w'hu' lo' lamad.

John7:15 The Jews then were astonished, saying, How has this man perceived letters, having never learned?

<15> ἐθαύμαζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες, Πῶς οὗτος γράμματα οἶδεν μὴ μεμαθηκώς;

15 ethaumazon oun hoi Ioudaioi legontes, Pōs houtos grammata oiden mē memathēkōs?

כָּאֵן כָּל-יְהוָה עָלַי וְלֹא-שֵׁלִי הוּא
טוּ וַיַּעֲנֵן אֹתָם וַיַּהֲרֹשֶׁעַ וַיֹּאמֶר לְקַחִי לֹא-שֵׁלִי הוּא
כִּי אִם שֵׁל-שֵׁלִי הוּא
16

16. waya`an 'otham Yahushuà wayo'mar liq'chiy lo'-sheliy hu' ki 'im shel-shol'chiy.

John7:16 So Yahushua answered them and said, "My teaching is not Mine, but His who sent Me."

<16> ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς [ὁ] Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με·

16 apekrithē oun autois [ho] Iēsous kai eipen, Hē emē didachē ouk estin emē alla tou pempantos me;

כָּאֵן כָּל-יְהוָה עָלַי וְלֹא-שֵׁלִי הוּא
17

יִזְהַכְּפֵן לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יָדַע לְקַחֵי אִם־מֵאֵת אֱלֹהִים הוּא
אוּ מִנְפִשִׁי אֲדַבֵּר:

17. hechaphets la`asoth r'tsono yeda` liq'chiy 'im-me'eth 'Elohim hu' 'o minaph'shiy 'adaber.

John7:17 "If anyone may willing to do His will,
he shall know of the teaching, whether it is of Elohim or whether I speak from Myself."

<17> εἰάν τις θέλη τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν,
γνώσεται περὶ τῆς διδαχῆς πότερον ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστὶν ἢ ἐγὼ ἀπ' ἑμαυτοῦ λαλῶ.

17 ean tis thelē to thelēma autou poiein,
gnōsetai peri tēs didachēs poteron ek tou theou estin ē egō ap' emautou lalō.

18 וְהַמְבַקֵּשׁ כְבוֹד שְׁלִיחוֹ נֶאֱמָן הוּא וְאִין עוֹלָתָהּ בּוֹ:
יִחְהַמְדְּבַר מִנְפִשׁוֹ כְבוֹד עֲצָמוֹ יִבְקֵשׁ

18. ham'daber minaph'sho k'bod `ats'mo y'baqesh
w'ham'baqesh k'bod shol'cho ne'eman hu' w'eyn `aw'lathah bo.

John7:18 "He who speaks from himself seeks his own glory; but He who is seeking the glory of
the One who sent Him, He is true, and there is no unrighteousness in Him."

<18> ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ.
ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτὸν οὗτος ἀληθὴς ἐστὶν καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν.

18 ho aph' heautou lalōn tēn doxan tēn idian zētei;
ho de zētōn tēn doxan tou pempantos auton houtos alēthēs estin kai adikia en autō ouk estin.

19 וְאִין־אִישׁ מִכֶּם עֹשֶׂה הַתּוֹרָה מִדַּוְעַ תְּבַקְשׁוּ לְהַרְגֵנִי:
יֵט הֲלֵא מֹשֶׁה נָתַן לָכֶם אֶת־הַתּוֹרָה

19. halo' Mosheh nathan lakem 'eth-haTorah
w'eyn-'iysh mikem `oseh haTorah madu`a t'baq'shu l'har'geniy.

John7:19 "Did not Moshe give you the Law,
and yet none of you carries out the Law? Why do you seek to kill Me?"

<19> οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον;
καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον. τί με ζητεῖτε ἀποκτείνειν;

19 ou Mōusēs dedōken hymin ton nomon?
kai oudeis ex hymōn poiei ton nomon. ti me zēteite apokteinai?

20 כַּוִּיעֵן הָעָם וַיֹּאמֶר שֵׁד בֶּן־מִי מְבַקֵּשׁ לְהַרְגֵנִי:
וַיֹּאמֶר שֵׁד בֶּן־מִי מְבַקֵּשׁ לְהַרְגֵנִי:

20. waya`an ha`am wayo'mar shed ba'k miy m'baqesh l'har'geak.

John7:20 The crowd answered and said, You have a demon! Who seeks to kill You?

<20> ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος, Δαιμόνιον ἔχεις· τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι;

20 apekrithē ho ochlos, Daimonion echeis; tis se zētei apokteinai?

כא וביען יהושע ויאמר להם מעשה אחד עשיתיו
ובלכם עלי תתמהו:

21. waya`an Yahushua wayo`mer lahem ma`aseh `echad `asiythiy w`kul`kem `alayu tith`mahu.

John7:21 Yahushua answered and said unto them, “I did one deed, and you all marvel.”

<21> ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Ἐν ἔργον ἐποίησα καὶ πάντες θαυμάζετε.

21 apekrithē Iēsous kai eipen autois, Hen ergon epoiēsa kai pantes thaumazete.

כב משה נתן לכם המילה אך לא ממשה הרא
כי אם מן האבות וביום השבת תמולו כל-זכר:

**22. Mosheh nathan lakem hamiylah `a`k lo` miMosheh hiy`
ki `im-min-ha`aboth ub`yom haShabbat tamulu kal-zakar.**

John7:22 “For this reason Moshe has given you circumcision (not because it is from Moshe, but from the fathers), and on the Shabbat you circumcise a man.”

<22> διὰ τοῦτο Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομὴν -

οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωϋσέως ἐστὶν ἀλλ’ ἐκ τῶν πατέρων - καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον.

22 dia touto Mōusēs dedōken hymin tēn peritomēn -

ouch hoti ek tou Mōuseōs estin all’ ek tōn paterōn - kai en sabbatō peritemnete anthrōpon.

כג ועתה אם תמול ערלת אדם בשבת למען אשר לא-תופר
תורת משה מה-תקצפו עלי כי רפאתי האיש כלו בשבת:

**23. w`atah `im-timol `ar`lath `adam baShabbat l`ma`an `asher lo`-thuphar Torah Mosheh mah-
tiq`ts`phu `alay ki ripe`thiy ha`iysh kulo baShabbat.**

John7:23 “If a man receives circumcision on the Shabbat so that the Law of Moshe shall not be broken, are you angry with Me because I made an entire man well on the Shabbat?”

<23> εἰ περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ ἵνα μὴ λυθῆ ὁ νόμος Μωϋσέως, ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα ἐν σαββάτῳ;

23 ei peritomēn lambanei anthrōpos en sabbatō hina mē lythē ho nomos Mōuseōs,

emoi cholate hoti holon anthrōpon hygiē epoiēsa en sabbatō?

כד ואתה אם תמול ערלת אדם בשבת למען אשר לא-תופר תורת משה מה-תקצפו עלי כי רפאתי האיש כלו בשבת:

כד אל-תִּשְׁפֹּטוּ לְמַרְאֵה עֵינַי כִּי אִם-מִשְׁפָּט-צֶדֶק שְׁפֹטוּ:

24. 'al-tish'p'tu l'mar'eh `ayin ki 'im-mish'pat-tsedeq sh'photu.

John7:24 "Do not judge according to appearance, but judge with righteous judgment."

<24> μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνετε.

24 mē krinete kat' opsin, alla tēn dikaian krisin krinete.

כַּיֵּן אַע כְּלֵא מְלֻכְוִיִּם כְּשֹׁמְרֵי מְלֻכְוִיִּם יִשְׁפֹּטוּ 25
:יִתְּנֵם יְהוָה וְיִשְׁפֹּטוּ

כֹּה וַיֹּאמְרוּ אֲנָשִׁים מִיִּשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַם הֲלֵא זֶה הוּא
אֲשֶׁר בִּקְשׂוּ לְהַרְגוֹ:

25. wayo'm'ru 'anashiym miysh'bey Y'rushalayim halo' zeh hu' 'asher biq'shu l'har'go.

John7:25 So some of the people of Yerushalam were saying,
Is this not he whom they are seeking to kill?

<25> Ἐλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν, Οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτείνειν;

25 Elegon oun tines ek tōn Hierosolymitōn, Ouch houtos estin hon zētousin apokteinai?

יִשְׁפֹּטוּ מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה 26
:כִּי יִשְׁפֹּטוּ אֲנִי וְיִשְׁפֹּטוּ

כֹּוְהִנֵּה הוּא הַדָּבָר בְּרַבִּים וְלֵא יִגְעְרוּ בּוֹ הַאֵף אֲמָנָם יִדְעוּ
רְאִישֵׁינוּ כִּי-בְאֵמֶת זֶה הוּא הַמְּשִׁיחַ:

26. w'hineh hu' dober barabbiym w'lo' yig`aru bo ha'aph 'um'nam yad`u ra'sheyneu
ki-be'emeth zeh hu' haMashiyach.

John7:26 Look, He is speaking publicly, and they are saying nothing to Him.
The rulers do not really know that this is the Mashiyach?

<26> καὶ ἶδε παρρησίᾳ λαλεῖ καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν.

μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός;

26 kai ide parrēsia lalei kai ouden autō legousin.

mēpote alēthōs egnōsan hoi archontes hoti houtos estin ho Christos?

כַּיֵּן אַע כְּלֵא מְלֻכְוִיִּם כְּשֹׁמְרֵי מְלֻכְוִיִּם יִשְׁפֹּטוּ 27
:כִּי יִשְׁפֹּטוּ אֲנִי וְיִשְׁפֹּטוּ

כֹּז אֵף הֲלֵא יִדְעֵנוּ זֶה מֵאַיִן הוּא וְהַמְּשִׁיחַ כִּי יָבוֹא
לֵא-יִדְעֵ אִישׁ אֶי-מֵזֶה הוּא:

27. 'a'k halo' yada`nu zeh me'ayin hu' w'haMashiyach ki yabo' lo'-yeda` 'iysh 'ey-mizeh hu'.

John7:27 But we know whence this man is;
but when the Mashiyach may come, no one knows whence He is.

<27> ἀλλὰ τοῦτον οἶδαμεν πόθεν ἐστίν· ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχηται οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν.

27 alla touton oidamen pothen estin; ho de Christos hotan erchētai oudeis ginōskei pothen estin.

כח אָז קָרָא יְהוֹשֻׁעַ בַּמִּקְדָּשׁ וַיְלַמֵּד וַיֹּאמֶר הֵן יִדְעֶתֶם אֹתִי
אֶפְי־יִדְעֶתֶם מֵאַיִן אָנִי וּמִנִּפְשִׁי לֹא-בָאתִי אֲכֵן יֵשׁ נֶאֱמָן
אֲשֶׁר שְׁלַחְנִי וְאֵתוֹ לֹא יִדְעֶתֶם:

28. 'az qara' Yahushua bamiaq'dash way'lamed wayomer hen y'da'tem othiy 'aph-y'da'tem me'ayin 'aniy uminaph'shiy lo'-ba'thiy 'aken yesh ne'eman 'asher sh'lachaniy w'otho lo' y'da'tem.

John7:28 Then Yahushua cried out in the temple, teaching and saying, "You both know Me and know whence I am; and I have not come of Myself, but He who sent Me is true, whom you do not know."

<28> ἔκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγων, Καὶ με οἴδατε καὶ οἴδατε πόθεν εἰμί· καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε·

28 ekraxen oun en tō hierō didaskōn ho Iēsous kai legōn, Kame oidate kai oidate pothen eimi; kai ap' emautou ouk elēlytha, all' estin alēthinos ho pempsas me, hon hymeis ouk oidate;

כט וְאָנִי יִדְעֶתֶם כִּי מֵאֵתוֹ אָנִי וְהוּא שְׁלַחְנִי:
:כח אָז קָרָא יְהוֹשֻׁעַ בַּמִּקְדָּשׁ וַיְלַמֵּד וַיֹּאמֶר הֵן יִדְעֶתֶם אֹתִי

29. wa'aniy y'da'tiyu ki me'ito 'aniy w'hu' sh'lachaniy.

John7:29 "I know Him, because I am from Him, and He sent Me."

<29> ἐγὼ οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμι κάκεινός με ἀπέστειλεν.

29 egō oida auton, hoti par' autou eimi kakeinos me apesteilen.

ל וַיִּבְקְשׁוּ לְתַפְּשׁוֹ וְאֵישׁ לֹא-שָׁלַח יָד בּוֹ כִּי לֹא-בָא עֵתוֹ:
:כח אָז קָרָא יְהוֹשֻׁעַ בַּמִּקְדָּשׁ וַיְלַמֵּד וַיֹּאמֶר הֵן יִדְעֶתֶם אֹתִי

30. way'baq'shu l'thaph'so w'iysh lo'-shalach yad bo ki lo'-ba' `ito.

John7:30 So they were seeking to seize Him; and no man laid his hand on Him, because His hour had not yet come.

<30> Ἐζήτησαν οὖν αὐτὸν πιάσαι, καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.

30 Ezētoun oun auton piasai, kai oudeis epebalen ep' auton tēn cheira, hoti oupō elēlythei hē hōra autou.

לֹא וְרַבִּים מִן-הָעָם הֶאֱמִינוּ בּוֹ וַיֹּאמְרוּ אִם-יָבֵא הַמָּשִׁיחַ
הַגֹּם יַעֲשֶׂה אֵתוֹת הַרְבֵּה מֵאֲשֶׁר עָשָׂה זֶה:

31. w'rabbim min-ha'am he'emiyu bo wayom'ru 'im-yabo' haMashiyach hagam ya'aseh othoth har'beh me'asher `asah zeh.

John7:31 But many of the crowd believed in Him; and they were saying, When the Mashiyach comes, He shall not perform more signs than those which this man has?

John7:31 But many of the crowd believed in Him; and they were saying, When the Mashiyach comes, He shall not perform more signs than those which this man has?

<31> Ἐκ τοῦ ὄχλου δὲ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν
καὶ ἔλεγον, Ὁ Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ μὴ πλείονα σημεῖα ποιήσει ὢν οὗτος ἐποίησεν;

31 Ek tou ochlou de polloi episteusan eis auton

kai elegon, Ho Christos hotan elthē mē pleiona sēmeia poiēsei hōn houtos epoiēsen?

כּאֲשֶׁר יָצָא מִן הָעָם מְרַבֵּי מִיָּמָיו וְעַתָּה יֵשׁוּעַ מְרַבֵּי מִיָּמָיו 32
:יֵשׁוּעַ מְרַבֵּי מִיָּמָיו מְרַבֵּי מִיָּמָיו מְרַבֵּי מִיָּמָיו מְרַבֵּי מִיָּמָיו 32
לִבְיָהוּדָה וְהַפְּרוּשִׁים שָׂמְעוּ אֶת-הָעָם מִתְּלַחֲשִׁים עָלָיו כִּזְאֹת
וַיִּשְׁלַחוּ הַפְּרוּשִׁים וְרֵאשֵׁי הַכֹּהֲנִים מְשַׁרְתִּים לְתַפְּשׂוֹ:

32. w'haP'rushiym sham'`u 'eth-ha`am mith'lachashiym `alayu kazo'th
wayish'l'chu haP'rushiym w'ra'shey hakohaniym m'sharathiyim l'thaph'so.

John7:32 The Pharisees heard the crowd muttering these things about Him,
and the chief priests and the Pharisees sent officers to seize Him.

<32> Ἦκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα,
καὶ ἀπέστειλαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ὑπηρέτας ἵνα πιάσωσιν αὐτόν.

32 Ēkousan hoi Pharisaioi tou ochlou goggyzontos peri autou tauta,

kai apesteilan hoi archiereis kai hoi Pharisaioi hypēretas hina piasōsin auton.

וַיֵּשׁוּב יֵשׁוּעַ מִן הָעָם וְעַתָּה יֵשׁוּעַ מְרַבֵּי מִיָּמָיו 33
:מְרַבֵּי מִיָּמָיו מְרַבֵּי מִיָּמָיו מְרַבֵּי מִיָּמָיו מְרַבֵּי מִיָּמָיו 33
לִגְוִיָּאמֵר אֲלֵיהֶם וְהוֹשֵׁעַ אֶת-מַעַט עוֹדֵנִי עִמָּכֶם
וְהַלְכֹתִי אֶל-אֲשֶׁר שְׁלָחָנִי:

33. wayo'mer 'aleyhem Yahushua 'ah-m`at `odenyi `imakem w'halak'tiy 'el-'asher sh'lachaniy.

John7:33 Then Yahushua said unto them, "For a little while I am with you,
then I go to Him who sent Me."

<33> εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς, Ἐτι χρόνον μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με.

33 eipen oun ho Iēsous, Eti chronon mikron meth' hymōn eimi kai hypagō pros ton pempstanta me.

וְעַתָּה יֵשׁוּעַ מְרַבֵּי מִיָּמָיו 34
:מְרַבֵּי מִיָּמָיו מְרַבֵּי מִיָּמָיו מְרַבֵּי מִיָּמָיו מְרַבֵּי מִיָּמָיו 34
לִדְהַשְׁחִרְתִּי וְלֹא תִמְצְאֵנִי
וּבְאֲשֶׁר אֲנִי שָׂם אֶתְּם לֹא תִוָּכְלוּ לָבוֹא:

34. t'shacharun'niy w'lo' thim'tsa'un'niy uba'asher 'aniy sham 'atem lo' thuk'lu labo'.

John7:34 "You shall seek Me, and shall not find Me; and where I am, you cannot come."

<34> ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὐρήσετέ [με], καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν.

34 zētēsete me kai ouch heurēsete [me], kai hopou eimi egō hymeis ou dynasthe elthein.

כּלֵל יִשְׁחַרְטוּנִי וְלֹא תִמְצְאוּנִי 35
:יִשְׁחַרְטוּנִי וְלֹא תִמְצְאוּנִי יִשְׁחַרְטוּנִי וְלֹא תִמְצְאוּנִי 35

לֹא וַיֹּאמְרוּ הַיְהוּדִים אֵינֶשׁ אֶל־רַעְהוּ אָנָּה יֵלֵךְ זֶה וַאֲנַחְנוּ לֹא
נִמְצָאֵהוּ הֵילֵךְ אֶל־הַנְּפוּצִים בֵּין הַיְּוֹנִים וַיִּלְמַד אֲנָשִׁי יוֹן:

35. wayo'm'ru haYahudim 'iysh 'el-re'ehu 'anah yele'k zeh wa'anach'nu lo' nim'tsa'ehu hayele'k 'el-han'photsiyim beyn haY'waniym wiyamed 'an'shey Yawan.

John7:35 The Jews then said to one another, Where does this man intend to go that we shall not find Him? He is not intending to go to the Dispersion among the Greeks, and teach the Greeks?

<35> εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς, Ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθαι ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὐρήσομεν αὐτόν; μὴ εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι καὶ διδάσκειν τοὺς Ἕλληνας;
35 eipon oun hoi Ioudaioi pros heautous, Pou houtos mellei poreuesthai hoti hēmeis ouch heurēsomen auton? mē eis tēn diasporan tōn Hellēnōn mellei poreuesthai kai didaskein tous Hellēnas?

לֹא מָה הַדְּבָר הַזֶּה אֲנָשֶׁר אָמַר הַיְשָׁחֲרָנְנִי וְלֹא תִמְצָאֵנִי
וּבְאֲנָשֶׁר אָנִי שָׁם אַתֶּם לֹא תִוְכְּלוּ לְבוֹא:

36. mah hadabar hazeh 'asher 'amar t'shacharun'niy w'lo' thim'tsa'un'niy uba'asher 'aniy sham 'atem lo' thuk'lu labo'.

John7:36 What is this statement that He said, 'You shall seek Me, and shall not find Me; and where I am, you cannot come?'

<36> τίς ἐστὶν ὁ λόγος οὗτος ὃν εἶπεν, Ζητήσετε με καὶ οὐχ εὐρήσετε [με], καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἔλθειν;
36 tis estin ho logos houtos hon eipen, Zētēsete me kai ouch heurēsete [me], kai hopou eimi egō hymeis ou dynasthe elthein?

לֹא וַיְהִי בַיּוֹם הַהוּא חֲרוֹן הַגֹּדוֹל בְּחַג וַיִּעְמַד הַיְהוֹשֻׁעַ וַיִּקְרָא
לֵאמֹר אֵינֶשׁ כִּי יִצְמָא רַב־נָא אֵלַי וַיִּשְׁתָּה:

37. way'hiy bayom ha'acharon hagadol bechag waya'amod Yahushua wayiq'ra' le'mor 'iysh ki yits'ma' yabo'-na' 'elay w'yish'teh.

John7:37 Now on the last day, the great day of the Feast, Yahushua stood and cried out, saying, "If anyone is thirsty, let him come to Me and drink."

<37> Ἐν δὲ τῇ ἑσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἰστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξεν λέγων, Ἐάν τις διψᾷ ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω.
37 En de tē eschatē hēmera tē megalē tēs heortēs heistēkei ho Iēsous kai ekraxen legōn, Ean tis dipsa erchesthō pros me kai pinetō.

לֶחֶם הַמַּאֲמִין בִּי כְּדָבָר הַכָּתוּב מִבְּטְנוֹ יִנְהָרוּ וַיְנַהְרֵי מִיָּם חַיִּים:

38. hama'amiyn biy kid'bar haKathub mibit'no yin'haru naharey mayim chayiym.

John7:38 “He who believes in Me, as the Scripture said,
‘From his innermost being shall flow rivers of living water.’”

<38> ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή,
ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος.

38 ho pisteuōn eis eme, kathōs eipen hē graphē, potamoi ek tēs koilias autou hreusousin hydatos zōntos.

יָדוּ מִיָּבֵיטִי מַיִם חַיִּים וְרָגְלֵיכֶם יִרְבְּזוּן
כִּי לֹא-נִתַּן רוּחַ הַקֹּדֶשׁ בְּטָרֶם נִתְפָּאֵר יְהוֹשֻׁעַ:
לֹט וְזֹאת אָמַר עַל-הַרוּחַ אֲשֶׁר יִקְחֶהוּ הַמֵּאֲמִינִים בּוֹ

39. w'zo'th 'amar `al-haRuach 'asher yiqachuhu hama'amiynim bo ki lo'-nitan Ruach haQodesh b'terem nith'pa'er Yahushua.

John7:39 But this He spoke of the Spirit, whom those who believed in Him were to receive;
for the Spirit was not yet given, because Yahushua was not yet glorified.

<39> τοῦτο δὲ εἶπεν περὶ τοῦ πνεύματος ὃ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύσαντες εἰς αὐτόν·
οὐπω γὰρ ἦν πνεῦμα, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη.

39 touto de eipen peri tou pneumatou ho emellon lambanein hoi pisteusantes eis auton;
oupō gar ēn pneuma, hoti Iēsous oudepō edoxasthē.

מִדְּבַר הַזֶּה אָמַר יְהוֹשֻׁעַ
אֲכֵן זֶה הוּא הַקֹּדֶשׁ הַנִּבְּיָא:
מִדְּבָרִים מֵהַמּוֹן הָעַם כְּשָׁמְעוּ אֶת-הַדְּבָר הַזֶּה אָמְרוּ

40. w'rabbiym mehamon ha`am k'sham`am 'eth-hadabar hazeh 'am'ru 'aken zeh hu' hanabiy'.

John7:40 Many of the people therefore, when they heard these words, were saying,
This certainly is the Prophet.

<40> Ἐκ τοῦ ὄχλου οὖν ἀκούσαντες τῶν λόγων τούτων ἔλεγον, Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης·

40 Ek tou ochlou oun akousantes tōn logōn toutōn elegon, Houtos estin alēthōs ho prophētēs;

מֵאֲחֵרִים אָמְרוּ הַמֵּן-הַגָּלִיל יָבֵא הַמְּשִׁיחַ:
מֵאֲחֵרִים אָמְרוּ אֲשֶׁר אָמְרוּ זֶה הוּא הַמְּשִׁיחַ
וְאַחֵרִים אָמְרוּ הַמֵּן-הַגָּלִיל יָבֵא הַמְּשִׁיחַ:

41. w'yesh 'asher 'am'ru zeh hu' haMashiyach wa'acheriym 'am'ru hamin-haGaliyl yabo' haMashiyach.

John7:41 Others were saying, This is the Mashiyach.
Still others were saying, Shall the Mashiyach come out of Galilee?

<41> ἄλλοι ἔλεγον, Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός, οἱ δὲ ἔλεγον,
Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται;

41 alloi elegon, Houtos estin ho Christos, hoi de elegon, Mē gar ek tēs Galilaias ho Christos erchetai?

42
מב הלא הכתוב אמר כי מִזְרַע דָּוִד
וּמִכְפָּר בֵּית-לְחֶם מְקוֹם דָּוִד יֵצֵא הַמָּשִׁיחַ:

42. halo' haKathub 'omer ki mizera` Dawid
umik'phar Beyth-lechem m'qom Dawid yetse' the Mashiyach.

John7:42 Has not the Scripture said that the Mashiyach comes from the descendants of David, and from Bethlehem, the village where David was?

<42> οὐχ ἡ γραφή εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυὶδ καὶ ἀπὸ Βηθλέεμ τῆς κώμης ὅπου ἦν Δαυὶδ ἔρχεται ὁ Χριστός;

42 ouch hē graphē eipen hoti ek tou spermatos Dawid

kai apo Bēthleem tēs kōmēs hopou ēn Dawid erchetai ho Christos?

43
מג וּתְהִי מַחְלָקֶת בֵּין הָעָם עַל-אֲדוּתָיו:

43. wat'hiy machaloqeth beyn ha'am `al-'odothayu.

John7:43 So a division occurred in the crowd because of Him.

<43> σχίσμα οὖν ἐγένετο ἐν τῷ ὄχλῳ δι' αὐτόν·

43 schisma oun egeneto en tō ochlō di' auton.

44
מִדּוֹ וּמִקְצָתָם רָצוּ לְתַפְשׂוֹ וְאִישׁ לֹא-שָׁלַח יָד בּוֹ:

44. umiq'tsatham ratsu l'thaph'so w'iysh lo'-shalach yad bo.

John7:44 Some of them wanted to seize Him, but no one laid hands on Him.

<44> τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας.

44 tines de ēthelon ex autōn piasai auton, all' oudeis epebalen ep' auton tas cheiras.

45
מֵה וַיָּשׁוּבוּ הַמְּשָׁרְתִים אֶל-רֵאשֵׁי הַכֹּהֲנִים וְהַפְּרוּשִׁים
וְהֵם אָמְרוּ אֵלֵיהֶם מַדּוּעַ לֹא-הֵבֵאתֶם אֹתוֹ:

45. wayashubu ham'sharathiyim 'el-ra'shey hakohaniym w'haP'rushiym
w'hem 'am'ru 'aleyhem madu'a lo'-habe'them 'otho.

John7:45 The officers then came to the chief priests and Pharisees, and they said to them, Why did you not bring Him?

<45> Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκείνοι, Διὰ τί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν;

45 **Ēlthon** **oun** **hoi hypēretai** **pros** tous archiereis kai **Pharisaious**,
kai **eipon** autois ekeinoi, **Dia ti ouk** ēgagete **auton**?

אֵלְתוֹן וּנְיָעַנּוּ הַמְּשַׁרְתִּים מֵעוֹלָם לֹא-דָבַר אִישׁ כְּאִישׁ הַזֶּה׃ 46

46. waya`anu ham'sharathiyim me`olam lo'-diber 'iysh ka'iysh hazeh.

John7:46 The officers answered, **Never** has a man spoken like this man.

<46> ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται, Οὐδέποτε ἐλάλησεν οὕτως ἄνθρωπος.

46 apekrithēsan hoi hypēretai, Oudepote elalēsen houtōs anthrōpos.

מִזֵּי אָמְרוּ אֲלֵיהֶם הַפְּרוֹשִׁים הֲכִי נִדְחָתָם גַּם-אֲתָם׃ 47

47. wayo'm'ru 'aleyhem haP'rushiym hakiy nidach'tem gam-'atem.

John7:47 The Pharisees then answered them, **You have not also** been led astray?

<47> ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι, Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε;

47 apekrithēsan oun autois hoi Pharisaioi, Mē kai hymeis peplanēsthe?

מִחַ הַגַּם-הָאֵמִין בּוֹ אִישׁ מִן-הַפְּרוֹשִׁים אִו מִן-הַפְּרוֹשִׁים׃ 48

48. hagam-he'emiyn bo 'iysh min-hasariym 'o min-haP'rushiym.

John7:48 No one of the rulers or Pharisees has believed in Him?

<48> μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων;

48 mē tis ek tōn archontōn episteusen eis auton ē ek tōn Pharisaion?

מִטַּרְכַּן הַהֶמוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר אֵינָם יֹדְעִים אֶת-הַתּוֹרָה אֲרוּרִים הֵמָּה׃ 49

49. raq hehamon hazeh 'asher 'eynam yod'iyim 'eth-haTorah 'aruriym hemah.

John7:49 But this crowd which does not know the Law is accursed.

<49> ἀλλὰ ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπάρατοί εἰσιν.

49 alla ho ochlos houtos ho mē ginōskōn ton nomon eparatoi eisin.

נִיבֵיאָמַר אֲלֵיהֶם בְּקִדְיָמוֹן אֲשֶׁר-בָּא אֲלֵיוּ בְּלִילָהּ 50

50. wayo'mer 'aleyhem Naq'diymon 'asher-ba' 'elayu balaay'lah w'hu' hayah 'echad mehem.

John7:50 Nicodemus (he who came to Him before, being one of them) said to them,

<50> λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν [τὸ] πρότερον, εἰς ὧν ἐξ αὐτῶν,

50 legei Nikodēmos pros autous, ho elthōn pros auton [to] proteron, heis ōn ex autōn,

אִשׁוּר אֶת-אֲשֶׁר עֹשֶׂה; 51

נא הכי תשפט תורתנו איש בטרום תחקרהו לדעת את-אשר עשה;

51. hakiy thish'pot Torathenu 'iysh b'terem tach'q'rehu lada`ath 'eth-'asher `asah.

John7:51 Our Law does not judge a man unless it first hears from him and knows what he is doing?

<51> Μη ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον ἐὰν μὴ ἀκούσῃ πρῶτον παρ' αὐτοῦ καὶ γνῶ τί ποιεῖ;

51 Mē ho nomos hēmōn krinei ton anthrōpon ean mē akousē prōton par' autou kai gnō ti poiei?

נב וניענו ויאמרו אליו הגם-אתה מן-הגליל דרש-נא 52

וראה כי לא-קם נביא מן-הגליל:

נב וניענו ויאמרו אליו הגם-אתה מן-הגליל דרש-נא

וראה כי לא-קם נביא מן-הגליל:

52. waya`anu wayo'm'ru 'elayu hagam-'atah min-haGaliyl d'rash-na' ur'eh ki lo'-qam nabiyy min-haGaliyl.

John7:52 They answered and said unto him, You are not also from Galilee?

Search, and see that no prophet arises out of Galilee.

<52> ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ, Μη καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐραύνησον καὶ ἴδε ὅτι ἐκ τῆς Γαλιλαίας προφήτης οὐκ ἐγείρεται.

52 apekrithēsan kai eipan autō, Mē kai sy ek tēs Galilaias ei?

eraunēson kai ide hoti ek tēs Galilaias prophētēs ouk egeiretai.

נג ויילכו איש איש לביתו: 53

נג ויילכו איש איש לביתו:

53. wayel'ku 'iysh 'iysh l'beytho.

John7:53 [Everyone went to his house.

[[<53> Καὶ ἐπορεύθησαν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ,

53 Kai eporeuthēsan hekastos eis ton oikon autou,

Chapter 8

א ויהושע הלך אל-הר הזיתים: John8:1

א ויהושע הלך אל-הר הזיתים:

1. w'Yahushuà hala'k 'el-har hazeythiym.

John8:1 But Yahushua went to the Mount of Olives.

<8:1> Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.

1 Iēsous de eporeuthē eis to Oros tōn Elaiōn.

ב ויהי בבקר ויבא עוד אל-המקדש 2

ב ויהי בבקר ויבא עוד אל-המקדש

ב ויהי בבקר ויבא עוד אל-המקדש

וְכָל-הָעָם בָּאוּ אֵלָיו וַיֵּשֶׁב וַיְלַמְּדֵם:

2. way'hiy baboqer wayabo' `od 'el-hamiq'dash w'kal-ha`am ba'u 'elayu wayesheb way'lam'dem.

John8:2 Early in the morning He came again into the temple, and all the people were coming to Him; and He sat down and taught them.

<2> Ὄρθρου δὲ πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἦρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς.

2 Orthrou de palin paregeneto eis to hieron kai pas ho laos ērcheto pros auton, kai kathisas edidasken autous.

אָוַחְיַי בַּבּוֹקֵר וַאֲבּוֹ אֶל-חַמִּיקְדָּשׁ וְכָל-הָאָם בָּאוּ אֵלָיו וַיֵּשֶׁב וַיְלַמְּדֵם 3
:יְלַמְּדֵם אֶת-כָּל-הָאָם וַיֵּשֶׁב אֶת-בָּבּוֹקֵר

וַיְבִיאוּ אֵלָיו הַסּוֹפְרִים וְהַפְּרוּשִׁים לְפָנָיו אִשָּׁה אֲשֶׁר נִתְפְּשָׁה
וְהָיָה נֹאֲפֶת וַיַּעֲמִידוּהָ בַּתּוֹךְ:

3. wayabiy'u hasoph'riym w'haP'rushiym l'phanayu 'ishah 'asher nith'p'sah w'hiy' no'apheth waya`amiyduah batawe'k.

John8:3 The scribes and the Pharisees brought to him a woman taken in adultery, and having set her in the center of the court,

<3> ἄγουσιν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι γυναῖκα ἐπὶ μοιχείᾳ κατειλημμένην καὶ στήσαντες αὐτήν ἐν μέσῳ

3 agousin de hoi grammateis kai hoi Pharisaioi gynaika epi moicheia kateilēmmenēn, kai stēsantes autēn en mesō

אָוַחְמַרּוּ אֵלָיו מוֹרָה הָאִשָּׁה הַזֹּאת נִתְפְּשָׁה עַל מַעֲשֵׂיהָ נֹאֲפָה: 4
אָוַחְמַרּוּ אֵלָיו מוֹרָה הָאִשָּׁה הַזֹּאת נִתְפְּשָׁה עַל מַעֲשֵׂיהָ נֹאֲפָה:

4. wayo'm'ru 'elayu Moreh ha'ishah hazo'th nith'p'sah `al ma`aseh ni'uphah.

John8:4 they said to Him, Teacher, this woman was taken in adultery, in the very act.

<4> λέγουσιν αὐτῷ, Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνή κατείληπται ἐπ' αὐτοφώρῳ μοιχευομένη.

4 legousin autō, Didaskale, hautē hē gynē kateilēptai ep' autophōrō moicheuomenē;

אָוַחְמֹשֶׁה אָמַר אֵלָינוּ בְּתוֹרַת מֹשֶׁה לְסָקֵל נְשִׁים כְּאֵלֶּה וְאָתָּה מַה-תֹּאמַר: 5
אָוַחְמֹשֶׁה אָמַר אֵלָינוּ בְּתוֹרַת מֹשֶׁה לְסָקֵל נְשִׁים כְּאֵלֶּה וְאָתָּה מַה-תֹּאמַר:

5. uMosheh tsianu baTorah lis'qol nashiym ka'eleh w'atah mah-to'mar.

John8:5 Now in the Law Moshe commanded us to stone such women; what then do You say?

<5> ἐν δὲ τῷ νόμῳ ἡμῖν Μωϋσῆς ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας λιθάζειν. σὺ οὖν τί λέγεις;

5 en de tō nomō hēmin Mōusēs eneteilato tas toiautas lithazein. sy oun ti legeis?

אָוַחְמֹשֶׁה אָמַר אֵלָינוּ בְּתוֹרַת מֹשֶׁה לְסָקֵל נְשִׁים כְּאֵלֶּה וְאָתָּה מַה-תֹּאמַר: 6
:אָוַחְמֹשֶׁה אָמַר אֵלָינוּ בְּתוֹרַת מֹשֶׁה לְסָקֵל נְשִׁים כְּאֵלֶּה וְאָתָּה מַה-תֹּאמַר: 6
וְהֵם לְנִסּוֹת אֹתוֹ הַבְּרוּ-זֹאת לְמַצָּא עָלָיו שְׂטֵנָה

וַיִּתְּכֹפֶף יְהוֹשֻׁעַ לְמַטָּה וַיִּתֵּן בְּאֶצְבָּעוֹ עַל-הַקֶּרֶקַע:

6. w'hem l'nasoth 'otho dib'ru-zo'th lim'tso' `alayu sit'nah
wayith'kopheph Yahushua l'matah way'thaw b'ets'ba`o `al-haqar'qa`.

John8:6 They were saying this, testing Him, so that they might have to accuse Him.
But Yahushua stooped down and with His finger wrote on the ground.

<6> τοῦτο δὲ ἔλεγον πειράζοντες αὐτόν, ἵνα ἔχωσιν κατηγορεῖν αὐτοῦ.

ó δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας τῷ δακτύλῳ κατέγραφεν εἰς τὴν γῆν.

6 touto de elegon peirazontes auton, hina echōsin katēgorein autou.

ho de Iēsous katō kuuas tō daktylō kategraphen eis tēn gēn.

וַיִּתְּכֹפֶף יְהוֹשֻׁעַ לְמַטָּה וַיִּתֵּן בְּאֶצְבָּעוֹ עַל-הַקֶּרֶקַע:
זַיְהִי כִּאֲשֶׁר הוֹסִיפוּ לְשֹׂאֵל אֹתוֹ וַיִּשָּׂא אֶת-עֵינָיו

וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מִי בְכֶם חָף מִפְּשַׁע הוּא יִדְּה-בָהּ אֶבֶן בְּרֹאשׁוֹנָה:

7. way'hiy ka'asher hosiypu lish'ol 'otho wayisa' 'eth-`eynayu
wayo'mer 'aleyhem miy bakem chaph mipesha` hu' yadeh-bah 'eben bari'shonah.

John8:7 But when they persisted in asking Him, He lifted Himself up,
and said to them, "He who is without sin among you, let him be the first to throw a stone at her."

<7> ὡς δὲ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτόν, ἀνέκυψεν
καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος ἐπ' αὐτὴν βαλέτω λίθον.

7 hōs de epemenon erōtōntes auton, anekuuen

kai eipen autois, Ho anamartētos hymōn prōtos ep' autēn baletō lithon.

חַוִּיתְכּוֹפֶף שְׁנִית לְמַטָּה וַיִּתֵּן עַל-הַקֶּרֶקַע:
וְעַד הָאֲחֵרוֹנִים וַיִּתֵּר יְהוֹשֻׁעַ לְבִדּוֹ וַהֲאִשָּׁה עֹמֶדֶת בַּתְּוֹךְ:

8. wayith'kopheph sheniyth l'matah way'thaw `al-haqar'qa`.

John8:8 Again He stooped down and wrote on the ground.

<8> καὶ πάλιν κατακύψας ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν.

8 kai palin katakuuas egraphen eis tēn gēn.

טָהִם שָׁמְעוּ וְלִבָּם נִקְפָּם וַיִּצְאֻ אֶחָד אֶחָד מִן-הַזְּקֵנִים
וְעַד הָאֲחֵרוֹנִים וַיִּתֵּר יְהוֹשֻׁעַ לְבִדּוֹ וַהֲאִשָּׁה עֹמֶדֶת בַּתְּוֹךְ:

9. hem sham'`u w'libam noq'pham wayets'u 'echad 'echad hachel min-haz'qeniym
w'`ad ha'acharoniym wayiuather Yahushua l'bado w'ha'ishah `omedeth batawe'k.

John8:9 When they heard it, being convicted by their own conscience,
they went out one by one, beginning with the elders,
even unto the last: and He was left alone, and the woman, where she was, in the center of the court.

<9> οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐξήρχοντο εἰς καθ' εἰς ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων

καὶ κατελείφθη μόνος καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ οὔσα.

9 hoi de akousantes exērchonto heis kath' heis arxamenoi apo tōn presbyterōn

kai kateleiphthē monos kai hē gynē en mesō ousa.

כַּחֲצֵי שָׁמַיִם וְכַחֲצֵי אֲדָמָה כָּעֵשֶׂת יָמֵי אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִרְאֵנוּ כִּי-אֵין אִישׁ בְּלִתֵּי הָאִשָּׁה
:וְכַחֲצֵי שָׁמַיִם וְכַחֲצֵי אֲדָמָה כָּעֵשֶׂת יָמֵי אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִרְאֵנוּ כִּי-אֵין אִישׁ בְּלִתֵּי הָאִשָּׁה
לְבָדָהּ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אִשָּׁה אַיִפָּה שְׂטַנְיָךְ הַהִרְשִׁיעָךְ אִישׁ:

10. wayisa' Yahushua' 'eth-'eynayu wayar' ki-'eyn 'iysh bil'tiy ha'ishah l'badah wayo'mer 'eleyah 'ishah 'eyphoh st'nayi'k hahir'shiy`a'k 'iysh.

John8:10 Straightening up, When Yahushua had lifted up Himself, and saw none but the woman, he said to her, "Woman, where are they? Did no one condemn you?"

<10> ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ, Γύναι, ποῦ εἰσιν; οὐδεὶς σε κατέκρινεν;

10 anakuuas de ho Iēsous eipen autē, Gynai, pou eisin? oudeis se katekrinen?

כָּל כְּגַלְגַּלֵּי מַלְאָכָיִם וְכָל מַלְאָכָיִם אֲשֶׁר אֵין אִישׁ בְּלִתֵּי הָאִשָּׁה
:אֲדָמָה וְכָל מַלְאָכָיִם אֲשֶׁר אֵין אִישׁ בְּלִתֵּי הָאִשָּׁה
יֵאוּתֵאמֶר לֹא אֶחָד אֶדְנִי וַיֹּאמֶר לָכֵן גַּם-אֲנִי לֹא
אֶרְשִׁיעָךְ לְכִי לְדַרְכֶּךָ וְאֵל תְּחַטְּאֵי עוֹד:

11. wato'mer lo' 'echad 'Adoniy wayo'mer laken gam-'aniy lo' 'ar'shiy`e'k l'hiy l'dar'ke'k w'al techet'iy `od.

John8:11 She said, No one, Master. And Yahushua said, "I do not condemn you. Go. From now on sin no more.]"

<11> ἡ δὲ εἶπεν, Οὐδεὶς, κύριε. εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ ἐγὼ σε κατακρίνω· πορεύου, [καὶ] ἀπὸ τοῦ νῦν μηκέτι ἀμάρτανε.]]

11 hē de eipen, Oudeis, kyrie. eipen de ho Iēsous,

Oude egō se katakrinō; poreuou, [kai] apo tou nyn mēketi hamartane.Ā

יְבוּיֶסְף יְהוֹשֻׁעַ וַיְדַבֵּר אֵלֵיהֶם לֵאמֹר אֲנִי אֹר הָעוֹלָם
כָּל-הַהֹלֵךְ אַחֲרַי לֹא יִתְחַלֵּךְ בְּחֹשֶׁךְ כִּי-אֹר הַחַיִּים יְהִי-לוֹ:
:יְבוּיֶסְף יְהוֹשֻׁעַ וַיְדַבֵּר אֵלֵיהֶם לֵאמֹר אֲנִי אֹר הָעוֹלָם
כָּל-הַהֹלֵךְ אַחֲרַי לֹא יִתְחַלֵּךְ בְּחֹשֶׁךְ כִּי-אֹר הַחַיִּים יְהִי-לוֹ:

12. wayoseph Yahushua way'daber 'aleyhem le'mor 'aniy 'or ha`olam kal-hahole'k 'acharay lo' yith'hale'k bachashekah ki-'or hachayiyim yih'yeh-lo.

John8:12 Then Yahushua again spoke to them, saying, "I am the Light of the world; he who follows Me shall not walk in the darkness, but shall have the Light of life."

<12> Πάλιν οὖν αὐτοῖς ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς λέγων, Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

12 Palin oun autois elalēsen ho Iēsous legōn, Egō eimi to phōs tou kosmou;

ho akolouthōn emoi ou mē peripatēsē en tē skotiā, all' hexei to phōs tēs zōēs.

13 יגוֹיִם אָמְרוּ הַפְּרוּשִׁים עַל־נִפְשֶׁךָ אַתָּה מְעִיד עֵדוּתְךָ אֵינְנָה נֶאֱמָנָה:
13 wayo'm'ru haP'rushiym `al-naph'sh'ak 'atah me'iyd `eduth'ak 'eynenah ne'emanah.

John8:13 So the Pharisees said to Him, You are testifying about Yourself; Your testimony is not true.

<13> εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι, Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς·
ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής.

13 eipon oun autō hoi Pharisaioi, Sy peri seautou martyreis; hē martyria sou ouk estin alēthēs.

14 יָד וַיַּעַן יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אַף אִם־אֶעֱיֵד עַל־נַפְשִׁי
עֵדוּתִי אֵמֶת יַעַן אֲשֶׁר־יָדַעְתִּי מֵאֵין בָּאתִי וְאָנָּה אָנִי הַלֵּךְ
וְאַתֶּם לֹא יָדַעְתֶּם מֵאֵין בָּאתִי וְאָנָּה אֵלֵיךְ:

14. waya`an Yahushua wayo'mer 'aleyhem 'aph 'im-'a'iyd `al-naph'shiy `eduthiy 'emeth ya`an
'asher-yada`tiy me'ayin ba'thiy w'anah 'aniy hole'k
w'atem lo' y'da'tem me'ayin ba'thiy w'anah 'ele'k.

John8:14 Yahushua answered and said to them, “Even if I testify about Myself, My testimony is true, for I know where I came from and where I am going; but you do not know where I come from or where I am going.”

<14> ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Κἄν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἀληθῆς ἐστὶν ἡ μαρτυρία μου, ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ποῦ ὑπάγω· ὑμεῖς δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι ἢ ποῦ ὑπάγω.

14 apekrithē Iēsous kai eipen autois, Kan egō martyrō peri emautou, alēthēs estin hē martyria mou, hoti oida pothen ēlthon kai pou hypagō; hymeis de ouk oidate pothen erchomai ē pou hypagō.

15 טוֹ אַתֶּם לְפִי הַבֶּשֶׁר תִּשְׁפֹּטוּ וְאָנִי לֹא אֲשַׁפֵּט אִישׁ:
15 'atem l'phiy habasar tish'potu wa'aniy lo' 'esh'pot 'iysh.

John8:15 “You judge according to the flesh; I am not judging anyone.”

<15> ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα.
15 hymeis kata tēn sarka krinete, egō ou krinō oudena.

16 טְזוּכִי אֲשַׁפֵּט אָנֹכִי מִשְׁפָּטִי אֵמֶת כִּי לֹא לְבַדִּי אָנִי
כִּי אִם־אָנִי וְהָאֵב אֲשֶׁר שְׁלַחְנִי:

16. w'ki 'esh'pot 'anokiy mish'patiy 'emeth
ki lo' l'badiy 'aniy ki 'im-'aniy w'ha'Ab 'asher sh'lachaniy.

John8:16 “But even if I do judge, My judgment is true; for I am not alone, but I and the Father who sent Me.”

<16> καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγὼ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθινή ἐστίν, ὅτι μόνος οὐκ εἰμί, ἀλλ’ ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με πατήρ.
16 kai ean krinō de egō, hē krisis hē emē alēthinē estin, hoti monos ouk eimi, all’ egō kai ho pempsas me patēr.

:כָּזָבָא אֵימְרֵיךָ מְזַמְּנֵיךָ כִּי־נִפְשָׁא אֵימְרֵיךָ אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים 17
יְזַמְּנֵיךָ בְּתוֹרַתְכֶם כְּתוּב כִּי עֵדוּת שְׁנֵי אָנָשִׁים נְאֻמָּנָה הִיא:

17. w’gam b’thorath’kem kathub ki `eduth sh’ney ‘anashiym ne’emanah hiy’.

John8:17 “Even in your law it has been written that the testimony of two men is true.”

<17> καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθῆς ἐστίν.
17 kai en tō nomō de tō hymeterō gegraptai hoti duo anthrōpōn hē martyria alēthēs estin.

:כִּי־אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים 18
יְזַמְּנֵי אֱלֹהִים הִיא הַמַּעֲיֵד עָלַי וְגַם־הָאָב אֲשֶׁר שְׁלַחְנִי יְעִידֵנִי:

18. ‘aniy hu’ hame`iyd `alay w’gam-ha’ab ‘asher sh’lachaniy y`iydeniy.

John8:18 “I am He who testifies about Myself, and the Father who sent Me testifies about Me.”

<18> ἐγὼ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ.
18 egō eimi ho martyrōn peri emautou kai martyrei peri emou ho pempsas me patēr.

מָה אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים 19
מָה אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים
אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים

יְזַמְּנֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים
אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים
אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים אֵימְרֵי אֱלֹהִים

19. wayo’m’ru ‘elayu ‘Abiyak ‘ayo waya`an Yahushua gam-‘othiy gam ‘eth-‘Abiy lo’ y`da`tem w’lu y`da`tem ‘othiy ki `atah gam ‘eth-‘Abiy y`da`tem.

John8:19 So they were saying to Him, Where is Your Father? Yahushua answered, “You know neither Me nor My Father; if you knew Me, you should have known My Father also.”

<19> ἔλεγον οὖν αὐτῷ, Ποῦ ἐστὶν ὁ πατήρ σου; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Οὔτε ἐμὲ οἴδατε οὔτε τὸν πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ᾔδειτε, καὶ τὸν πατέρα μου ἂν ᾔδειτε.
19 elegon oun autō, Pou estin ho patēr sou? apekrithē Iēsous, Oute eme oidate oute ton patera mou; ei eme ēdeite, kai ton patera mou an ēdeite.

וְאֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ 20
אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ
כִּכְדָּבָרִים הָאֵלֶּה הַדָּבָר בְּבֵית הָאֲזָזָר בְּלְמִדּוֹ בְּמִקְדָּשׁ

ולא-תפשו איש כי לא-בא עתו:

20. **kad'bariym ha'eleh diber b'beyth ha'otsar b'lam'do bamiq'dash w'lo'-th'phaso 'iysh ki lo'-ba'`ito.**

John8:20 These words He spoke in the treasury, as He taught in the temple; and no one seized Him, because His hour had not yet come.

<20> Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.

20 **Tauta ta hrēmata elalēsen en tō gazophylakiō didaskōn en tō hierō;**
kai **oudeis** epiasen auton, **hoti oupō** elēlythei hē hōra autou.

כא ויִוְסַף יְהוֹנָשֵׁעַ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֲנִי הֵלֵךְ מִזֶּה וְתִבְקְשׁוּנִי
וּבְחַטְאֵתְכֶם תָּמוּתוּ אֲלֵ-אֲשֶׁר אֲנִי הֵלֵךְ שָׁמָּה אֵתֶם
לֹא-תוּכְלוּ לָבוֹא:

21. **wayoseph Yahushua wayo'mer 'aleyhem 'aniy hole'k mizeh uth'baq'shuniy ub'chata'th'kem tamuthu 'el-'asher 'aniy hole'k shamah 'atem lo'-thuk'lu labo'.**

John8:21 Then He said again to them, "I go away, and you shall seek Me, and shall die in your sin; where I am going, you cannot come."

<21> Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς, Ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῇ ἁμαρτία ὑμῶν ἀποθανεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν.

21 **Eipen oun palin** autois, **Egō hypagō kai zētēsete me,**
kai **en tē hamartiā hymōn** apothaneisthe; **hopou egō hypagō hymeis ou** dynasthe elthein.

כב וַיֹּאמְרוּ הַיְהוּדַיִם הֵי אֲנִי הֵלֵךְ עֲצָמוֹ
כִּי אָמַר אֲלֵ-אֲשֶׁר אֲנִי הוֹלֵךְ שָׁמָּה אֵתֶם לֹא-תוּכְלוּ לָבוֹא:

22. **wayo'm'ru haYahudim hay'abed `ats'mo ki 'amar 'el-'asher 'aniy hole'k shamah 'atem lo'-thuk'lu labo'.**

John8:22 So the Jews were saying, Shall He not kill Himself? since He says, 'Where I am going, you cannot come'?

<22> ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, Μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν, ὅτι λέγει, Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν;

22 **elegon oun hoi Ioudaioi, Mēti** apoktenei heauton,
hoti legei, Hopou egō hypagō hymeis ou dynasthe elthein?

כג וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר אֲנִי הֵלֵךְ עֲצָמוֹ אֲנִי הֵלֵךְ שָׁמָּה אֵתֶם לֹא-תוּכְלוּ לָבוֹא:
אֲנִי הֵלֵךְ שָׁמָּה אֵתֶם לֹא-תוּכְלוּ לָבוֹא:

כגוי־אמר אליהם אתם הנכם מן-התחתונים ואני מן-העליונים
אתם מן-העולם הזה ואני אינני מן-העולם הזה:

**23. wayo'mer 'aleyhem 'atem hin'kem min-hatach'toniym wa'aniy min-ha'el'yoniym
'atem min-ha'olam hazeh wa'aniy 'eyneniy min-ha'olam hazeh.**

John8:23 And He was saying to them, “You are from below, I am from above;
you are of this world, I am not of this world.”

<23> καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί.
ὕμεῖς ἐκ τούτου τοῦ κόσμου ἐστέ, ἐγὼ οὐκ εἰμί ἐκ τοῦ κόσμου τούτου.

23 kai elegen autois, Hymeis ek tōn katō este, egō ek tōn anō eimi;

hymeis ek toutou tou kosmou este, egō ouk eimi ek tou kosmou toutou.

24
כד לכן אמרתי לכם כי תמותו בתטאיכם כי אם-לא תאמינו
כי-אני הוא בתטאיכם תמותו:

**24. laken 'amar'tiy lakem ki thamuthu bachata'eykem
ki 'im-lo' tha'amiynu ki-'aniy hu' bachata'eykem tamuthu.**

John8:24 “Therefore I said to you that you shall die in your sins;
for unless you believe that I am He, you shall die in your sins.”

<24> εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν.
ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν.

24 eipon oun hymin hoti apothaneisthe en tais hamartiais hymōn;

ean gar mē pisteusēte hoti egō eimi, apothaneisthe en tais hamartiais hymōn.

25
כהוי־אמריו אליהם יהושע אשר גם מראש דברתי לכם:

**25. wayo'm'ru 'elayu miy-zeh 'atah
wayo'mer 'aleyhem Yahushua' 'asher gam mero'sh dibar'tiy lakem.**

John8:25 So they were saying to Him, Who are You?
Yahushua said to them, “What have I been saying to you from the beginning?”

<25> ἔλεγον οὖν αὐτῷ, Σὺ τίς εἶ; εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Τὴν ἀρχὴν ὅ τι καὶ λαλῶ ὑμῖν;
25 elegon oun autō, Sy tis ei? eipen autois ho Iēsous, Tēn archēn ho ti kai lalō hymin?

26
כורבות עמי לדבר ולשפט עליכם אכן שלחי נאמן הוא
ואשר שמעתי ממנו אתו אדבר אל-העולם:

26. raboth `imiy l'daber w'lish'pot `aleykem 'aken shol'chiy ne'eman hu' wa'asher shama`tiy mimeenu 'otho 'adaber 'el-ha`olam.

John8:26 “I have many things to speak and to judge concerning you, but He who sent Me is true; and the things which I heard from Him, these I speak to the world.”

<26> πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν, ἀλλ' ὁ πέμψας με ἀληθὴς ἐστίν, καὶ γὰρ ἃ ἤκουσα παρ' αὐτοῦ ταῦτα λαλῶ εἰς τὸν κόσμον.

26 polla echō peri hymōn lalein kai krinein, all' ho pempsas me alēthēs estin, kagō ha ēkousa par' autou tauta lalō eis ton kosmon.

כַּזְוָהֶם לֹא הִבִּינּוּ כִּי עַל-הָאָב אָמַר אֱלֹהִים׃
אֲנִי אֶלֶּה אֲדַבֵּר וְאֵת שׁוֹלְחִי נֶאֱמַן הוּא וְאֵת הַשְּׂמֵעַ לְמִנְיַת הַבָּרִיָּה׃

27. w'hem lo' hebiynu ki `al-ha'Ab 'amar 'aleyhem.

John8:27 They understood not that He had been speaking to them about the Father.

<27> οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν.

27 ouk egnōsan hoti ton patera autois elegen.

כַּחֲזֹנְהֶם לֹא יָדְעוּתָם כִּי-אֲנִי הוּא וְכִי אֵינִינִי עֹשֶׂה דְבַר מִנְפָּשִׁי׃
כִּי אֲנִי אֶלֶּה אֲדַבֵּר וְאֵת שׁוֹלְחִי נֶאֱמַן הוּא וְאֵת הַשְּׂמֵעַ לְמִנְיַת הַבָּרִיָּה׃

כַּחֲזֹנְהֶם לֹא יָדְעוּתָם כִּי-אֲנִי הוּא וְכִי אֵינִינִי עֹשֶׂה דְבַר מִנְפָּשִׁי׃
כִּי אֲנִי אֶלֶּה אֲדַבֵּר וְאֵת שׁוֹלְחִי נֶאֱמַן הוּא וְאֵת הַשְּׂמֵעַ לְמִנְיַת הַבָּרִיָּה׃

28. 'az 'amar lahem Yahushua b`eth t'nas'u 'eth-Ben-ha'Adam wiyda`tem ki-'aniy hu' w'ki 'eyneniy `oseh dabar minaph'shiy ki 'im-ka'asher lim'daniy 'Abiy 'eleh 'adaber.

John8:28 So Yahushua said to them, “When you lift up the Son of Man, then you shall know that I am He, and I do nothing on My own initiative, but I speak these things as the Father taught Me.”

<28> εἶπεν οὖν [αὐτοῖς] ὁ Ἰησοῦς, Ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ ἄπ' ἑμαυτοῦ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέν με ὁ πατήρ ταῦτα λαλῶ.

28 eipen oun [autois] ho Iēsous, Hotan huyōsēte ton huion tou anthrōpou, tote gnōsesthe hoti egō eimi, kai ap' emautou poiō ouden, alla kathōs edidaxen me ho patēr tauta lalō.

כַּטּוֹאֲשֶׁר שָׁלַח אֶתִּי הוּא עֹמְדִי הָאָב לֹא עֹזְבִנִי לְבַדָּד׃
כִּי אֲנִי אֶלֶּה אֲדַבֵּר וְאֵת שׁוֹלְחִי נֶאֱמַן הוּא וְאֵת הַשְּׂמֵעַ לְמִנְיַת הַבָּרִיָּה׃

29. wa'asher shalach 'othiy hu' `imadiy ha'Ab lo' `azabaniy l'badad ki 'eth-hatob b`eynayu 'aniy `oseh tamiyd.

John8:29 “And He who sent Me is with Me; He has not left Me alone, for I always do the things that are pleasing to Him.”

<29> καὶ ὁ πέμψας με μετ' ἐμοῦ ἐστίν· οὐκ ἀφῆκέν με μόνον,
ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε.

29 kai ho pempsas me met' emou estin; ouk aphēken me monon, hoti egō ta aresta autō poiō pantote.

ⲫⲓⲛⲉⲛⲧⲓ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ 30
לְוַיְהִי בְּדַבְּרוֹ זֹאת וַיֵּאֱמִינוּ בוֹ רַבִּים:

30. way'hiy b'dab'ro zo'th waya'amiynu bo rabbiym .

John8:30 As He spoke these things, many believed in Him.

<30> Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν.

30 Tauta autou lalountos polloi episteusan eis auton.

ⲫⲓⲛⲉⲛⲧⲓ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ 31
:ⲫⲓⲛⲉⲛⲧⲓ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ
לֹא וַיֵּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל-הַיְהוּדִים הַמֵּאֱמִינִים בוֹ
אִם-תַּעֲמְדוּ בְּדַבְּרֵי בְּאֵמַת תְּלַמִּידִים אִתְּם לִי:

31. wayo'mer Yahushua 'el-haYahudim hama'amiyniym bo
'im-ta'am'du bid'bariy be'emeth tal'miydiym 'atem liy.

John8:31 So Yahushua was saying to those Jews who had believed Him,
“If you continue in My word, then you are truly disciples of Mine”;

<31> Ἐλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους,
Ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταὶ μου ἔστε

31 Elegen ooun ho Iēsous pros tous pepisteukotas autō Ioudaious,

Ean hymeis meinēte en tō logō tō emō, alēthōs mathētai mou este

:ⲫⲓⲛⲉⲛⲧⲓ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ 32
:ⲫⲓⲛⲉⲛⲧⲓ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ

32. wiyda'tem 'eth ha'emeth w'ha'emeth totsiy'akem l'cheruth.

John8:32 and you shall know the truth, and the truth shall make you free.”

<32> καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς.

32 kai gnōsesthe tēn alētheian, kai hē alētheia eleutherōsei hymas.

ⲫⲓⲛⲉⲛⲧⲓ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ 33
:ⲫⲓⲛⲉⲛⲧⲓ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ ⲛⲁⲩⲧⲁⲩ
לְגַוְיַעֲנוּ אֹתוֹ זָרַע אֲבֹתָם אֲנַחְנוּ וּמִיָּמֵינוּ לֹא-הָיִינוּ
לְאִישׁ לְעַבְדִּים וְאִיכָּה תֹאמַר בְּנֵי חוֹרֵין תִּהְיֶי:

33. waya`anu 'otho zera` 'Ab'raham 'aanach'nu

umiyameynu lo'-hayiyynu l'iysh la`abadiym w'eykah tho'mar b'ney choriyn tih'yu.

John8:33 They answered Him, We are Abraham's descendants
and have never yet been enslaved to anyone; how is it that You say, 'You shall become free'?

<33> ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν, Σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν

καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε· πῶς σὺ λέγεις ὅτι Ἐλεύθεροι γενήσεσθε;

33 apekrithēsan pros auton, Sperma Abraam esmen

kai oudeni dedouleukamen pōpote; pōs sy legeis hoti Eleutheroi genēsesthe?

34
:כּוּחַל כּוּחַ אֲשֶׁר כּוּחַ אֲשֶׁר-לְךָ מְיָדְךָ אֲשֶׁר לְךָ אֲשֶׁר לְךָ
לְדַבְּרֵי אֲתָם יְהוֹשִׁיעַ

אָמֵן אָמֵן אָנֹכִי אֹמֵר לָכֶם כָּל-עֲשֵׂיהַ חַטָּא עֲבָד הוּא לְחַטָּא:

34. waya`an 'otham Yahushua' amen 'amen 'aniy 'omer lakem kal-`oseh chet' `ebed hu' lachet'.

John8:34 Yahushua answered them,

“Truly, truly, I say to you, everyone who commits sin is the slave of sin.”

<34> ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δούλος ἐστὶν τῆς ἁμαρτίας.

34 apekrithē autois ho Iēsous, Amēn amēn legō hymin

hoti pas ho poiōn tēn hamartian doulos estin tēs hamartias.

35
:מְלָכִים מְשַׁבְּחִים מְשַׁבְּחִים מְשַׁבְּחִים מְשַׁבְּחִים מְשַׁבְּחִים מְשַׁבְּחִים מְשַׁבְּחִים
לְהַקְּעֵבֶד לֹא-יִשְׁכַּח בְּבֵית לְעוֹלָם הַבֵּן יִשְׁכַּח לְעוֹלָם:

35. w'ha`ebed lo'-yish'kon babayith l'`olam haben yish'kon l'`olam.

John8:35 “The slave does not remain in the house forever; the son does remain forever.”

<35> ὁ δὲ δούλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα, ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

35 ho de doulos ou menei en tē oikia eis ton aiōna, ho huios menei eis ton aiōna.

36
:אֲנִי יָדָעְתִּי כִּי-זֶרַע אֲבְרָהָם אֲתֶם אֲבְרָהָם אֲבְרָהָם אֲבְרָהָם אֲבְרָהָם אֲבְרָהָם אֲבְרָהָם
כִּי דְבַרִּי לֹא-יִכָּן בְּתוֹכְכֶם:

36. laken 'im-haben ya`aseh 'eth'kem b'ney choriyn chaph'shiym be'emeth tih'yu.

John8:36 “So if the Son makes you free, you shall be free indeed.”

<36> εἰάν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε.

36 ean oun ho huios hymas eleutherōsē, ontōs eleutheroi esesthe.

37
:אֲנִי יָדָעְתִּי כִּי-זֶרַע אֲבְרָהָם אֲתֶם אֲבְרָהָם אֲבְרָהָם אֲבְרָהָם אֲבְרָהָם אֲבְרָהָם אֲבְרָהָם
כִּי דְבַרִּי לֹא-יִכָּן בְּתוֹכְכֶם:

37. yada`tiy ki-zero` 'Ab'raham 'atem 'abal 'atem m'baq'shiym lahamiytheniy ki d'bariy lo'-yikon b'thokakem.

John8:37 “I know that you are Abraham’s descendants; yet you seek to kill Me, because My word has no place in you.”

<37> οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστε· ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι,

ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν.

37 oida hoti sperma Abraam este; alla zēteite me apokteinai, hoti ho logos ho emos ou chōrei en hymin.

כגכ לרכ ככככג קככ ככ קגכ כגכ 38
ככככג לרכ ככככג קככ ככ כככככ
לח אני מְדַבֵּר אֵת אֲשֶׁר רְאִיתִי אֲצֶל אָבִי
וְאַתֶּם עֹשִׂים אֵת אֲשֶׁר רְאִיתֶם אֲצֶל אֲבִיכֶם:

38. 'aniy m'daber 'eth 'asher ra'iythiy 'etsel 'Abiy w'atem `osiyim 'eth 'asher r'iythem 'etsel 'abiykem.

John8:38 “I speak the things which I have seen with My Father; therefore you also do the things which you heard from your father.”

<38> ἃ ἐγὼ ἐώρακα παρὰ τῷ πατρὶ λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν ἃ ἠκούσατε παρὰ τοῦ πατρὸς ποιεῖτε.
38 ha egō heōraka para tō patri lalō; kai hymeis oun ha ēkousate para tou patros poieite.

כככככ קככככ כככככ כככככ כככככ כככככ כככככ 39
כככככ כככככ כככככ כככככ כככככ כככככ
לֹט וַיַּעֲנֵנוּ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אָבִינוּ הוּא אֲבֹתָהֶם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ
לֹּו הֵייתֶם בְּנֵי אֲבֹתָהֶם כְּמַעֲשֵׂי אֲבֹתָהֶם עֹשִׂיתֶם:

39. waya`anu wayo'm'ru 'elayu 'abiy nu hu' 'Ab'raham wayo'mer 'aleyhem Yahushua lu heyiythem b'ney 'Ab'raham k'ma`asey 'Ab'raham `asiythem.

John8:39 They answered and said to Him, Abraham is our father. Yahushua said to them, “If you are Abraham’s children, do the deeds of Abraham.”

<39> Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ, Ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστίν.
λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ἐστε, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ ἐποιεῖτε·

39 Apekrithēsan kai eipan autō, Ho patēr hēmōn Abraam estin.
legei autois ho Iēsous, Ei tekna tou Abraam este, ta erga tou Abraam epoeite;

כככככ קככככ קככככ כככככ כככככ כככככ כככככ 40
כככככ כככככ כככככ כככככ כככככ כככככ
מוֹעֲזָה אַתֶּם מְבַקְשִׁים לְהַמִּיתַנִּי אָנֹכִי הָאִישׁ אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֵלֵיכֶם
הָאֵמֶת אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי מֵעַם הָאֱלֹהִים אֲבֹתָהֶם לֹא עָשָׂה כְּזֹאת:

40. w`atah 'atem m'baq'shiym lahamiytheniy 'aniy ha'iysh 'asher dibar'tiy 'aleykem ha'emeth 'asher shama`tiy me`im ha'Elohim 'Ab'raham lo' `asah kazo'th.

John8:40 “But now you seek to kill Me, a man who has told you the truth, which I heard from the Elohim; this Abraham did not do.”

<40> νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα ἣν ἠκουσα παρὰ τοῦ θεοῦ· τοῦτο Ἀβραάμ οὐκ ἐποίησεν.

40 nyn de zēteite me apokteinai anthrōpon hos tēn alētheian hymin lelalēka hēn ēkousa para tou theou;
touto Abraam ouk epoiēsen.

כככככ כככככ כככככ כככככ כככככ כככככ 41

מא אֶת-מַעֲשֵׂי אֲבִיכֶם אַתֶּם עֹשִׂים וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֹא יִלְדֵי
זְנוּנִים אֲנַחְנוּ יֶשׁ-לָנוּ אָב אֶחָד הוּא הָאֱלֹהִים:

41. 'eth-ma`asey 'abiykem 'atem `osiyim
wayo'm'ru 'elayu lo' yal'dey z'nuniyim 'anach'nu yesh-lanu 'Ab 'echad hu' ha'Elohim.

John8:41 "You do the deeds of your father."

They said to Him, We were not born of fornication; we have one Father: the Elohim.

<41> ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν.

εἶπαν [οὖν] αὐτῷ, Ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγεννήμεθα· ἓνα πατέρα ἔχομεν τὸν θεόν.

41 hymeis poieite ta erga tou patros hymōn.

eipan [oun] autō, Hēmeis ek porneias ou gegennēmetha; hena patera echomen ton theon.

מב וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ לֹא הִיא אֱלֹהִים אֲבִיכֶם
כִּי-עָתָה אֶהְבֶּתֶם אֹתִי כִּי אֲנֹכִי יִצְאָתִי
וּבֹאֹתִי מֵאֵת הָאֱלֹהִים הֵן-לֹא-מִמֶּנִּי בָאתִי אֶךָ-הוּא שְׁלַחָנִי:

42. wayo'mer 'aleyhem Yahushua lu hayah 'Elohim 'Abiykem ki-`atah 'ahab'tem 'othiy
ki 'anokiy yatsa'thiy uba'thiy me'eth ha'Elohim hen-lo'-mimeniy ba'thiy 'a'k-hu' sh'lachaniy.

John8:42 Yahushua said to them, "If Elohim were your Father, you would love Me,
for I proceeded forth and have come from the Elohim, for I have not come of Myself, but He sent Me."

<42> εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Εἰ ὁ θεὸς πατήρ ὑμῶν ἦν ἠγαπᾶτε ἂν ἐμέ, ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ θεοῦ
ἐξῆλθον καὶ ἦκα· οὐδὲ γὰρ ἄπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνός με ἀπέστειλεν.

42 eipen autois ho Iēsous, Ei ho theos patēr hymōn ēn ēgapate an eme, egō gar ek tou theou exēlthon
kai hēkō; oude gar ap' emautou elēlytha, all' ekeinos me apesteilen.

מג מִהֵעַ לֹא תִדְעוּ לְשׁוֹנֵי יַעַן אֲשֶׁר לֹא-תוֹכְלוּן לְשָׁמַע
אֶת-הַדְּבָרִי:

43. madu`a lo' thed'`u l'shoniya`an 'asher lo'-thuk'lun lish'mo` 'eth-d'bariy.

John8:43 "Why do you not understand my speech? It is because you cannot hear My word."

<43> διὰ τί τὴν λαλιὰν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν.

43 dia ti tēn lalian tēn emēn ou ginōskete? hoti ou dynasthe akouein ton logon ton emon.

מג מִהֵעַ לֹא תִדְעוּ לְשׁוֹנֵי יַעַן אֲשֶׁר לֹא-תוֹכְלוּן לְשָׁמַע
אֶת-הַדְּבָרִי:

מד אַתֶּם מֵאַת אֲבִיכֶם הַשָּׁטָן וְלַעֲשׂוֹת אֶת־תְּאוֹת אֲבִיכֶם חֲפִצְתֶּם
הוּא רוֹצֵחַ הָיָה מֵרֵאשׁ וּבְאַמֶּת לֹא עָמַד כִּי אֲמַת אֵין־בוֹ
מִדֵּי דְבָרוֹ שֶׁקֶר יְדַבֵּר מִלְּבוֹ כִּי־מִשְׁקֵר הוּא וְאָבִי הַשָּׁקֶר:

44. 'atem me'eth 'abiykem hasatan w'la'asoth 'eth-ta'aoth 'abiykem chaphats'tem hu' rotseach hayah mero'sh uba'emeth lo' `amad ki 'emeth 'eyn-bo midey dab'ro sheqer y'daber milibo ki-m'shaqer hu' wa'abiy hashaqer.

John8:44 "You are of your father the devil, and you are willing to do the desires of your father. He was a murderer from the beginning, and does not stand in the truth because there is no truth in him. Whenever he speaks a lie, he speaks from his own, for he is a liar and the father of lies."

<44> ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστὲ καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐκ ἔστηκεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ. ὅταν λαλήῃ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίῳν λαλεῖ, ὅτι ψεύστῃς ἐστὶν καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

44 hymeis ek tou patros tou diabolou este kai tas epithymias tou patros hymōn thelete poiein. ekeinos anthrōpoktonos ēn ap' archēs kai en tē alētheiā ouk estēken, hoti ouk estin alētheia en autō. hotan lalē to pseudos, ek tōn idiōn lalei, hoti pseustēs estin kai ho patēr autou.

45 מה ואני יען דבְרִי הַאֲמֶת לֹא תִאֲמִינוּ לִי:
45 מֵאֲנִי יַעַן דְּבַרִּי הָאֲמֶת לֹא תִאֲמִינוּ לִי:

45. wa'aniy ya'an dab'riy ha'emeth lo' tha'aminyu liy.

John8:45 "But because I speak the truth, you do not believe Me."

<45> ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετε μοι.

45 egō de hoti tēn alētheian legō, ou pisteuete moi.

46 מוֹ מִי בְכֶם עַל־עוֹן יוֹכִיחֵנִי
וְאִם־אֲמַת דְּבַרְתִּי מִדִּוּעַ לֹא־תִאֲמִינוּ לִי:
46 מוֹ מִי בְכֶם עַל־עוֹן יוֹכִיחֵנִי
וְאִם־אֲמַת דְּבַרְתִּי מִדִּוּעַ לֹא־תִאֲמִינוּ לִי:

46. miy bakem `al-`aon yokiycheniy w'im-'emeth dibar'tiy madu'a lo'-tha'aminyu liy.

John8:46 "Which one of you convicts Me of sin? If I speak truth, why do you not believe Me?"

<46> τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας; εἰ ἀλήθειαν λέγω, διὰ τί ὑμεῖς οὐ πιστεύετε μοι;

46 tis ex hymōn elegchei me peri hamartias? ei alētheian legō, dia ti hymeis ou pisteuete moi?

מִזְאֲשֶׁר מֵאַת הָאֱלֹהִים הוּא יִשְׁמַע אֶת־דְּבַרִּי הָאֱלֹהִים
וְאַתֶּם לֹא שִׁמְעֶתֶם בְּאֲשֶׁר אֵינְכֶם מֵאַת הָאֱלֹהִים:
47 מִזְאֲשֶׁר מֵאַת הָאֱלֹהִים הוּא יִשְׁמַע אֶת־דְּבַרִּי הָאֱלֹהִים
וְאַתֶּם לֹא שִׁמְעֶתֶם בְּאֲשֶׁר אֵינְכֶם מֵאַת הָאֱלֹהִים:

47. 'asher me'eth ha'Elohim hu' yish'ma' `eth-dib'rey ha'Elohim w'atem lo' sh'ma'tem ba'asher 'eyn'kem me'eth ha'Elohim.

John8:47 "He who is of the Elohim hears the words of the Elohim;

for this reason you do not hear them, because you are not of the Elohim.”

<47> ὁ ὢν ἐκ τοῦ θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ ἀκούει·
διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ.

47 ho ōn ek tou theou ta hrēmata tou theou akouei;
dia touto hymeis ouk akouete, hoti ek tou theou ouk este.

יְיָיִשׂוּעַ אָמַר יְיָיִשׂוּעַ אֶל־הָעָם וְיִשְׁמְרוּנִי אֵת־הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר דִּבֶּרְנָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמְרוּנִי אֵת־הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר דִּבֶּרְנָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמְרוּנִי אֵת־הַדְּבָרִים

מֵאֵז יִצְעָנוּ הַיְהוּדִים וַיִּשְׁמְרוּ אֵת־הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר דִּבֶּרְנָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמְרוּנִי אֵת־הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר דִּבֶּרְנָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמְרוּנִי אֵת־הַדְּבָרִים

48. ‘az ya`anu haYahudim wayo`m`ru ‘elayu halo` hetab`nu ‘asher dibar`nu ki Shom`roniy ‘atah w`shed ba`b.

John8:48 The Jews answered and said to Him,
Do we not say rightly that You are a Samaritan and have a demon?

<48> Ἀπεκρίθησαν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ,
Οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς ὅτι Σαμαρίτης εἶ σὺ καὶ δαιμόνιον ἔχεις;

48 Apekrihēsan hoi Ioudaioi kai eipan autō,
Ou kalōs legomen hēmeis hoti Samaritēs ei sy kai daimonion echeis?

מֵאֵז יִצְעָנוּ הַיְהוּדִים וַיִּשְׁמְרוּ אֵת־הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר דִּבֶּרְנָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמְרוּנִי אֵת־הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר דִּבֶּרְנָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמְרוּנִי אֵת־הַדְּבָרִים

מֵאֵז יִצְעָנוּ הַיְהוּדִים וַיִּשְׁמְרוּ אֵת־הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר דִּבֶּרְנָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמְרוּנִי אֵת־הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר דִּבֶּרְנָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמְרוּנִי אֵת־הַדְּבָרִים

49. waya`an Yahushua` shed `eyn-biy raq `eth-`Abiy `aniy m`kated w`atem tib`zuniy.

John8:49 Yahushua answered, “I do not have a demon; but I honor My Father, and you dishonor Me.”

<49> ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα μου,
καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετε με.

49 apekrihē Iēsous, Egō daimonion ouk echō, alla timō ton patera mou, kai hymeis atimazete me.

וְאֵת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּרְנָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמְרוּנִי אֵת־הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר דִּבֶּרְנָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמְרוּנִי אֵת־הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר דִּבֶּרְנָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמְרוּנִי אֵת־הַדְּבָרִים

50. ‘aken lo` ‘ed`rsh `eth-k`bodi yesh `echad `asher yid`rsh w`yish`pot.

John8:50 “But I do not seek My glory; there is One who seeks and judges.”

<50> ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων.

50 egō de ou zētō tēn doxan mou; estin ho zētōn kai krinōn.

וְאֵת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּרְנָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמְרוּנִי אֵת־הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר דִּבֶּרְנָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמְרוּנִי אֵת־הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר דִּבֶּרְנָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמְרוּנִי אֵת־הַדְּבָרִים

וְאֵת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּרְנָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמְרוּנִי אֵת־הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר דִּבֶּרְנָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמְרוּנִי אֵת־הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר דִּבֶּרְנָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמְרוּנִי אֵת־הַדְּבָרִים

51. 'amen 'amen 'aniy 'omer lakem 'im-yish'mor 'iysh 'eth-d'bariy lo' yir'eh-maweth lanetsach.

John8:51 "Truly, truly, I say to you, if anyone keeps My word he shall never see death."

<51> ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἴαν τις τὸν ἐμὸν λόγον τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα.

51 amēn amēn legō hymin, ean tis ton emon logon tērēsē, thanaton ou mē theōrēsē eis ton aiōna.

מאמנה מאמנה אמר לכם אם יישמרו את דברי יישיהו לא יראו מות לעולם
מאמנה מאמנה אמר לכם אם יישמרו את דברי יישיהו לא יראו מות לעולם
מאמנה מאמנה אמר לכם אם יישמרו את דברי יישיהו לא יראו מות לעולם

נבויאמרו אליו היהודים עתה ירענו כפי נשד בך הן אברקהם
והנביאים מתו ואתה אמרת אם ישמרו איש
את דברי לא יטעם מות לנצח:

52. wayo'm'ru 'elayu haYahudim `atah yada`nu ki-shed ba`k hen 'Ab'raham w'han'biy'iyim methu w'atah 'amar'at 'im-yish'mor 'iysh 'eth-d'bariy lo' yit'am-maweth lanetsach.

John8:52 The Jews said to Him, Now we know that You have a demon. Abraham died, and the prophets also; and You say, 'If anyone keeps My word, he shall never taste of death.'

<52> εἶπον [οὖν] αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, Νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραὰμ ἀπέθανεν καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις, Ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσῃται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα.

52 eipon [oun] autō hoi Ioudaioi, Nyn egnōkamen hoti daimonion echeis. Abraam apethanen kai hoi prophētai, kai sy legeis, Ean tis ton logon mou tērēsē, ou mē geusētai thanatou eis ton aiōna.

אמרו אליו היהודים עתה ירענו כפי נשד בך הן אברקהם
והנביאים מתו ואתה אמרת אם יישמרו איש את דברי לא יטעם מות לנצח:

53. hagadol 'atah me'Ab'raham 'abiynu 'asher meth gam-han'biy'iyim methu mah-ta`aseh `ats'meak.

John8:53 Surely You are not greater than our father Abraham, who died? The prophets died too; whom do You make Yourself?

<53> μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅστις ἀπέθανεν; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον. τίνα σεαυτὸν ποιεῖς;

53 mē sy meizōn ei tou patros hēmōn Abraam, hostis apethanen? kai hoi prophētai apethanon; tina seauton poieis?

אמרו אליו היהודים עתה ירענו כפי נשד בך הן אברקהם
והנביאים מתו ואתה אמרת אם יישמרו איש את דברי לא יטעם מות לנצח:

54. waya`an Yahushuà 'im-'aniy m'kabed 'eth-naph'shiy k'bodiy me'ayin 'Abiy hu' ham'kabed 'othiy 'asher to'm'ru lo hu' 'Eloheynu.

John8:54 Yahushua answered, “If I glorify Myself, My glory is nothing; it is My Father who glorifies Me, of whom you say, ‘He is our El’”;

<54> ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Ἐὰν ἐγὼ δοξάσω ἑμαυτόν, ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν· ἔστιν ὁ πατήρ μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι θεὸς ἡμῶν ἐστιν,
54 apekriθē Iēsous, Ean egō doxasō emauton, hē doxa mou ouden estin;
estin ho patēr mou ho doxazōn me, hon hymeis legete hoti theos hēmōn estin,

וְאִם-אֶמְרֵתִי אֲיַנְנִי יוֹדֵעַ
אֶתֹּךְ מִשְׁקֵר כְּמוֹכֶם אֲבָל יִדְעַתִּיּוּ וְאֶת-דְּבָרֹי שְׁמִרְתִּי:
וְאִם-אֶמְרֵתִי אֲיַנְנִי יוֹדֵעַ
אֶתֹּךְ מִשְׁקֵר כְּמוֹכֶם אֲבָל יִדְעַתִּיּוּ וְאֶת-דְּבָרֹי שְׁמִרְתִּי: 55

55. w'lo' y'da`tem 'otho wa'aniy yada`tiy w'im-'amar'tiy 'eyneniy yode`a 'otho 'eh'yeh m'shaqer k'mokem 'abal y'da`tiyu w'eth-d'baro shamar'tiy.

John8:55 and you have not known Him, but I know Him; and if I say that I do not know Him, I shall be a liar like you, but I do know Him and keep His word.”

<55> καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν. κὰν εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ὑμῖν ψεύστης· ἀλλὰ οἶδα αὐτόν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ.
55 kai ouk egnōkate auton, egō de oida auton. kan eipō hoti ouk oida auton, esomai homoios hymin pseustēs; alla oida auton kai ton logon autou tērō.

וְאִם-אֶמְרֵתִי אֲיַנְנִי יוֹדֵעַ
אֶתֹּךְ מִשְׁקֵר כְּמוֹכֶם אֲבָל יִדְעַתִּיּוּ וְאֶת-דְּבָרֹי שְׁמִרְתִּי:
וְאִם-אֶמְרֵתִי אֲיַנְנִי יוֹדֵעַ
אֶתֹּךְ מִשְׁקֵר כְּמוֹכֶם אֲבָל יִדְעַתִּיּוּ וְאֶת-דְּבָרֹי שְׁמִרְתִּי: 56

56. 'Ab'raham 'Abiykem sas lir'oth 'eth-yomiy wayar' wayis'mach.

John8:56 “Your father Abraham rejoiced to see My day, and he saw it and was glad.”

<56> Ἀβραὰμ ὁ πατήρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδεν καὶ ἐχάρη.
56 Abraam ho patēr hymōn ēgalliasato hina idē tēn hēmeran tēn emēn, kai eiden kai echarē.

וְאִם-אֶמְרֵתִי אֲיַנְנִי יוֹדֵעַ
אֶתֹּךְ מִשְׁקֵר כְּמוֹכֶם אֲבָל יִדְעַתִּיּוּ וְאֶת-דְּבָרֹי שְׁמִרְתִּי:
וְאִם-אֶמְרֵתִי אֲיַנְנִי יוֹדֵעַ
אֶתֹּךְ מִשְׁקֵר כְּמוֹכֶם אֲבָל יִדְעַתִּיּוּ וְאֶת-דְּבָרֹי שְׁמִרְתִּי: 57

57. wayo'm'ru 'elayu haYahudim lo' ben-chamishiy m'shanah 'atah w'eth-'Ab'raham ra'iyath.

John8:57 So the Jews said to Him, You are not yet fifty years old, and have You seen Abraham?

<57> εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν, Πεντήκοντα ἔτη οὐπω ἔχεις καὶ Ἀβραὰμ ἐώρακας;
57 eipon oun hoi Ioudaioi pros auton, Pentēkonta etē oupō echeis kai Abraam heōrakas?

וְאִם-אֶמְרֵתִי אֲיַנְנִי יוֹדֵעַ
אֶתֹּךְ מִשְׁקֵר כְּמוֹכֶם אֲבָל יִדְעַתִּיּוּ וְאֶת-דְּבָרֹי שְׁמִרְתִּי:
וְאִם-אֶמְרֵתִי אֲיַנְנִי יוֹדֵעַ
אֶתֹּךְ מִשְׁקֵר כְּמוֹכֶם אֲבָל יִדְעַתִּיּוּ וְאֶת-דְּבָרֹי שְׁמִרְתִּי: 58

אָמֵן אָמֵן אָנִי אֹמֵר לָכֶם בְּטֶרֶם הִיּוֹת אַבְרָהָם אָנִי הֵיטִי:

58. wayo'mer 'aleyhem Yahushua

'amen 'amen 'aniy 'omer lakem b'terem heyoth 'Ab'raham 'aniy hayiythiy.

John8:58 Yahushua said to them, "Truly, truly, I say to you, before Abraham was born, I am."

<58> εἶπεν αὐτοῖς Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμί.

58 eipen autois Iēsous, Amēn amēn legō hymin, prin Abraam genesthai egō eimi.

מֵלֶּכֶת אֶתְּמַר לָכֶם בְּטֶרֶם הִיּוֹת אַבְרָהָם אֲנִי הֵיטִי

:מֵלֶּכֶת אֶתְּמַר לָכֶם בְּטֶרֶם הִיּוֹת אַבְרָהָם אֲנִי הֵיטִי

נִטְאָז יְרִימוּ אַבְנִים לְרִגְלֵי אֹתוֹ וַיְהִי שָׁעָה הַתְּעַלָּם

וַיֵּצֵא מִן־הַמִּקְדָּשׁ וַיַּעֲבֹר בְּתוֹכָם עָבוֹר וַחֲלוּף:

59. 'az yariymu 'abaniym lir'gom 'otho

w'Yahushua hith'alam wayetse' min-hamiq'dash waya`abor b'thokam `abor w'chaloph.

John8:59 Therefore they picked up stones to throw at Him,

but Yahushua hid Himself and went out of the temple.

<59> ἤραν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ' αὐτόν. Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ.

59 ēran oun lithous hina balōsin ep' auton; Iēsous de ekrybē kai exēlthen ek tou hierou.

Chapter 9

John9:1 יְהִי בְּעָבְרוֹ וַיִּרְאֵ אִישׁ וְהוּא עִוֵּר מֵיּוֹם הַיָּלְדוֹ:

אִישׁ וְהוּא עִוֵּר מֵיּוֹם הַיָּלְדוֹ:

1. way'hiy b'`ab'ro wayar' 'iysh w'hu' `iuer miyom hiual'do.

John9:1 As He passed by, He saw a man blind from birth.

<9:1> Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς.

1 Kai paragōn eiden anthrōpon typhlon ek genetēs.

בְּיִשְׁאָלוֹ אָתוֹ תִּלְמִידָיו לֵאמֹר רַבִּי מִי הָחֹטֵא הוּא

אוּ יִלְדָיו כִּי נוֹלַד עִוֵּר:

אוּ יִלְדָיו כִּי נוֹלַד עִוֵּר:

2. wayish'alu 'otho tal'miydayu le'mor Rabbiy miy hachote' hu' 'o yol'dayu ki nolad `iuer.

John9:2 And His disciples asked Him, saying, Rabbi, who sinned, this man or his parents, that he was born blind?

<2> καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, Ῥαββί, τίς ἥμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῆι;

2 kai ērōtēsan auton hoi mathētai autou legontes, Hrabbi, tis hēmarten, houtos ē hoi goneis autou,

hina typhlos gennēthē?

3 וְגִיבֵעַן יְהוֹשֻׁעַ לֹא הוּא הַטָּא
 וְלֹא יוֹלְדָיו אֵךְ לְמַעַן יִגְלוּ-בוּ מַעַלְלֵי-אֵל:
 3 וְגִיבֵעַן יְהוֹשֻׁעַ לֹא הוּא הַטָּא
 וְלֹא יוֹלְדָיו אֵךְ לְמַעַן יִגְלוּ-בוּ מַעַלְלֵי-אֵל:

3. waya`an Yahushua lo' hu' chata' w'lo' yol'dayu 'a'k l'ma`an yigalu-bo ma`al'ley-'El.

John9:3 Yahushua answered, "It was neither that this man sinned, nor his parents; but it was so that the works of El should be made manifest in him."

<3> ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Οὔτε οὗτος ἥμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῷ.

3 apekrithē Iēsous, Oute houtos hēmarten oute hoi goneis autou, all' hina phanerōthē ta erga tou theou en autō.

4 דְּעָלַי לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂי שְׁלַחִי בְּעוֹד יוֹם יְבוֹא הַלַּיְלָה
 אֲשֶׁר-בוּ לֹא-יִכָּל אִישׁ לַעֲשׂוֹת:
 4 דְּעָלַי לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂי שְׁלַחִי בְּעוֹד יוֹם יְבוֹא הַלַּיְלָה
 אֲשֶׁר-בוּ לֹא-יִכָּל אִישׁ לַעֲשׂוֹת:

4. `alay la`asoth ma`asey shol'chiy b`od yom yabo' halay'lah 'asher-bo lo'-yakol 'iysh la`asoth.

John9:4 "We must work the works of Him who sent Me as long as it is day; night is coming when no one can work."

<4> ἡμᾶς δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρα ἐστίν· ἔρχεται νύξ ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι.

4 hēmas dei ergazesthai ta erga tou pempantos me heōs hēmera estin; erchetai nyx hote oudeis dynatai ergazesthai.

5 הַבְּעוֹדָנִי בְּעוֹלָם אִוֵּר הָעוֹלָם אֲנִי:
 5 הַבְּעוֹדָנִי בְּעוֹלָם אִוֵּר הָעוֹלָם אֲנִי:

5. b`odeny ba`olam 'or ha`olam 'aniy.

John9:5 "While I am in the world, I am the Light of the world."

<5> ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾶ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου.

5 hotan en tō kosmō ō, phōs eimi tou kosmou.

6 וַיִּמְרַח אֶת-הַטִּיט עַל-עֵינֵי הָעִוֵּר:
 וַיִּהְיֶה כְּכַבְּרוֹ זֹאת וַיִּקֶּךְ עַל-הָאָרֶץ וַיַּעַשׂ טִיט מִן-הָרוֹק
 6 וַיִּמְרַח אֶת-הַטִּיט עַל-עֵינֵי הָעִוֵּר:
 וַיִּהְיֶה כְּכַבְּרוֹ זֹאת וַיִּקֶּךְ עַל-הָאָרֶץ וַיַּעַשׂ טִיט מִן-הָרוֹק

6. way'hiy k'dab'ro zo'th wayaraq `al-ha'arets waya`as tiyt min-haroq wayim'rach 'eth-hatiyt `al-`eyney ha`iuer.

John9:6 When He had said this, He spat on the ground, and made clay of the spittle, and applied the clay to the eyes of the blind man,

<6> ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσεν χαμαὶ καὶ ἐποίησεν πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος
καὶ ἐπέχρισεν αὐτοῦ τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς

6 tauta eipōn eptysen chamai kai epoiēsen pēlon ek tou ptysmatos
kai epechrisen autou ton pēlon epi tous ophthalmous

יְלַכְּךָ מֵעַתָּה כִּי יֵשֶׁתְּ לְךָ מִיַּד הַיְהוָה וְיִשְׂרָף לְךָ אֶתְּעֵינֶיךָ וְיִשְׂרָף לְךָ אֶתְּעֵינֶיךָ
זוֹיֵאמֶר אֵלָיו לָךְ וּרְחִם בְּבִרְכַת הַנְּשִׁלִים הוּא שְׁלִיחַ וַיִּלְךְ
וַיִּרְחֶם וַיְבִיא וַיְעִינֵנו רְאוֹת:

7. wayo'mer 'elayu le'k ur'chats bib'rekath haShiloach hu' Shaluach
wayele'k wayir'chats wayabo' w'eynayu ro'oth.

John9:7 and said to him, “Go, wash in the pool of Siloam” (which is translated, Sent).
So he went away therefore, and washed, and came back seeing.

<7> καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὑπάγε νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ (ὃ ἐρμηνεύεται
Ἄπεσταλμένος). ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο καὶ ἦλθεν βλέπων.

7 kai eipen autō, Hypage nipsai eis tēn kolymbēthran tou Silōam (ho hermēneuetai Apestalmenos).
apēlthen oun kai enipsato kai ēlthen blepōn.

וְעַתָּה כִּי יֵשֶׁתְּ לְךָ מִיַּד הַיְהוָה וְיִשְׂרָף לְךָ אֶתְּעֵינֶיךָ וְיִשְׂרָף לְךָ אֶתְּעֵינֶיךָ
חַיֵּי אֱמֶרְךָ שְׂכַנְיִי וְאַשֶּׁר רָאִו אֶתְּךָ לְפָנַי
כִּי־עֵינַי הוּא הָלֹא הוּא הַיְשִׁיב וְשִׂאֵל צְדָקָה:

8. wayo'm'ru sh'kenayu wa'asher ra'u 'otho l'phaniym
ki-'iuer hu' halo' hu' haysheb w'sho'el ts'daqah.

John9:8 Therefore the neighbors, and they who previously saw him as a beggar,
were saying, Is not this he that sat and beg?

<8> Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι προσαίτης ἦν ἔλεγον,
Οὗχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν;

8 Hoi oun geitones kai hoi theōrountes auton to proteron hoti prosaitēs ēn elegon,
Ouch houtos estin ho kathēmenos kai prosaitōn?

וְעַתָּה כִּי יֵשֶׁתְּ לְךָ מִיַּד הַיְהוָה וְיִשְׂרָף לְךָ אֶתְּעֵינֶיךָ וְיִשְׂרָף לְךָ אֶתְּעֵינֶיךָ
ט אַלְּךָ אֱמֶרְךָ כִּי־זֶה הוּא וְאַלְּךָ אֱמֶרְךָ אֶתְּהוֹמָה לוֹ
וְהוּא אֱמֶר אֲנִי הוּא:

9. 'eleh 'am'ru ki-zeh hu' w'eleh 'am'ru 'a'k-domeh lo w'hu' amar 'aniy hu'.

John9:9 Others were saying, This is he: others were saying, No, but he is like him.
He said, I am the one.

<9> ἄλλοι ἔλεγον ὅτι Οὗτός ἐστιν, ἄλλοι ἔλεγον, Οὐχί, ἀλλὰ ὁμοιος αὐτῷ ἐστιν.
ἐκεῖνος ἔλεγεν ὅτι Ἐγὼ εἰμι.

9 alloi elegon hoti Houtos estin, alloi elegon, Ouchi, alla homoiōs autō estin. ekeinos elegen hoti Egō eimi.

יִבְיֹאמְרוּ אֵלָיו וַאֲיוּ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי׃
:יבִיאַמְרוּ אֵלָיו וַאֲיוּ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי׃

10. wayo'm'ru 'elayu w'ey'k niph'q'chu `eyneyak.

John9:10 So they were saying to him, How then were your eyes opened?

<10> ἔλεγον οὖν αὐτῷ, Πῶς [οὖν] ἠνεώχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί;

10 elegon oun autō, Pōs [oun] ēneōchthēsān sou hoi ophthalmoi?

יִבְיֹאמְרוּ אֵלָיו וַאֲיוּ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי׃
יִבְיֹאמְרוּ אֵלָיו וַאֲיוּ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי׃
יִבְיֹאמְרוּ אֵלָיו וַאֲיוּ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי׃
יִבְיֹאמְרוּ אֵלָיו וַאֲיוּ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי׃

11. waya`an wayo'mer 'iysh 'asher-niq'ra' sh'mo Yahushua` asah tiyt wayim'rach `al-`eynay

wayo'mer 'elay le'k ur'chats bib'rekath hashhiloach wa'ele'k wa'er'chats watipaqach'nah `eynay.

John9:11 He answered and said, A man who is called Yahushua made clay, and anointed my eyes, and said to me, 'Go to Siloam and wash'; so I went away and washed, and I received sight.

<11> ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, Ὁ ἄνθρωπος ὁ λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησεν καὶ ἐπέχρισέν μου τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶπέν μοι ὅτι Ὕπαγε εἰς τὸν Σιλωάμ καὶ νίψαι· ἀπελθὼν οὖν καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψα.

11 apekrithē ekeinos, Ho anthrōpos ho legomenos Iēsous pēlon epoiēsen

kai epechrisen mou tous ophthalmous kai eipen moi hoti Hypage eis ton Silōam kai nipsai;

apelthōn oun kai nipsamenos aneblepsa.

יִבְיֹאמְרוּ אֵלָיו וַאֲיוּ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי׃
יִבְיֹאמְרוּ אֵלָיו וַאֲיוּ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי׃
יִבְיֹאמְרוּ אֵלָיו וַאֲיוּ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי׃

12. wayo'm'ru 'elayu w'ayo wayo'mer lo' yada'tiy.

John9:12 They said to him, Where is He? He said, I do not know.

<12> καὶ εἶπαν αὐτῷ, Ποῦ ἐστὶν ἐκεῖνος; λέγει, Οὐκ οἶδα.

12 kai eipan autō, Pou estin ekeinos? legei, Ouk oida.

יִבְיֹאמְרוּ אֵלָיו וַאֲיוּ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי׃
יִבְיֹאמְרוּ אֵלָיו וַאֲיוּ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי׃
יִבְיֹאמְרוּ אֵלָיו וַאֲיוּ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי׃

13. wayabiy'u 'eth-ha'iysh 'asher hayah `iuer l'phaniym 'el-haP'rushiym.

John9:13 They brought to the Pharisees the man who was formerly blind.

<13> Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους τὸν ποτε τυφλόν.

13 Agousin auton pros tous Pharisaious ton pote typhlon.

16 **elegon oun ek tōn Pharisaiōn tines, Ouk estin houtos para theou ho anthrōpos,**
hoti to sabbaton ou tērei. alloi [de] elegon, Pōs dynatai anthrōpos hamartōlos toiauta sēmeia poiein?
kai schisma ēn en autois.

יְלֹכְוּ אֶתְכֶם אֲנִי אֲמַרְתֶּם לֵאמֹר אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ 17
 :כִּי אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ
 יִזְוֶינָם וְיִאמְרוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ לֵאמֹר לֵאמֹר לֵאמֹר
 כִּי בְּקֶחַ עֵינָיו וְיִאמְרוּ נְבִיא הוּא:

17. **wayosiyphu wayo'm'ru 'el-ha`iuer w'atah mah-to'mar lo**
ki phaqaach `eyneyak wayo'mer nabiy' hu'.

John9:17 So they said to the blind man again, What do you say about Him,
 since He opened your eyes? And he said, He is a prophet.

<17> λέγουσιν οὖν τῷ τυφλῷ πάλιν, Τί σὺ λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἠνέωξέν σου τοὺς ὀφθαλμούς;
 ὁ δὲ εἶπεν ὅτι Προφήτης ἐστίν.

17 **legousin oun tō typhlō palin, Ti sy legeis peri autou, hoti ēneōxen sou tous ophthalmous?**
ho de eipen hoti Prophētēs estin.

אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ 18
 :כִּי אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ
 יִזְוֶינָם וְיִאמְרוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ
 וְיִאמְרוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ

18. **w'lo'-he'emiynu haYahudim ki `iuer hayah**
w'oru `eynayu `ad-'asher qar'u 'el-yol'dey hanir'pa'.

John9:18 The Jews then did not believe it of him, that he had been blind and had received sight,
 until they called the parents of him who had received his sight,

<18> Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι ἦν τυφλὸς
 καὶ ἀνέβλεψεν ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος

18 **Ouk episteusan oun hoi Ioudaioi peri autou hoti ēn typhlos**
kai aneblepsen heōs hotou ephōnēsan tous goneis autou tou anablepsantos

אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ 19
 :כִּי אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ
 יִשְׁאָלוּ אֵתְכֶם אֲנִי אֲמַרְתֶּם לֵאמֹר הֲזֶה בְּנֵכֶם אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם נוֹלַד עִוֵּר
 וְאֵיכָה הוּא רֹאֶה עַתָּה:

19. **wayish'alu 'otham le'mor hazeh bin'kem 'asher 'amaar'tem nolad `iuer**
w'eykah hu' ro'eh `atah.

John9:19 and questioned them, saying, Is this your son, who you say was born blind?
 Then how does he now see?

<19> καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν,
 ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν βλέπει ἄρτι;

19 kai ērōtēsan autous legontes, Houtos estin ho huios hymōn, hon hymeis legete hoti typhlos egennēthē?
pōs oun blepei arti?

וַיִּשְׂאֹבְבוּ אֹתוֹ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַיּוֹם הַזֶּה הוּא בְּנֵנוּ
וְכִי נוֹלַד עִוֵּר:

20. waya`anu 'otham yol'dayu wayo'm'ru yada`nu ki zeh hu' b'nenu w'ki nolad `iuer.

John9:20 His parents answered them and said, We know that this is our son,
and that he was born blind;

<20> ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπαν, Οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν
καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη·

20 apekrithēsan oun hoi goneis autou kai eipan, Oidamen hoti houtos estin ho huios hēmōn
kai hoti typhlos egennēthē;

כִּי אָבְל לֹא יָדַעְנוּ אֵיךְ הוּא רֹאֶה עֵתָה וְלֹא יָדַעְנוּ מִי
בָּקַח אֶת-עֵינָיו הַלֵּא בֶן-יָדַעַת הוּא שְׂאֵלוֹ אֶת-פִּיָּהּ
וְהוּא יִגִּיד מַה-הָיָה לּוֹ:

21. 'abal lo' yada`nu 'ey'k hu' ro'eh `atah w'lo' yada`nu miy phaqach 'eth-`eynayu halo'
ben-da`ath hu' sha'alu 'eth-piyhu w'hu' yagiyd meh-hayah lo.

John9:21 but how he now sees, we do not know; or who opened his eyes, we do not know.
Ask him; he is of age, he shall speak for himself.

<21> πὼς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἶδαμεν, ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν·
αὐτὸν ἐρωτήσατε, ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει.

21 pōs de nyn blepei ouk oidamen, ē tis ēnoixen autou tous ophthalmous hēmeis ouk oidamen;
auton erōtēsate, hēlikian echei, autos peri heautou lalēsei.

וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כִּי אָבְל לֹא יָדַעְנוּ אֵיךְ הוּא רֹאֶה עֵתָה וְלֹא יָדַעְנוּ מִי
בָּקַח אֶת-עֵינָיו הַלֵּא בֶן-יָדַעַת הוּא שְׂאֵלוֹ אֶת-פִּיָּהּ
וְהוּא יִגִּיד מַה-הָיָה לּוֹ:

22. kazo'th dib'ru yol'dayu miyir'atham 'eth-haYahudim ki haYahudim k'bar no`atsu l'nadoth 'eth-
kal-'asher yodeh ki hu' haMashiyach.

John9:22 His parents said this because they were afraid of the Jews; for the Jews had already agreed
that if anyone confessed Him to be the Mashiyach, he was to be put out of the synagogue.

<22> ταῦτα εἶπαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους·

ἦδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται.

22 tauta eipan hoi goneis autou hoti ephobounto tous Ioudaious;

edē gar synetetheinto hoi Ioudaioi hina ean tis auton homologēsē Christon, aposynagōgos genētai.

:יָאָמְרוּ אֲבֹתָיו בְּן־יָעַת הוּא שְׂאֵלָו אֶת־פְּיָהּ: 23
כִּג עַל־כֵּן אָמְרוּ יוֹלְדָיו בֶּן־יָעַת הוּא שְׂאֵלָו אֶת־פְּיָהּ:

23. `al-ken 'am'ru yol'dayu ben-da`ath hu' sha'alu 'eth-piyhu.

John9:23 For this reason his parents said, He is of age; ask him.

<23> διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπαν ὅτι Ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐπερωτήσατε.

23 dia touto hoi goneis autou eipan hoti Hēlikian echei, auton eperōtēsate.

יָבִיאוּ אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה הַיּוֹנֵה אֶת־עֵינָיו וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו 24
:כִּי־יָבִיאוּ אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה הַיּוֹנֵה אֶת־עֵינָיו וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
כִּד וַיִּקְרְאוּ שְׁנֵית לְאִישׁ אֲשֶׁר הָיָה עוֹר וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
תֵּן כְּבוֹד לְאֱלֹהִים אֲנַחְנוּ יְרַעְנוּ כִּי־הָאִישׁ הַזֶּה חָטָא הוּא:

24. wayiq'r'u sheniyth la'iysh 'asher hayah `iuer wayo'm'ru 'elayu
ten kabod l'Elohim 'anach'nu yada`nu ki-ha'iysh hazeh chote' hu'.

John9:24 So a second time they called the man who had been blind, and said to him,
Give glory to Elohim; we know that this man is a sinner.

<24> Ἐφώνησαν οὖν τὸν ἄνθρωπον ἐκ δευτέρου ὃς ἦν τυφλὸς καὶ εἶπαν αὐτῷ,
Δὸς δόξαν τῷ θεῷ· ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς ἐστίν.

24 Ephōnēsan oun ton anthrōpon ek deuterou hos ēn typhlos kai eipan autō,

Dos doxan tō theō; hēmeis oidamen hoti houtos ho anthrōpos hamartōlos estin.

כִּי־יָבִיאוּ אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה הַיּוֹנֵה אֶת־עֵינָיו וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו 25
:כִּי־יָבִיאוּ אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה הַיּוֹנֵה אֶת־עֵינָיו וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
כִּה וַיִּעַן וַיֹּאמֶר אִם־חָטָא הָאִישׁ לֹא יָדַעְתִּי אַחַת יְרַעְתִּי
כִּי עוֹר הָיִיתִי וַעֲתָה הִנְנִי רֹאֶה:

25. waya`an wayo'mar 'im-chote' ha'iysh lo' yada'tiy 'achath yada'tiy
ki `iuer hayiythiy w'`atah hin'niy ro'eh.

John9:25 He then answered and said, Whether He is a sinner, I do not know; one thing I do know,
that, whereas I was blind, now I see.

<25> ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος, Εἰ ἁμαρτωλὸς ἐστίν οὐκ οἶδα· ἐν οἶδα ὅτι τυφλὸς ὦν ἄρτι βλέπω.

25 apekrithē oun ekeinos, Ei hamartōlos estin ouk oida; hen oida hoti typhlos ōn arti blepō.

:כִּי־יָבִיאוּ אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה הַיּוֹנֵה אֶת־עֵינָיו וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו 26
:כִּוַיֹּאמְרוּ אֵלָיו עוֹד מַה־עָשָׂה לָךְ אֵיךְ פָּקַח עֵינֶיךָ:

26. wayo'm'ru 'elayu `od meh-`asah la'k 'ey'k paqach `eyneyakh.

John9:26 So they said to him, What did He do to you? How did He open your eyes?

<26> εἶπον οὖν αὐτῷ, Τί ἐποίησέν σοι; πῶς ἤνοιξέν σου τοὺς ὀφθαλμούς;

26 eipon oun autō, Ti epoiēsen soi? pōs ēnoixen sou tous ophthalmous?

יִשְׂרָאֵל אָמַר לָכֶם הֲלֹא שָׁמַעְתֶּם
:יָדַעְתֶּם לָכֶם אֲנִי הָיִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא שָׁמַעְתֶּם

כַּזְנוּיַעַן אַתֶּם כִּבְּר אֲמַרְתִּי לָכֶם הֲלֹא שָׁמַעְתֶּם
וּמַה-לָּכֶם לְשָׁמַע שְׂנִית הַתְּחַפְּצוּ גַם-אַתֶּם לְהִיּוֹת תַּלְמִידָיו:

27. waya`an 'otham k'bar 'amar'tiy lakem halo' sh'ma`tem
umah-lakem lish'mo`a sheniyth hathach'p'tsu gam-'atem lih'yoth tal'miydayu.

John9:27 He answered them, I told you already and you did not listen;
why would you hear it again? Are you willing to become His disciples too?

<27> ἀπεκρίθη αὐτοῖς, Εἶπον ὑμῖν ἤδη καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκούειν;
μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι;

27 apekrithē autois, Eipon hymin edē kai ouk ekousate; ti palin thelete akouein?
mē kai hymeis thelete autou mathētai genesthai?

יִשְׂרָאֵל אָמַר לָכֶם הֲלֹא שָׁמַעְתֶּם
:יָדַעְתֶּם לָכֶם אֲנִי הָיִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא שָׁמַעְתֶּם

כַּח וַיִּתְּחַבְּרוּ אֹתוֹ וַיֹּאמְרוּ אַתָּה תַּלְמִידוֹ וְאֲנִיחֶנּוּ שֶׁל-מֹשֶׁה:

28. way'charaphu 'otho wayo'm'ru 'atah thal'miydo wa'anach'nu tal'miydayu shel-Mosheh.

John9:28 They reviled him and said, You are His disciple, but we are disciples of Moshe.

<28> καὶ ἐλοιδόρησαν αὐτὸν καὶ εἶπον, Σὺ μαθητῆς εἶ ἐκείνου,
ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμέν μαθηταί·

28 kai eloidorēsan auton kai eipon, Sy mathētēs ei ekeinou, hēmeis de tou Mōuseōs esmen mathētai;

יִשְׂרָאֵל אָמַר לָכֶם הֲלֹא שָׁמַעְתֶּם
:יָדַעְתֶּם לָכֶם אֲנִי הָיִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא שָׁמַעְתֶּם

כַּט אֲנִיחֶנּוּ יוֹדְעִים כִּי אֶל-מֹשֶׁה דִּבֶּר הָאֱלֹהִים
וְאֵת-זֶה לֹא יָדַעְנוּ מֵאַיִן הוּא:

29. 'anach'nu yod'iyim ki 'el-Mosheh diber ha'Elohim w'eth-zeh lo' yada`nu me'ayin hu'.

John9:29 We know that the Elohim has spoken to Moshe,
but as for this man, we do not know whence He is.

<29> ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι Μωϋσεὶ λελάληκεν ὁ θεός, τούτου δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν.

29 hēmeis oidamen hoti Mōusei lalalēken ho theos, touton de ouk oidamen pothen estin.

יִשְׂרָאֵל אָמַר לָכֶם הֲלֹא שָׁמַעְתֶּם
:יָדַעְתֶּם לָכֶם אֲנִי הָיִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא שָׁמַעְתֶּם

לְוַיַּעַן הָאִישׁ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם דִּבֶּר נִפְלֵא הוּא
אֲשֶׁר אַתֶּם לֹא יָדַעְתֶּם מֵאַיִן הוּא וְהוּא כִּקֵּחַ אֶת-עֵינָי:

30. waya`an ha'iysh wayo'mer 'aleyhem dabar niph'la' hu' 'asher 'atem lo' y'da'tem me'ayin hu' w'hu' phaqaach 'eth-`eynay.

John9:30 The man answered and said to them, this is a marvellous thing, that you do not know whence He is, and yet He opened my eyes.

<30> ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐν τούτῳ γὰρ τὸ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστίν, καὶ ἤνοιξέν μου τοὺς ὀφθαλμούς.

30 apekrithē ho anthrōpos kai eipen autois, En toutō gar to thaumaston estin, hoti hymeis ouk oidate pothen estin, kai ēnoixen mou tous ophthalmous.

לָכֵן שָׁמַעְתִּי-כֵן מִכֵּן-חַטָּאִים לֹא-יִשְׁמַע אֵל
:שָׁמַעְתִּי יְחִיָּה יִשְׁמַע אֵל לֹא יִשְׁמַע אֵל לֹא יִשְׁמַע אֵל
לֹא יִשְׁמַע אֵל לֹא יִשְׁמַע אֵל לֹא יִשְׁמַע אֵל
כִּי אִם-אֶת-יְהוָה אֵלֵהֶם וְעֲשִׂיהָ רְצוֹנִי אֶתוֹ יִשְׁמַע:

31. w'hineh yada`nu ki 'eth-hachata'iyim lo'-yish'ma` 'El ki 'im-'eth-y're' 'Elohim w`oseh r'tsono 'otho yish'ma`.

John9:31 We know that El does not hear sinners; but if anyone is Elohim-fearing and does His will, He hears him.

<31> οἴδαμεν ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ θεὸς οὐκ ἀκούει, ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβῆς ᾗ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ τούτου ἀκούει.

31 oidamen hoti hamartōlōn ho theos ouk akouei, all' ean tis theosebēs ē kai to thelēma autou poiē toutou akouei.

לֵב מְעוֹלָם לֹא נִשְׁמַע אֶשְׁרֵי-פִקַּח אִישׁ עֵינָי עֵינֵי עֵוֶר מִרְחָם:
לֵב מְעוֹלָם לֹא נִשְׁמַע אֶשְׁרֵי-פִקַּח אִישׁ עֵינָי עֵינֵי עֵוֶר מִרְחָם:
לֵב מְעוֹלָם לֹא נִשְׁמַע אֶשְׁרֵי-פִקַּח אִישׁ עֵינָי עֵינֵי עֵוֶר מִרְחָם:
לֵב מְעוֹלָם לֹא נִשְׁמַע אֶשְׁרֵי-פִקַּח אִישׁ עֵינָי עֵינֵי עֵוֶר מִרְחָם:

32. me`olam lo' nish'ma` 'asher-paqaach 'iysh `eyney `iuer merachem.

John9:32 Since the world began was it not heard that anyone opened the eyes of one that born blind.

<32> ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἠνέωξεν τις ὀφθαλμούς τυφλοῦ γεγεννημένου.

32 ek tou aiōnos ouk ēkousthē hoti ēneōxen tis ophthalmous typhlou gegennēmenou;

לֹא-לֹוֹלָא הָיָה זֶה מֵאֵת אֵלֵהֶם לֹא הָיָה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת מְאוֹמָה:
לֹא-לֹוֹלָא הָיָה זֶה מֵאֵת אֵלֵהֶם לֹא הָיָה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת מְאוֹמָה:
לֹא-לֹוֹלָא הָיָה זֶה מֵאֵת אֵלֵהֶם לֹא הָיָה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת מְאוֹמָה:
לֹא-לֹוֹלָא הָיָה זֶה מֵאֵת אֵלֵהֶם לֹא הָיָה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת מְאוֹמָה:

33. lule' hayah zeh me'eth 'Elohim lo' hayah yakol la`asoth m'umah.

John9:33 If this man were not from Elohim, He could do nothing.

<33> εἰ μὴ ᾗν οὗτος παρὰ θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν.

33 ei mē ēn houtos para theou, ouk ēdynato poiein ouden.

לֹד וַיִּעַנּוּ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲנָן בְּחַטָּאִים נוֹלְדִתָּ כִּלְךָ וְאַתָּה תִּלְמַדְנָנוּ
לֹד וַיִּעַנּוּ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲנָן בְּחַטָּאִים נוֹלְדִתָּ כִּלְךָ וְאַתָּה תִּלְמַדְנָנוּ
לֹד וַיִּעַנּוּ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲנָן בְּחַטָּאִים נוֹלְדִתָּ כִּלְךָ וְאַתָּה תִּלְמַדְנָנוּ
לֹד וַיִּעַנּוּ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲנָן בְּחַטָּאִים נוֹלְדִתָּ כִּלְךָ וְאַתָּה תִּלְמַדְנָנוּ

34. waya`anu wayo`m`ru `elayu hen bachata`iym nolad`at kula`k w`atah th`lam`denu wayeh`d`phuhu hachutsah.

John9:34 They answered and said unto him, You were born entirely in sins, and are you teaching us? So they put him out.

<34> ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ, Ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω.

34 apekrithēsan kai eipan autō, En hamartiais sy egennēthēs holos kai sy didaskeis hēmas? kai exebalon auton exō.

וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲבָרַחְתָּנוּ מִן הַחַטָּאִים וְעַתָּה מְלַמְּדֵנוּ 35
 לְהִישָׁמַע וְיִהְיֶה שֵׁעַר פִּי הַחַטָּאִים וְיִפְגְּשׁוּהוּ וְיֹאמְרוּ אֵלָיו

לְהִישָׁמַע וְיִהְיֶה שֵׁעַר פִּי הַחַטָּאִים וְיִפְגְּשׁוּהוּ וְיֹאמְרוּ אֵלָיו
 הַתְּאֲמִין בְּבֶן־הָאָדָם:

35. wayish`ma` Yahushua` ki hadaphuhu hachutsah wayiph`g`shehu wayo`mer `elayu hatha`amiyn b`Ben-ha`Adam.

John9:35 Yahushua heard that they had put him out, and finding him, He said unto him, “Do you believe in the Son of Man?”

<35> Ἦκουσεν Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω καὶ εὐρών αὐτὸν εἶπεν, Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;

35 Ēkousen Iēsous hoti exebalon auton exō kai heurōn auton eipen, Sy pisteueis eis ton huion tou anthrōpou?

לֹא וַיַּעַן וְיֹאמַר מִי הוּא־זֶה אֲדֹנָי וְאֲאֲמִין בּוֹ:
 36 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מִי הוּא־זֶה אֲדֹנָי וְאֲאֲמִין בּוֹ:

36. waya`an wayo`mar miy hu`-zeh `Adoniy w`a`amiyn bo.

John9:36 He answered and said, Who is He, My Master, that I may believe in Him?

<36> ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, Καὶ τίς ἐστίν, κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν;

36 apekrithē ekeinos kai eipen, Kai tis estin, kyrie, hina pisteusō eis auton?

וְהִמְכַבֵּר אֵלָיו הַיְהוֹשֻׁעַ הַיְהוֹשֻׁעַ הַיְהוֹשֻׁעַ אֶתּוֹ
 37 וְהִמְכַבֵּר אֵלָיו הַיְהוֹשֻׁעַ הַיְהוֹשֻׁעַ הַיְהוֹשֻׁעַ אֶתּוֹ

וְהִמְכַבֵּר אֵלָיו הַיְהוֹשֻׁעַ הַיְהוֹשֻׁעַ הַיְהוֹשֻׁעַ אֶתּוֹ
 וְהִמְכַבֵּר אֵלָיו הַיְהוֹשֻׁעַ הַיְהוֹשֻׁעַ הַיְהוֹשֻׁעַ אֶתּוֹ:

37. wayo`mer `elayu Yahushua` hen-ra`iytah `otho w`ham`daber `eleyak hineh zeh hu`.

John9:37 Yahushua said to him, “You have both seen Him, and He is the one who is talking with you.”

<37> εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Καὶ ἑώρακας αὐτὸν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστίν.

37 eipen autō ho Iēsous, Kai heōrakas auton kai ho lalōn meta sou ekeinos estin.

38 וַיֹּאמֶר אֲנִי מֵאֲמִינָן אֲדֹנָי וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לּוֹ:
:יֹלַח וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לּוֹ: 38

38. wayo'mer 'aniy ma'amiyn 'Adoniy wayish'tachu lo.

John9:38 And he said, My Master, I believe. And he worshiped Him.

<38> ὁ δὲ ἔφη, Πιστεύω, κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

38 ho de ephē, Pisteuō kyrie; kai prosekynēsen autō.

39 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֲנִי בָאתִי לְעוֹלָם הַזֶּה לְהַרְאֵם
לְמַעַן יִרְאוּ הָעוֹרְרִים וְהָרְאִים יִהְיוּ לְעוֹרְרִים:
39 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֲנִי בָאתִי לְעוֹלָם הַזֶּה לְהַרְאֵם
לְמַעַן יִרְאוּ הָעוֹרְרִים וְהָרְאִים יִהְיוּ לְעוֹרְרִים:

**39. wayo'mer Yahushua 'aniy ba'thiy la'olam hazeh ladiyn
l'ma'an yir'u ha'iw'riym w'haro'iyim yih'yu l'iw'riym.**

John9:39 And Yahushua said, “For judgment I came into this world, so that those who do not see may see, and that those who see may become blind.”

<39> καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσιν καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται.

39 kai eipen ho Iēsous, Eis krima egō eis ton kosmon touton ēlthon,

hina hoi mē blepontes blepōsin kai hoi blepontes typhloi genōntai.

40 מוֹאֲשֵׁר הָיוּ עֲמֹו מִן־הַפְּרוֹשִׁים שְׂמָעוּ דְבָרָיו
וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲגַם אֲנַחְנוּ עוֹרְרִים:
40 מוֹאֲשֵׁר הָיוּ עֲמֹו מִן־הַפְּרוֹשִׁים שְׂמָעוּ דְבָרָיו
וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲגַם אֲנַחְנוּ עוֹרְרִים:

**40. wa'asher hayu `imo min-haP'rushiym sham`u d'barayu
wayo'm'ru 'elayu hagam 'anach'nu `iw'riym.**

John9:40 Those of the Pharisees who were with Him heard these things and said to Him, We are not blind also?

<40> Ἦκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ταῦτα οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες καὶ εἶπον αὐτῷ, Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ ἐσμεν;

40 Ēkousan ek tōn Pharisaiōn tauta hoi met' autou ontes kai eipon autō, Mē kai hēmeis typhloi esmen?

41 מֵאֲוִי אֹמֵר אֲלֵיהֶם לֹו הֵייתֶם עוֹרְרִים לֹא־הִיָּה בְכֶם חַטָּא
וְעַתָּה אֹמְרֶתֶם פְּקָחִים אֲנַחְנוּ וְתַעֲמֹד חַטָּאתְכֶם:
41 מֵאֲוִי אֹמֵר אֲלֵיהֶם לֹו הֵייתֶם עוֹרְרִים לֹא־הִיָּה בְכֶם חַטָּא
וְעַתָּה אֹמְרֶתֶם פְּקָחִים אֲנַחְנוּ וְתַעֲמֹד חַטָּאתְכֶם:

**41. wayo'mer 'aleyhem lu heyiythem `iw'riym lo'-hayah bakem chet'
w'`atah 'amar'tem piq'chiym 'anach'nu w'tha`amod chata'th'kem.**

John9:41 Yahushua said to them,

“If you were blind, you would have no sin; but now you say, ‘We see,’ your sin remains.”

<41> εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἴχετε ἁμαρτίαν·
νῦν δὲ λέγετε ὅτι Βλέπομεν, ἡ ἁμαρτία ὑμῶν μένει.

41 eipen autois ho Iēsous, Ei typhloi ēte, ouk an eichete hamartian;
nyn de legete hoti Blepomen, hē hamartia hymōn menei.

Chapter 10

Shavua Reading Schedule (22th sidrot) - John 10 - 12

John10:1
אָמֵן אָמֵן אָנִי אֹמֵר לָכֶם אִישׁ אֲשֶׁר לֹא־יָבוֹא דֶרֶךְ הַשְּׁעָר
אֶל־מִקְלָא הַצֹּאֵן כִּי אֶם־יַעֲלֶה בְּדֶרֶךְ אַחֵר יִגָּנֵב הוּא וַפָּרִיץ׃

1. 'amen 'amen 'aniy 'omer lakem 'iysh 'asher lo'-yabo' dere'k hasha`ar 'el-mik'la' hatso'n
ki 'im-ya`aleh b'dere'k 'acher ganab hu' uphariyts.

John10:1 “Truly, truly, I say to you, he who does not enter by the door into the fold of the sheep,
but climbs up some other way, he is a thief and a robber.”

<10:1> Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων
ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν ἐκεῖνος κλέπτῃς ἐστὶν καὶ ληστῆς·

1 Amēn amēn legō hymin, ho mē eiserchomenos dia tēs thyras eis tēn aulēn tōn probatōn
alla anabainōn allachothēn ekeinos kleptēs estin kai lēstēs;

2
בּוֹאֲשֶׁר יָבוֹא דֶרֶךְ הַשְּׁעָר הוּא רֹעֵה הַצֹּאֵן׃

2. wa'asher yabo' derek hasha`ar hu' ro`eh hatso'n.

John10:2 “But he who enters by the door is a shepherd of the sheep.”

<2> ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας ποιμὴν ἐστὶν τῶν προβάτων.

2 ho de eiserchomenos dia tēs thyras poimēn estin tōn probatōn.

3
גָּלוּ וַפְּתַח שְׁמֵר הַפֶּתַח וְהַצֹּאֵן אֶת־קִלּוֹ תִשְׁמַעְנָה
וְהוּא לְצֹאֵנוּ בְּשֵׁם יִקְרָא וַיּוֹצִיאֵם׃

3. lo yiph'tach shomer hapethach w'hatso'n 'eth-qolo thish'ma`nah
w'hu' l'tso'no b'shem yiq'ra' w'yotsiy'em.

John10:3 “To him the doorkeeper opens, and the sheep hear his voice,
and he calls his own sheep by name and leads them out.”

<3> τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει
καὶ τὰ ἴδια πρόβατα φωνεῖ κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά.

3 toutō ho thyrōros anoigei, kai ta probata tēs phōnēs autou akouei

kai ta idia probata phōnei kat' onoma kai exagei auta.

יֵצֵא אִתּוֹ אֶת־כָּל־הַצֹּאן הַזֶּה וְיֵצֵא אִתּוֹ אֶת־כָּל־הַצֹּאן הַזֶּה וְיֵצֵא אִתּוֹ אֶת־כָּל־הַצֹּאן הַזֶּה
:צֹאן־כָּל־הַצֹּאן הַזֶּה וְיֵצֵא אִתּוֹ אֶת־כָּל־הַצֹּאן הַזֶּה וְיֵצֵא אִתּוֹ אֶת־כָּל־הַצֹּאן הַזֶּה
וְיֵצֵא אִתּוֹ אֶת־כָּל־הַצֹּאן הַזֶּה וְיֵצֵא אִתּוֹ אֶת־כָּל־הַצֹּאן הַזֶּה וְיֵצֵא אִתּוֹ אֶת־כָּל־הַצֹּאן הַזֶּה

4. w'acharey hotsiy'o 'eth-tso'no ya`abor liph'neyhen
w'hatso'n hol'koth 'acharayū ki yad`u 'eth-qolo.

John10:4 “When he puts forth all his own, he goes ahead of them, and the sheep follow him because they know his voice.”

<4> ὅταν τὰ ἴδια πάντα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ·

4 hotan ta idia panta ekbalē, emprosthen autōn poreuetai,

kai ta probata autō akolouthei, hoti oidasin tēn phōnēn autou;

וְיֵצֵא אִתּוֹ אֶת־כָּל־הַצֹּאן הַזֶּה וְיֵצֵא אִתּוֹ אֶת־כָּל־הַצֹּאן הַזֶּה וְיֵצֵא אִתּוֹ אֶת־כָּל־הַצֹּאן הַזֶּה
:צֹאן־כָּל־הַצֹּאן הַזֶּה וְיֵצֵא אִתּוֹ אֶת־כָּל־הַצֹּאן הַזֶּה וְיֵצֵא אִתּוֹ אֶת־כָּל־הַצֹּאן הַזֶּה
וְיֵצֵא אִתּוֹ אֶת־כָּל־הַצֹּאן הַזֶּה וְיֵצֵא אִתּוֹ אֶת־כָּל־הַצֹּאן הַזֶּה וְיֵצֵא אִתּוֹ אֶת־כָּל־הַצֹּאן הַזֶּה

5. w'acharey zar lo' thelak'nah ki 'im tib'rach'nah mipanayu 'eth-qol hazariym lo' yada`u.

John10:5 “A stranger they shall not follow, but shall flee from him, because they do not know the voice of strangers.”

<5> ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσουσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἶδασιν τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν.

5 allotriō de ou mē akolouthēsousin, alla pheuxontai ap' autou, hoti ouk oidasin tōn allotriōn tēn phōnēn.

וְהַמְשַׁל הַזֶּה הַדָּבָר יְהוֹשֻׁעַ בְּאֲזִינְיָהֶם
וְהַמְשַׁל הַזֶּה הַדָּבָר יְהוֹשֻׁעַ בְּאֲזִינְיָהֶם
וְהַמְשַׁל הַזֶּה הַדָּבָר יְהוֹשֻׁעַ בְּאֲזִינְיָהֶם

6. hamashal hazeh diber Yahushua b'az'neyhem
w'hemah lo' yad`u mah hadabar 'asher diber 'aleyhem.

John10:6 This parable Yahushua spoke to them, but they did not understand what things were which He had been saying to them.

<6> Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς.

6 Tautēn tēn paroimian eipen autois ho Iēsous, ekeinoi de ouk egnōsan tina ēn ha elalei autois.

וְהַמְשַׁל הַזֶּה הַדָּבָר יְהוֹשֻׁעַ בְּאֲזִינְיָהֶם
וְהַמְשַׁל הַזֶּה הַדָּבָר יְהוֹשֻׁעַ בְּאֲזִינְיָהֶם
וְהַמְשַׁל הַזֶּה הַדָּבָר יְהוֹשֻׁעַ בְּאֲזִינְיָהֶם

זוֹיּוֹסָף יְהוֹשֻׁעַ וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם
אָמֵן אָמֵן אָנִי אֹמֵר לָכֶם אָנִי הוּא פֶּתַח הַצֹּאֵן:

7. wayoseph Yahushua way'daber 'aleyhem
'amen 'amen 'aniy 'omer lakem 'aniy hu' pethach hatso'n.

John10:7 So Yahushua said to them again, "Truly, truly, I say to you, I am the door of the sheep."

<7> Εἶπεν οὖν πάλιν ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων.

7 Eipen oun palin ho Iēsous, Amēn amēn legō hymin hoti egō eimi hē thyra tōn probatōn.

8
חִבְלֵי אֲשֶׁר בָּאוּ לְפָנַי וְגַנְבִים הָמָּה וּפְרִיצִים
וְהַצֹּאֵן לֹא-שָׁמְעוּ לְקוֹלָם:

8. kol 'asher ba'u l'phanay ganabiyim hemah upharyiysiyim w'hatso'n lo'-sham'u l'qolam.

John10:8 "All who came before Me are thieves and robbers, but the sheep did not hear them."

<8> πάντες ὅσοι ἦλθον [πρὸ ἐμοῦ] κλέπται εἰσὶν καὶ λησταί, ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα.

8 pantes hosoi elthon [pro emou] kleptai eisin kai lēstai, all' ouk ekousan autōn ta probata.

9
טְאָנְכִי הַפֶּתַח אֲנִי כִּי-יָבוֹא בִי יוֹשֻׁעַ
וּבְצִאתוֹ וּבְבוֹאוֹ יִמְצָא מְרֻעָה:

9. 'anokiy hapathach 'iysh ki-yabo' biy yiuashe`a ub'tse'tho ub'bo'o yim'tsa' mir`eh.

John10:9 "I am the door; if anyone enters through Me, he shall be saved, and shall go in and shall come out and find pasture."

<9> ἐγώ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ σωθήσεται καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται καὶ νομὴν εὐρήσει.

9 egō eimi hē thyra; di' emou ean tis eiselthē sōthēsetai

kai eiseleusetai kai exeleusetai kai nomēn heurēsei.

10
יְהַגְנֹב לֹא יָבוֹא כִּי אִם-לְגַנּוֹב וְלַהֲרוֹג וְלֶאֱבֹד
וְאֲנִי בָאתִי לְהַבְיִיא לָהֶם חַיִּים וּמְלֵא סִפְקָם:

10. haganab lo' yabo' ki 'im-lig'nob w'laharog ul'abed
wa'aniy ba'thiy l'habiy' lahem chayiyim um'lo' siph'qam.

John10:10 "The thief comes not, but for to steal and to kill and to destroy; I came that they may have life, and have it abundantly."

<10> ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσιν καὶ περισσὸν ἔχωσιν.

10 ho kleptēs ouk erchetai ei mē hina klepsē kai thysē kai apolesē;
egō ēlthon hina zōēn echōsin kai perisson echōsin.

11 9209 423 2774
:2742 409 2774-42 742 9209 4099

יא אָנְכִי הוּא הָרֹעֶה הַטּוֹב
הָרֹעֶה הַטּוֹב יִתֵּן אֶת־נַפְשׁוֹ בְּעַד צֹאֲנוֹ:

11. 'anokiy hu' haro`eh hatob haro`eh hatob yiten 'eth-naph'sho b`ad tso'no.

John10:11 "I am the good shepherd; the good shepherd lays down His life for the sheep."

<11> Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων·

11 Egō eimi ho poimēn ho kalos; ho poimēn ho kalos tēn psychēn autou tithēsīn hyper tōn probatōn;

12 423 409 46 944 927432
7423-42 9209 9423 49-27 4492 423 2742-46 74232
:7423-42 27742 7042 94232 9274

יב וְהַשְׂכִּיר אֲשֶׁר לֹא רֹעֶה הוּא
וְהַצֹּאֵן לֹא־צֹאֲנוֹ הוּא יִרְאֶה כִּי־בָא הַזֵּאֵב וְעָזַב אֶת־הַצֹּאֵן
וְגַם וְהַזֵּאֵב יַחַטֵּף וְהַפִּיץ אֶת־הַצֹּאֵן:

12. w'hasakiyr 'asher lo' ro`eh hu' w'hatso'n lo'-tso'no hu' yir'eh ki-ba' haz'eb w'`azab 'eth-hatso'n
wanas w'haz'eb yachatoph w'hephiyts 'eth-hatso'n.

John10:12 "He who is a hired hand, and not a shepherd, who is not the owner of the sheep,
sees the wolf coming, and leaves the sheep and flees, and the wolf snatches them and scatters them."

<12> ὁ μισθωτὸς καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν, οὗ οὐκ ἔστιν τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον
καὶ ἀφίησιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει - καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτὰ καὶ σκορπίζει -

12 ho misthōtos kai ouk ōn poimēn, hou ouk estin ta probata idia, theōrei ton lykon erchomenon
kai aphīēsīn ta probata kai pheugei - kai ho lykos harpazei auta kai skorpizei -

13 7426 7442 462 423 9274 27 9274 92743

יג הַשְׂכִּיר יָנוּס כִּי שָׂכִיר הוּא וְלֹא יִדְאָג לַצֹּאֵן:

13. hasakiyr yanus ki sakiyr hu' w'lo' yid'ag latso'n.

John10:13 "He flees because he is an hireling and is not concerned about the sheep."

<13> ὅτι μισθωτὸς ἐστίν καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων.

13 hoti misthōtos estin kai ou meleī autō peri tōn probatōn.

14 26-944 42 2x0432 9209 4099 274 14
:26 9446 2x0422

יד אָנִי הָרֹעֶה הַטּוֹב וְיַדְעֵתִי אֶת אֲשֶׁר־לִי
וְנִדְעֵתִי לְאֲשֶׁר לִי:

14. 'aniy haro`eh hatob w'yada`tiy 'eth 'asher-liy w'noda`tiy la'asher liy.

John10:14 “I am the good shepherd, and I know My own and My own know Me,

<14> Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ γινώσκουσί με τὰ ἐμά,

14 Egō eimi ho poimēn ho kalos kai ginōskō ta ema kai ginōskousi me ta ema,

גִּבְרִית-יְהוָה יָדָעָה אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה 15

יְהוָה יָדָעָה אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה

וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה

וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה

15. ka'asher ha'Ab yode`a 'othiy wa'aniy yada`tiy 'eth-ha'Ab w'eth-naph'shiy 'eten b`ad hatso'n.

John10:15 as the Father knows Me and I know the Father; and I lay down My life for the sheep.”

<15> καθὼς γινώσκει με ὁ πατὴρ κάγω γινώσκω τὸν πατέρα,

καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων.

15 kathōs ginōskei me ho patēr kagō ginōskō ton patera,

kai tēn psychēn mou tithēmi hyper tōn probatōn.

וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה 16
וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה

וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה

וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה

16. w'tso'n 'acheroth yesh-liy 'asher 'eynan min-hamik'lah hazo'th w'alay l'nahel gam-'othan w'thish'ma`nah qoliy w'hayah`eder 'echad w'ro`eh 'echad.

John10:16 “I have other sheep, which are not of this fold; I must bring them also, and they shall hear My voice; and they shall become one flock with one shepherd.”

<16> καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κάκεινα δεῖ με ἀγαγεῖν καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσιν, καὶ γενήσονται μία ποίμνη, εἰς ποιμὴν.

16 kai alla probata echō ha ouk estin ek tēs aulēs tautēs; kakeina dei me agagein

kai tēs phōnēs mou akousousin, kai genēsontai mia poimnē, heis poimēn.

וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה 17
וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה

17. `al-ken 'oheb 'othiy 'Abiy ki 'eth-naph'shiy 'eten l'ma`an 'ashub w'eqacheah.

John10:17 “For this reason the Father loves Me, because I lay down My life so that I may take it again.”

<17> διὰ τοῦτό με ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν.

17 dia touto me ho patēr agapā hoti egō tithēmi tēn psychēn mou, hina palin labō autēn.

וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה 18
וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה
וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה
וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה וְיִשְׂרָאֵל יָדָעוּ אֶת-יְהוָה

כִּי אִם־אֲנִי מֵעַצְמִי אֶתְנַנֶּה יְשׁ-בְיָדִי לָתֵת אֹתָהּ
 וּבְיָדִי לָשׁוּב לְקַחְתָּהּ הַמְצָנָה הַזֹּאת קִבַּלְתִּי מֵעַם אָבִי:

18. w'iysh lo' yiqachenah me'itiy ki 'im-'aniy me`ats'miy 'et'nenah yesh-b'yadiy latheth 'othah ub'yadiy lashub l'qach'tah hamits'wah hazo'th qibal'tiy me'im 'Abiy.

John10:18 "No one has taken it away from Me, but I lay it down on My own initiative. I have authority to lay it down, and I have authority to take it up again. This commandment I received from My Father."

<18> οὐδείς αἶρει αὐτήν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτήν ἀπ' ἐμαυτοῦ. ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν· ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρὸς μου.

18 oudeis airei autēn ap' emou, all' egō tithēmi autēn ap' emautou. exousian echō theinai autēn, kai exousian echō palin labein autēn; tautēn tēn entolēn elabon para tou patros mou.

יְטוֹתְהִי מִחֻלְקֵת גַּם־בַּפֵּעַם הַזֹּאת בֵּין הַיְהוּדִים
 עַל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה:

19. wat'hiy machaloqeth gam-bapa`am hazo'th beyn haYahudim `al-had'bariyim ha'eleh.

John10:19 A division occurred again among the Jews because of these words.

<19> Σχίσμα πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους.

19 Schisma palin egeneto en tois Ioudaiois dia tous logous toutous.

כַּוִּי־אָמְרוּ רַבִּים מֵהֶם נִשְׁדַּבּוּ בּוֹ וּמִשָּׁנָע הוּא לָמָּה תִשְׁמְעוּ אֵלָיו:
 כַּוִּי־אָמְרוּ רַבִּים מֵהֶם נִשְׁדַּבּוּ בּוֹ וּמִשָּׁנָע הוּא לָמָּה תִשְׁמְעוּ אֵלָיו:

20. wayo'm'ru rabbiym mehem shed bo um'shuga`hu' lamah thish'm'`u 'elayu.

John10:20 Many of them were saying, He has a demon and is insane. Why do you listen to Him?

<20> ἔλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, Δαιμόνιον ἔχει καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε;

20 elegon de polloi ex autōn, Daimonion echei kai mainetai; ti autou akouete?

כַּאֲנֹאֲחֵרִים אָמְרוּ הַדְּבָרִי אֵינָם כְּדְבָרֵי אִישׁ
 אֲשֶׁר נִשְׁדַּבּוּ בּוֹ הַיּוֹכֵל נִשְׁדַּבּוּ לְפָקֶחַ עֵינָי עוֹרִים:

21. wa'acheriyim 'am'ru d'barayu 'eynam k'dib'rey 'iysh 'asher shed bo hayukal shed liph'qoach `eyney `iw'riym.

John10:21 Others were saying, These are not the sayings of one demon-possessed. A demon cannot open the eyes of the blind?

<21> ἄλλοι ἔλεγον, Ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστιν δαιμονιζομένου· μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοῖξαι;

21 alloi elegon, Tauta ta hrēmata ouk estin daimonizomenou; mē daimonion dynatai typhlōn ophthalmous anoixai?

22 וַיְהִי חֲנֻכָּה בְּיְרוּשָׁלַם וְהָיְתָה סִתְיוֹ: יְצַלְחָן חֲסִיָּה מְלַוְיָאֵל וְעִלְיָא חֲסִיָּה

כב ויהי חנכה בירושלם והייתה סתיו:

22. way'hiy Chanukkah biYrushalam w'ha`eth s'thayu.

John10:22 And it was at Yerushalam Chanukkah (the Feast of the Dedication), and it was winter;

<22> Ἐγένετο τότε τὰ ἐγκαίνια ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις, χειμῶν ἦν,

22 Egeneto tote ta egkainia en tois Hierosolymois, cheimōn ēn,

23 כִּג וַיְהִי וַיֵּשֶׁע מִתְּהַלֵּךְ בַּמִּקְדָּשׁ בְּאוֹלָם שֶׁל־שְׁלֹמֹה: אֲמַרְיָא חֲסִיָּה מְלַוְיָאֵל וְעִלְיָא חֲסִיָּה

כג ויהי וישע מתהלך במקדש באולם של-שלמה:

23. w'Yahushua mith'hale'k bamiq'dash b'ulam shel-Sh'lomoh.

John10:23 and Yahushua was walking in the temple in the portico of Solomon.

<23> καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶνος.

23 kai periepatei ho Iēsous en tō hierō en tē stoā tou Solomōnos.

24 כִּד וַיִּסְבּוּ אֹתוֹ הַיְהוּדָיִם וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו עַד־אָנָּה תִּתְּלָה אֶת־נַפְשֵׁנוּ אִם־הַמְּשִׁיחַ אַתָּה אֲמַרְנָא וְנִשְׁמָעָה בְּאַזְנוֹנוּ: אֲמַרְיָא חֲסִיָּה מְלַוְיָאֵל וְעִלְיָא חֲסִיָּה

כד ויסבו אותו היהודים ויאמרו אליו עד-אנה תתלה את-נפשנו אם-המשיח אתה אמרנא ונשמעה באזנינו:

24. wayasobu 'otho haYahudim wayo'm'ru 'elayu

'ad-'anah tath'leh 'eth-naph'shenu 'im-haMashiyach 'atah 'emar-na' w'nish'm'`ah b'az'neynu.

John10:24 The Jews then gathered around Him, and were saying to Him,

How long do You make us to doubt? If You are the Mashiyach, tell us plainly.

<24> ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον αὐτῷ,

Ἔως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις; εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰπέ ἡμῖν παρρησίᾳ.

24 ekyklōsan oun auton hoi Ioudaioi kai elegon autō,

Heōs pote tēn psychēn hēmōn aireis? ei sy ei ho Christos, eipe hēmin parrēsia.

25 כִּה וַיַּעַן אֹתָם וַיְהוֹשִׁעַ הֵן הַיְהוּדָיִם אֵלֵיכֶם וְלֹא הָאֲמַנְתֶּם בִּי הַמְּעֹשִׂים אֲשֶׁר־אָנִי עֹשֶׂה בְּשֵׁם אָבִי הֵם יַעֲיֶדוּ עֵלָי: אֲמַרְיָא חֲסִיָּה מְלַוְיָאֵל וְעִלְיָא חֲסִיָּה

כה ויען אותם והושע הן היהודים אליכם ולא האמנתם בי המעשים אשר-אני עשה בשם אבי הם יעידו עלי:

25. waya`an 'otham Yahushua hen higad'tiy 'aleykem w'lo' he'eman'tem biy

hama`asiym 'asher-'aniy `oseh b'shem 'Abiy hem ya'iydu `alay.

John10:25 Yahushua answered them, "I told you, and you do not believe;

the works that I do in the name of My Father, these testify of Me."

<25> ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε·

τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ·

25 apekrithē autois ho Iēsous, Eipon hymin kai ou pisteuete;

ta erga ha egō poiō en tō onomati tou patros mou tauta martyrei peri emou;

כּוּ וְאַתֶּם לֹא תֵאֱמִינּוּ כִּי לֹא מִצֵּאֲנִי אַתֶּם כִּי אֲמַרְתִּי לָכֶם:
כּוּ וְאַתֶּם לֹא תֵאֱמִינּוּ כִּי לֹא מִצֵּאֲנִי אַתֶּם כִּי אֲמַרְתִּי לָכֶם:

26. w'atem lo' tha'amiynu ki lo' mitso'niy 'atem ka'asher 'amar'tiy lakem.

John10:26 “But you do not believe because you are not of My sheep.”

<26> ἀλλὰ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε, ὅτι οὐκ ἐστὲ ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν.

26 alla hymeis ou pisteuete, hoti ouk este ek tōn probatōn tōn emōn.

כּוּ צֵאֲנִי תִשְׁמַעְנָה אֶת-קוֹלִי וְאֲנִי יִדְעֶתֶיךָ וְאַחֲרַי תִּלְכָּנָה:
כּוּ צֵאֲנִי תִשְׁמַעְנָה אֶת-קוֹלִי וְאֲנִי יִדְעֶתֶיךָ וְאַחֲרַי תִּלְכָּנָה:

27. tso'niy tish'ma`nah 'eth-qoliy wa'aniy y'da`tiyn w'acharay telak'nah.

John10:27 “My sheep hear My voice, and I know them, and they follow Me”;

<27> τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούουσιν, καὶ γινώσκω αὐτὰ καὶ ἀκολουθοῦσίν μοι,

27 ta probata ta ema tēs phōnēs mou akouousin, kagō ginōskō auta kai akolouthousin moi,

כּח וְאִישׁ לֹא יִחַטֵּף אֶתְּךָ מִיָּדִי:
כּח וְאִישׁ לֹא יִחַטֵּף אֶתְּךָ מִיָּדִי:
כּח וְאִישׁ לֹא יִחַטֵּף אֶתְּךָ מִיָּדִי:
כּח וְאִישׁ לֹא יִחַטֵּף אֶתְּךָ מִיָּדִי:

28. wa'aniy 'eten lahen chayey `olam w'lo' tho'bad'nah lanetsach w'iysh lo'-yachatoph 'eth'hen miyadiy.

John10:28 and I give eternal life to them, and they shall never perish; and no one shall snatch them out of My hand.”

<28> καὶ γὰρ δίδωμι αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα καὶ οὐχ ἄρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου.

28 kagō didōmi autois zōēn aiōnion kai ou mē apolōntai eis ton aiōna

kai ouch harpasei tis auta ek tēs cheiros mou.

כּט הָאֵב אֲשֶׁר נִתָּן לִי גָדוֹל הוּא עַל-כֹּל
כּט הָאֵב אֲשֶׁר נִתָּן לִי גָדוֹל הוּא עַל-כֹּל
כּט הָאֵב אֲשֶׁר נִתָּן לִי גָדוֹל הוּא עַל-כֹּל
כּט הָאֵב אֲשֶׁר נִתָּן לִי גָדוֹל הוּא עַל-כֹּל:
כּט הָאֵב אֲשֶׁר נִתָּן לִי גָדוֹל הוּא עַל-כֹּל:

29. ha'Ab 'asher n'thanan liy gadol hu' `al-kol w'iysh lo'-yachatoph 'eth'hen miyad ha'Ab.

John10:29 “My Father, who has given them to Me, is greater than all; and no one is able to snatch them out of the hand of the Father.”

<29> ὁ πατήρ μου ὃ δέδωκέν μοι πάντων μεῖζόν ἐστιν, καὶ οὐδεὶς δύναται ἄρπάξαι ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρὸς.

29 ho patēr mou ho dedōken moi pantōn meizon estin,

kai **oudeis** dynatai harpazein ek **tēs cheiros** tou patros.

לֹא אֲנִי וְאָבִי אֶחָד אֲנַחְנוּ: 30

30. 'aniy w'Abiy 'echad 'anach'nu.

John10:30 “I and the Father one we are.”

<30> ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ ἓν ἐσμεν.

30 egō kai ho patēr hen esmen.

לֹא אֲזַ יְרִימוּ הַיְהוּדִים אֲבָנִים כְּפַעַם-בְּפַעַם לְסַקְלוֹ: 31

31. 'az yariymu haYahudim 'abaniym k'pha'am-b'pha'am l'saq'lo.

John10:31 The Jews picked up stones again to stone Him.

<31> Ἐβάστασαν πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν.

31 Ebastasan palin lithous hoi Ioudaioi hina lithasōsin auton.

לְבַ וַיַּעַן אַתֶּם יְהוֹשִׁעַ מַעֲשִׂים טוֹבִים רַבִּים הֲרֵאִיתִי 32

אֶתְכֶם מֵאֵת אָבִי מֵהַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר עָלִיו הַתְּסַקְלֵנִי:

32. waya`an 'otham Yahushua ma`asiym tobiym rabbiym her'eythiy 'eth'kem me'eth 'Abiy mah hama`aseh 'asher `alayu tis'q'luniy.

John10:32 Yahushua answered them, “I showed you many good works from the Father; for which of them are you stoning Me?”

<32> ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Πολλὰ ἔργα καλὰ ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρός· διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον ἐμέ λιθάζετε;

32 apekrithē autois ho Iēsous, Polla erga kala edeixa hymin ek tou patros;

dia poion autōn ergon eme lithazete?

לְגַ וַיַּעֲנֵנוּ הַיְהוּדִים אֹתוֹ לֵאמֹר עַל-מַעֲשֵׂה טוֹב לֹא נִסְקַל אֶתְךָ 33

כִּי אַם-עַל-גַּדְפֶּךָ אֶת-אֱלֹהִים וְעַל-אֲשֶׁר אָדָם אֶתְךָ וַתַּעַשׂ עֲצָמְךָ אֱלֹהִים:

33. waya`anu haYahudim 'otho le'mor `al-ma`aseh tob lo' nis'qol 'otha'k ki 'im-`al-gadeph'ak 'eth-'Elohim w'`al-'asher 'adam 'atah wata`as `ats'm'ak 'Elohim.

John10:33 The Jews answered Him, For a good work we do not stone You, but for blasphemy; and because You, being a man, make Yourself out to be Elohim.

<33> ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν θεόν.

33 apekrihēsan autō hoi Ioudaioi, Peri kalou ergou ou lithazomen se alla peri blasphemias, kai hoti sy anthrōpos ōn poieis seauton theon.

כַּחֲמָדְךָ כָּמֶנְךָ מַעֲשֵׂי־עֲמָלְךָ שְׂרָרְךָ כְּלֵאֵי אֹמְרִים כִּי אֱלֹהִים אַתָּה וְיִשְׁעֵךָ הֵלֵא כְּתוּב בְּתוֹרַתְכֶם אֲנִי אֹמְרִיתִי
לֵד וְיַעַן אַתֶּם יְהוֹשִׁיעַ הֵלֵא כְּתוּב בְּתוֹרַתְכֶם אֲנִי אֹמְרִיתִי
אֱלֹהִים אַתֶּם:

34. waya`an `otham Yahushua halo' kathub b'Thorath'kem `aniy `amar'tiy `elohim `atem.

John10:34 Yahushua answered them, "Has it not been written in your Law, I said, 'You are elohim'?"

<34> ἀπεκρίθη αὐτοῖς [ὁ] Ἰησοῦς, Οὐκ ἔστιν γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν ὅτι Ἐγὼ εἶπα, Θεοὶ ἐστε;

34 apekrihē autois [ho] Iēsous, Ouk estin gegrammenon en tō nomō hymōn hoti Egō eipa, Theoi este?

מִי־כָל־עֲמָלְךָ מִי־כָל־כְּלֵאֵי אֹמְרִים כִּי אֱלֹהִים אַתָּה וְיִשְׁעֵךָ הֵלֵא כְּתוּב בְּתוֹרַתְכֶם אֲנִי אֹמְרִיתִי
לֵד הֵן יִקְרָא אֱלֹהִים לְמִי וְשִׁהְיָה דְבַר הָאֱלֹהִים אֲלֵיהֶם
וְהַכְּתוּב לֹא-יִפָּרֵד:

35. hen yiqare' `Elohim l'miy shehayah d'bar ha'Elohim `aleyhem w'haKathub lo'-yuphar.

John10:35 "If he called them elohim, to whom the word of the Elohim came and the Scripture cannot be broken,

<35> εἰ ἐκείνους εἶπεν θεοὺς πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐγένετο, καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή,

35 ei ekeinous eipen theous pros hous ho logos tou theou egeneto, kai ou dynatai lythēnai hē graphē,

לֹא יִפָּרֵד קְדָשׁוֹ הָאֵשׁ וְיִשְׁלַחְהוּ לְעוֹלָם מִגִּדְף אֶתְּךָ יַעַן אֹמְרִיתִי בֶן-אֱלֹהִים אַנִּי
לֹא יִפָּרֵד קְדָשׁוֹ הָאֵשׁ וְיִשְׁלַחְהוּ לְעוֹלָם מִגִּדְף אֶתְּךָ יַעַן אֹמְרִיתִי בֶן-אֱלֹהִים אַנִּי
וְיִשְׁלַחְהוּ לְעוֹלָם מִגִּדְף אֶתְּךָ יַעַן אֹמְרִיתִי בֶן-אֱלֹהִים אַנִּי

36. w'ey'k to'm'ru la'asher qid'sho ha'Ab wayish'lachehu la`olam m'gadeph `atah ya`an `amar'tiy ben-'Elohim `aniy.

John10:36 do you say of Him, whom the Father sanctified and sent into the world, 'You are blaspheming,' because I said, 'I am the Son of Elohim'?"

<36> ὃν ὁ πατήρ ἡγίασεν καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον ὑμεῖς λέγετε ὅτι Βλασφημεῖς, ὅτι εἶπον, Υἱὸς τοῦ θεοῦ εἶμι;

36 hon ho patēr hēgiasen kai apestelen eis ton kosmon hymeis legete hoti Blasphēmeis, hoti eipon, Huios tou theou eimi?

כִּי־לֹא יִפָּרֵד קְדָשׁוֹ הָאֵשׁ וְיִשְׁלַחְהוּ לְעוֹלָם מִגִּדְף אֶתְּךָ יַעַן אֹמְרִיתִי בֶן-אֱלֹהִים אַנִּי

לֹא-אִם לֹא אֶעֱשֶׂה אֶת-מַעֲשֵׂי אָבִי אֶל-תֹּאמְרוּ לִי:

37. 'im-lo' 'e'eseh 'eth-ma`asey 'Abiy 'al-ta'amiynu liy.

John10:37 "If I do not do the works of My Father, do not believe Me";

<37> εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς μου, μὴ πιστεύετε μοι.

37 ei ou poiō ta erga tou patros mou, mē pisteuete moi;

לֹא-אִם לֹא אֶעֱשֶׂה אֶת-מַעֲשֵׂי אָבִי אֶל-תֹּאמְרוּ לִי הַאֲמִינוּ לְמַעֲשֵׂי
לְמַעַן תִּדְעוּ וְתֹאמְרוּ כִּי-בִי הָאֵב וְאֲנִי בּוֹ:
38

38. w'im-`oseh 'aniy gam 'im lo'-tha'amiynu liy ha'amiynu l'ma`asay

l'ma`an ted`u w'tha'amiynu ki-biy ha'Ab wa'aniy bo.

John10:38 but if I do them, though you do not believe Me, believe the works, so that you may know and understand that the Father is in Me, and I in the Father."

<38> εἰ δὲ ποιῶ, κὰν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις πιστεύετε, ἵνα γνῶτε καὶ γινώσκητε ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατήρ καὶ ἐν τῷ πατρί.

38 ei de poiō, kan emoi mē pisteuēte, tois ergois pisteuete,

hina gnōte kai ginōskēte hoti en emoi ho patēr kagō en tō patri.

לֹא אֶזְזוּ וְשׁוּבוּ וַיִּבְקְשׁוּ לְתַפְּשׁוּ וַיִּמָּלֵט מִיָּדָם:
39

39. 'az yashubu wiybaq'shu l'thaph'so wayimalet miyadam.

John10:39 Therefore they were seeking again to seize Him, and He escaped out of their hand.

<39> Ἐζήτησαν [οὖν] αὐτὸν πάλιν πιάσαι, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

39 Ezētoun [oun] auton palin piasai, kai exēlthen ek tēs cheiros autōn.

מִיַּדָּם וַיִּשָּׁב אֶל-עֵבֶר הַיַּרְדֵּן אֶל-הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר הִטְבִּיל-שָׁם יְהוֹחָנָן בַּתְּחִלָּה וַיִּשָּׁב שָׁם:
40

40. wayele'k wayashab 'el-`eber haYar'den 'el-hamaqom

'asher hit'biyl-sham Yahuchanan bat'chilah wayesheb sham.

John10:40 And He went away again beyond the Jordan to the place where Yahuchanan was first baptizing, and He was staying there.

<40> Καὶ ἀπῆλθεν πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ.

40 Kai apēlthen palin peran tou Iordanou eis ton topon

hopou ēn Iōannēs to prōton baptizōn kai emeinen ekei.

41 xYk ʔwO-k/ yHyʔʔ ʔyʔ Yqyʔkʔy ʔʔgʔ Yʔ/ʔ Yʔgʔy 41
:ʔyʔ xʔʔ ʔʔʔ wʔʔʔ-ʔO yHyʔʔ ʔgʔ ʔwʔ-ʔy ʔgʔ
מא ויבאו אליו רבים ויאמרו הנה יהוה הנך לא-עשה אות
אבל כל-אשר דבר יהוה הנך על-האיש הזה אמת הוא:

41. wayabo'u 'elayu rabbiym wayo'm'ru hineh Yahuchanan lo'-`asah 'oth
'abal kal-'asher diber Yahuchanan `al-ha'iysh hazeh 'emeth hu'.

John10:41 Many came to Him and were saying, While Yahuchanan performed no sign, yet everything Yahuchanan said about this man was true.

<41> καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ τούτου ἀληθῆ ἦν.

41 kai polloi ēlthon pros auton kai elegon hoti Iōannēs men sēmeion epoiēsen ouden, panta de hosa eipen Iōannēs peri toutou alēthē ēn.

42 :ʔyʔʔ ʔyʔʔʔ ʔʔgʔ Yʔ Yʔyʔʔkʔy 42
מב ויאמינו בו רבים במקום ההוא:

42. waya'amiynu bo rabbiym bamaqom hahu'.

John10:42 Many believed in Him there.

<42> καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν ἐκεῖ.

42 kai polloi episteusan eis auton ekei.

Chapter 11

ʔʔgʔ ʔyʔ ʔyʔʔʔ-xʔgʔ ʔʔO/ ʔyʔʔ ʔʔyH wʔʔ ʔʔʔy John11:1
:ʔxʔHʔ ʔxʔyʔy
א ויהי איש חולה ויהא לעזר מבית-היני כפר מרים
ומרתא אחותה:

1. way'hiy 'iysh choleh w'hu' La`zar miBeyth-hiyniy k'phar Mir'yam uMar'tha' 'achothah.

John11:1 Now a certain man was sick, Lazarus of Bethany, the village of Miriam and her sister Martha.

<11:1> Ἦν δέ τις ἀσθενῶν, Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς.

1 Ēn de tis asthenōn, Lazaros apo Bēthanias, ek tēs kōmēs Marias kai Marthas tēs adelphēs autēs.

xHʔʔyʔ yʔʔʔʔ-xʔ ʔwʔ ʔʔgʔ ʔʔʔ 2
:ʔʔH ʔyʔʔ ʔʔHʔ ʔʔOʔy ʔʔxʔyʔwʔgʔ Yʔ/ʔʔ-xʔ ʔyʔxʔy
ב היא מרים אשר את-האדון במרקחת
ותנגב את-הגליו בשערותיה ולעזר אחיה הוא חלה:

2. hiy' Mir'yam 'asher 'eth-ha'Adon b'mir'qachath
wat'nageb 'eth-rag'layu b'sa`arotheyah w'La`zar 'achiyah hu' chalah.

John11:2 It was the Miriam who anointed the Master with ointment,

and wiped His feet with her hair, whose brother Lazarus was sick.

<2> ἦν δὲ Μαριάμ ἡ ἀλείψασα τὸν κύριον μύρω
καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξίν αὐτῆς, ἧς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθένει.

2 ēn de Mariam hē aleipsasa ton kyrion myrō

kai ekmaxasa tous podas autou tais thrixin autēs, hēs ho adelphos Lazaros ēsthenei.

אָמַר אֶלֶיךָ אֲדֹנָי הִנֵּה
אֲשֶׁר אַחַבְתָּ חֲלָה הוּא׃
אָמַר אֶלֶיךָ אֲדֹנָי הִנֵּה
אֲשֶׁר אַחַבְתָּ חֲלָה הוּא׃

3. watish'lach'nah 'ach'yothayu 'elayu le'mor 'Adoniy hineh 'asher 'ahab'at choleh hu'.

John11:3 So the sisters sent word to Him, saying, My Master, behold, he whom You love is sick.

<3> ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι, Κύριε, ἴδε ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ.

3 apesteilan oun hai adelphai pros auton legousai, Kyrie, ide hon phileis asthenei.

דְּוַיִּשְׁמַע יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר הַמַּחֲלָה הַזֹּאת לֹא לְמָוֶת הִיא
כִּי אִם-לְכָבוֹד הָאֱלֹהִים לְמַעַן יִכְבְּדוּ-בָהּ בְּנֵי-הָאֱלֹהִים׃
דְּוַיִּשְׁמַע יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר הַמַּחֲלָה הַזֹּאת לֹא לְמָוֶת הִיא
כִּי אִם-לְכָבוֹד הָאֱלֹהִים לְמַעַן יִכְבְּדוּ-בָהּ בְּנֵי-הָאֱלֹהִים׃

4. wayish'ma` Yahushua wayo'mar hamachalah hazo'th lo' lamaweth hiy'
ki 'im-lik'bod ha'Elohim l'ma'an yikabed-bah ben-ha'Elohim.

John11:4 But when Yahushua heard this, He said, "This sickness is not unto death, but for the glory of the Elohim, so that the Son of the Elohim may be glorified by it."

<4> ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστιν πρὸς θάνατον ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ δι' αὐτῆς.

4 akousas de ho Iēsous eipen, Hautē hē astheneia ouk estin pros thanaton all' hyper tēs doxēs tou theou, hina doxasthē ho huios tou theou di' autēs.

הַיְהוֹשֻׁעַ אָהַב אֶת מָרְתָא וְאֶת-אֲחֹתָהּ וְאֶת-לֵעָזָר׃
הַיְהוֹשֻׁעַ אָהַב אֶת מָרְתָא וְאֶת-אֲחֹתָהּ וְאֶת-לֵעָזָר׃

5. w'Yahushua` 'ahab 'eth Mar'tha' w'eth-'achothah w'eth-La`zar.

John11:5 Now Yahushua loved Martha and her sister and Lazarus.

<5> ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον.

5 ēgapa de ho Iēsous tēn Marthan kai tēn adelphēn autēs kai ton Lazaron.

וַיִּכְשַׁמְעוּ כִּי חָלָה וַיִּתְמַהֲמַהּ וַיֵּשֶׁב יוֹמִים בְּמִקּוֹם אֲשֶׁר-הוּא׃
וַיִּכְשַׁמְעוּ כִּי חָלָה וַיִּתְמַהֲמַהּ וַיֵּשֶׁב יוֹמִים בְּמִקּוֹם אֲשֶׁר-הוּא׃

6. uk'sham`u ki chalah wayith'mah'mah wayesheb yomayim bamaqom 'asher-hu' sham.

John11:6 So when He heard that he was sick, He then stayed two days still in the place where He was.

<6> ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπω δύο ἡμέρας,

6 hōs oun ēkousen hoti asthenei, tote men emeinen en hō ēn topō duo hēmeras,

7. ume'acharey-ken 'amar l'thal'miydayu l'ku w'nashubah 'el-'erets Yahudah.
זוֹמֵאֲחָרַי-כֵּן אָמַר לְתַלְמִידָיו לָבוּ וְנָשׁוּבָה אֶל-אֶרֶץ יְהוּדָה:

7. ume'acharey-ken 'amar l'thal'miydayu l'ku w'nashubah 'el-'erets Yahudah.

John11:7 Then after this He said to the disciples, "Let us go to Judea again."

<7> ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς, Ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν.

7 epeita meta touto legei tois mathētais, Agōmen eis tēn Ioudaian palin.

8. wayo'm'ru 'elayu tal'miydayu Rabbiy `atah zeh biq'shu haYahudim l'saq'l'ak
w'atah tashub shamah.
חַוּיָא מְרִיבֵי אֵלָיו תַּלְמִידָיו רַבִּי עַתָּה זֶה בִּקְשׁוּ הַיְהוּדָיִם לְסַקְלָךְ
וְאַתָּה תָּשׁוּב שָׁמָּה:

8. wayo'm'ru 'elayu tal'miydayu Rabbiy `atah zeh biq'shu haYahudim l'saq'l'ak w'atah tashub shamah.

John11:8 The disciples said to Him, Rabbi, the Jews were just now seeking to stone You, and are You going there again?

<8> λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί, Ῥαββί, νῦν ἐζήτησαν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ;

8 legousin autō hoi mathētai, Hrabbi, nyn ezētoun se lithasai hoi Ioudaioi, kai palin hypageis ekei?

9. waya`an Yahushua halo' sh'teym-`esh'reh sha`oth layom
'iysh ki-yele'k bayom lo' yikashel ki yir'eh 'or ha`olam hazeh.
טוֹיַעֲזָן יְהוֹשֻׁעַ הַלֹּא שְׁתַּיִם-עֶשְׂרֵה שָׁעוֹת לַיּוֹם
אִישׁ כִּי-יֵלֵךְ בַּיּוֹם לֹא יִכָּשֵׁל כִּי יִרְאֶה אֹר הָעוֹלָם הַזֶּה:

9. waya`an Yahushua halo' sh'teym-`esh'reh sha`oth layom 'iysh ki-yele'k bayom lo' yikashel ki yir'eh 'or ha`olam hazeh.

John11:9 Yahushua answered, "Are there not twelve hours in the day? If anyone walks in the day, he does not stumble, because he sees the light of this world."

<9> ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Οὐχὶ δώδεκα ὥραι εἰσιν τῆς ἡμέρας; εἴαν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει.

9 apekrithē Iēsous, Ouchi dōdeka hōrai eisin tēs hēmeras?

ean tis peripatē en tē hēmera, ou proskoptei, hoti to phōs tou kosmou toutou blepei;

10. w'ahole'k balay'lah yikashel ki ha'or 'eynenu bo.
יְהַחֲלֵךְ בַּלַּיְלָהָ יִכָּשֵׁל כִּי הָאֹר כִּי אֵינְנוּ בוּ:

10. w'ahole'k balay'lah yikashel ki ha'or 'eynenu bo.

John11:10 "But if anyone walks in the night, he stumbles, because the light is not in him."

<10> εὰν δέ τις περιπατῆ ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ.

10 ean de tis peripate en te nykti, proskoptei, hoti to phōs ouk estin en autō.

כַּזָּא מְאֵרָא יְגֵאֲרֵאֲרָא אִסְרָא מְאֵרָא אִמְרָא אֲפֹרָא יְגֵאֲרֵאֲרָא 11
:יְגֵאֲרֵאֲרָא מְאֵרָא אִמְרָא אֲפֹרָא

יֵאֵרָאֵרָא דְבָרֵי דְבָרֵי פְּזֵאֲרָא אִמְרָא אֲפֹרָא לְעֵזֶר יְדִידָנֵי יֵשֵׁן הוּא
וְאֲנֹכִי הִלֵּךְ לְמַעַן אֲעִירֵנּוּ:

11. w'acharey dab'ro kazo'th 'amar 'aleyhem La'zar y'diydenu yashen hu'
w'anokiy hole'k l'ma'an 'a'iyrenu.

John11:11 This He said, and after that He said to them, “Our friend Lazarus has fallen asleep;
but I go, so that I may awaken him out of sleep.”

<11> ταῦτα εἶπεν, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς, Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται·
ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν.

11 tauta eipen, kai meta touto legei autois, Lazaros ho philos hēmōn kekoimētai;
alla poreuomai hina exypnisō auton.

:יְגֵאֲרֵאֲרָא אִמְרָא אֲפֹרָא אִמְרָא אֲפֹרָא יְגֵאֲרֵאֲרָא אִמְרָא אֲפֹרָא 12
יְבִיאֲרָאֵרָא תְּלִמִידָיו אֲדָנִי אִם-יֵשֵׁן הוּא יִרְפָּא לוֹ:

12. wayo'm'ru tal'miydayu 'Adoniy 'im-yashen hu' yir'pa' lo.

John11:12 The disciples then said to Him, My Master, if he has fallen asleep, he shall recover.

<12> εἶπαν οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτῷ, Κύριε, εἰ κεκοίμηται σωθήσεται.

12 eipan oun hoi mathētai autō, Kyrie, ei kekoimētai sōthēsetai.

:אִמְרָא אֲפֹרָא אִמְרָא אֲפֹרָא אִמְרָא אֲפֹרָא אִמְרָא אֲפֹרָא 13
יְגֵאֲרֵאֲרָא עַל-מִוְתוֹ וְהִמָּה חָשְׁבוּ כִּי עַל-מְנוּחַת הַנְּשָׁנָה דְבָרֵי:

13. w'Yahushua diber 'al-motho w'hemah chash'bu ki 'al-m'nuchath hashenah diber.

John11:13 Now Yahushua had spoken of his death,
but they thought that He had spoken of taking of rest in sleep.

<13> εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ,
ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου λέγει.

13 eirēkei de ho Iēsous peri tou thanatou autou,
ekeinoi de edoxan hoti peri tēs koimēseōs tou hypnou legei.

:אִמְרָא אִמְרָא אִמְרָא אִמְרָא אִמְרָא אִמְרָא 14
יְדֵאֵרָאֵרָא אִמְרָא יְהוֹשֻׁעַ אֲפֹרָא לְעֵזֶר מְפֹרָשׁ לְעֵזֶר מֵת:

14. 'az 'amar Yahushua 'aleyhem m'phorash La'zar meth.

John11:14 So Yahushua then said to them plainly, “Lazarus is dead,”

<14> τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρρησία, Λάζαρος ἀπέθανεν,

14 tote oun eipen autois ho Iēsous parrēsia, Lazaros apethanen,

15 וְיָשִׁיב אֵת יָדָיו עַל הַמַּדְבָּע וְיֹאמַר אֲלֵיהֶם וְיֵשֶׁתְּ אֶת הַמַּדְבָּע מִן הַבַּיִת וְיֵשֶׁתְּ אֶת הַמַּדְבָּע מִן הַבַּיִת

טו וְשָׂמַח אֲנִי בְּגִלְלַכֶּם כִּי לֹא-הָיִיתִי שָׁם לְמַעַן תִּאֱמִינּוּ
ועֵתָה נִסְעָה וְנִלְכָּה אֵלָיו:

15. w'sameach 'aniy big'lal'kem ki lo'-hayiythiy sham l'ma'an ta'amiynu
w'atah nis'ah w'nel'kah 'elayu.

John 11:15 "and I am glad for your sakes that I was not there,
so that you may believe; but let us go to him."

<15> καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς ἵνα πιστεύσητε, ὅτι οὐκ ἦμην ἐκεῖ· ἀλλὰ ἄγωμεν πρὸς αὐτόν.
15 kai chairō di' hymas hina pisteusēte, hoti ouk emēn ekei; alla agōmen pros auton.

16 וְיֹאמֶר תּוֹמָא הַנִּקְרָא דִּידוּמוֹס אֶל-הַתּוֹלְמִידִים חֲבֵרָיו
טז וַיֹּאמֶר תּוֹמָא הַנִּקְרָא דִּידוּמוֹס אֶל-הַתּוֹלְמִידִים חֲבֵרָיו

נִלְכָּה גַם-אֲנַחְנוּ לְמַעַן נָמוּת עִמּוֹ:
נִלְכָּה גַם-אֲנַחְנוּ לְמַעַן נָמוּת עִמּוֹ:

16. wayo'mer Toma' haniq'ra' Dydumos 'el-hatal'miydiym chaberayu
nel'kah gam-'anach'nu l'ma'an namuth imo.

John 11:16 Therefore Thomas, who is called Didymus, said to his fellow disciples,
Let us also go, so that we may die with Him.

<16> εἶπεν οὖν Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος τοῖς συμμαθηταῖς,
Ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ.

16 eipen oun Thōmas ho legomenos Didymos tois symmathētais,
Agōmen kai hēmeis hina apothanōmen met' autou.

17 וְיָבֹא יְהוֹשֻׁעַ וַיִּמְצָאֵהוּ זֶה אַרְבָּעָה יָמִים שָׁכַב בַּקָּבֵר:
יז וַיָּבֹא יְהוֹשֻׁעַ וַיִּמְצָאֵהוּ זֶה אַרְבָּעָה יָמִים שָׁכַב בַּקָּבֵר:

17. wayabo' Yahushua wayim'tsa'ehu zeh 'ar'ba'ah yamiym shokeb baqaber.

John 11:17 Then when Yahushua came, He found that he had already been in the tomb four days.

<17> Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ.

17 Elthōn oun ho Iēsous heuren auton tessarar edē hēmeras echonta en tō mnēmeiō.

18 וְיֵשֶׁתְּ אֶת-הַבַּיִת מִן הַבַּיִת וְיֵשֶׁתְּ אֶת-הַבַּיִת מִן הַבַּיִת
יח וְיֵשֶׁתְּ אֶת-הַבַּיִת מִן הַבַּיִת וְיֵשֶׁתְּ אֶת-הַבַּיִת מִן הַבַּיִת

18. uBeyth-hiyniy qarob liYrushalam k'dere'k chamesh `eshioreh riys.

John 11:18 Now Bethany was near Yerushalam, about fifteen furlongs off;

<18> ἦν δὲ ἡ Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε.

18 en de hē Bēthania eggys tōn Hierosolymōn hōs apo stadiōn dekapente.

19 וְיֵשֶׁתְּ אֶת-הַבַּיִת מִן הַבַּיִת וְיֵשֶׁתְּ אֶת-הַבַּיִת מִן הַבַּיִת
יט וְיֵשֶׁתְּ אֶת-הַבַּיִת מִן הַבַּיִת וְיֵשֶׁתְּ אֶת-הַבַּיִת מִן הַבַּיִת

יטוּרְבִים מִן־הַיְהוּדִים בָּאוּ בֵּית־מָרְתָא
וּמְרִים לְנַחֵם אֶתְהֶן עַל־אֲחֵיהֶן:

19. w'rabbiym min-haYahudim ba'u beyth-Mar'tha' uMir'yam l'nachem 'eth'hen `al-'achiyhen.

John11:19 and many of the Jews had come to Martha and Miriam,
to console them concerning their brother.

<19> πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὴν Μάρθαν καὶ Μαριάμ
ἵνα παραμυθῶσονται αὐτάς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ.

19 polloi de ek tōn Ioudaiōn elēlytheisan pros tēn Marthan kai Mariam
hina paramythēsōntai autas peri tou adelphou.

יְהוֹשֻׁעַ בָּאוּ בֵּית־מָרְתָא וּמְרִים לְנַחֵם אֶתְהֵן עַל־אֲחֵיהֶן
כַּיְהִי כַשְׁמַעַ מְרָתָא כִּי בָא יְהוֹשֻׁעַ וַתֵּצֵא לְקַרְאָתוֹ

וּמְרִים יוֹשְׁבֵת בְּבֵית:

20. way'hiy kish'mo`a Mar'tha' ki ba' Yahushua watetse' liq'ra'tho uMir'yam yoshebeth babayith.

John11:20 Martha therefore, when she heard that Yahushua was coming, went to meet Him,
but Miriam stayed at the house.

<20> ἡ οὖν Μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι Ἰησοῦς ἔρχεται ὑπήντησεν αὐτῷ·
Μαριάμ δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο.

20 hē oun Martha hōs ēkousen hoti Iēsous erchetai hypēntēsen autō; Mariam de en tō oikō ekathezeto.

וַתֵּצֵא לְקַרְאָתוֹ כַּיְהִי כַשְׁמַעַ מְרָתָא
כַּיְהִי כַשְׁמַעַ מְרָתָא כִּי בָא יְהוֹשֻׁעַ וַתֵּצֵא לְקַרְאָתוֹ

כַּאֲוַתְאָמַר מְרָתָא אֶל־יְהוֹשֻׁעַ

אֲדַגִּי לֹו הָיִיתָ פֹּה כִּי־אֶז לֵא־מֵת אֲחִי:

21. wato'mer Mar'tha' 'el-Yahushua 'Adoniy lu hayiytah poh ki-'az lo'-meth 'achiy.

John11:21 Martha then said to Yahushua,
My Master, if You had been here, my brother would not have died.

<21> εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, εἰ ἦς ὡδε οὐκ ἂν ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός μου·

21 eipen oun hē Martha pros ton Iēsoun, Kyrie, ei ēs hōde ouk an apethanen ho adelphos mou;

כִּבְּוַגַּם־עַתָּה יְדַבְּרֵתִי כִּי כָל־אֲשֶׁר תִּשְׁאַל מֵאֵת אֱלֹהִים
יִתֵּן לְךָ אֱלֹהִים:

22. w'gam-`atah yada`tiy ki kal-'asher tish'al me'eth 'Elohim yiten l'ak 'Elohim.

John11:22 But I know, that even now, whatever You ask of Elohim, Elohim shall give You.

<22> [ἀλλὰ] καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν θεὸν δώσει σοι ὁ θεός.

22 [alla] kai nyn oida hoti hosa an aitēsē ton theon dōsei soi ho theos.

23 כגניאמר אלִיהּ יהוֹשֻׁעַ אַחִיךָ קוֹם קוֹם:
:שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה

23. nayo'mer 'eleyah Yahushua 'achiy'k qom yaqum.

John11:23 Yahushua said to her, "Your brother shall rise again."

<23> λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου.

23 legei autē ho Iēsous, Anastēsetai ho adelphos sou.

24 כדַּוְתָאמַר אֵלָיו מַרְתָּא יַדְעָתִי כִּי יִקְוִים בְּתִקְוִמָּה בַּיּוֹם הַאֲחֵרוֹן:
:שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה

24. wato'mer 'elayu Mar'tha' yada'tiy ki yaqum bat'qumah bayom ha'acharon.

John11:24 Martha said to Him, I know that he shall rise again in the resurrection on the last day.

<24> λέγει αὐτῷ ἡ Μάρθα, Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

24 legei autō hē Martha, Oida hoti anastēsetai en tē anastasei en tē eschatē hēmera.

25 כַּהֲוִי־אִמְרַתְּ אֵלָיָהּ יְהוֹשֻׁעַ אֲנֹכִי הַתִּקְוִמָּה
וְהַחַיִּים הַמְּאֻמֵּינִין בִּי יִחְיֶה גַם כִּי-יָמוּת:
:שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה

25. wayo'mer 'eleyah Yahushua 'anokiy hat'qumah w'hachayim hama'amiyn biy yich'yeh gam ki-yamuth.

John11:25 Yahushua said to her, "I am the resurrection and the life; he who believes in Me shall live even if he dies,"

<25> εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται,

25 eipen autē ho Iēsous, Egō eimi hē anastasis kai hē zōē; ho pisteuōn eis eme kan apothanē zēsetai,

26 כּוֹכֵל-הַחַי אֲשֶׁר יֵאֻמֵּינִין-בִּי לֹא-יָמוּת לְעוֹלָם
הַתִּאֻמֵּינִי לְדָבָר הַזֶּה:
:שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה

26. w'kal-hachay 'asher ya'amiyn-biy lo'-yamuth l'olam hatha'amiyniy ladabar hazeh.

John11:26 "and everyone who lives and believes in Me shall never die. Do you believe this?"

<26> καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα. πιστεύεις τούτο;

26 kai pas ho zōn kai pisteuōn eis eme ou mē apothanē eis ton aiōna; pisteueis touto?

27 :שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה שׁוּבָה

כַּזֹּאת אָמַר אֵלָיו בֶּן אַדֹנֵי הָאֱמָנָתִי
כִּי-אַתָּה הַמְּשִׁיחַ בֶּן-הָאֱלֹהִים הַבָּא לְעוֹלָם:

27. wato'mer 'elayu ken 'Adoniy he'eman'tiy ki-'atah haMashiyach ben-ha'Elohim haba' la'olam.

John11:27 She said to Him, Yes, My Master;

I have believed that You are the Mashiyach, the Son of the Elohim, even He who comes into the world.

<27> λέγει αὐτῷ, Ναὶ κύριε,

ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος.

27 legei autō, Nai kyrie,

egō pepisteuka hoti sy ei ho Christos ho huios tou theou ho eis ton kosmon erchomenos.

28
כַּחַזְאֵת הַבְּרָחָה וְהַלְכָה וְקָרְאַה לְמֵרְיָם אֶחָתָה בְּסֵתֶר לֵאמֹר
הֲנִי הַמּוֹרֶה פֶּה וְהוּא קָרָא לָךְ:

28. zo'th dib'rah w'hal'kah w'qar'ah l'Mir'yam 'achothah basether le'mor
hineh haMoreh poh w'hu' qore' la'k.

John11:28 When she had said this, she went away and called Miriam her sister, saying secretly,
The Teacher is here and is calling for you.

<28> Καὶ τοῦτο εἰπούσα ἀπήλθεν καὶ ἐφώνησεν Μαριάμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λάθρᾳ εἰπούσα,
'Ὁ διδάσκαλος πάρεστιν καὶ φωνεῖ σε.

28 Kai touto eipousa apēlthen kai ephōnēsen Mariam tēn adelphēn autēs lathrā eipousa,

Ho didaskalos parestin kai phōnei se.

29
כַּטְּהִיא שְׁמָעָה וַתִּקָּם וַתֵּבֵא אֵלָיו:

29. hiy' sham'`ah wataqam watabo' 'elayu.

John11:29 As soon as she heard it, she got up quickly and was coming to Him.

<29> ἐκείνη δὲ ὡς ἤκουσεν ἠγέρθη ταχὺ καὶ ἦρχετο πρὸς αὐτόν.

29 ekeinē de hōs ēkousen ēgerthē tachy kai ērcheto pros auton;

30
לְוִיהוֹשֻׁעַ טָרָם יָבֵא אֶל-הַכֶּפֶר כִּי-עוֹדֵנּוּ עֹמֵד בַּמָּקוֹם
אֲשֶׁר פָּגְשָׁתוּ-שָׁם מֶרְתָּא:

30. w'Yahushua' terem yabo' 'el-hak'phar ki-'odenu `omed bamaqom
'asher p'gashatu-sham Mar'tha'.

John11:30 Now Yahushua had not yet come into the village, but was still in the place
where Martha met Him.

<30> οὐπω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦν ἔτι ἐν τῷ τόπῳ

ὅπου ὑπῆντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα.

30 **oupō de elēlythei ho Iēsous eis tēn kōmēn, all' ēn eti en tō topō hopou hypēntēsen autō hē Martha.**

מְרַחֵם-לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב 31
מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב
מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב
לֹא וְהַיְהוּדִים אֲשֶׁר-בָּאוּ אֶל-בֵּיתָהּ לְנַחֵמָה כְּרֵאוֹתָם אֶת-מְרִים
כִּי-קָמָה כְּתֹאֵם וַתֵּצֵא הָלְכוּ אַחֲרֶיהָ
כִּי אָמְרוּ הָלְכָה אֶל-הַקְּבֹר לְבָכוֹת שָׁמָּה:

**31. w'haYahudim 'asher-ba'u 'el-beythah l'nachamah kir'otham 'eth-Mir'yam
ki-qamah phith'om watetse' hal'ku 'achareyah ki 'am'ru hal'kah 'el-haqeber l'b'koth shamah.**

John11:31 Then the Jews who were with her in the house, and consoling her, when they saw that Miriam got up quickly and went out, they followed her, supposing that she was going to the tomb to weep there.

<31> οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ
καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν, ἰδόντες τὴν Μαρίαμ ὅτι ταχέως ἀνέστη
καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ δόξαντες ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ.

31 **hoi oun Ioudaioi hoi ontes met' autēs en tē oikia
kai paramythoumenoi autēn, idontes tēn Mariam hoti tacheōs anestē
kai exēlthen, ēkolouthēsan autē doxantes hoti hypagei eis to mnēmeion hina klausē ekei.**

מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב 32
מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב
מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב
לֵב וַתִּבֹּא מְרִים אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יְהוֹנָשֵׁעַ עֲמַד שָׁם
וַתִּרָא אֹתוֹ וַתִּפֹּל לְרַגְלָיו וַתֹּאמֶר לוֹ אֲדֹנָי לֹא הָיִיתָ חַיִּי
כִּי-אִז לֹא-מָת אַחִי:

**32. watabo' Mir'yam 'el-hamaqom 'asher Yahushua' omed sham watere' 'otho watipol l'rag'layu
wato'mer lo 'Adoniy lu hayiytah poh ki-'az lo'-meth 'achiy.**

John11:32 Therefore, when Miriam came from the place where Yahushua was, she saw Him, and fell at His feet, saying to Him, My Master, if You had been here, my brother would not have died.

<32> ἡ οὖν Μαρίαμ ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν Ἰησοῦς ἰδοῦσα αὐτὸν ἔπεσεν αὐτοῦ πρὸς τοὺς πόδας
λέγουσα αὐτῷ, Κύριε, εἰ ἦς ὧδε οὐκ ἂν μου ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός.

32 **hē oun Mariam hōs ēlthen hopou ēn Iēsous idousa auton epesen autou pros tous podas
legousa autō, Kyrie, ei ēs hōde ouk an mou apethanen ho adelphos.**

מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב 33
מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב
מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב מְרַחֵם לֵב
לְגוֹיָהִי כְּרֵאוֹת יְהוֹנָשֵׁעַ אֹתָהּ בְּכִיָּה וְגַם-הָיְהוּדִים אֲשֶׁר-בָּאוּ
אֹתָהּ בְּכִים וַתִּזְעַם רוּחוֹ וַיְהִי מְרַעִיד:

37 tines de ex autōn eipan, Ouk edynato houtos ho anoixas tous ophthalmous tou typhlou poiēsai hina kai houtos mē apothanē?

38 וַיִּגְדַּל בְּעַצְמוֹ וַיִּבְרַח בְּרוּחוֹ וַיִּבֹא אֶל-הַקֶּבֶר
וְהוּא מְעַרְהָ וְאָבֵן עַל-מְבוֹאָהּ:
38 4993-64 4927 28299 70596 0w237 420 77227 38
:34277-60 7942 3907 4232
לח ויִוֹסֶף עוֹד יְהוֹשֻׁעַ לְהַזְעִים בְּרוּחוֹ וַיִּבֹא אֶל-הַקֶּבֶר
וְהוּא מְעַרְהָ וְאָבֵן עַל-מְבוֹאָהּ:

38. wayoseph `od Yahushua` l'hiza`em b'rucho wayabo' `el-haqeber w'hu' m`arah w'eben `al-m'bo'ah.

John11:38 So Yahushua, again groaning in himself, came to the tomb. Now it was a cave, and a stone was lying against it.

<38> Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον· ἦν δὲ σπήλαιον καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ.

38 Iēsous oun palin embrimōmenos en heautō erchetai eis to mnēmeion; ēn de spēlaion kai lithos epekeito ep' autō.

39 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ יְהוֹשֻׁעַ שָׂאוּ אֶת-הָאָבֵן וְתֹאמַר אֵלָיו
מִתָּא אֲחֹת הַמֵּת אֲדֹנָי הַנֶּה כְּבֹר בְּאֵשׁ כִּי-אֲרֻבְעָה יָמִים לֹו:
39 2764 97427 37607 7943-44 24w 0w237 97427 39
:27 7272 30994-27 449 997 373 2744 273 2744 4297
לֹו וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ שָׂאוּ אֶת-הָאָבֵן וְתֹאמַר אֵלָיו
מִתָּא אֲחֹת הַמֵּת אֲדֹנָי הַנֶּה כְּבֹר בְּאֵשׁ כִּי-אֲרֻבְעָה יָמִים לֹו:

39. wayo'mer Yahushua` s'u`eth-ha`eben me`aleyah wato'mer `elayu Mar'tha' `achoth hameth `Adoniy hineh k'bar ba'ash ki-'ar'ba`ah yamiym lo.

John11:39 Yahushua said, "Remove the stone." Martha, the sister of the deceased, said to Him, My Master, by this time he stinks, for he has been dead four days.

<39> λέγει ὁ Ἰησοῦς, Ἄρατε τὸν λίθον. λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ τοῦ τετελευτηκότος Μάρθα, Κύριε, ἤδη ὄζει, τεταρταῖος γάρ ἐστιν.

39 legei ho Iēsous, Arate ton lithon. legei autō hē adelphē tou teteleutēkotos Martha, Kyrie, edē ozei, tetartaios gar estin.

40 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ יְהוֹשֻׁעַ הֲלֹא אָמַרְתִּי לָךְ
כִּי אִם-תִּאֱמִינִי תִּחְזִי אֶת-כְּבוֹד הָאֱלֹהִים:
40 2744 2744 463 0w237 3764 97427 40
:7273643 4297-44 2744 2744 2744 2744 2744
מִיֹּאמֶר אֵלֶיהָ יְהוֹשֻׁעַ הֲלֹא אָמַרְתִּי לָךְ
כִּי אִם-תִּאֱמִינִי תִּחְזִי אֶת-כְּבוֹד הָאֱלֹהִים:

40. wayo'mer `eleyah Yahushua` halo' `amar'tiy la'k ki `im-ta'amiyniy techazyi `eth-k'bod ha'Elohim.

John11:40 Yahushua said to her, "Did I not say to you that if you believe, you shall see the glory of the Elohim?"

<40> λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Οὐκ εἶπόν σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς ὄψῃ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ; 40 legei autē ho Iēsous, Ouk eipon soi hoti ean pisteusēs opsē tēn doxan tou theou?

41 wayis'u 'eth-ha'eben 'asher hameth husam sham w'Yahushua nasa' 'eth-'eynayu lamarom
 wayo'mar 'od'ak 'Abiy ki `aniythaniy.
 מאַ וַיִּשְׂאוּ אֶת־הָאֲבֶן אֲשֶׁר הִמֵּת הַיּוֹשִׁים שָׁם וַיְהִי־שִׁעַ נִשְׂא
 אֶת־עֵינָיו לְמָרוֹם וַיֹּאמֶר אוֹדָהּ אָבִי כִּי עָנִיתָנִי:

41. wayis'u 'eth-ha'eben 'asher hameth husam sham w'Yahushua nasa' 'eth-'eynayu lamarom wayo'mar 'od'ak 'Abiy ki `aniythaniy.

John11:41 So they removed the stone from the place where the dead was laid.
 Then Yahushua lifted up His eyes, and said, "Father, I thank You that You have heard Me."

<41> ἤραν οὖν τὸν λίθον. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἤρην τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω
 καὶ εἶπεν, Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου.

41 ēran oun ton lithon. ho de Iēsous ēren tous ophthalmous anō
 kai eipen, Pater, eucharistō soi hoti ēkousas mou.

42 wa'aniy yada`tiy ki tha`aneny tamiyd w'ulam ba`abur ha`am hazeh 'asher s'biybothay
 dibar'tiy l'ma'an ya'amiynu biy ki 'atah sh'lach'taniy.
 מִבְּוֹאֵי יַדְעֹתַי כִּי תַעֲנֵנִי תָמִיד וְאוֹלָם בְּעַבּוֹר הַעַם הַזֶּה:
 אֲשֶׁר סָבִיבוֹתַי הִבְרֹתַי לְמַעַן יֵאֱמִינוּ בִּי כִּי אֶתָּה שְׁלַחְתָּנִי:

42. wa'aniy yada`tiy ki tha`aneny tamiyd w'ulam ba`abur ha`am hazeh 'asher s'biybothay dibar'tiy l'ma'an ya'amiynu biy ki 'atah sh'lach'taniy.

John11:42 "I knew that You always hear Me; but because of the people standing around I said it, so that they may believe that You sent Me."

<42> ἐγὼ δὲ ᾔδειν ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις, ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστῶτα εἶπον,
 ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας.

42 egō de ēdein hoti pantote mou akoueis, alla dia ton ochlon ton periestōta eipon,
 hina pisteusōsin hoti sy me apesteilas.

43 way'hiy k'kalotho l'daber wayiq'ra' b'qol gadol La`zar qum tse'.
 מִגַּוְיָהִי כְּכַלּוֹתוֹ לְדַבֵּר וַיִּקְרָא בְּקוֹל גָּדוֹל לְעֶזְרָא קוּם צֵא:

43. way'hiy k'kalotho l'daber wayiq'ra' b'qol gadol La`zar qum tse'.

John11:43 When He had said these things, He cried out with a loud voice, "Lazarus, come forth."

<43> καὶ ταῦτα εἰπὼν φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασεν, Λάζαρε, δεῦρο ἔξω.

43 kai tauta eipōn phōnē megalē ekraugasen, Lazare, deuro exō.

44 wayetse' hameth w'yadayu w'rag'layu k'rukoth b'thak'riykiyn
 uphanayu lutiym b'sudar wayo'mer 'aleyhem Yahushua hatiyru 'otho w'yele'k l'dar'ko.
 מִדְּוַיִּצֵּא הִמֵּת וַיְדַוּ וַהֲגִלּוּ כְּרוּכֹת בְּתַכְרִיכֵיךָ וּפָנָיו לְוִטִים:
 בְּסוּדָר וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ הַתִּירוּ אֹתוֹ וַיִּלְךְ לְדַרְכּוֹ:

44. wayetse' hameth w'yadayu w'rag'layu k'rukoth b'thak'riykiyn uphanayu lutiym b'sudar wayo'mer 'aleyhem Yahushua hatiyru 'otho w'yele'k l'dar'ko.

John11:44 The man who had died **came forth**, **bound hand and foot with wrappings**, and **his face was wrapped around with a cloth**. **Yahushua said to them**, “**Unbind him**, and **let him go**.”

<44> ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε αὐτὸν ὑπάγειν.

44 **exēlthen** ho tethnēkōs **dedemenos** tous podas kai **tas cheiras** keiriais,

kai **hē opsis** autou **soudariō** periededeto. **legei** autois ho **Iēsous**, **Lysate auton** kai **aphete auton** hypagein.

מִי־יָשׁוּעַ-לְכַף יָבִיגְוּ אִשְׁרֵי אֲשֶׁר-בָּאוּ אֶל-מִרְיָם
:יָשׁוּעַ יְזַכֵּיכֶם אִשְׁרֵי אֲשֶׁר-בָּאוּ אֶל-מִרְיָם
מִהַרְבֵּי מִן-הַיְהוּדִים אֲשֶׁר בָּאוּ אֶל-מִרְיָם
בְּרֵאוֹתָם אֶת-אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ הָאֵמִינוּ בוֹ:

45. **w'rabbiym min-haYahudim 'asher ba'u 'el-Mir'yam**
bir'otham 'eth-'asher `asah Yahushua he'emiynu bo.

John11:45 Therefore **many of the Jews who came to Miriam**, and saw **what He had done**, **believed in Him**.

<45> Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαρίαμ καὶ θεασάμενοι ἃ ἐποίησεν ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν·

45 **Polloi oun ek tōn Ioudaiōn hoi elthontes pros tēn Mariam**

kai **theasamenoi ha epoiēsen**, **episteusan eis auton**;

מִי־יָשׁוּעַ אֲשֶׁר-עָשָׂה לְכַף יָבִיגְוּ אִשְׁרֵי אֲשֶׁר-בָּאוּ אֶל-מִרְיָם
:אֲשֶׁר-עָשָׂה לְכַף יָבִיגְוּ אִשְׁרֵי אֲשֶׁר-בָּאוּ אֶל-מִרְיָם
מִהַרְבֵּי מִן-הַיְהוּדִים אֲשֶׁר בָּאוּ אֶל-מִרְיָם
וַיִּגְיְדוּ לָהֶם אֶת-אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ:

46. **w'yesh 'asher hal'ku 'el-haPrushiym wayagiydu lahem 'eth-'asher `asah Yahushua.**

John11:46 But **some of them went to the Pharisees** and **told them the things which Yahushua had done**.

<46> τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπήλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ εἶπαν αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν Ἰησοῦς.

46 **tines de ex autōn apēlthon pros tous Pharisaious** kai **eipan** autois **ha epoiēsen Iēsous**.

מִי־יָשׁוּעַ אֲשֶׁר-עָשָׂה לְכַף יָבִיגְוּ אִשְׁרֵי אֲשֶׁר-בָּאוּ אֶל-מִרְיָם
:אֲשֶׁר-עָשָׂה לְכַף יָבִיגְוּ אִשְׁרֵי אֲשֶׁר-בָּאוּ אֶל-מִרְיָם
מִהַרְבֵּי מִן-הַיְהוּדִים אֲשֶׁר בָּאוּ אֶל-מִרְיָם
וַיִּגְיְדוּ לָהֶם אֶת-אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ:

47. **'az yaq'hiylu ra'shey hakohaniym w'haP'rushiym 'eth-san'hed'riyn**
wayo'm'ru mah-na`aseh ki ha'iysh halazeh `oseh 'othoth har'beh.

John11:47 Therefore **the chief priests and the Pharisees convened a council**, and **were saying**, **What are we doing?** For **this man is performing many signs**.

<47> συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον καὶ ἔλεγον, Τί ποιούμεν ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ ποιεῖ σημεῖα;

47 synēgagon **oun** hoi archiereis kai **hoi** Pharisaioi synedrion
kai **elegon**, **Ti** poioumen hoti **houtos** ho anthrōpos **polla** poiei sēmeia?

מִן־מִשְׁכַּבְתֶּם יָבֹאוּ הָרֹמָיִים
וְלָקְחוּ גַם אֶת־אֲדָמַתְנוּ וְגַם אֶת־עַמָּנוּ: 48
מִן־מִשְׁכַּבְתֶּם יָבֹאוּ הָרֹמָיִים
וְלָקְחוּ גַם אֶת־אֲדָמַתְנוּ וְגַם אֶת־עַמָּנוּ: 48

48. **'im-lo' nik'la'ehu kulam ya'amiynu bo uba'u haRomiyiym**
w'laq'chu gam 'eth-'ad'mathenu w'gam 'eth-'amenu.

John11:48 If we let Him thus alone, all men shall believe in Him, and the Romans shall come and take away both our place and our nation.

<48> εἰν ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτως, πάντες πιστεύουσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος.

48 **ean** aphōmen auton **houtōs**, **pantes** pisteusousin **eis** auton, kai **eleusontai** hoi Hrōmaioi
kai **arousin** hēmōn kai ton topon kai to ethnos.

מִן־מִשְׁכַּבְתֶּם יָבֹאוּ הָרֹמָיִים
וְלָקְחוּ גַם אֶת־אֲדָמַתְנוּ וְגַם אֶת־עַמָּנוּ: 49
מִן־מִשְׁכַּבְתֶּם יָבֹאוּ הָרֹמָיִים
וְלָקְחוּ גַם אֶת־אֲדָמַתְנוּ וְגַם אֶת־עַמָּנוּ: 49

49. **wayo'mer 'aleyhem 'echad mehem w'hu' Qayapha' hakohen hagadol bashanah hahiy'**
'atem lo'-thed'u **dabar.**

John11:49 But one of them, Caiaphas, who was high priest that year, said to them,
You know nothing at all,

<49> εἰς δέ τις ἐξ αὐτῶν Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς,
Ἵμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν,

49 **heis** de tis ex autōn **Kaiaphas**, **archiereus** ōn tou eniautou **ekeinou**, **eipen** autois,
Hymeis **ouk** **oidate** **ouden**,

נֶאֱמַר לְאֶתְּבוֹנְנֵנוּ כִּי טוֹב לָנוּ מוֹת אִישׁ אֶחָד בְּעַד הַגּוֹי
מִמָּוֶת הָעָם כֻּלּוֹ: 50
נֶאֱמַר לְאֶתְּבוֹנְנֵנוּ כִּי טוֹב לָנוּ מוֹת אִישׁ אֶחָד בְּעַד הַגּוֹי
מִמָּוֶת הָעָם כֻּלּוֹ: 50

50. **'aph lo'-thith'bonanu ki tob lanu muth 'iysh 'echad b'ad hagoy me'abod ha'am kulo.**

John11:50 nor consider that it is expedient for you that one man die for the people,
and that the whole nation not perish.

<50> οὐδὲ λογίζεσθε ὅτι συμφέρει ὑμῖν ἵνα εἰς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ
καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται.

50 **oude** **logizesthe** **hoti** **sympherei** **hymin** **hina** **heis** **anthrōpos** **apothanē** **hyper** **tou** **laou**

כַּעֲשָׂה אֶת־כָּל־אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא־מִלִּבּוֹ דְבַר הַדְּבָר הַזֶּה כִּי הָיָה הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל בַּשָּׁנָה הַהִיא
וַיִּנְבֵּא אֲשֶׁר יִמּוֹת יְהוֹשֻׁעַ בְּעַד הָעָם:
51

51. w'lo' milibo diber hadabar hazeh ki hayah hakohen hagadol bashanah hahiy' wayinabe' 'asher yamuth Yahushua b'`ad ha`am.

John11:51 Now he did not say this of Himself, but being high priest that year, he prophesied that Yahushua should die for the nation,

<51> τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν, ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου ἐπροφήτευσεν ὅτι ἔμελλεν Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους,
51 touto de aph' heautou ouk eipen, alla archiereus on tou eniautou ekeinou
eprophēteusen hoti emellen Iēsous apothnēskein hyper tou ethnous,

וְלֹא־בְעַד הָעָם לְבַדּוֹ כִּי גַם־לְקַבֵּץ אֶת־בְּנֵי הָאֱלֹהִים
הַמְפֹזְרִים וְהָיוּ לְאֶחָדִים:
52

52. w'lo'-b'`ad ha`am l'bado ki gam-l'qabets 'eth-b'ney ha'Elohim ham'phuzariym w'hayu la'achadiym.

John11:52 and not for the nation only, but in order that He may also gather together into one the children of the Elohim who are scattered abroad.

<52> καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα συναγάγη εἰς ἓν.
52 kai ouch hyper tou ethnous monon all' hina
kai ta tekna tou theou ta dieskorpismena synagagē eis hen.

וּבַיּוֹם הַהוּא נִגְוִינְעָצוּ יַחְדָּו לְהַמִּיתוֹ מֵהַיּוֹם הַהוּא וְהָלְאָה:
53

53. wayiua`atsu yach'daw lahamiytho mehayom hahu' wahal'ah.

John11:53 So from that day on they planned together to kill Him.

<53> ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας ἐβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν.
53 ap' ekeinēs oun tēs hēmeras ebouleusanto hina apokteinōsin auton.

וּבַיּוֹם הַהוּא נִגְוִינְעָצוּ יַחְדָּו לְהַמִּיתוֹ מֵהַיּוֹם הַהוּא וְהָלְאָה:
54

נִדְעַל־כֵּן לֹא־הִתְהַלֵּךְ יְהוֹשֻׁעַ עוֹד בְּתוֹךְ הַיְּהוּדִים לְעֵינֵי הָעָם

כִּי אִם-סָר מִשָּׁם אֶל-הָאָרֶץ הַקְּרוֹבָה לַמִּדְבָּר אֶל-עִיר עַפְרַיִם
וַיִּגְר-שָׁם עַם-תְּלַמִּידָיו:

54. **al-ken lo'-hith'hale'k Yahushua`od b'tho'k haYahudim l'eyney ha'am ki im-sar misham
'el-ha'arets haq'robah lamid'bar 'el-'iyr `Eph'rayim wayagar-sham im-tal'miydayu.**

John11:54 Therefore Yahushua no longer walked publicly among the Jews,
but went away from there to the country near the wilderness, into a city called Ephrayim;
and there He stayed with the disciples.

<54> Ὁ οὖν Ἰησοῦς οὐκέτι παρρησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπήλθεν ἐκεῖθεν
εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς Ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν, κακεῖ ἔμεινεν μετὰ τῶν μαθητῶν.

54 Ho oun Iēsous ouketi parrēsiā periepatei en tois Ioudaiois, alla apēlthen ekeithen

eis tēn chōran eggys tēs erēmou, eis Ephraim legomenēn polin, kakei emeinen meta tōn mathētōn.

55
:wafxal hafja zngl ayzlwyz nqaz-y ylo g-yoy
נְהוּיִקְרְבוּ יְמֵי הַפֶּסַח לַיהוּדִים

וְעַם-רַב עָלוּ מִן-הָאָרֶץ יְרוּשָׁלַיִם לַפְּנֵי הַפֶּסַח לְהַתְקַדֵּשׁ:

55. **wayiq'r'bu y'mey haPesach laYahudim**

w'am-rab `alu min-ha'arets Y'rushalay'mah liph'ney haPesach l'hith'qadesh.

John11:55 Now the day of Passover of the Jews was near,
and many went up to Yerushalam out of the country before the Passover to purify themselves.

<55> Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων,
καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα ἵνα ἀγνίσωσιν ἑαυτοῦς.

55 Ἐν de eggys to pascha tōn Ioudaiōn,

kai anebēsan polloi eis Hierosolyma ek tēs chōras pro tou pascha hina hagnisōsin heautous.

wafyay xzgg yzaym ya zayy owyaz-xf ywfgzy 56
:haz-lf kygz zya yqyx-ay yqoz-lf wzf yqgzy

נֹו וַיִּבְקְשׁוּ אֶת-יְהוֹשֻׁעַ וַיְהִי הֵם עֹמְדִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ
וַיַּדְבְּרוּ אִישׁ אֶל-רֵעֵהוּ מֵהַתְּאָמְרוּ הֲכִי יָבוֹא אֶל-הַחֵג:

56. **way'baq'shu 'eth-Yahushua way'hiy hem `om'diym b'beyth hamiq'dash
way'dab'ru 'iysh 'el-re`ehu mah-to'm'ru hakiy yabo' 'el-hechag.**

John11:56 So they were seeking for Yahushua, and were saying to one another
as they stood in the temple, What do you think; that He shall not come to the feast?

<56> ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἐστηκότες, Τί δοκεῖ ὑμῖν;
ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν;

56 ezētoun oun ton Iēsoun kai elegon met' allēlōn en tō hierō hestēkotes, Ti dokei hymin?

hoti ou mē elthē eis tēn heortēn?

oaf-yf qwf ayzj yzj yzwyqay yzayyay zwfqy 57
:yaywxz yozl yzoyay yzyyf-xf wzf

נזרְאִשִי הַכֹּהֲנִים וְהַפְּרִוּשִׁים גָּזְרוּ גִזְרָה אֲשֶׁר אִם־יֵדַע
אִישׁ אֶת־מְקוֹמוֹ יוֹדִיעֵנּוּ לְמַעַן יִתְפָּשֶׂהוּ:

57. w'ra'shey hakohaniym w'haP'rushiym gaz'ru g'zerah
'asher 'im-yeda` 'iysh 'eth-m'qomo yodiy`enu l'ma`an yith'p'shuohu.

John11:57 Now the chief priests and the Pharisees had given orders
that if anyone knew where He was, he was to report it, so that they might seize Him.

<57> δεδώκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολὰς
ἵνα ἐάν τις γνῶ ποῦ ἐστὶν μνηύση, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

57 dedōkeisan de hoi archiereis kai hoi Pharisaioi entolas
hina ean tis gnō pou estin mēnysē, hopōs piasōsin auton.

Chapter 12

John12:1 אֲוֹשֶׁשֶׁת יָמִים לְפָנַי חַג־הַפֶּסַח בָּא יְהוֹשֻׁעַ לְבֵית הַיְיָ
מִקּוֹם לְעֶזְרָא אֲשֶׁר הָעִיר מֵעַם הַמִּתִּים:

1. w'shesheth yamiym liph'ney Chag-haPesach ba' Yahushua l'Beyth hiyniy m'qom La'zar
'asher he'iyer me'im hamethiym.

John12:1 Then Yahushua, six days before the Feast of Passover, came to Bethany where Lazarus was,
whom Yahushua had raised from the dead.

<12:1> Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἕξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάzaros,
ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν Ἰησοῦς.

1 Ho oun Iēsous pro hex hēmerōn tou pascha ēlthen eis Bēthanian, hopou ēn Lazaros,
hon ēgeiren ek nekrōn Iēsous.

2 בְּוִיעֵשׂוֹ-לוֹ שָׁם מְנַשֶּׂה בְּעֶרְבַּ וּמַרְתָּא מְשַׁרְתָּת
וְלְעֶזְרָא אֶחָד מִן־הַמְּסֻבִּים אֵתוּ:

2. waya`aso-lo sham mish'teh ba`areb uMar'tha' m'sharetheth
w'La'zar 'echad min-ham'subiyim 'ito.

John12:2 So they made Him a supper there, and Martha was serving;
but Lazarus was one of those reclining at the table with Him.

<2> ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει,
ὁ δὲ Λάzaros εἰς ἦν ἐκ τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ.

2 epoiēsan oun autō deipnon ekei, kai hē Martha diēkonei,
ho de Lazaros heis ēn ek tōn anakeimenōn syn autō.

3 אֶחָד מִן־הַמְּסֻבִּים אֵתוּ אֶחָד מִן־הַמְּסֻבִּים אֵתוּ אֶחָד מִן־הַמְּסֻבִּים אֵתוּ

אָפּאַפּאַרשט אַ פּאַנץ פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם
 אָפּאַפּאַרשט אַ פּאַנץ פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם

גוֹתִיקַח מִרְיָם מִרְיָם מִרְיָם מִרְיָם מִרְיָם מִרְיָם מִרְיָם מִרְיָם מִרְיָם מִרְיָם מִרְיָם
 וּתְסַךְ אֶת־רֵגְלֵי יְהוֹשֻׁעַ וּתְגַנֵּב אֶת־הַגִּלְיוֹ בְשַׁעֲרוֹתֶיהָ
 וְהַבֵּית יִמְלֵא רִיחַ הַמִּרְקָחַת:

3. watiqach Mir'yam mir'qachath ner'd' za'k w'yaqar m'od lit'ra' 'achath mish'qalah
 watasa'k 'eth-rag'ley Yahushua wat'ganab 'eth-rag'layu b'sa'arotheyah
 w'habayith yimale' reyach hamir'qachath.

John12:3 Miriam then took a pound of very costly perfume of pure nard, and anointed the feet of Yahushua and wiped His feet with her hair; and the house was filled with the fragrance of the perfume.

3> ἡ οὖν Μαριάμ λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου ἤλειψεν
 τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξεν ταῖς θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ·
 ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου.

3 hē oun Mariam labousa litran myrou nardou pistikēs polytimou ēleipsen tous podas tou Iēsou
 kai exemaxen tais thrixin autēs tous podas autou; hē de oikia eplērōthē ek tēs osmēs tou myrou.

אָפּאַפּאַרשט אַ פּאַנץ פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם
 אָפּאַפּאַרשט אַ פּאַנץ פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם

ד וַיֹּאמֶר אַחַד מִתַּלְמִידָיו הוּא יְהוּדָה בֶן־שִׁמְעוֹן אִישׁ קַרְיֹת
 אֲשֶׁר יִמְסֹר אֹתוֹ:

4. wayo'mer 'echad mital'miydayu hu' Yahudah ben-Shim'on 'lysh q'riyoth 'asher yim'sor 'otho.

John12:4 But Yahudah (Judas) Iscariot, the son of Simon, one of His disciples,
 which should betray Him, said,

4> λέγει δὲ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης εἷς [ἐκ] τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι,
 4 legei de Ioudas ho Iskariōtēs heis [ek] tōn mathētōn autou, ho mellōn auton paradidonai,

אָפּאַפּאַרשט אַ פּאַנץ פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם
 אָפּאַפּאַרשט אַ פּאַנץ פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם

ה מֵהַיַּע לֹא־נִמְכְּרָה הַמִּרְקָחַת בְּשִׁלְשׁ מֵאוֹת הַיָּנָר וְנִתַּן לָעֲנִיִּים:

5. madu`a lo'-nim'k'rah hamir'qachath bish'losh me'oth diy nar w'nitan la`aniyiyim.

John12:5 Why was this perfume not sold for three hundred denarii and given to poor people?

5> Διὰ τί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηνარიῶν καὶ ἐδόθη πτωχοῖς;
 5 Dia ti touto to myron ouk eprathē triakosiōn dēnariōn kai edothē ptōchois?

אָפּאַפּאַרשט אַ פּאַנץ פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם
 אָפּאַפּאַרשט אַ פּאַנץ פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם פּאַרפּאַרעם

ו וְהוּא לֹא־הִבִּיר זֹאת מִחֻמְלָתוֹ עַל־הָעֲנִיִּים כִּי גָנַב הָיָה
 וְכִים הַכֶּסֶף בְּיָדוֹ וְנָשָׂא מֵאֲשֶׁר יְשִׁימוּ בוֹ:

6. w'hu' lo'-diber zo'th mechem'latho `al-ha`aniyiyim
 ki ganab hayah w'kiys hakeseph b'yado w'nasha' me'asher yasiymu bo.

John12:6 Now he said this, not because he was concerned about the poor, but because he was a thief, and as he had the bag, he bare what was put into it.

<6> εἶπεν δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτῃς ἦν καὶ τὸ γλωσσόκομον ἔχων τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν.

6 eipen de touto ouch hoti peri tōn ptōchōn emelen autō, all' hoti kleptēs ēn kai to glōssokomon echōn ta ballomena ebastazen.

7 זַיִאמֶר יְהוֹשֻעַ הַנִּיחָהּ-לָּהּ לְיֹום קְבוּרָתִי צָפְנָה זֵאת:
:x4x 3y7z 2x9y9f 7y2z 3z-3h2y3 0w43z 9y42y 7

7. wayo'mer Yahushua haneychah-lah l'yom q'burathiy tsaph'nah zo'th.

John12:7 Then Yahushua said, "Let her alone, so that she may keep it for the day of My burial."

<7> εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς, Ἄφες αὐτήν, ἵνα εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τηρήσῃ αὐτό.

7 eipen oun ho Iēsous, Aphes autēn, hina eis tēn hēmeran tou entaphiasmou mou tērēsē auto;

8 חִי הַעֲנִיִּים תָּמִיד עִמָּכֶם וְאֲנִי אֵינְנִי תָּמִיד עִמָּכֶם:
:7y7 0 4z7x 2y7z4 2y4y 7y7 0 4z7x 7z2y03 2y 8

8. ki ha`aniyiyim tamiyd `imakem wa'aniy 'eyneniy thamiyd `imakem.

John12:8 "For you always have the poor with you, but you do not always have Me."

<8> τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε.

8 tous ptōchous gar pantote echete meth' heautōn, eme de ou pantote echete.

9 טוֹיִשְׁמְעוּ עִם-רַב בִּיהוּדָה כִּי-הוּא שָׁם וַיָּבֵאוּ
לֵא-בַעֲבוּר יְהוֹשֻעַ לְבֵדוֹ כִּי גַם-לְרֵאוֹת אֶת-לַעְזָר אֲשֶׁר
הָעִירוּ מֵעַם הַמֵּתִים:
y49zy 7w 4y3-2y 34y3z9 99-7 0 207w2y 9
9w4 950/-x4 xy49/-7 2y 249 0w43z 9y909-4
:7z2x73 707 24903

9. wayish'm`u `am-rab biYahudah ki-hu' sham wayabo'u lo'-ba`abur Yahushua l'bado ki gam-lir'oth 'eth-La`zar 'asher he'iyro me`im hamethiyim.

John12:9 The large crowd of the Jews then learned that He was there; and they came, not for Yahushua's sake only, but that they might also see Lazarus, whom He raised from the dead.

<9> Ἔγνω οὖν [ὁ] ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστίν καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν.

9 Egnō oun [ho] ochlos polys ek tōn Ioudaiōn hoti ekei estin kai ēlthon ou dia ton Iēsoun monon, all' hina kai ton Lazaron idōsin hon ēgeiren ek nekrōn.

10 יוֹרְאֲשֵׁי הַכֹּהֲנִים הַתִּיעֲצוּ לְהַרְגֵם אֶת-לַעְזָר:
:950/-x4 799/- 240z2x3 7z2y3y3 2w49y 10

10. w'ra'shey hakohaniym hith'ya`atsu laharog 'eth-La`zar.

John12:10 But the chief priests planned to put Lazarus to death also;

<10> ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν,

10 eboleusanto de hoi archiereis hina kai ton Lazaron apokteinōsin,

11. ki big'lalo ba'u shamah rabbiym min-haYahudim waya'amiynu b'Yahushua.

יא פי בגללו באו שמה רבים מן-היהודים ויאמינו ביהושע:

11. ki big'lalo ba'u shamah rabbiym min-haYahudim waya'amiynu b'Yahushua.

John12:11 because on account of him many of the Jews were going away

and were believing in Yahushua.

<11> ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπήγον τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν.

11 hoti polloi di' auton hypēgon tōn Ioudaiōn kai episteuon eis ton Iēsoun.

12. way'hiy mimacharath kish'mo`a hamon rab 'asher ba'u lachog hechag

ki-yabo' Yahushua Y'rushalayim.

יב ויהי ממחרת כשמוע המון רב אשר באו לחג החג

כי-יבא יהושע ירושלים:

12. way'hiy mimacharath kish'mo`a hamon rab 'asher ba'u lachog hechag

ki-yabo' Yahushua Y'rushalayim.

John12:12 On the morrow the large crowd who had come to the feast,

when they heard that Yahushua was coming to Yerushalam,

<12> Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν,

ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα

12 Tē epaurion ho ochlos polys ho elthōn eis tēn heortēn,

akousantes hoti erchetai ho Iēsous eis Hierosolyma

13. wayiq'chu b'yadam kapoth t'mariym wayets'u liq'ra'tho

wayariy`u le'mor Hosanna-na' baru'k haba' b'shem Yahúwah Mele'k Yis'ra'El.

יג ויקחו בידם כפות תמרים ויצאו לקראתו

ויקראו לאמר הושע-נא ברוך הבא בשם יהוה מלך ישראל:

13. wayiq'chu b'yadam kapoth t'mariym wayets'u liq'ra'tho

wayariy`u le'mor Hosanna-na' baru'k haba' b'shem Yahúwah Mele'k Yis'ra'El.

John12:13 took the branches of the palm trees and went out to meet Him,

and cried, saying, Hosanna! Blessed is He who comes in the name of אֱלֹהִים, even the King of Yisrael.

<13> ἔλαβον τὰ βᾶτα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ καὶ ἐκραύγαζον,

Ἦσαννά·

εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου,

[καὶ] ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ.

13 elabon ta baia tōn phoinikōn kai exēlthon eis hypantēsin autō kai ekraugazon,

Hōsanna;

eulogēmenos ho erchomenos en onomati kyriou,

14 :פזחגז זכלו פזגזז אהכ גזלו סוהזאז כזחזז
יד וימצא יהושע עיר אחר וירכב עליו ככתוב:

14. wayim'tsa' Yahushua` ayir 'echad wayir'kab `alayu kakathub.

John12:14 Yahushua, finding a young donkey, sat on it; as it is written,

<14> εὐρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὄναριον ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθὼς ἐστὶν γεγραμμένον,

14 heurōn de ho Iēsous onarion ekathisen ep' auto, kathōs estin gegrammenon

15 :פזחגז זכלו פזגזז אהכ גזלו סוהזאז כזחזז
טו אל-תראי בת-ציון הנה
מלכך יבוא לך רכב על-עיר בן-אתנותר:

15. 'al-tir'iy bath-Tsiyon hineh Mal'ke'k yabo' la'k rokeb `al-`ayir ben-'athonoth.

John12:15 Fear not, daughter of Zion; behold, Your King is coming, seated on a donkey's colt.

<15> Μὴ φοβοῦ, θυγάτηρ Σιών·

ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται,
καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου.

15 Mē phobou, thygatēr Siōn;

idou ho basileus sou erchetai,
kathēmenos epi pōlon onou.

16 :פזחגז זכלו פזגזז אהכ גזלו סוהזאז כזחזז
טז ותלמידיו לא-הבינו בראשונה כל-זאת אף אחר
אשר נתפאר יהושע זכרו כי-כן כתוב עליו וכן גם-עשו לו:

16. w'thal'miydayu lo'-hebiynu bari'shonah kal-zo'th 'a'k 'acharey 'asher nith'pa'ar Yahushua` zak'ru ki-ken kathub `alayu w'ken gam-`asu lo.

John12:16 These things His disciples did not understand at the first; but when Yahushua was glorified, then they remembered that these things were written of Him, and that they had done these things to Him.

<16> ταῦτα οὐκ ἔγνωσαν αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ τὸ πρῶτον, ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη Ἰησοῦς τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ.

16 tauta ouk egnōsan autou hoi mathētai to prōton, all' hote edoxasthē Iēsous

tote emnēsthēsan hoti tauta ēn ep' autō gegrammena kai tauta epoiēsan autō.

17 :פזחגז זכלו פזגזז אהכ גזלו סוהזאז כזחזז
יז ויעידו הרבנים אשר היו אצלו בקראו אל-לעזר לצאת
מן-הקבר ויער אותו מעם המתים:

17. waya`iydu harabbiym 'asher hayu 'ets'lo b'qar'o 'el-La`zar latse'th min-haqaber waya`ar 'otho me`im hamethiym.

John12:17 So the people, who were with Him when He called Lazarus out of the tomb and raised him from the dead, testified about Him.

<17> ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ ὅτε τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

17 emartyrei oun ho ochlos ho on met' autou hote ton Lazaron ephōnēsen ek tou mnēmeiou kai ēgeiren auton ek nekrōn.

יחזקאל בן בוזי המזרחי יצא לקראתו כי שמעו
אשר עשה את-האזות הזוהי: 18

18. `al-ben hamon ha`am yatsa' liq'ra'tho ki sham`u 'asher `asah 'eth-ha'oth hazeh.

John12:18 For this reason also the people went and met Him, because they heard that He had performed this sign.

<18> διὰ τοῦτο [καὶ] ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσαν τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον.

18 dia touto [kai] hypēntēsen autō ho ochlos, hoti ēkousan touto auton pepoiēkenai to sēmeion.

יטוהפרושים הברו איש את-אחיו לאמר הקאיתם
כי הועיל לא תועילו הנה כל-העולם נמשך אחרי: 19

19. w'haP'rushiym dib'ru 'iysh 'eth-'achiyu le'mor har'iythem ki ho`eyl lo' tho`iylu hineh kal-ha`olam nim'sha'k 'acharayu.

John12:19 So the Pharisees said to one another, saying, You perceive that you prevail nothing; look, the world has gone after Him.

<19> οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπαν πρὸς ἑαυτοῦς, Θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν· Ἴδε ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν.

19 hoi oun Pharisaioi eipan pros heautous, Theōreite hoti ouk ōpheleite ouden; ide ho kosmos opisō autou apēlthen.

כובתוך העלים להשתחות בקג אנשים יונים: 20

20. ub'tho'k ha`oliym l'hish'tachaoth bechag 'anashiym Y'waniym.

John12:20 Now there were some Greeks among those who were going up to worship at the feast;

<20> Ἦσαν δὲ Ἕλληνές τινες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ·

20 Ēsan de Hellēnes tines ek tōn anabainontōn hina proskynēsōsin en tē heortē;

21

כא ויִקְרְבוּ אֵל-פִּילְפּוֹס אִישׁ בֵּית-צִיְדָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַגָּלִיל
וַיִּשְׁאַלּוּ מִמֶּנּוּ לֵאמֹר אֲדֹנָי חֲפִצְנֵנוּ לְרֵאוֹת אֶת-יְהוֹשֻׁעַ:

21. wayiq'r'bu 'el-Piylipos 'iysh Beyth-tsay'dah 'asher b'arets haGaliyl wayish'alu mimenu le'mor 'Adoniy chaphats'nu lir'oth 'eth-Yahushua.

John12:21 these then came to Philip, who was from Bethsaida of Galilee, and asked him, saying, My Master, we wish to see Yahushua.

<21> οὗτοι οὖν προσῆλθον Φιλίππῳ τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες, Κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν.

21 houtoi oun proselthon Philippō tō apo Bēthsaida tēs Galilaias, kai ērōtōn auton legontes, Kyrie, thelomen ton Iēsoun idein.

כב וַיָּבֹא פִּילְפּוֹס וַיַּגִּיד אֶל-אַנְדֵּרָי
וְאַנְדֵּרָי וּפִילְפּוֹס הִגִּידוּ אֶל-יְהוֹשֻׁעַ:

22. wayabo' Phiylipos wayaged 'el-'An'd'ray w'An'd'ray uPiylipus higiydu 'el-Yahushua.

John12:22 Philip came and told Andrew; Andrew and Philip came and told Yahushua.

<22> ἔρχεται ὁ Φίλιππος καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέα, ἔρχεται Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος καὶ λέγουσιν τῷ Ἰησοῦ.

22 erchetai ho Philippos kai legei tō Andrea, erchetai Andreas kai Philippos kai legousin tō Iēsou.

כג וַיַּעַן אוֹתָם יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר בְּאֵה הַשָּׂעָה שְׂיִפְאֵר בֶּן-הָאָדָם:
כד אָמֵן אָמֵן אָנִי אֹמֵר לָכֶם אִם לֹא-תִפֹּל הַחִטָּה אֶל-תּוֹךְ הָאָדָמָה

23. waya`an 'otham Yahushua wayo'mar ba'ah hashah sheyipho'ar Ben-ha'Adam.

John12:23 And Yahushua answered them, saying, "The hour has come for the Son of Man to be glorified."

<23> ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίνεται αὐτοῖς λέγων, Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

23 ho de Iēsous apokrinetai autois legōn, Elēlythen hē hōra hina doxasthē ho huios tou anthrōpou.

כד אָמֵן אָמֵן אָנִי אֹמֵר לָכֶם אִם לֹא-תִפֹּל הַחִטָּה אֶל-תּוֹךְ הָאָדָמָה
וּמִתָּה תִשָּׂאָר לְבִדָּה וְכִאֲשֶׁר מִתָּה תִנְעָשָׂה פְרִי הָרִבָּה:

24. 'amen 'amen 'aniy 'omer lakem 'im lo'-thipol hachitah 'el-to'k ha'adamah umethah tisha'er l'badah w'ha'asher methah ta'aseh p'riy har'beh.

John12:24 "Truly, truly, I say to you, unless a grain of wheat falls into the earth and dies, it remains alone; but if it dies, it bears much fruit."

<24> ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ,

αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει.

24 amēn amēn legō hymin, ean mē ho kokkos tou sitou pesōn eis tēn gēn apothanē,
autos monos menei; ean de apothanē, polyn karpon pherei.

אָמֵן אָמֵן לֵגוֹ הַיְמִין אֵן מֵ הוֹ כּוֹקְקוֹס תּוֹ שִׁיטוֹ פֶּסוֹן עִיס תֵּן גֵּן אִפּוֹתָנֶה
:אֹוֹט מוֹנוֹס מֵנֵי אֵן דֵּ אִפּוֹתָנֶה פּוֹלִין קַרְפוֹן פֶּרֵי
כֹּה הָאֵהָב אֶת־נַפְשׁוֹ יִאֲבֶהָנָה
וְהִשְׁנֵא אֶת־נַפְשׁוֹ בְּעוֹלָם הַיְוָה יִנְצֶרָה לְחַיֵּי נֶצַח:

25. ha'oheb 'eth-naph'sho y'ab'denah
w'hasne' 'eth-naph'sho ba'olam hazeh yin'ts'reah l'chayey netsach.

John12:25 “He who loves his soul loses it,
and he who hates his soul in this world shall keep it to life eternal.”

<25> ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολλύει αὐτήν,
καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν.

25 ho philōn tēn psychēn autou apolluei autēn,
kai ho misōn tēn psychēn autou en tō kosmō toutō eis zōēn aiōnion phylaxei autēn.

כּוֹ וְאִישׁ כִּי חָפֵץ לְשָׂרְתָנִי יִלְךְ אַחֲרַי וּבְאִשְׁרֵי אֲהִיָּה שָׂם
יְהִיָּה גַם־מְשָׂרְתִי וְאִשְׁרֵי יִשְׂרָתָנִי יִכְבְּדוּנִי אָבִי:
אָמֵן אָמֵן לֵגוֹ הַיְמִין אֵן מֵ הוֹ כּוֹקְקוֹס תּוֹ שִׁיטוֹ פֶּסוֹן עִיס תֵּן גֵּן אִפּוֹתָנֶה
:אֹוֹט מוֹנוֹס מֵנֵי אֵן דֵּ אִפּוֹתָנֶה פּוֹלִין קַרְפוֹן פֶּרֵי

26. w'iysh ki chaphets l'sharatheniy yele'k 'acharay uba'asher 'eh'yeh sham yih'yeh gam-
m'sharathiy wa'asher y'sharatheniy y'kab'denu 'Abiy.

John12:26 “If anyone serves Me, let him follow Me; and where I am, there My servant shall be also;
if anyone serves Me, the Father shall honor him.”

<26> ἐὰν ἐμοί τις διακονῇ, ἐμοὶ ἀκολουθείτω, καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ ἐκεῖ
καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται· ἐάν τις ἐμοὶ διακονῇ τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ.

26 ean emoi tis diakonē, emoi akoloutheitō, kai hopou eimi egō ekei
kai ho diakonos ho emos estai; ean tis emoi diakonē timēsei auton ho patēr.

כִּזְעָתָה נִבְהָלָה נַפְשִׁי וּמָה אֶמַר הַצִּיִּלְנִי אָבִי מִן־הַשָּׁעָה
הַזֹּאת אֲךָ עַל־כֵּן הִגַּעְתִּי לַשָּׁעָה הַזֹּאת:
אָמֵן אָמֵן לֵגוֹ הַיְמִין אֵן מֵ הוֹ כּוֹקְקוֹס תּוֹ שִׁיטוֹ פֶּסוֹן עִיס תֵּן גֵּן אִפּוֹתָנֶה
:אֹוֹט מוֹנוֹס מֵנֵי אֵן דֵּ אִפּוֹתָנֶה פּוֹלִין קַרְפוֹן פֶּרֵי

27. `atah nib'halah naph'shiy
umah 'omar hatsiyleniy 'Abiy min-hasha`ah hazo'th 'a'k `al-ken higa`tiy lasha`ah hazo'th.

John12:27 “Now My soul has become troubled;
and what shall I say, ‘My Father, save Me from this hour’? But for this purpose I came to this hour.”

<27> Νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρακται, καὶ τί εἶπω;
Πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης; ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην.

27 Nyn hē psychē mou tetaraktai, kai ti eipō?

Pater, sōson me ek tēs hōras tautēs? alla dia touto ēlthon eis tēn hōran tautēn.

כח אָבִי פָּאָר אֶת־שְׁמִי וַיֵּצֵא קוֹל מִן־הַשָּׁמַיִם אֹמֵר פֶּאֶרְתִּי
28 2x147 174 172734-77 674 4127 774-44 147 294 28
:420 14747

כח אָבִי פָּאָר אֶת־שְׁמִי וַיֵּצֵא קוֹל מִן־הַשָּׁמַיִם אֹמֵר פֶּאֶרְתִּי
וַאֲפָאֵר עוֹד:

28. 'Abiy pa'er 'eth-sh'meak wayetse' qol min-hashamayim 'omer pe'ar'tiy wa'apha'er `od.

John12:28 "My Father, glorify Your name." Then a voice came out of heaven, saying: "I have both glorified it, and shall glorify it again."

<28> πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα. ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Καὶ ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω.

28 pater, doxason sou to onoma. elthen oun phōnē ek tou ouranou, Kai edoxasa kai palin doxasō.

כָּט וְהָעַם הָעֹמְדִים שָׁמָּה שָׁמְעוּ וַיֹּאמְרוּ רַעַם בְּשָׁמַע
29 1777 704 217427 2077 377 1724703 7037 29
:744 194 7467 2174 1724747

כָּט וְהָעַם הָעֹמְדִים שָׁמָּה שָׁמְעוּ וַיֹּאמְרוּ רַעַם בְּשָׁמַע
וַאֲחֵרִים אָמְרוּ מִלְּאָף הַבָּר אֶתוֹ:

29. w'ha'am ha'om'diyam shamah sham'`u wayo'm'ru ra'am nish'ma' wa'acheriyam 'am'ru mal'a'k diber 'ito.

John12:29 So the people who stood by and heard it were saying that it had thundered; others were saying, An angel has spoken to Him.

<29> ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἐστὼς καὶ ἀκούσας ἔλεγεν βροντὴν γεγονέναι, ἄλλοι ἔλεγον, Ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν.

29 ho oun ochlos ho hestōs kai akousas elegen brontēn gegonenai, alloi elegon, Aggelos autō lelalēken.

לְוַיֵּעַן יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר לֹא הִיא הַקּוֹל הַזֶּה לְמַעַנִּי
30 27076 373 674 373 46 17427 0773 7027 30
:777076-74 27

לְוַיֵּעַן יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר לֹא הִיא הַקּוֹל הַזֶּה לְמַעַנִּי
כִּי אִם־לְמַעַנְכֶם:

30. waya'an Yahushua wayo'mar lo' hayah haqol hazeh l'ma'aniy ki 'im-l'ma'an'kem.

John12:30 Yahushua answered and said, "This voice has not come for My sake, but for your sakes."

<30> ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Οὐ δι' ἐμέ ἡ φωνὴ αὕτη γέγονεν ἀλλὰ δι' ὑμᾶς.

30 apekrithē Iēsous kai eipen, Ou di' eme hē phōnē hautē gegonen alla di' hymas.

לֹא עֲתָה הָעוֹלָם הַזֶּה נִדוֹן עֲתָה יִשְׁלַךְ שָׂר הָעוֹלָם הַזֶּה חוּצָה:
31 3127 373 17673 17 767 30 7747 373 17673 30 31

לֹא עֲתָה הָעוֹלָם הַזֶּה נִדוֹן עֲתָה יִשְׁלַךְ שָׂר הָעוֹלָם הַזֶּה חוּצָה:

31. `atah ha'olam hazeh nidon `atah yush'la'k sar ha'olam hazeh chutsah.

John12:31 "Now is judgment of this world; now the ruler of this world shall be cast out."

<31> νῦν κρίσις ἐστὶν τοῦ κόσμου τούτου, νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβλήθησεται ἔξω·

31 nyn krisis estin tou kosmou toutou, nyn ho archōn tou kosmou toutou ekblēthēsetai exō;

לְבַוְאֵנִי בְּהַנְשִׂאֵי מֵעַל-הָאָרֶץ אֲמַשֶּׁךְ כְּלָם אֱלֹהִים
:כְּלָם מְלַח יִשְׂרָאֵל לְבַוְאֵנִי כְּלָם מְלַח יִשְׂרָאֵל לְבַוְאֵנִי 32

32. wa'anliy b'hinas'iy me'al-ha'arets 'em'sho'k kulam 'elay.

John12:32 “And I, if I am lifted up from the earth, shall draw all men to Me.”

<32> κάγω εἰάν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἐλκύσω πρὸς ἑμαυτόν.

32 kagō ean huyōthō ek tēs gēs, pantas helkysō pros emauton.

לְבַוְזֹאֵת הַדָּבָר לְרִמּוֹז אֵי-יְזַה הַמּוֹת אֲשֶׁר יָמוּת:
:כְּלָם מְלַח יִשְׂרָאֵל לְבַוְזֹאֵת הַדָּבָר לְרִמּוֹז אֵי-יְזַה הַמּוֹת אֲשֶׁר יָמוּת 33

33. w'zo'th diber lir'moz 'ey-zeh hamaweth 'asher yamuth.

John12:33 But He was saying this to signify what death by which He should die.

<33> τοῦτο δὲ ἔλεγεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν.

33 touto de elegen sēmainōn poiō thanatō emellen apothnēskein.

לְדַוְיַעֲנֵנו אֶתוֹ הָעַם וַיֹּאמְרוּ אֲנַחְנוּ שְׂמַעְנֵנוּ מִן הַתּוֹרָה
כִּי הַמְּשִׁיחַ יָכוֹן לְעוֹלָם וְאֵיךְ אָמַרְתָּ בֶן-הָאָדָם צָרִיךְ לְהַנְשִׂא
:כְּלָם מְלַח יִשְׂרָאֵל לְדַוְיַעֲנֵנו אֶתוֹ הָעַם וַיֹּאמְרוּ אֲנַחְנוּ שְׂמַעְנֵנוּ מִן הַתּוֹרָה 34

לְדַוְיַעֲנֵנו אֶתוֹ הָעַם וַיֹּאמְרוּ אֲנַחְנוּ שְׂמַעְנֵנוּ מִן הַתּוֹרָה

כִּי הַמְּשִׁיחַ יָכוֹן לְעוֹלָם וְאֵיךְ אָמַרְתָּ בֶן-הָאָדָם צָרִיךְ לְהַנְשִׂא

וַיֹּאמֶר בֶּן-הָאָדָם הַזֶּה הוּא:

34. waya`anu 'otho ha'am wayo'm'ru 'anach'nu shama`nu min haTorah ki haMashiyach yikon l'olam w'ey'k 'amar'ta Ben-ha'Adam tsariy'k l'hinase' umiy Ben-ha'Adam hahu'.

John12:34 The crowd then answered Him, We have heard out of the Law that the Mashiyach is to remain forever; and how can You say, “The Son of Man must be lifted up? Who is this Son of Man?”

<34> ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ ὄχλος, Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς

τὸν αἰῶνα, καὶ πῶς λέγεις σὺ ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;

τίς ἐστὶν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;

34 apekrithē oun autō ho ochlos, Hēmeis ēkousamen ek tou nomou hoti ho Christos menei eis ton aiōna,

kai pōs legeis sy hoti dei huyōthēnai ton huion tou anthrōpou? tis estin houtos ho huios tou anthrōpou?

לְהַוְיֹאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשִׁעַ אֶךְ-לְמַצְעָר יְהִיָּה הָאֹר עִמָּכֶם
הַתְּהַלְכוּ בְּעוֹד לָכֶם הָאֹר פֶּן-יִשׁוּפְכֶם חֲשׂוֹךְ
וְהַהֲלִיךְ בַּחֲשָׁךְ לֹא יָדַע אֲנִי הוּא הַלֵּךְ:
:כְּלָם מְלַח יִשְׂרָאֵל לְהַוְיֹאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשִׁעַ אֶךְ-לְמַצְעָר יְהִיָּה הָאֹר עִמָּכֶם 35

לְהַוְיֹאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשִׁעַ אֶךְ-לְמַצְעָר יְהִיָּה הָאֹר עִמָּכֶם

הַתְּהַלְכוּ בְּעוֹד לָכֶם הָאֹר פֶּן-יִשׁוּפְכֶם חֲשׂוֹךְ

וְהַהֲלִיךְ בַּחֲשָׁךְ לֹא יָדַע אֲנִי הוּא הַלֵּךְ:

35. wayo'mer 'aleyhem Yahushua 'a'k-l'mits'`ar yih'yeh ha'or `imakem hith'hal'ku b'`od lakem ha'or pen-y'shuph'kem choshe'k w'ahole'k bachoshe'k lo' yeda` 'anah hu' hole'k.

John12:35 So Yahushua said to them, “For a little while longer the Light is among you. Walk while you have the Light, so that darkness shall not overtake you; he who walks in the darkness does not know where he goes.”

<35> εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς ἐν ὑμῖν ἐστίν. περιπατεῖτε ὡς τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει.

35 eipen oun autois ho Iēsous, Eti mikron chronon to phōs en hymin estin. peripateite hōs to phōs echete, hina mē skotia hymas katalabē; kai ho peripatōn en tē skotiā ouk oiden pou hypagei.

אָתְּ-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה דִּבֶּר יְהוֹשֻׁעַ וַיֵּלֶךְ וַיִּסְתֵּר מִפְּנֵיהֶם:
לוֹ בְּעוֹד לָכֶם הָאֹר הָאֲמִינוּ בְּאֹר לְמַעַן תִּהְיוּ בְּנֵי הָאֹר
אֲתְּ-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה דִּבֶּר יְהוֹשֻׁעַ וַיֵּלֶךְ וַיִּסְתֵּר מִפְּנֵיהֶם:

36. b'`od lakem ha'or ha'amiynu ba'or l'ma`an tih'yu b'ney ha'or 'eth-had'barym ha'eleh diber Yahushua wayele'k wayisather mip'neyhem.

John12:36 “While you have the Light, believe in the Light, so that you may become sons of Light.” These things Yahushua spoke, and He went away and hid Himself from them.

<36> ὡς τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε. Ταῦτα ἐλάλησεν Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν.

36 hōs to phōs echete, pisteuete eis to phōs, hina huiοi phōtos genēsthe. Tauta elalēsen Iēsous, kai apelthōn ekrybē ap' autōn.

לְזַרְבִּים הָאֵתוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה לְעֵינֵיהֶם וּבְכַל-זֵּאת לֹא הֵאֱמִינוּ בּוֹ:
אֲשֶׁר עָשָׂה לְעֵינֵיהֶם וּבְכַל-זֵּאת לֹא הֵאֱמִינוּ בּוֹ:

37. rabbiym ha'othoth 'asher `asah l'`eyneyhem ub'kal-zo'th lo' he'emiyну bo.

John12:37 But though He had performed so many signs before them, yet they were not believing in Him.

<37> Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν,

37 Tosauta de autou sēmeia pepoiēkotos emprosthen autōn ouk episteuon eis auton,

לְחַלְמַלְאֵת דִּבְרַי שְׂעִיחָי הַנְּבִיאָא אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה מִי הֵאֱמִין
לְשִׁמְעַתְנוּ וְזָרְעַי יְהוָה עַל-מִי נִגְלַתָּה:
לְחַלְמַלְאֵת דִּבְרַי שְׂעִיחָי הַנְּבִיאָא אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה מִי הֵאֱמִין
לְשִׁמְעַתְנוּ וְזָרְעַי יְהוָה עַל-מִי נִגְלַתָּה:

38. l'malo'th d'bar Y'sha`Yahu hanabiy' 'asher 'amar Yahúwah miy he'emiyנ lish'mu`athenu uz'ro`a Yahúwah `al-miy nig'lathah.

John12:38 This was to fulfill the word of YeshaYahu the prophet which he spoke: אַיָּאָ, Who has believed our report? And to whom has the arm of אַיָּאָ been revealed?

<38> ἵνα ὁ λόγος Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῇ ὃν εἶπεν, Κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν;

καὶ ὁ βραχίων κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη;

38 hina ho logos Ēsaiou tou prophētou plērōthē hon eipen,

Kyrie, tis episteusen tē akoē hēmōn?

kai ho brachiōn kyriou tini apekalyphthē?

39 :יֵשָׁעַיָהוּ אָמַר וְעַתָּה אֵינִי יֹדֵעַ לָמָּה אֶבְרָחָם וְעַתָּה אֵינִי יֹדֵעַ לָמָּה אֶבְרָחָם 39

לָמָּה אֵינִי יֹדֵעַ לָמָּה אֶבְרָחָם וְעַתָּה אֵינִי יֹדֵעַ לָמָּה אֶבְרָחָם:

39. `al-ken lo' yak'lu l'ha'amiyn hi `od 'amar Y'sha`Yahu.

John12:39 For this reason they could not believe, for YeshaYahu said again,

<39> διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν, ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαΐας,

39 dia touto ouk edynanto pisteuein, hoti palin eipen Ēsaias,

40 מֵהַשָּׁעַיָהוּ וְהַשְׁמִינֵם וְהַקְּטִינֵם וְהַקְּטִינֵם וְהַקְּטִינֵם 40

וְהַקְּטִינֵם וְהַקְּטִינֵם וְהַקְּטִינֵם וְהַקְּטִינֵם וְהַקְּטִינֵם

מֵהַשָּׁעַיָהוּ וְהַשְׁמִינֵם וְהַקְּטִינֵם וְהַקְּטִינֵם וְהַקְּטִינֵם

וְהַקְּטִינֵם וְהַקְּטִינֵם וְהַקְּטִינֵם וְהַקְּטִינֵם וְהַקְּטִינֵם

40. hesha` `eyneyhem w'hish'miyn l'babam pen-yir'u b`eyneyhem

ul'babam yabiyn w'shabu w'rapha'thiy lahem.

John12:40 He has blinded their eyes and He hardened their heart, so that they would not see with their eyes and perceive with their heart, and be converted and I heal them.

<40> Τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς

καὶ ἐπώρωσεν αὐτῶν τὴν καρδίαν,

ἵνα μὴ ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς

καὶ νοήσωσιν τῇ καρδίᾳ καὶ στραφῶσιν,

καὶ ἰάσομαι αὐτούς.

40 Tetyphlōken autōn tous ophthalmous

kai epōrōsen autōn tēn kardian,

hina mē idōsin tois ophthalmois

kai noēsōsin tē kardiā kai straphōsin,

kai iasomai autous.

41 :כַּזּוֹת הַדְּבָר יֵשָׁעַיָהוּ בְּרְאוֹתָיו אֶת-תְּפִאֲרוֹתָיו וַיִּנְבֵּא עָלָיו: 41

כַּזּוֹת הַדְּבָר יֵשָׁעַיָהוּ בְּרְאוֹתָיו אֶת-תְּפִאֲרוֹתָיו וַיִּנְבֵּא עָלָיו:

41. kazo'th diber Y'sha`Yahu bir'otho 'eth-tiph'ar'to wayinabe' `alayyu.

John12:41 These things YeshaYahu said because he saw His glory, and he spoke of Him.

<41> ταῦτα εἶπεν Ἡσαΐας ὅτι εἶδεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν περὶ αὐτοῦ.

41 tauta eipen Ēsaias hoti eiden tēn doxan autou, kai elalēsen peri autou.

42 מֵהַשָּׁעַיָהוּ וְהַשְׁמִינֵם וְהַקְּטִינֵם וְהַקְּטִינֵם וְהַקְּטִינֵם 42

וְהַקְּטִינֵם וְהַקְּטִינֵם וְהַקְּטִינֵם וְהַקְּטִינֵם וְהַקְּטִינֵם

מב אולם גם מן השָׂרִים הָאֲמִינוּ-בוֹ רַבִּים אֶךְ בְּגַלְל הַפְּרוּשִׁים
לֹא הוֹדוּ לְמַעַן אֲשֶׁר-לֹא יִגְדּוּ:

42. 'ulam gam min-hasariym he'emiyenu-bo rabbiym 'a'k big'lal haP'rushiym
lo' hodu l'ma'an 'asher-lo' y'nudu.

John12:42 Nevertheless many even of the rulers believed in Him, but because of the Pharisees they were not confessing Him, lest they would be put out of the synagogue;

<42> ὁμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὠμολόγουν ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γένωνται·

42 homōs mentoi kai ek tōn archontōn polloi episteusan eis auton, alla dia tous Pharisaiou
ouch hōmologoun hina mē aposynagōgoi genōntai;

מִן כִּי כָבוֹד אֲנָשִׁים חָבִיב עָלֵיהֶם מְכַבֹּד הָאֱלֹהִים:
43

43. ki k'bod 'anashiym chabiyb `aleyhem mik'bod ha'Elohim.

John12:43 for they loved the approval of men rather than the approval of the Elohim.

<43> ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢπερ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ.

43 ēgapēsan gar tēn doxan tōn anthrōpōn mallon ēper tēn doxan tou theou.

מִדּוֹקְרָא יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר הַמַּאֲמִין בִּי לֹא-בִי הוּא מַאֲמִין
44

44. wayiq'ra' Yahushua wayo'mar hama'amiyn biy lo'-biy hu' ma'amiyn ki 'im-basholeach 'othiy.

John12:44 And Yahushua cried out and said,
"He who believes in Me, does not believe in Me but in Him who sent Me."

<44> Ἰησοῦς δὲ ἔκραξεν καὶ εἶπεν,
Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ ἀλλὰ εἰς τὸν πέμψαντά με,

44 Iēsous de ekraxen kai eipen, Ho pisteuōn eis eme ou pisteuei eis eme alla eis ton pempsantha me,

מִה וְהִקְרָא אֶתִּי הוּא רֹאֶה אֶת-שְׁלֹחִי:
45

45. w'haro'eh 'othiy hu' ro'eh 'eth-shol'chiy.

John12:45 "He who sees Me sees the One who sent Me."

<45> καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με.

45 kai ho theōrōn eme theōrei ton pempsantha me.

מִזֶּאֲנִי בְּאֶתִּי אֶל-הָעוֹלָם לְהִיּוֹת אֹר לְמַעַן כָּל-הַמַּאֲמִין
46

46. 'aniy ba'thiy 'el-ha`olam lih'yoth 'or l'ma`an kal-ham'amiyn biy lo' yesheb bachshe'k.

John12:46 "I have come as Light into the world, so that everyone who believes in Me shall not remain in darkness."

<46> ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτία μὴ μείνη.

46 egō phōs eis ton kosmon elēlytha, hina pas ho pisteuōn eis eme en tē skotiā mē meinē.

47
 יְשֻׁבָה בְּחֹשֶׁךְ לֹא יֵשֵׁב בְּחֹשֶׁךְ
 מִזֶּה יֵשֵׁב בְּחֹשֶׁךְ לֹא יֵשֵׁב בְּחֹשֶׁךְ

מִזֶּה יֵשֵׁב בְּחֹשֶׁךְ לֹא יֵשֵׁב בְּחֹשֶׁךְ

כִּי לֹא-בָאתִי לְשַׁפֵּט אֶת-הָעוֹלָם כִּי אֶם-לְהוֹשִׁיעַ אֶת-הָעוֹלָם:

47. w'hashome`a 'eth-d'baray w'lo' yish'm'rem 'aniy lo' 'esh'pot 'otho ki lo'-ba'thiy lish'pot 'eth-ha`olam ki 'im-'hoshiy`a 'eth-ha`olam.

John12:47 "If anyone hears My sayings and does not believe, I do not judge him; for I did not come to judge the world, but to save the world."

<47> καὶ ἐάν τις μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων καὶ μὴ φυλάξῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν· οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον.

47 kai ean tis mou akousē tōn hrēmātōn kai mē phylaxē, egō ou krinō auton;

ou gar ēlthon hina krinō ton kosmon, all' hina sōsō ton kosmon.

48
 מִהַיּוֹם הַזֶּה יֵשֵׁב בְּחֹשֶׁךְ לֹא יֵשֵׁב בְּחֹשֶׁךְ
 מִהַיּוֹם הַזֶּה יֵשֵׁב בְּחֹשֶׁךְ לֹא יֵשֵׁב בְּחֹשֶׁךְ

מִהַיּוֹם הַזֶּה יֵשֵׁב בְּחֹשֶׁךְ לֹא יֵשֵׁב בְּחֹשֶׁךְ

אֵתוֹ הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי הוּא יִשְׁפֹּט אֶת-הָעוֹלָם הַזֶּה:

48. w'iysh 'asher yib'zeniy w'lo' yiqach 'amaray yesh 'echad 'asher-yadiyn 'otho hadabar 'asher dibar'tiy hu' yadiyn 'otho bayom ha'acharon.

John12:48 "He who rejects Me and does not receive My sayings, has one who judges him; the word I spoke is what shall judge him at the last day."

<48> ὁ ἀθετῶν ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτόν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

48 ho athetōn eme kai mē lambanōn ta hrēmata mou echei ton krinonta auton;

ho logos hon elalēsa ekeinos krinei auton en tē eschatē hēmerā.

49
 מִהַיּוֹם הַזֶּה יֵשֵׁב בְּחֹשֶׁךְ לֹא יֵשֵׁב בְּחֹשֶׁךְ
 מִהַיּוֹם הַזֶּה יֵשֵׁב בְּחֹשֶׁךְ לֹא יֵשֵׁב בְּחֹשֶׁךְ

מִהַיּוֹם הַזֶּה יֵשֵׁב בְּחֹשֶׁךְ לֹא יֵשֵׁב בְּחֹשֶׁךְ

כִּי אֵת-אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵת-אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵת-אֲשֶׁר אָמַרְתִּי:

49. ki 'aniy lo' milibiy dibar'tiy ki 'im-'Abiy hasholeach 'othiy hu' tsiuaniy 'eth-'asher 'omar w'eth-'asher 'omar w'eth-'asher 'adaber.

John12:49 “For I did not speak on Myself, but the Father Himself who sent Me has given Me a commandment as to what to say and what to speak.”

<49> ὅτι ἐγὼ ἐξ ἑμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα,
ἀλλ’ ὁ πέμψας με πατὴρ αὐτός μοι ἐντολὴν δέδωκεν τί εἶπω καὶ τί λαλήσω.
49 hoti egō ex emautou ouk elalēsa,
all’ ho pempsas me patēr autos moi entolēn dedōken ti eipō kai ti lalēsō.

אֲנִי לֹא דִבַּרְתִּי מִיָּדִי אֲנִי אֲבִי אֵלֵי אֲמַר כְּכִלְכִּלְתִּי
:אֲנִי אֲמַר כְּכִלְכִּלְתִּי אֲנִי אֲבִי אֵלֵי אֲמַר
נִשְׁמָעִי יְדַעְתִּי כִּי מִצִּוְתוֹ חַיִּי עוֹלָם לְכֵן כָּל-אֲשֶׁר אֲדַבֵּר
כַּאֲשֶׁר אָמַר אֵלַי אָבִי כֵן אֲנִי מְדַבֵּר:

50. wa’aniy yada`tiy ki mits’watho chayey `olam laken kal-’asher ‘adaber ka’asher ‘amar ‘elay ‘Abiy ken ‘aniy m’daber.

John12:50 “I know that His commandment is eternal life; whatsoever I speak therefore, even as My Father has said unto Me so I speak.”

<50> καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐστίν.
ἃ οὖν ἐγὼ λαλῶ, καθὼς εἴρηκέν μοι ὁ πατήρ, οὕτως λαλῶ.
50 kai oida hoti hē entolē autou zōē aiōnios estin.
ha oun egō lalō, kathōs eirēken moi ho patēr, houtōs lalō.

Chapter 13

Shavua Reading Schedule (23th sidrot) - John 13 - 18

אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי שָׂעוֹרִי הָיָה לְעֵבֶר מִן-הָעוֹלָם הַזֶּה אֲלֵ-אָבִיו כַּאֲשֶׁר אָהַב אֶת בְּחִירָיו
:אֲשֶׁר בְּעוֹלָם כֵּן אָהַבְם עַד-הַקֵּץ
John13:1
אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי שָׂעוֹרִי הָיָה לְעֵבֶר מִן-הָעוֹלָם הַזֶּה אֲלֵ-אָבִיו כַּאֲשֶׁר אָהַב אֶת בְּחִירָיו
:אֲשֶׁר בְּעוֹלָם כֵּן אָהַבְם עַד-הַקֵּץ

1. w’liph’ney Chag haPesach k’sheyada` Yahushua` ki ba’ah sha`to la`abor min-ha`olam hazeh ‘el-’Abiyu ka’asher ‘ahab ‘eth b’chiryayu ‘asher ba`olam ken ‘ahebam `ad-haqets.

John13:1 Now before the Feast of the Passover, when Yahushua knew that His hour was come that He should depart out of this world to the Father.

When he loved His own who were in the world, He loved them to the end.

<13:1> Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἦλθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῆ
ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα,
ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς.

1 Pro de tēs heortēs tou pascha eidōs ho Iēsous hoti ēlthen autou hē hōra hina metabē

ek tou kosmou toutou pros ton patera, agapēsas tous idious tous en tō kosmō eis telos ēgapēsen autous.

2 וַיִּשְׁמַע בֶּן־יְהוּדָה בְּלִבּוֹ יְהוּדָה בֶּן־שִׁמְעוֹן
אִישׁ קָרִיּוֹת לְמָסְרוֹ׃
2 וַיִּשְׁמַע בֶּן־יְהוּדָה בְּלִבּוֹ יְהוּדָה בֶּן־שִׁמְעוֹן
אִישׁ קָרִיּוֹת לְמָסְרוֹ׃

2. way'hiy bis'`udath ha`ereb w'hasatan nathan b'leb Yahudah ben-Shim'on 'lysh q'riyoth l'mas'ro.

John13:2 During supper, the devil having already put into the heart of Judas Iscariot, the son of Simon, to betray Him,

<2> καὶ δείπνου γινομένου, τοῦ διαβόλου ἤδη βεβληκόςτος εἰς τὴν καρδίαν ἵνα παραδοῖ αὐτὸν Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτου,

2 kai deipnou ginomenou, tou diabolou edē beblēkotos

eis tēn kardian hina paradoi auton Ioudas Simōnos Iskariōtou,

3 וַיָּדַע יְהוֹשֻׁעַ כִּי נָתַן אָבִיו אֶת־הַכֹּל בְּיָדוֹ
וְכִי מֵאֵת אֱלֹהִים בָּא וְאֶל־אֱלֹהִים יָשׁוּב׃
3 וַיָּדַע יְהוֹשֻׁעַ כִּי נָתַן אָבִיו אֶת־הַכֹּל בְּיָדוֹ
וְכִי מֵאֵת אֱלֹהִים בָּא וְאֶל־אֱלֹהִים יָשׁוּב׃

3. wayeda` Yahushua` ki nathan 'Abiyu 'eth-hakol b'yado w'ki me'eth 'Elohim ba' w'el-'Elohim yashub.

John13:3 Yahushua, knowing that the Father had given all things into His hands, and that He had come forth from Elohim and was going back to Elohim,

<3> εἰδὼς ὅτι πάντα ἔδωκεν αὐτῷ ὁ πατήρ εἰς τὰς χεῖρας καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθεν καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει,

3 eidōs hoti panta edōken autō ho patēr eis tas cheiras

kai hoti apo theou exēlthen kai pros ton theon hypagei,

4 וַיָּקָם מֵעַל הַשֻּׁלְחָן וַיִּפְשֵׁט אֶת־בְּגָדָיו וַיִּקַּח מְטַפְחַת וַיַּחְגְּרָהּ׃
4 וַיָּקָם מֵעַל הַשֻּׁלְחָן וַיִּפְשֵׁט אֶת־בְּגָדָיו וַיִּקַּח מְטַפְחַת וַיַּחְגְּרָהּ׃

4. wayaqam me`al hashul'chan wayiph'shat 'eth-b'gadayu wayiqach mit'pachath way'ch'g'reah.

John13:4 got up from supper, and laid aside His garments; and taking a towel, He girded Himself.

<4> ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου καὶ τίθησιν τὰ ἱμάτια καὶ λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν·

4 egeiretai ek tou deipnou kai tithēsın ta himatia kai labōn lention diezōsen heauton;

5 הוֹאֵחַר יִצְק מַיִם בְּכַיּוֹר וַיִּחַל לְרַחֵץ אֶת־רַגְלֵי תַלְמִידָיו
וּלְנַגֵּב בַּמְטַפְחַת אֲשֶׁר־הוּא חָגוּר בָּהּ׃
5 הוֹאֵחַר יִצְק מַיִם בְּכַיּוֹר וַיִּחַל לְרַחֵץ אֶת־רַגְלֵי תַלְמִידָיו
וּלְנַגֵּב בַּמְטַפְחַת אֲשֶׁר־הוּא חָגוּר בָּהּ׃

5. w'achar yatsaq mayim bakiyor wayachel lir'chots 'eth-rag'ley thal'miydayu ul'nageb bamit'pachath 'asher-hu' chagur bah.

John13:5 Then He poured water into the basin, and began to wash the feet of the disciples

and to wipe them with the towel with which He was girded.

<5> εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζωσμένος.

5 eita ballei hydōr eis ton niptēra kai ērxato niptein tous podas tōn mathētōn kai ekmassein tō lentiō hō ēn diezōsmenos.

6
:כַּלְכַּל-אֶת-רַגְלֵי
וַיִּגַּשׁ אֶל-שְׂמֹעוֹן פְּטְרוֹס
וְהוּא אָמַר אֲלָיו אֲדֹנָי הַאֲתָה תִרְחֹץ אֶת-רַגְלָי:

6. wayigash 'el-Shim'on Pet'ros w'hu' 'amar 'elayu 'Adoniy ha'atah tir'chats 'eth-rag'lay.

John13:6 So He came to Simon Kepha. He said to Him, My Master, do You wash my feet?

<6> ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον· λέγει αὐτῷ, Κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας;

6 erchetai oun pros Simōna Petron; legei autō, Kyrie, sy mou nipteis tous podas?

7
:אֲשֶׁר אָנֹכִי עוֹשֶׂה אֵינְךָ יוֹדֵעַ כְּעַתָּה וְאַחֲרַי-כֵּן תִּדְעֶ:

7. waya'an Yahushua wayo'mer 'elayu 'eth 'asher 'aniy 'oseh 'eyn'ak yode'a ka'eth w'acharey-ken teda`.

John13:7 Yahushua answered and said to him, "What I do you do not realize now, but you shall understand hereafter."

<7> ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, "Ὁ ἐγὼ ποιῶ σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώση δὲ μετὰ ταῦτα.

7 apekrithē Iēsous kai eipen autō, Ho egō poiō sy ouk oidas arti, gnōsē de meta tauta.

8
:וַיַּעַן אֹתוֹ וַיְהוֹשֶׁעַ אִם-לֹא אֶרְחֹץ אֶתְּךָ אֵין לְךָ חֵלֶק עִמִּי.
חַוִּיאָמַר אֲלָיו פְּטְרוֹס לֹא-תִרְחֹץ אֶת-רַגְלֵי לְעוֹלָם
וַיִּעַן אֹתוֹ וַיְהוֹשֶׁעַ אִם-לֹא אֶרְחֹץ אֶתְּךָ אֵין לְךָ חֵלֶק עִמִּי:

8. wayo'mer 'elayu Pet'ros lo'-thir'chats 'eth-rag'lay l'olam waya'an 'otho Yahushua 'im-lo' 'er'chats 'oth'ak 'eyn l'ak cheleq `imiy.

John13:8 Kepha said to Him, Never shall You wash my feet! Yahushua answered him, "If I do not wash you, you have no part with Me."

<8> λέγει αὐτῷ Πέτρος, Οὐ μὴ νίψης μου τοὺς πόδας εἰς τὸν αἰῶνα. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς αὐτῷ, Ἐὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ.

8 legei autō Petros, Ou mē nipsēs mou tous podas eis ton aiōna. apekrithē Iēsous autō, Ean mē nipsō se, ouk echeis meros met' emou.

9
:וְהוּא אָמַר אֲלָיו אֲדֹנָי הַאֲתָה תִרְחֹץ אֶת-רַגְלָי וְאֵין לְךָ חֵלֶק עִמִּי:

טוֹיֵאמֶר אֱלֵיוּ שְׁמָעוֹן פְּטְרוֹס אֲדֹנָי לֹא אֶת־רַגְלֵי לְבַד
כִּי גַם אֶת־יָדָי וְאֶת־רֹאשִׁי׃

9. wayo'mer 'elayu Shim'on Pet'ros 'Adoniy lo' 'eth-rag'lay l'bad ki gam 'eth-yaday w'eth-ro'shiy.

John13:9 Simon Kepha said to Him, My Master, not only my feet, but also my hands and my head.

<9> λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος, Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον ἀλλὰ
καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν.

9 legei autō Simōn Petros, Kyrie, mē tous podas mou monon alla kai tas cheiras kai tēn kephalēn.

יֵיבֹוֹיָהּ אֶת־רַגְלֵיוּ כִּי כָלוּ טְהוֹר הוּא וְאַתֶּם טְהוֹרִים אֲךָ לֹא כֻלְכֶם׃
יֵיבֹוֹיָהּ אֱלֵיוּ יְהוֹשֻׁעַ הַמַּרְחֵץ אֵינ־לוֹ לְרַחֵץ עוֹד כִּי

10. wayo'mer 'elayu Yahushua ham'ruachts 'eyn-lo lir'chots `od ki 'im-'eth-rag'layu
ki kulo tahor hu' w'atem t'horiym 'a'k lo' kul'kem.

John13:10 Yahushua said to him, "He that is washed needs not only to wash his feet,
but is completely clean; and you are clean, but not all of you."

<10> λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὁ λελουμένος οὐκ ἔχει χρείαν εἰ μὴ τοὺς πόδας νίψασθαι,
ἀλλ' ἔστιν καθαρὸς ὅλος· καὶ ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε, ἀλλ' οὐχὶ πάντες.

10 legei autō ho Iēsous, Ho leloumenos ouk echei chreian ei mē tous podas nipsasthai,
all' estin katharos holos; kai hymeis katharoi este, all' ouchi pantes.

יֵאמֶר כִּי יָדַע מִי יְמַסְרִיהוּ עַל־כֵּן אָמַר לֹא כֻלְכֶם טְהוֹרִים׃
יֵאמֶר אֱלֵיוּ שְׁמָעוֹן פְּטְרוֹס אֲדֹנָי לֹא אֶת־רַגְלֵי לְבַד

11. ki yada` miy yim's'reyhu `al-ken 'amar lo' kul'kem t'horiym.

John13:11 For He knew the one who was betraying Him; for this reason He said,
"Not all of you are clean."

<11> ἦδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπεν ὅτι Οὐχὶ πάντες καθαροὶ ἐστε.

11 ēdei gar ton paradidonta auton; dia touto eipen hoti Ouchi pantes katharoi este.

יְבֹוֹיָהּ אֶת־רַגְלֵיהֶם וַיִּלְבָּשׁ אֶת־בְּגָדָיו וַיִּשָּׁב
לְהַסֵּב וַיֵּאמֶר אֲלֵיהֶם הִיָּדַעְתֶּם מָה הִדְבַּר אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְכֶם׃
יְבֹוֹיָהּ אֶת־רַגְלֵיהֶם וַיִּלְבָּשׁ אֶת־בְּגָדָיו וַיִּשָּׁב

12. way'hiy 'acharey 'asher-rachats 'eth rag'leyhem wayil'bash 'eth-b'gadayu
wayashab l'haseb wayo'mer 'aleyhem hay'da `tem mah hadabar 'asher `asiythiy lakem.

John13:12 So when He had washed their feet, and taken His garments
and reclined at the table again, He said to them, "Do you know what I have done to you?"

<12> Ὅτε οὖν ἔνιψεν τοὺς πόδας αὐτῶν [καὶ] ἔλαβεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ

καὶ ἀνέπεσεν πάλιν, εἶπεν αὐτοῖς, Γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν;

12 Hote oun enipseen tous podas autōn [kai] elaben ta himatia autou

kai anepesen palin, eipen autois, Ginōskete ti pepoiēka hymin?

יג אַתֶּם קוֹרְאִים-לִי מוֹרֶה וְאֲדוֹן וְהִיטַבְתֶּם אֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם
כִּי-אֲנִי הוּא׃

13. 'atem qor'iyim-liy Moreh w'Adon w'heytab'tem 'asher dibar'tem ki-'aniy hu'.

John13:13 "You call Me Teacher and Master; and you say well, for so I am."

<13> ὑμεῖς φωνεῖτέ με Ὁ διδάσκαλος καὶ Ὁ κύριος, καὶ καλῶς λέγετε, εἰμὶ γάρ.

13 hymeis phōneite me Ho didaskalos kai Ho kyrios, kai kalōs legete, eimi gar.

יָד לְכֵן אִם-אֲנִי הַמּוֹרֶה וְהָאֲדוֹן רְחַצְתִּי אֶת-רַגְלֵיכֶם
גַּם-אַתֶּם תִּיבְּיָם לְרַחֵץ אִישׁ אֶת-רַגְלֵי אָחִיו׃

14. laken 'im-'aniy haMoreh w'ha'Adon rachats'tiy 'eth-rag'leykem gam-'atem chayabiyim lir'chots 'iysh 'eth-rag'ley 'achiyu.

John13:14 "If I then, the Master and the Teacher, washed your feet, you also ought to wash one another's feet."

<14> εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας·

14 ei oun egō enipsa hymōn tous podas ho kyrios kai ho didaskalos,

kai hymeis opheilete allēlōn niptein tous podas;

טו כִּי מוֹפֶת נָתַתִּי לָכֶם לְמַעַן תַּעֲשׂוּ גַם-אַתֶּם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי לָכֶם׃

15. ki mopheth nathatiy lakem l'ma'an ta'asho gam-'atem ka'asher 'asiythiy lakem.

John13:15 "For I gave you an example that you also should do as I did to you."

<15> ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ποιῆτε.

15 hypodeigma gar edōka hymin hina kathōs egō epoiēsa hymin kai hymeis poiēte.

טז אָמֵן אָמֵן אֲנִי אֹמֵר לָכֶם אֵין הָעֶבֶד גָּדוֹל מֵאֲדוֹנָיו
וְאֵין הַנְּשָׁלִים גָּדוֹל מִנְשָׁלָחוּ׃

16. 'amen 'amen 'aniy 'omer lakem 'eyn ha'ebed gadol me'adonayu w'eyn hashaliyach gadol mishol'cho.

John13:16 “Truly, truly, I say to you, a servant is not greater than his master, nor is one who is sent greater than the one who sent him.”

<16> ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
οὐκ ἔστιν δούλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν.
16 amēn amēn legō hymin,
ouk estin doulos meizōn tou kyriou autou oude apostolos meizōn tou pempantos auton.

יז אַם-יִדְעֶתֶם זֹאת אֲשֶׁר־יִכְּם בְּעֲשׂוֹתְכֶם כֵּן
17 יז אַם-יִדְעֶתֶם זֹאת אֲשֶׁר־יִכְּם בְּעֲשׂוֹתְכֶם כֵּן

17. 'im-y'da`tem zo'th 'ash'reykem ba`ashooth'kem ken.

John13:17 “If you know these things, you are blessed if you do them.”

<17> εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά.
17 ei tauta oidate, makarioi este ean poiēte auta.

יח לא על-כִּלְכֶּם הִבַּרְתִּי יוֹדֵעַ אֲנִי אֶת-אֲשֶׁר בְּחַרְתִּי
18 יח לא על-כִּלְכֶּם הִבַּרְתִּי יוֹדֵעַ אֲנִי אֶת-אֲשֶׁר בְּחַרְתִּי
בָּהֶם אֵךְ לְמַעַן יִמְלֵא הַכֶּתוּב אוֹכֵל לַחֲמֵי הַגִּדְיִל עָלַי עָקֵב:

18. lo' `al-kul'kem dibar'tiy yode`a 'aniy 'eth-'asher bachar'tiy bahem
'a'k l'ma`an yimale' haKathub 'okel lach'miy hig'diyl `alay`aqeb.

John13:18 “I do not speak of all of you. I know the ones I have chosen; but it is that the Scripture may be fulfilled, ‘He who eats My bread has lifted up his heel against Me.’”

<18> οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ οἶδα τίνες ἐξελεξάμην·
ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῆ, Ὁ τρώγων μου τὸν ἄρτον ἐπήρεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ.
18 ou peri pantōn hymōn legō; egō oida tinas exelexamēn;
all' hina hē graphē plērōthē, Ho trōgōn mou ton arton epēren ep' eme tēn pternan autou.

יט מֵעַתָּה אֲנִי אֹמֵר לָכֶם בְּטָרֶם הַיּוֹתָה לְמַעַן תִּבְּא
19 יט מֵעַתָּה אֲנִי אֹמֵר לָכֶם בְּטָרֶם הַיּוֹתָה לְמַעַן תִּבְּא
וְהִאֲמַנְתֶּם כִּי אֲנִי הוּא:

19. me`atah 'aniy 'omer lakem b'terem heyothah l'ma`an tabo' w'he'eman'tem ki 'aniy hu'.

John13:19 “From now on I am telling you before it comes to pass, so that when it does occur, you may believe that I am He.”

<19> ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα πιστεύσητε ὅταν γένηται ὅτι ἐγὼ εἰμι.
19 ap' arti legō hymin pro tou genesthai, hina pisteusēte hotan genētai hoti egō eimi.

כ אֲמַן אֲמַן אֲנִי אֹמֵר לָכֶם כִּי כָל-הַמְקַבֵּל אֶת
20 כ אֲמַן אֲמַן אֲנִי אֹמֵר לָכֶם כִּי כָל-הַמְקַבֵּל אֶת

אָנְשׁוּר אָשְׁלַחְהוּ אֶתִּי מִקְבֵּל וְהַמְקַבֵּל אֶתִּי מִקְבֵּל אֶת־שְׁלֹחִי:

20. 'amen 'amen 'aniy 'omer lakem ki kal-ham'qabel 'eth 'asher 'esh'lachehu 'othiy m'qabel w'ham'qabel 'othiy m'qabel 'eth-shol'chiy.

John13:20 "Truly, truly, I say to you, he who receives whomever I send receives Me; and he who receives Me receives Him who sent Me."

<20> ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ἄν τινα πέμψω ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων λαμβάνει τὸν πέμψαντά με.

20 amēn amēn legō hymin, ho lambanōn an tina pempso eme lambanei, ho de eme lambanōn lambanei ton pempanta me.

יְהוֹשֻׁעַ אָמַן אָמֵן אֶמַר לָכֶם כִּי אֶחָד מִכֶּם יִמְסְרֵנִי:
כֹּא וַיְהִי כְכִלּוֹת יְהוֹשֻׁעַ לְדַבֵּר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּבְהַל בְּרוּחוֹ
וַיַּעַד וַיֹּאמֶר אָמֵן אָמֵן אֶמַר לָכֶם כִּי אֶחָד מִכֶּם יִמְסְרֵנִי:

21. way'hiy k'kaloth Yahushua l'daber had'bariym ha'eleh wayibahel b'rucho waya`ad wayo`mer 'amen 'amen 'aniy 'omer lakem ki 'echad mikem yim's'reniy.

John13:21 When Yahushua had said this, He became troubled in spirit, and testified and said, "Truly, truly, I say to you, that one of you shall betray Me."

<21> Ταῦτα εἰπὼν [ὁ] Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι καὶ ἐμαρτύρησεν καὶ εἶπεν, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με.

21 Tauta eipōn [ho] Iēsous etarachthē tō pneumati kai emartyrēsen kai eipen, Amēn amēn legō hymin hoti heis ex hymōn paradōsei me.

וַיִּבְרִיטוּ תְלָמִידָיו וַיִּתְמָהוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ כִּי נְבוֹכּוּ וְלֹא יָדְעוּ עַל־מִי דָבַר:
כֹּב וַיִּבְרִיטוּ תְלָמִידָיו וַיִּתְמָהוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ כִּי נְבוֹכּוּ וְלֹא יָדְעוּ עַל־מִי דָבַר:

22. wayabiytu thal'miydayu wayith'm'hu 'iysh 'el-re`ehu ki naboku w'lo' yad`u `al-miy diber.

John13:22 The disciples looked one on another, doubting of whom He was speaking.

<22> ἔβλεπον εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταὶ ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει.
22 eblepon eis allēlous hoi mathētai aporoumenoi peri tinos legei.

כֹּב וַיִּשְׁתַּחֲוֶה אֶחָד מִיֵּשׁוּעַ עַל־חִיק יְהוֹשֻׁעַ:
כֹּב וַיִּשְׁתַּחֲוֶה אֶחָד מִיֵּשׁוּעַ עַל־חִיק יְהוֹשֻׁעַ:

23. w'echad mital'miydayu 'asher Yahushua 'ahebo meseb `al-cheyq Yahushua.

John13:23 There was reclining on Yahushua's bosom one of His disciples, whom Yahushua loved.

<23> ἦν ἀνακείμενος εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς.
23 ēn anakeimenos heis ek tōn mathētōn autou en tō kolpō tou Iēsou, hon ēgapa ho Iēsous;

אב כַּיָא-כַּיָא וָאָל פְּיָאֹרָן יָחֲסִיָא עַל-עַיְנֵי 24
:עֲלֵי ִּלְוֹ אַדְרָם אָמַר
כִּד וַיִּרְמַז-לוֹ שְׂמָעוֹן פְּטְרוֹס לְדָרֵשׁ מִי-הוּא זֶה
אֲשֶׁר דִּבֶּר עֲלָיו:

24. wayir'maz-lo Shim'on Pet'ros lid'ros miy-hu' zeh 'asher diber `alay.

John13:24 So Simon Kepha beckoned to him, that he ask who it should be of whom He spoke.

<24> νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος πυθέσθαι τίς ἂν εἴη περὶ οὗ λέγει.

24 neuvei oun toutō Simōn Petros pythesthai tis an eiē peri hou legei.

כַּיָא כַּיָא וָאָל עַל-לֵב יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַדְנִי מִי הוּא:
25 אָמַר אֵלָיו עַל-לֵב יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַדְנִי מִי הוּא:
25

25. wayiphol `al-leb Yahushua wayo'mer `elayu 'Adoniy miy hu'.

John13:25 He then lying on Yahushua's bosom, said to Him, My master, who is it?

<25> ἀναπεσὼν οὖν ἐκείνος οὕτως ἐπὶ τὸ στήθος τοῦ Ἰησοῦ λέγει αὐτῷ, Κύριε, τίς ἐστιν;

25 anapesōn oun ekeinos houtōs epi to stēthos tou Iēsou legei autō, Kyrie, tis estin?

עַל אֶחָדָה כַּיָא כַּיָא וָאָל אֶחָדָה כַּיָא אָב אָמַר אֵלָיו אַדְנִי מִי הוּא:
:אָמַר אֵלָיו עַל-לֵב יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַדְנִי מִי הוּא:
26
כֹּו וַיַּעַן יְהוֹשֻׁעַ הֵנָּה זֶה הוּא אֲשֶׁר-אָטָבֵל פְּרוּסְתֵי לְתַתָּה לֹו
וַיְטַבֵּל אֶת-פְּרוּסְתֹו וַיִּתֵּן אֵל-יְהוּדָה בֶּן-שְׁמָעוֹן אִישׁ קָרִיוֹת:

26. waya`an Yahushua hineh zeh hu' 'asher-'et'bol p'rusathiy l'thitah lo wayit'bol 'eth-p'rusatho wayiten `el-Yahudah ben-Shim'on 'lysh q'riyoth.

John13:26 Yahushua then answered, "That is the one for whom I shall dip the morsel and give it to him." So when He had dipped the morsel, He took and gave it to Yahudah, the son of Simon Iscariot.

<26> ἀποκρίνεται [ὁ] Ἰησοῦς, Ἐκεῖνος ἐστιν ὃς ἐγὼ βάψω τὸ ψωμίον καὶ δώσω αὐτῷ.

βάψας οὖν τὸ ψωμίον [λαμβάνει καὶ] δίδωσιν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτου.

26 apokrinetai [ho] Iēsous, Ekeinos estin hō egō bapsō to psōmion kai dōsō autō.

bapsas oun to psōmion [lambanei kai] didōsin Ioudā Simōnos Iskariōtou.

כֹּו וַאֲחֵרֵי בִלְעֹו בְּאֵ הַשְּׁטָן אֵל-קַרְבֹּו וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוֹשֻׁעַ אֵת
אֲשֶׁר-תַּעֲשֶׂה עֲשֵׂה מְהֵרָה:
27

27. w'acharey bil'o ba' hasatan 'el-qir'bo wayo'mer `elayu Yahushua 'eth 'asher-ta`aseh `aseh m'herah.

John13:27 After the morsel, Satan then entered into him.

Therefore Yahushua said to him, "What you do, do quickly."

<27> καὶ μετὰ τὸ ψωμίον τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, "Ὁ ποιεῖς ποίησον τάχιον.

31 Hote oun exēlthen, legei Iēsous, Nyn edoxasthē ho huios tou anthrōpou,
kai ho theos edoxasthē en autō;

יְהוֹשֻׁעַ מְבַרְכֵנוּ אֲנִי הַיְהוָה בְּעַצְמוֹ
וּבְמִהְרָה יִבְרָכֵנוּ
32 יְהוָה יְבָרַךְ אֶת-עַצְמוֹ וְאֶת-הַיְהוָה יְבָרַךְ
לֵב הֵן הָאֱלֹהִים נִתְפָּאֵר בּוֹ וְגַם יִפְאָרְנוּ הָאֱלֹהִים בְּעַצְמוֹ
וּבְמִהְרָה יִבְרָכֵנוּ

32. hen ha'Elohim nith'pa'ar bo w'gam y'pa'arenu ha'Elohim b'ats'mo ubim'herah y'pha'arehu.

John13:32 "if the Elohim is glorified in Him, the Elohim shall also glorify Him in Himself,
and shall glorify Him immediately."

<32> [εἰ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ,] καὶ ὁ θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν αὐτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν.

32 [ei ho theos edoxasthē en autō] kai ho theos doxasei auton en autō, kai euthys doxasei auton.

לֶגְבֵנֵי עוֹד-מְעַט מְזַעֵר אֶהְיֶה עִמָּכֶם אַתֶּם תִּבְקְשׁוּנִי
וְכֹאשֶׁר אָמַרְתִּי אֶל-הַיְהוּדִים כִּי אֶל-אֲשֶׁר אָנִי הוֹלֵךְ לֹא
תוּכְלוּ לָבוֹא שָׁמָּה כִּן אָנִי אֹמֵר אֲלֵיכֶם עַתָּה:
33 כִּי-עִתָּה אֲנִי עִמָּכֶם וְאַתֶּם מְבַרְכִים אֶת-יְהוָה וְאֶת-הַיְהוָה יְבָרַךְ
לֵב הֵן הָאֱלֹהִים נִתְפָּאֵר בּוֹ וְגַם יִפְאָרְנוּ הָאֱלֹהִים בְּעַצְמוֹ
וּבְמִהְרָה יִבְרָכֵנוּ

33. banay `od-m`at miz`ar `eh'yeh `imakem `atem t'baq'shuniy w'ka'asher `amar'tiy
'el-haYahudim ki `el-`asher `aniy hole'k lo' thuk'lu labo' shamah ken `aniy `omer `aleykem `atah.

John13:33 "Little children, I am with you a little while. You shall seek Me;
and as I said to the Jews, now I also say to you, 'Where I am going, you cannot come.'"

<33> τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι. ζητήσετε με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι.

33 teknia, eti mikron meth' hymōn eimi; zētēsete me, kai kathōs eipon tois Ioudaiois
hoti Hopou egō hypagō hymeis ou dynasthe elthein, kai hymin legō arti.

לֵד מִצְוָה חֲדָשָׁה אָנִי נֹתֵן לָכֶם אֲשֶׁר תֵּאָהָבוּ אִישׁ אֶת-אָחִיו
כְּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי אֶתְכֶם כִּן גַּם-אַתֶּם אִישׁ אֶת-אָחִיו תֵּאָהָבוּ:
34 מִצְוָה חֲדָשָׁה אֲנִי נֹתֵן לָכֶם אֲשֶׁר תֵּאָהָבוּ אִישׁ אֶת-אָחִיו
כְּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי אֶתְכֶם כִּן גַּם-אַתֶּם אִישׁ אֶת-אָחִיו תֵּאָהָבוּ

34. mits'wah chadashah `aniy nothen lakem `asher t'ehabu `itsh `eth-`achiyu
ka'asher `ahab'tiy `eth'kem ken gam-`atem `iysh `eth-`achiyu te'habun.

John13:34 "A new commandment I give to you, that you love one another,
even as I have loved you, that you also love one another."

<34> ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους,
καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

34 entolēn kainēn didōmi hymin, hina agapate allēlous,

יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל 35
:יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל

לֹא בְּזֹאת יִדְעוּ כֻלָּם כִּי תִלְמִידֵימִי אַתֶּם לִי תִשְׁכַּן אַהֲבָה בֵּינֵיכֶם:

35. bazo'th yed'u kulam ki thal'miydiym 'atem liy tish'kon 'ahabah beyneykem.

John13:35 "By this all men shall know that you are My disciples, if you have love for one another."

<35> ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, εἰ ἀγάπην ἔχετε ἐν ἀλλήλοις.

35 en toutō gnōsontai pantes hoti emoi mathētai este, ean agapēn echēte en allēlois.

וַיֹּאמֶר אֵלָיו פֶּטְרוֹס אֲדֹנָי אַתָּה תֵלֵךְ וַיַּעַן אֹתוֹ יְהוֹשֻׁעַ
אֶל-אַשֶׁר אֲנִי הוֹלֵךְ שָׁמָּה לֹא-תוּכַל עִתָּה לָלֶכֶת אַחֲרָי
וְאַחֲרֵי-כֵן תֵלֵךְ אַחֲרָי 36
אֶל-אַשֶׁר אֲנִי הוֹלֵךְ שָׁמָּה לֹא-תוּכַל עִתָּה לָלֶכֶת אַחֲרָי 36
אֶל-אַשֶׁר אֲנִי הוֹלֵךְ שָׁמָּה לֹא-תוּכַל עִתָּה לָלֶכֶת אַחֲרָי 36

לֹא וַיֹּאמֶר אֵלָיו פֶּטְרוֹס אֲדֹנָי אַתָּה תֵלֵךְ וַיַּעַן אֹתוֹ יְהוֹשֻׁעַ

אֶל-אַשֶׁר אֲנִי הוֹלֵךְ שָׁמָּה לֹא-תוּכַל עִתָּה לָלֶכֶת אַחֲרָי

וְאַחֲרֵי-כֵן תֵלֵךְ אַחֲרָי:

36. wayo'mer 'elayu Pet'ros 'Adoniy 'anah thele'k waya'an 'otho Yahushua'el-'asher 'aniy hole'k shamah lo'-thukal `atah laleketh 'acharay w'acharey-ken tele'k 'acharay.

John13:36 Simon Kepha said to Him, My Master, where are You going?

Yahushua answered him, "Where I go, you cannot follow Me now; but you shall follow me later."

<36> Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος, Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; ἀπεκρίθη [αὐτῷ] Ἰησοῦς, Ὅπου ὑπάγω οὐ δύνασαι μοι νῦν ἀκολουθῆσαι, ἀκολουθήσεις δὲ ὕστερον.

36 Legei autō Simōn Petros, Kyrie, pou hypageis?

apekrithē [autō] Iēsous, Hopou hypagō ou dynasai moi nyn akolouthēsai, akolouthēseis de hysteron.

אֶל-אַשֶׁר אֲנִי הוֹלֵךְ שָׁמָּה לֹא-תוּכַל עִתָּה לָלֶכֶת אַחֲרָי
וְאַחֲרֵי-כֵן תֵלֵךְ אַחֲרָי 37
אֶל-אַשֶׁר אֲנִי הוֹלֵךְ שָׁמָּה לֹא-תוּכַל עִתָּה לָלֶכֶת אַחֲרָי 37
אֶל-אַשֶׁר אֲנִי הוֹלֵךְ שָׁמָּה לֹא-תוּכַל עִתָּה לָלֶכֶת אַחֲרָי 37

לֹא וַיֹּאמֶר אֵלָיו פֶּטְרוֹס מֵדוּעַ לֹא-אֶחְשָׁב לָלֶכֶת אַחֲרָי

אַחֲרֵי-כֵן תֵלֵךְ אַחֲרָי אַתָּה בְּעַד-נַפְשִׁי:

37. wayo'mer 'elayu Pet'ros mado' lo'-'ukal `atah laleketh 'achareyak hen-nap'shiy 'eten b'ad-naph'sheak.

John13:37 Kepha said to Him, Master, why can I not follow You right now?

I shall lay down my soul for You.

<37> λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος, Κύριε, διὰ τί οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθῆσαι ἄρτι; τὴν ψυχὴν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω.

37 legei autō ho Petros, Kyrie, dia ti ou dynamai soi akolouthēsai arti? tēn psychēn mou hyper sou thēsō.

אֶל-אַשֶׁר אֲנִי הוֹלֵךְ שָׁמָּה לֹא-תוּכַל עִתָּה לָלֶכֶת אַחֲרָי
וְאַחֲרֵי-כֵן תֵלֵךְ אַחֲרָי 38
אֶל-אַשֶׁר אֲנִי הוֹלֵךְ שָׁמָּה לֹא-תוּכַל עִתָּה לָלֶכֶת אַחֲרָי 38
אֶל-אַשֶׁר אֲנִי הוֹלֵךְ שָׁמָּה לֹא-תוּכַל עִתָּה לָלֶכֶת אַחֲרָי 38

לח וביען אתו יהושע התתן נפשך בעד נפשי
אמן אמן אני אמר בטרם יקרא התרנגול תכחש בי שלש פעמים:

38. waya`an 'otho Yahushua` hathiten naph'sh'ak b`ad naph'shiy
'amen 'amen 'aniy 'omer b'terem yiq'ra' hatar'n'gol t'kachesh biy shalosh p`amiym.

John13:38 Yahushua answered him, "Shall you lay down your soul for Me?
Truly, truly, I say to you, a rooster shall not crow until you deny Me three times."

<38> ἀποκρίνεται Ἰησοῦς, Τὴν ψυχὴν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις;
ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσῃ ἕως οὗ ἀρνήσῃ με τρίς.

38 apokrinetai Iēsous, Tēn psychēn sou hyper emou thēseis?
amēn amēn legō soi, ou mē alektōr phōnēsē heōs hou arnēsē me tris.

Chapter 14

John14:1 אאל-יבהל לבבכם האמינו באלהים וגם בי האמינו:
אאל-יבהל לבבכם האמינו באלהים וגם בי האמינו:

1. 'al-yibahel l'bab'kem ha'amiynu b'Elohim w'gam biy ha'amiynu.

John14:1 "Do not let your heart be troubled; believe in Elohim, believe also in Me."

<14:1> Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά· πιστεύετε εἰς τὸν θεὸν καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε.

1 Mē tarassesthō hymōn hē kardia; pisteuete eis ton theon kai eis eme pisteuete.

2 אאל-יבהל לבבכם האמינו באלהים וגם בי האמינו:
אאל-יבהל לבבכם האמינו באלהים וגם בי האמינו:
בבית אבי מדורות רבים
ואם-לא כן הייתי אומר לכם הנני הולך להכין לכם מקום:

2. b'beyth 'Abiy m'doroth rabbiym
w'im-lo' ken hayiythiy 'omer lakem hin'niy hole'k l'hakiyn lakem maqom.

John14:2 "In My Father's house are many dwelling places;
if it were not so, I would have told you; for I go to prepare a place for you."

<2> ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς μου μοναὶ πολλαὶ εἰσιν·
εἰ δὲ μὴ, εἶπον ἂν ὑμῖν ὅτι πορεύομαι ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν;

2 en tē oikiā tou patros mou monai pollai eisin;
ei de mē, eipon an hymin hoti poreuomai hetoimasai topon hymin?

3 גוהיה פיר-הלכותי והכינותי לכם מקום שוב אשוב
ולקחתי אתכם אלי למען תהיו גם-אתם באשר אני שם:
גוהיה פיר-הלכותי והכינותי לכם מקום שוב אשוב
ולקחתי אתכם אלי למען תהיו גם-אתם באשר אני שם:

3. w'hayah ki-halak'tiy wahakiynothi lakem maqom shob 'ashub
w'laqach'tiy 'eth'kem 'elay l'ma'an tih'yu gam-'atem ba'asher 'aniy sham.

John14:3 “If I go and prepare a place for you, I shall come again and receive you to Myself, that where I am, there you may be also.”

<3> καὶ ἐὰν πορευθῶ καὶ ἐτοιμάσω τόπον ὑμῖν, πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήμψομαι ὑμᾶς πρὸς ἑμαυτόν, ἵνα ὅπου εἰμι ἐγὼ καὶ ὑμεῖς ἦτε.

3 kai **ean poreuthō kai hetoimasō topon hymin, palin erchomai kai paralēmpsomai hymas pros emauton, hina hopou eimi egō kai hymeis ēte.**

ד ויבְעַתֶּם אָנְהָ אָנִי הוֹלֵךְ וְאֶת־הַדֶּרֶךְ יִבְעַתֶּם׃
:מִי־אֵלֶיךָ 4

4. wiyda`tem 'anah 'aniy hole'k w'eth-hadere'k y'da`tem.

John14:4 “And you know the way where I go.”

<4> καὶ ὅπου [ἐγὼ] ὑπάγω οἴδατε τὴν ὁδόν.

4 kai **hopou [egō] hypagō oidate tēn hodon.**

וַיֹּאמֶר אֵלָיו תּוֹמָא אֲדַנִּי לֹא יִבְעַנּוּ אָנְהָ אֶתָּה הוֹלֵךְ
וְאֵיכָכָה יִבְעַ אֶת־הַדֶּרֶךְ׃
:מִי־אֵלֶיךָ 5

5. wayo'mer 'elayu Toma' 'Adoniy lo' yada`nu 'anah 'atah hole'k w'eykakah neda` 'eth-hadere'k.

John14:5 Thomas said to Him, My Master, we do not know where You go, how can we know the way?

<5> Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς, Κύριε, οὐκ οἶδαμεν ποῦ ὑπάγεις· πῶς δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι;

5 **Legei autō Thōmas, Kyrie, ouk oidamen pou hypageis; pōs dynametha tēn hodon eidenai?**

וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוֹשֻׁעַ אֲנֹכִי הַדֶּרֶךְ וְהָאֱמֶת וְהַחַיִּים
לֹא־יֵבֵא אִישׁ אֶל־הָאָב בְּלִתי עַל־יָדַי׃
:מִי־אֵלֶיךָ 6

6. wayo'mer 'elayu Yahushua` 'anokiy hadere'k w'ha'emeth w'hachayim lo'-yabo' 'iysh 'el-ha'Ab bil'tiy `al-yadiy.

John14:6 Yahushua said to him, “I am the way, and the truth, and the life; no one comes to the Father but through Me.”

<6> λέγει αὐτῷ [ὁ] Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα εἰ μὴ δι' ἐμοῦ.

6 **legei autō [ho] Iēsous, Egō eimi hē hodos kai hē alētheia kai hē zōē;**

oudeis erchetai pros ton patera ei mē di' emou.

ז לֹו־יִבְעַתֶּם אֶתִּי גַם אֶת־אָבִי יִבְעַתֶּם׃
:מִי־אֵלֶיךָ 7

וּמַעַתָּה יִדְעֶתֶם אֶתֹּי וְגַם רְאִיתֶם אֶתֹּי:

7. lu-y'da`tem 'othiy gam 'eth-'Abiy y'da`tem ume`atah y'da`tem 'otho w'gam r'iythem 'otho.

John14:7 “If you had known Me, you would have known My Father also; from now on you know Him, and have seen Him.”

<7> εἰ ἐγνώκατέ με, καὶ τὸν πατέρα μου γνώσεσθε. καὶ ἀπ’ ἄρτι γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἑώρακατε αὐτόν.

7 ei egnōkate me, kai ton patera mou gnōsesthe; kai ap’ arti ginōskete auton kai heōrakate auton.

:יְיָ לְכָל עַמִּי אֲנִי הָאֵל וְאֵת הָאָב וְדַי לָנוּ: חוֹי אֱמַר אֱלֵיוּ פִּילְפּוֹס אֲדַנִּי הַרְאֵנוּ נָא אֶת־הָאָב וְדַי לָנוּ:

8. wayo'mer 'elayu Piylipos 'Adoniy har'enu na' 'eth-ha'Ab w'day lanu.

John14:8 Philip said to Him, My Master, show us the Father, and it is enough for us.

<8> λέγει αὐτῷ Φίλιππος, Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα, καὶ ἄρκει ἡμῖν.

8 legei autō Philippos, Kyrie, deixon hēmin ton patera, kai arkei hēmin.

טוֹי אֱמַר אֱלֵיוּ יְהוֹשֻׁעַ זֶה פָּמָה יְמִים אָנֹכִי אֲתִכֶּם וְאֶתָּה פִּילְפּוֹס הַטָּרִם תִּדְעֵנִי הַרְאָה אֶתִּי רְאָה אֶת־הָאָב וְלָמָּה־זֶּה תֵּאמַר הַרְאֵנוּ אֶת־הָאָב:

9. wayo'mer 'elayu Yahushua` zeh kamah yamiym 'anokiy 'it'kem w'atah Phiyliipos haterem teda`eniy haro'eh 'othiy ra'ah 'eth-ha'Ab w'lamah-zeh tho'mar har'enu 'eth-ha'Ab.

John14:9 Yahushua said to him, “Have I been so long with you, and yet you have not known Me, Philip? He who has seen Me has seen the Father; how can you say, ‘Show us the Father?’”

<9> λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Τοσοῦτω χρόνω μεθ’ ὑμῶν εἰμι καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; ὁ ἑωρακὼς ἐμέ ἑώρακεν τὸν πατέρα· πῶς σὺ λέγεις, Δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα;

9 legei autō ho Iēsous, Tosoutō chronō meth’ hymōn eimi kai ouk egnōkas me, Philippe?

ho heōrakōs eme heōraken ton patera; pōs sy legeis, Deixon hēmin ton patera?

יְהוֹשֻׁעַ אֲנִי בְּאָבִי וְאָבִי בִּי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם לֹא־מִנְפֹשִׁי אֲנֹכִי דֹבֵר כִּי אָבִי הַשֹּׁכֵן בְּקִרְבִּי הוּא עֹשֶׂה אֶת־הַמַּעֲשִׂים:

10. ha'eyn'ak ma'amiyn ki 'anokiy b'Abiy w'Abiy biy had'bariym 'asher 'adaber 'aleykem lo'-minaph'shiy 'anokiy dober ki 'Abiy hashoken b'qir'biy hu' `oseh 'eth-hama`asiym.

John14:10 “Do you not believe that I am in the Father, and the Father is in Me?”

The words that I say to you I do not speak on Myself, but the Father abiding in Me does His works.”

<10> οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατήρ ἐν ἐμοί ἐστιν;

τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἀπ’ ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ, ὁ δὲ πατήρ ἐν ἐμοὶ μένων ποιεῖ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

10 ou pisteueis hoti egō en tō patri kai ho patēr en emoi estin?

ta hrēmata ha egō legō hymin ap’ emautou ou lalō, ho de patēr en emoi menōn poiei ta erga autou.

כֵּן כִּשְׂכֵךְ כִּשְׂכֵךְ כִּשְׂכֵךְ-כֵּץ כֵּן כְּנִשְׂכֵךְ 11
:כִּשְׂכֵךְ כִּשְׂכֵךְ כִּשְׂכֵךְ כִּשְׂכֵךְ-כֵּץ

יֵאָמְרוּ לִי כִּי-אֲנֹכִי בְּאָבִי וְאָבִי בִּי
וְאִם-לֹא הָאֲמִינוּ לִי בְּגִלְגָּל הַמַּעֲשִׂים:

11. ha’aminyu liy ki-‘anokiy b’Abiy w’Abiy biy w’im-lo’ ha’aminyu liy big’lal hama`asiym.

John14:11 “Believe Me that I am in the Father and the Father is in Me;
otherwise believe Me because of the works themselves.”

<11> πιστεύετε μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατήρ ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε.

11 pisteuete moi hoti egō en tō patri kai ho patēr en emoi; ei de mē, dia ta erga auta pisteuete.

כִּשְׂכֵךְ-כֵּץ אֲמִינוּ כֵּן כְּנִשְׂכֵךְ כִּשְׂכֵךְ כִּשְׂכֵךְ 12
:כִּשְׂכֵךְ-כֵּץ אֲמִינוּ אֲמִינוּ אֲמִינוּ אֲמִינוּ אֲמִינוּ אֲמִינוּ אֲמִינוּ אֲמִינוּ

יֵבְאוּ אֲמֵן אֲמֵן אֲנִי אֹמֵר לָכֶם הַמַּאֲמִין בִּי יַעֲשֶׂה גַם-הוּא
אֶת-הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר אֲנֹכִי עוֹשֶׂה וְגַדְלוֹת מַאֲלָה יַעֲשֶׂה אֵל-אָבִי:

12. ‘amen ‘amen ‘aniy ‘omer lakem hama‘amiyn biy ya`aseh gam-hu’ ‘eth-hama`asiym
‘asher ‘anokiy `oseh ug’doloth me’eleh ya`aseh ‘el-‘Abiy.

John14:12 “Truly, truly, I say to you, he who believes in Me, the works
that I do, he shall do also; and greater works than these he shall do; because I go to the Father.”

<12> ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ τὰ ἔργα

ἃ ἐγὼ ποιῶ κάκεινος ποιήσει καὶ μείζονα τούτων ποιήσει, ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα πορεύομαι·

12 amēn amēn legō hymin, ho pisteuōn eis eme ta erga

ha egō poiō kakeinos poiēsei kai meizona toutōn poiēsei, hoti egō pros ton patera poreuomai;

:כְּנִשְׂכֵךְ כִּשְׂכֵךְ אֲשֶׁר אֲשַׁלֵּחַ בְּנִי אֲעֲשֶׂה 13
:יִגְדְּלוּ אֲשֶׁר תִּשְׁאָלוּ בְּשֵׁם בְּנִי

13. w’kal-‘asher tish’alu bish’miy ‘e`esenu y’kubad ha’Ab bib’no.

John14:13 “Whatever you ask in My name, that shall I do,
so that the Father may be glorified in the Son.”

<13> καὶ ὅ τι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου τούτο ποιήσω, ἵνα δοξασθῇ ὁ πατήρ ἐν τῷ υἱῷ·

13 kai ho ti an aitēsēte en tō onomati mou touto poiēsō, hina doxasthē ho patēr en tō huiō;

:כְּנִשְׂכֵךְ כִּשְׂכֵךְ אֲשֶׁר אֲשַׁלֵּחַ בְּנִי אֲעֲשֶׂה 14
:יִגְדְּלוּ אֲשֶׁר תִּשְׁאָלוּ בְּשֵׁם בְּנִי

14. **ki-tish'alu dabar bish'miy 'aniy 'e'esenu.**

John14:14 “If you ask Me anything in My name, I shall do it.”

<14> εάν τι αιτήσητέ με εν τῷ ὀνόματί μου ἐγὼ ποιήσω.

14 ean ti aitēsēte me en tō onomati mou egō poiēsō.

15
טו אַם-אַהבַתֶּם אֶתִּי אֶת־מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ:
:יִשְׁאַלְכֶם מְהֵרָא כְּשֶׁתִּשְׁאַלְכֶם מִשְׁמֵרֵי שְׁמִי כִּי אֶעֱשֶׂה לָכֶם

15. **'im-'ahab'tem 'othiy 'eth-mits'othay tish'moru.**

John14:15 “If you love Me, you shall keep My commandments.”

<15> 'Eàn ágapâté me, tās éntolās tās émās tērḗsete·

15 Ean agapate me, tas entolas tas emas tērēsete;

16
טוּאָנִי אֶשְׁאַלָה מְאַבִּי וְהוּא יִתֵּן לָכֶם פְּרָקְלִיט אַחֵר
אֲשֶׁר-יִשְׁכֵּן אִתְּכֶם לְנֶצַח:
16
אֲשֶׁר יִתֵּן לָכֶם פְּרָקְלִיט אַחֵר וְהוּא יִתֵּן לָכֶם פְּרָקְלִיט אַחֵר
אֲשֶׁר יִשְׁכֵּן אִתְּכֶם לְנֶצַח:

16. **wa'aniy 'esh'alah me'Abiy w'hu' yiten lakem p'raq'liyt 'acher 'asher-yish'kon 'it'kem lanetsach.**

John14:16 “I shall ask the Father, and He shall give you another Helper, that He may be with you forever”;

<16> κἀγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα καὶ ἄλλον παρακλήτοιν δώσει ὑμῖν, ἵνα μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα ᾤ,

16 kagō erōtēsō ton patera kai allon paraklēton dōsei hymin, hina meth' hymōn eis ton aiōna ē,

17
יִזְאָר רֹחַ הָאֱמֶת אֲשֶׁר לֹא-יִכָּל הָעוֹלָם לְהַשְׁיִגּוֹ בְּאִשְׁרָא
לֹא יִרְאֶהוּ וְלֹא יִדְעֶהוּ וְאַתֶּם יִדְעֶתֶם אֹתוֹ
כִּי-הוּא שׁוֹכֵן אִתְּכֶם וְיִהְיֶה בְּקִרְבְּכֶם:
17
אֲשֶׁר יִתֵּן לָכֶם פְּרָקְלִיט אַחֵר וְהוּא יִתֵּן לָכֶם פְּרָקְלִיט אַחֵר
אֲשֶׁר יִשְׁכֵּן אִתְּכֶם לְנֶצַח:

17. **'eth-Ruach ha'emeth 'asher lo'-yakol ha`olam l'hasiygo ba'asher lo' yir'ehu w'lo' yeda`ehu w'atem y'da'tem 'otho hi-hu' shoken 'it'kem w'yih'yeh b'qir'b'kem.**

John14:17 “that is the Spirit of truth, whom the world cannot receive, because it does not see Him nor know Him, but you know Him because He abides with you and shall be in you.”

<17> τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ οὐδὲ γινώσκει· ὑμεῖς γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται.

17 to pneuma tēs alētheias, ho ho kosmos ou dynatai labein, hoti ou theōrei auto oude ginōskei; hymeis ginōskete auto, hoti par' hymin menei kai en hymin estai.

18
יֵחַ לֹא אֶעֱזָבְכֶם יְתוּמִים אֲבוֹאָה אֲלֵיכֶם:
18
אֲשֶׁר יִתֵּן לָכֶם פְּרָקְלִיט אַחֵר וְהוּא יִתֵּן לָכֶם פְּרָקְלִיט אַחֵר
אֲשֶׁר יִשְׁכֵּן אִתְּכֶם לְנֶצַח:

18. lo' 'e'ezab'kem y'thomiym 'abo'ah 'aleykem.

John14:18 "I shall not leave you as orphans; I shall come to you."

<18> Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς, ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς.

18 Ouk aphēsō hymas orphanous, erchomai pros hymas.

כַּחֲמַדְתִּי אֶתְכֶם לֹא יוֹסִיף לְרֵאֲוֹת אֶתִּי
וְאַתֶּם תִּרְאוּנִי כִּי חַי אֲנִי וְגַם-אַתֶּם חַיִּים תִּהְיוּ
19

19. 'od m'`at w'ha`olam lo' yosiyph lir'oth 'othiy w'atem tir'uniy
ki chay 'aniy w'gam-'atem chayoh thich'yu.

John14:19 "After a little while the world shall no longer see Me, but you shall see Me; because I live, you shall live also."

<19> ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ, ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με, ὅτι ἐγὼ ζῶ καὶ ὑμεῖς ζήσετε.

19 eti mikron kai ho kosmos me ouketi theōrei, hymeis de theōreite me, hoti egō zō kai hymeis zēsete.

כִּוְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יֵרְוַע תִּדְעוּ כִּי-אֲנִי בְּאָבִי
וְאַתֶּם בִּי וְאֲנִי בְכֶם
20

20. w'hayah bayom hahu' yadu`a ted`u ki-'aniy b'Abiy w'atem biy wa'aniy bakem.

John14:20 "In that day you shall know that I am in My Father, and you in Me, and I in you."

<20> ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν.

20 en ekeinē tē hēmerā gnōsesthe hymeis hoti egō en tō patri mou kai hymeis en emoi kagō en hymin.

כֹּאֲמִי אֲשֶׁר מְצֹתִי אֶתּוֹ וַיִּשְׁמַר אֶתְּךָ הוּא אֲשֶׁר אֶהְבֵּ אֶתִּי
וְאֶהְבֵּ אֶהְיֶה לְאָבִי וְאֲנִי אֶהְבֶּהוּ וְאֶלְיוֹ אֶתְוַדַּע
21

21. miy 'asher mits'othay 'ito wayish'mor 'othan hu' 'asher 'ahab 'othiy
w'ohabiy 'ahub l'Abiy wa'aniy 'ohabehu w'elayu 'eth'wada`.

John14:21 "He who has My commandments and keeps them is the one who loves Me; and he who loves Me shall be loved by My Father, and I shall love him and shall disclose Myself to him."

<21> ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς ἐκείνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν.

21 ho echōn tas entolas mou kai tērōn autas ekeinos estin ho agapōn me;

ho de agapōn me agapēthēsetai hypo tou patros mou, kagō agapēsō auton kai emphanisō autō emauton.

וְעַל-אֲשֶׁר יִשְׁמַר אֶתְכֶם וְאֲנִי אֶהְבֶּהוּ וְאֶלְיוֹ אֶתְוַדַּע
וְאֶהְבֵּ אֶהְיֶה לְאָבִי וְאֲנִי אֶהְבֶּהוּ וְאֶלְיוֹ אֶתְוַדַּע
22

כב ויאמר אליו יהודה והוא לא איש קריות אדני מהלך
כי תחפץ להתודע אלינו ולא לעולם:

22. wayo'mer 'elayu Yahudah w'hu' lo' 'lysh q'riyoth 'Adoniy mah-l'ak ki thach'pots l'hith'wada` 'eleynu w'lo' la`olam.

John14:22 Yahudah said to Him, not Iscariot, My Master, what then has happened that You are going to disclose Yourself to us and not to the world?

<22> Λέγει αὐτῷ Ἰούδας, οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης, Κύριε, [καὶ] τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ;

22 Legei autō Ioudas, ouch ho Iskariōtēs, Kyrie,

[kai] ti gegonen hoti hēmin melleis emphanizein seauton kai ouchi tō kosmō?

כב ויאמר אליו יהודה והוא לא איש קריות אדני מהלך
כי תחפץ להתודע אלינו ולא לעולם:

כב ויאמר אליו יהודה והוא לא איש קריות אדני מהלך

כי תחפץ להתודע אלינו ולא לעולם:

כי תחפץ להתודע אלינו ולא לעולם:

23. waya`an Yahushua` wayo'mer 'elayu 'iysh ki ye'ehabaniy yish'mor 'eth-d'bariy w'Abiy ye'ehab 'otho w'nabo'ah 'elayu w'nasiym m`onathenu 'ets'lo.

John14:23 Yahushua answered and said to him, "If anyone loves Me, he shall keep My word; and My Father shall love him, and We shall come to him and make Our abode with him."

<23> ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐάν τις ἀγαπᾷ με τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτὸν καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ μονήν παρ' αὐτῷ ποιησόμεθα.

23 apekrithē Iēsous kai eipen autō, Ean tis agapā me ton logon mou tērēsei

kai ho patēr mou agapēsei auton kai pros auton eleusometha kai monēn par' autō poiēsometha.

כד ואשר לא יאהבני הוא לא ישמר את דברי ויהקבר
אשר שמעתם לא שלי הוא כי אם של אבי אשר שלחני:

כד ואשר לא יאהבני הוא לא ישמר את דברי ויהקבר

אשר שמעתם לא שלי הוא כי אם של אבי אשר שלחני:

24. wa'asher lo' ye'ehabaniy hu' lo' yish'mor 'eth-d'bariy w'hadabar 'asher sh'ma`tem lo'-sheliy hu' ki 'im-shel-'Abiy 'asher sh'lachaniy.

John14:24 "He who does not love Me does not keep My words; and the word which you hear is not Mine, but the Father's who sent Me."

<24> ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμὸς ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με πατρός.

24 ho mē agapōn me tous logous mou ou terei;

kai ho logos hon akouete ouk estin emos alla tou pempantos me patros.

כח את-אלה דברתי אליכם בעוד הייתי עמכם: 25

25. 'eth-'eleh dibar'tiy 'aleykem b'od heyothiy imakem.

John14:25 "These things I have spoken to you while abiding with you."

<25> Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν μένων·

25 Tauta lelalēka hymin par' hymin menōn;

כח את-אלה דברתי אליכם בעוד הייתי עמכם: 26
כח את-אלה דברתי אליכם בעוד הייתי עמכם: 26
כח את-אלה דברתי אליכם בעוד הייתי עמכם: 26
כח את-אלה דברתי אליכם בעוד הייתי עמכם: 26
כח את-אלה דברתי אליכם בעוד הייתי עמכם: 26

26. w'hap'raq'liyt Ruach haQodesh 'asher-yish'lach 'Abiy bish'miy hu' y'lamed'kem 'eth-kol w'yaz'kiyr 'eth-kol 'asher-higad'tiy lakem.

John14:26 "But the Helper, the Holy Spirit, whom the Father shall send in My name, He shall teach you all things, and bring all things to your remembrance all that I said to you."

<26> ὁ δὲ παράκλητος, τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὃ πέμπει ὁ πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν [ἐγώ].

26 ho de paraklētos, to pneuma to hagion ho pempsei ho patēr en tō onomati mou, ekeinos hymas didaxei panta kai hypomnēsei hymas panta ha eipon hymin [egō].

כח את-אלה דברתי אליכם בעוד הייתי עמכם: 27
כח את-אלה דברתי אליכם בעוד הייתי עמכם: 27
כח את-אלה דברתי אליכם בעוד הייתי עמכם: 27
כח את-אלה דברתי אליכם בעוד הייתי עמכם: 27
כח את-אלה דברתי אליכם בעוד הייתי עמכם: 27

27. shalom 'aniychn lakem 'eth-sh'lomiy 'eten lakem lo' ka'asher yiten ha'olam 'anokiy nothen lakem 'al-yibahel l'bab'kem w'al-yechath.

John14:27 "Peace I leave with you; My peace I give to you; not as the world gives do I give to you. Do not let your heart be troubled, nor let it be fearful."

<27> Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. μὴ ταρασσεσθῶ ὑμῶν ἢ καρδία μηδὲ δειλιάτω.

27 Eirēnēn aphīēmi hymin, eirēnēn tēn emēn didōmi hymin; ou kathōs ho kosmos didōsin egō didōmi hymin. mē tarassesthō hymōn hē kardia mēde deiliatō.

כח את-אלה דברתי אליכם בעוד הייתי עמכם: 28
כח את-אלה דברתי אליכם בעוד הייתי עמכם: 28
כח את-אלה דברתי אליכם בעוד הייתי עמכם: 28
כח את-אלה דברתי אליכם בעוד הייתי עמכם: 28
כח את-אלה דברתי אליכם בעוד הייתי עמכם: 28

28. halo' sh'ma`tem ki 'amar'tiy 'aleykem 'ele'k w'ashubah 'aleykem lu 'ahab'tem 'othiy ki-`atah this'm'chu b'hagiydiy lakem ki-hole'k 'aniy 'el-ha'Ab ki 'Abiy gadol mimeniy.

John14:28 “You heard that I said to you, ‘I go away, and I shall come to you.’
If you loved Me, you would have rejoiced because I go to the Father, for the Father is greater than I.”

<28> ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν, Ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς.
εἰ ἠγαπᾶτέ με ἐχάρητε ἂν ὅτι πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα, ὅτι ὁ πατὴρ μείζων μου ἐστίν.

28 ēkousate hoti egō eipon hymin, Hypagō kai erchomai pros hymas.

ei ēgapate me echarēte an hoti poreuomai pros ton patera, hoti ho patēr meizōn mou estin.

כט ועתה הנה הגדתי זאת לכם בטרם היותה למען תבאו ותאמינו: 29

29. w'`atah hineh higad'tiy zo'th lakem b'terem heyothah l'ma`an tabo' w'tha'amiynu.

John14:29 “Now I have told you before it happens, so that when it happens, you may believe.”

<29> καὶ νῦν εἶρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε.

29 kai nyn eirēka hymin prin genesthai, hina hotan genētai pisteusēte.

ללא-ארהבה עוד אמרים עמכם כי הנה בא שר העולם הזה ובי אין-לו כל: 30

30. lo'-`ar'beh `od 'amariym `imakem ki hineh ba' sar ha`olam hazeh ubiy 'eyn-lo kol.

John14:30 “I shall not speak much more with you, for the ruler of this world comes, and he has nothing in Me”;

<30> οὐκέτι πολλά λαλήσω μεθ' ὑμῶν, ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου ἄρχων· καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν,

30 ouketi polla lalēsō meth' hymōn, erchetai gar ho tou kosmou archōn; kai en emoi ouk echei ouden,

לא אהב אני את-אבי וכאשר צוני אבי כן אעשה קומי ונלקח מזה: 31

31. 'a'k l'ma`an yeda` ha`olam ki 'oheb 'aniy 'eth-'Abiy w'ka'asher tsiuaniy 'Abiy ken 'e`eseh qumu w'nel'kah mizeh.

John14:31 “but so that the world may know that I love the Father, as the Father commanded Me, even so I do. Get up, let us go from here.”

<31> ἀλλ' ἵνα γνῶ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ καθὼς ἐνετείλατο μοι ὁ πατὴρ, οὕτως ποιῶ. Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

31 all' hina gnō ho kosmos hoti agapō ton patera,

Chapter 15

John15:1

אֲנֹכִי הַגֶּפֶן הַחַיִּים וְאָבִי הוּא הַכַּרְמִל:

1. 'anokiy hagephen ha'amitiyth w'Abiy hu' hakorem.

John15:1 "I am the true vine, and My Father is the vinedresser."

<15:1> 'Εγώ εἰμι ἡ ἀμπελος ἡ ἀληθινὴ καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργὸς ἐστίν.

1 Egō eimi hē ampelos hē alēthinē, kai ho patēr mou ho geōrgos estin.

2

בְּכָל-שָׂרֵיג בִּי אֲשֶׁר אֵינְנִי עוֹשֶׂה-פְּרִי יְסִירֶנּוּ

וְאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פְּרִי יִטְהַרְנֶנּוּ לְהַרְבּוֹת אֶת-פְּרִיָּו:

2. kal-sariyg biy 'asher 'eynenu `oseh-p'riy y'siyrenu wa'asher ya`aseh ph'riy y'taharenu l'har'both 'eth-pir'yo.

John15:2 "Every branch in Me that does not bear fruit, He takes away; and every branch that bears fruit, He prunes it so that it may bear more fruit."

<2> pân klēma en emoi mē pheron karpon airei auto, kai pân tō karpon pheron kathairei autō ina karpon pleiona pherē.

2 pan klēma en emoi mē pheron karpon airei auto, kai pan to karpon pheron kathairei auto hina karpon pleiona pherē.

3

גִּיאֵתֶם כָּבָר מִטְהָרִים בְּעֵבֹר הַדְּבָרִי אֲשֶׁר הִבְרַתִּי אֵלֵיכֶם:

3. 'atem k'bar m'tohariym ba`abur d'bariy 'asher dibar'tiy 'aleykem.

John15:3 "You are already clean because of the word which I have spoken to you."

<3> ἤδη ὑμεῖς καθαροί ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν.

3 edē hymeis katharoi este dia ton logon hon lelalēka hymin;

4

דְּעִמְדוּ-בִּי וְאֲנִי בְכֶם כַּאֲשֶׁר הַשָּׂרֵיג בְּלִי-יַעֲשֶׂה פְּרִי

מֵאֲלֵיו אִם-לֹא יַעֲמֵד בְּגֶפֶן כֵּן גַּם-אֵתֶם אִם-לֹא תַעֲמְדוּ בִּי:

4. 'im'du-biy wa'aniy bakem ka'asher hasariyg bal-ya`aseh ph'riy me'elayu 'im-lo' ya`amod bagephen ken gam-'atem 'im-lo' tha'am'du biy.

John15:4 "Abide in Me, and I in you. As the branch cannot bear fruit of itself unless it abides in the vine, so neither can you unless you abide in Me."

<4> μείνατε ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν. καθὼς τὸ κλήμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ’ ἐαυτοῦ ἐὰν μὴ μένη ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς ἐὰν μὴ ἐν ἐμοί μένητε.

4 meinate en emoi, kagō en hymin. kathōs to klēma ou dynatai karpon pherein aph’ heautou ean mē menē en tē ampelō, houtōs oude hymeis ean mē en emoi menēte.

5
:494 xγwo γΥΥΥx 46 74069 7y 996 797-3w0z 4y3
האָנכי הוא הגפן ואתם השָרִיגים העֹמֵד בִּי וְאֲנִי בּוֹ הוּא
יַעֲשֶׂה-פְּרִי לְרֹב כִּי בְלִעְדֵי לֹא תוּכְלוּן עֲשׂוֹת דְּבָר׃

5. ‘anokiy hu’ hagephen w’atem hasariygiym ha’omed biy wa’aniy bo hu’ ya`aseh-p’riy larob ki bil`aday lo’ thuk’lun `asoth dabar.

John15:5 “I am the vine, you are the branches; he who abides in Me and I in him, he bears much fruit, for apart from Me you can do nothing.”

<5> ἐγὼ εἰμι ἡ ἀμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. ὁ μένων ἐν ἐμοί κἀγὼ ἐν αὐτῷ οὗτος φέρει καρπὸν πολύν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν.

5 egō eimi hē ampelos, hymeis ta klēmata. ho menōn en emoi kagō en autō houtos pherei karpon polyn, hoti chōris emou ou dynasthe poiein ouden.

6
:9096 373y w43 yx-64 7y7z6w7y 7y0p67y
וְאִישׁ אֲשֶׁר לֹא יַעֲמֵד בִּי הַשְּׁלֵךְ הַחוּצָה כַּשָּׂרִיג וַיִּבֹשׁ
וַיִּלְקְטוּם וַיִּשְׂלִיכוּם אֶל-תּוֹךְ הָאֵשׁ וְהָיָה לְבָעֵר׃

6. ‘iysh ‘asher lo’ ya`amod biy hush’la’k hachutsah kasariyig wayiybash w’yil`q’tum w’yash’liyikum ‘el-to’k ha’esh w’hayah l’ba`er.

John15:6 “If anyone does not abide in Me, he is thrown away as a branch and dries up; and they gather them, and cast them into the fire and they are burned.”

<6> ἐὰν μὴ τις μένη ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλήμα καὶ ἐξηράνθη καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσιν καὶ καίεται.

6 ean mē tis menē en emoi, eblēthē exō hōs to klēma kai exēranthē kai synagousin auta kai eis to pyr ballousin kai kaietai.

7
:7y6 3w0z y
זֹאם-תַּעֲמְדוּ בִּי וּדְבָרֵי יְהוָה בְּכֶם כְּכֹל-מַה-שֶּׁחִפְצַתֶם אֲזַ תִּשְׁאַלּוּ
וַיַּעֲשֶׂה לְכֶם׃

7. ‘im-ta`am`du biy ud`baray yih`yu bakem k’kal-mah-shechaphats`tem ‘az tish`alu w’ye`aseh lakem.

John15:7 “If you abide in Me, and My words abide in you, ask whatever you wish, and it shall be done for you.”

<7> ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοί καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μείνη, ὃ ἐὰν θέλητε αἰτήσασθε,

καὶ γενήσεται ὑμῖν.

7 ean meinēte en emoi kai ta hrēmata mou en hymin meinē, ho ean thelēte aitēsasthe, kai genēsetai hymin.

ⲛⲓⲁⲛ ⲙⲉⲓⲛⲉⲧⲉ ⲉⲛ ⲉⲙⲟⲓ ⲕⲁⲓ ⲧⲁ ⲛⲣⲉⲙⲁⲧⲁ ⲙⲟⲩ ⲉⲛ ⲛⲙⲓⲛ ⲙⲉⲓⲛⲉ, ⲛⲟ ⲉⲁⲛ ⲧⲙⲉⲗⲉⲧⲉ ⲁⲓⲧⲉⲥⲁⲥⲧⲙⲉ, ⲕⲁⲓ ⲕⲉⲛⲉⲥⲉⲧⲁⲓ ⲛⲙⲓⲛ.

8. b'zo'th nik'bad 'Abiy ba`ashooth'kem p'riy larob wih'yiythem liy l'thal'miydiym.

John15:8 “My Father is glorified by this, that you bear much fruit, and so shall you be My disciples.”

<8> ἐν τούτῳ ἔδοξάσθη ὁ πατήρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε καὶ γένησθε ἐμοὶ μαθηταί.

8 en toutō edoxasthē ho patēr mou, hina karpon polyn pherēte kai genēsthe emoi mathētai.

ⲕⲁⲓ ⲕⲉⲛⲉⲥⲉⲧⲁⲓ ⲛⲙⲓⲛ ⲙⲉⲓⲛⲉ, ⲛⲟ ⲉⲁⲛ ⲧⲙⲉⲗⲉⲧⲉ ⲁⲓⲧⲉⲥⲁⲥⲧⲙⲉ, ⲕⲁⲓ ⲕⲉⲛⲉⲥⲉⲧⲁⲓ ⲛⲙⲓⲛ.

ⲛⲁⲁⲥⲧⲙⲉ ⲛⲉⲙⲟⲓ ⲛⲙⲓⲛ ⲉⲛ ⲉⲙⲟⲓ ⲕⲁⲓ ⲧⲁ ⲛⲣⲉⲙⲁⲧⲁ ⲙⲟⲩ ⲉⲛ ⲛⲙⲓⲛ ⲙⲉⲓⲛⲉ, ⲛⲟ ⲉⲁⲛ ⲧⲙⲉⲗⲉⲧⲉ ⲁⲓⲧⲉⲥⲁⲥⲧⲙⲉ.

9. ka'asher 'ahabaniy 'Abiy 'ahab'tiy 'eth'kem gam-'aniy w'atem `im'du b'ahabathiy.

John15:9 “Just as the Father has loved Me, I have also loved you; abide in My love.”

<9> καθὼς ἠγάπησέν με ὁ πατήρ, καὶ γὰρ ὑμᾶς ἠγάπησα. μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ.

9 kathōs ēgapēsen me ho patēr, kagō hymas ēgapēsa; meinate en tē agapē tē emē.

ⲕⲁⲓ ⲕⲉⲛⲉⲥⲉⲧⲁⲓ ⲛⲙⲓⲛ ⲉⲛ ⲉⲙⲟⲓ ⲕⲁⲓ ⲧⲁ ⲛⲣⲉⲙⲁⲧⲁ ⲙⲟⲩ ⲉⲛ ⲛⲙⲓⲛ ⲙⲉⲓⲛⲉ, ⲛⲟ ⲉⲁⲛ ⲧⲙⲉⲗⲉⲧⲉ ⲁⲓⲧⲉⲥⲁⲥⲧⲙⲉ.

ⲛⲁⲁⲥⲧⲙⲉ ⲛⲉⲙⲟⲓ ⲛⲙⲓⲛ ⲉⲛ ⲉⲙⲟⲓ ⲕⲁⲓ ⲧⲁ ⲛⲣⲉⲙⲁⲧⲁ ⲙⲟⲩ ⲉⲛ ⲛⲙⲓⲛ ⲙⲉⲓⲛⲉ, ⲛⲟ ⲉⲁⲛ ⲧⲙⲉⲗⲉⲧⲉ ⲁⲓⲧⲉⲥⲁⲥⲧⲙⲉ.

10. 'im-tish'm'ru 'eth-mits'othay ta'am'du b'ahabathiy ka'asher shamar'tiy gam-'aniy 'eth-mits'oth 'Abiy w'amad'tiy b'ahabatho.

John15:10 “If you keep My commandments, you shall abide in My love; just as I have kept My Father’s commandments and abide in His love.”

<10> εἰάν τας ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολάς τοῦ πατρός μου τετήρηκα καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ.

10 ean tas entolas mou tērēsēte, meneite en tē agapē mou, kathōs egō tas entolas tou patros mou tetērēka kai menō autou en tē agapē.

ⲕⲁⲓ ⲕⲉⲛⲉⲥⲉⲧⲁⲓ ⲛⲙⲓⲛ ⲉⲛ ⲉⲙⲟⲓ ⲕⲁⲓ ⲧⲁ ⲛⲣⲉⲙⲁⲧⲁ ⲙⲟⲩ ⲉⲛ ⲛⲙⲓⲛ ⲙⲉⲓⲛⲉ, ⲛⲟ ⲉⲁⲛ ⲧⲙⲉⲗⲉⲧⲉ ⲁⲓⲧⲉⲥⲁⲥⲧⲙⲉ.

ⲛⲁⲁⲥⲧⲙⲉ ⲛⲉⲙⲟⲓ ⲛⲙⲓⲛ ⲉⲛ ⲉⲙⲟⲓ ⲕⲁⲓ ⲧⲁ ⲛⲣⲉⲙⲁⲧⲁ ⲙⲟⲩ ⲉⲛ ⲛⲙⲓⲛ ⲙⲉⲓⲛⲉ, ⲛⲟ ⲉⲁⲛ ⲧⲙⲉⲗⲉⲧⲉ ⲁⲓⲧⲉⲥⲁⲥⲧⲙⲉ.

11. 'eth-'eleh dibar'tiy 'aleykem ba`abur tish'kon sim'chathiy bakem w'thih'yeh sim'chath'kem sh'lemah.

John15:11 “These things I have spoken to you so that My joy may be in you, and that your joy may be made full.”

<11> Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν ἦ καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῆ.
11 Tauta lelalēka hymin hina hē chara hē emē en hymin ē kai hē chara hymōn plērōthē.

יב הנה-זאת מצותי אשר תההבון איש את-אחיו באשר
אהבתים:
12

12. hineh-zo'th mits'wathiy 'asher tehehabun 'iysh 'eth-'achiyu ka'asher 'ahab'tiykem.

John15:12 “This is My commandment, that you love one another, just as I have loved you.”

<12> αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμή, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς.
12 hautē estin hē entolē hē emē, hina agapate allēlous kathōs ēgapēsa hymas.

יג אין אהבה רבה מאהבת הנותן נפשו בעד ידידיו:
13

13. 'eyn 'ahabah rabah me'ahabath hanother naph'sho b'ad y'diydayu.

John15:13 “Greater love has no one than this, that one lay down his soul for his friends.”

<13> μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῆ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ.
13 meizona tautēs agapēn oudeis echei, hina tis tēn psychēn autou thē hyper tōn philōn autou.

יד ואתם אם-תעשו את אשר-אני מצוה אתכם ידידי אתם:
14

14. w'atem 'im-ta`aso 'eth 'asher-'aniy m'tsaueh 'eth'kem y'diyday 'atem.

John15:14 “You are My friends if you do what I command you.”

<14> ὑμεῖς φίλοι μου ἐστε ἐὰν ποιῆτε ἃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν.
14 hymeis philoi mou este ean poiēte ha egō entellomai hymin.

טו לא-אקרא לכם עוד עבדים כי העבד איננו ידע
את-אשר יעשה אדניו ואמרתי ידידי אתם
כי כל-אשר שמעתי מאת אבי הודעתני אתכם:
15

15. lo-'eq'ra' lakem `od `abadiym ki ha`ebed 'eynenu yode`a 'eth-'asher ya`aseh 'adonayu w'amar'tiy y'diyday 'atem ki kal-'asher shama'tiy me'eth 'Abiy hoda'tiy 'eth'kem.

John15:15 “No longer do I call you slaves, for the servant does not know what his master is doing; but I have called you friends, for all things that I have heard from My Father I have made known to you.”

<15> οὐκέτι λέγω ὑμᾶς δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδεν τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος·

ὕμᾱς δὲ εἶρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἂ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρὸς μου ἐγνώρισα ὑμῖν.

15 ouketi legō hymas doulous, hoti ho doulos ouk oiden ti poiei autou ho kyrios;

hymas de eirēka philous, hoti panta ha ēkousa para tou patros mou egnōrisa hymin.

יְשׁוּעָה בְּעֵינֵי הַבָּנָיִם לֹא אָתָּם בְּחָרְתֶּם בִּי כִּי אֲנִי בָחַרְתִּי בְכֶם
וְהַפְקַדְתִּי אֶתְכֶם לְלֶכֶת וְלַעֲשׂוֹת פְּרִי וּפְרִיְכֶם יִקּוּם
וְהָיָה כֹּל אֲשֶׁר תִּשְׁאַלּוּ מֵאָבִי בְּשֵׁםִי יִתֵּן לְכֶם:

16. lo' 'atem b'char'tem biy ki 'im-'anokiy bachar'tiy bakem w'hiph'qad'tiy 'eth'kem laleketh w'la'asoth periy upher'y'kem yaqum w'hayah kol 'asher tish'alu me'Abiy bish'miy yiten lakem.

John15:16 “You did not choose Me but I chose you, and appointed you that you should go and bear fruit, and that your fruit would remain, so that whatever you ask of the Father in My name He may give to you.”

<16> οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς καὶ ἔθηκα ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένη, ἵνα ὅ τι ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου δῶ ὑμῖν.

16 ouch hymeis me exelexasthe, all' egō exelexamēn hymas kai ethēka hymas hina hymeis hypagēte kai karpon pherēte kai ho karpos hymōn menē, hina ho ti an aitēsēte ton patera en tō onomati mou dō hymin.

יִזְכְּרוּ אֶת-אֲלֹהֵי אֲנֹכִי מִצִּוְיָה אֶתְכֶם לְמַעַן תִּשְׁאָהֲבוּן אִישׁ אֶת-אָחִיו:
יִזְכְּרוּ אֶת-אֲלֹהֵי אֲנֹכִי מִצִּוְיָה אֶתְכֶם לְמַעַן תִּשְׁאָהֲבוּן אִישׁ אֶת-אָחִיו:

17. 'eth-'eleh 'anokiy m'tsaueh 'eth'kem l'ma`an te'ehabun 'iysh 'eth-'achiyu.

John15:17 “This I command you, that you love one another.”

<17> ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπάτε ἀλλήλους.

17 tauta entellomai hymin, hina agapate allēlous.

יְחַסְרוּ אֶת-הָעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר בְּרֵאשִׁית הָיָה הָעוֹלָם וְהָיָה אֲנִי בְּרֵאשִׁית הָיָה הָעוֹלָם
יְחַסְרוּ אֶת-הָעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר בְּרֵאשִׁית הָיָה הָעוֹלָם וְהָיָה אֲנִי בְּרֵאשִׁית הָיָה הָעוֹלָם

18. 'im-ha`olam sne' 'eth'kem d'u ki 'othiy sane' ri'shonah.

John15:18 “If the world hates you, you know that it has hated Me before it hated you.”

<18> Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκεν.

18 Ei ho kosmos hymas misei, ginōskete hoti eme prōton hymōn memisēken.

יִטְּאוּ מִן-הָעוֹלָם הַיִּיְתָם הָיָה הָעוֹלָם אֲהֵב אֶת
יִטְּאוּ מִן-הָעוֹלָם הַיִּיְתָם הָיָה הָעוֹלָם אֲהֵב אֶת

אֲשֶׁר-לוֹ וַיַּעַן כִּי-אֵינְכֶם מִן-הָעוֹלָם

כִּי אִם-בְּחַרְתִּי אֶתְכֶם מִן-הָעוֹלָם לָכֵן הָעוֹלָם יִשְׂנֵא אֶתְכֶם:

19. 'ilu min-ha`olam heyiythem hayah ha`olam 'oheb 'eth 'asher-lo w'ya`an ki-'eyn'kem min-ha`olam ki 'im-bachar'tiy 'eth'kem min-ha`olam laken ha`olam yis'na' 'eth'kem.

John15:19 "If you were of the world, the world would love its own; but because you are not of the world, but I chose you out of the world, because of this the world hates you."

<19> εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος.

19 ei ek tou kosmou ēte, ho kosmos an to idion ephilei; hoti de ek tou kosmou ouk este, all' egō exelexamēn hymas ek tou kosmou, dia touto misei hymas ho kosmos.

כַּזְכּוֹ אֶת-הַבָּרִי אֲשֶׁר הִבְרַתִּי אֵלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא גָדוֹל
הַעֲבָד מֵאֲדֹנָיו אִם-קָדְפוּ אֹתִי גַם-אֶתְכֶם יִקְדְּפוּ
אִם-שָׁמְרוּ אֶת-הַבָּרִי גַם אֶת-הַבְּרָכָה יִשְׁמְרוּ:

20. zik'ku 'eth-d'bariy 'asher dibaritiy 'aleykem le'mor lo' gadol ha`ebed me'adonayu 'im-rad'phu 'othiy gam-'eth'kem yir'dophu 'im-sham'ru 'eth-d'bariy gam 'eth-d'bar'kem yish'moru.

John15:20 "Remember the word that I said to you, 'A servant is not greater than his master.' If they persecuted Me, they shall also persecute you; if they kept My word, they shall keep yours also."

<20> μνημονεύετε τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν, Οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν.

20 mnēmoneuete tou logou hou egō eipon hymin, Ouk estin doulos meizōn tou kyriou autou. ei eme ediōxan, kai hymas diōxousin; ei ton logon mou etērēsan, kai ton hymeteron tērēsousin.

כֵּן יַעֲשׂוּ לְכֶם בְּעַבּוֹר שְׁמִי
כִּי לֹא-יָדְעוּ אֶת-שְׁלֹחִי:

21. 'abal kal-zo'th ya`aso lakem ba`abur sh'miy ki lo'-yad'u 'eth-shol'chiy.

John15:21 "But all these things they shall do to you for My name's sake, because they do not know the One who sent Me."

<21> ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν εἰς ὑμᾶς διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἶδασιν τὸν πέμψαντά με.

21 alla tauta panta poiēsousin eis hymas dia to onoma mou, hoti ouk oidasin ton pempsantha me.

כִּבְלֹא בָאֲתִי וְדִבַּרְתִּי אֵלֵיכֶם לֹא-הָיָה בְּהֶם חֶטְא

כֵּן יַעֲשׂוּ לְכֶם בְּעַבּוֹר שְׁמִי
כִּי לֹא-יָדְעוּ אֶת-שְׁלֹחִי:

וְעַתָּה לֹא יוּכְלוּן לְהַתְנַצֵּל עַל-חַטָּאתָם:

22. lule' ba'thiy w'dibar'tiy 'aleykem lo'-hayah bahem chet' w'atah lo' yuk'lun l'hith'natsel `al-chato'tham.

John15:22 "If I had not come and spoken to them, they would not have sin, but now they have no excuse for their sin."

<22> εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἴχουσιν· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσιν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν.

22 ei mē ēlthon kai elalēsa autois, hamartian ouk eichosan; nyn de prophasin ouk echousin peri tēs hamartias autōn.

כג השנא אתי ישנא גם את אבי: 23

23. hasne' 'othiy yis'na' gam-'eth-'Abiy.

John15:23 "He who hates Me hates My Father also."

<23> ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ τὸν πατέρα μου μισεῖ.

23 ho eme misōn kai ton patera mou misei.

כד לולא עשיתי בתוכם את המעשים אשר לא עשה איש אחר לא יהיה בהם חטא ועתה ראוי וישנאו גם אתי גם את אבי: 24

24. lule' `asiythiy b'thokam 'eth-hama`asiym 'asher lo' `asah 'iysh 'acher lo'-hayah bahem chet' w'atah ra'u wayis'n'u gam-'othiy gam-'eth-'Abiy.

John15:24 "If I had not done among them the works which no one else did, they would not have sin; but now they have both seen and hated both Me and My Father."

<24> εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος ἐποίησεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἴχουσιν· νῦν δὲ καὶ ἐωράκασιν καὶ μεμισήκασιν καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου.

24 ei ta erga mē epoiēsa en autois ha oudeis allos epoiēsen, hamartian ouk eichosan; nyn de kai heōrakasin kai memisēkasin kai eme kai ton patera mou.

כה אך למלאת דבר הכתוב בתורתם שנאת חנם שנאוני: 25

25. 'a'k l'mal'th d'bar-haKathub b'Thoratham sin'ath chinam s'ne'uniy.

John15:25 "But this comes to pass, that the word might be fulfilled that is written in their Law, 'They hated Me without a cause.'"

<25> ἀλλ' ἵνα πληρωθῆ ὁ λόγος ὁ ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν γεγραμμένος ὅτι Ἐμίσησάν με δωρεάν.

25 all' hina plērōthē ho logos ho en tō nomō autōn gegrammenos hoti Emisēsan me dōrean.

כז אך למלאות דבר הכתוב שנאת חנם שנאוני: 26

כּוּיבּוּא הַפְּרָקְלִיט אֲשֶׁר אֲשַׁלַּח לְכֶם מֵאֵת אָבִי
רוּחַ הָאֱמֶת הַיּוֹצֵא מֵאֵת אָבִי הוּא יַעֲיֵד עָלַי:

26. ub'bo' hap'raq'liyt 'asher 'esh'lach lakem me'eth 'Abiy ruach ha'emeth hayotse' me'eth 'Abiy hu' ya'iyd `alay.

John15:26 “When the Helper comes, whom I shall send to you from the Father, that is the Spirit of truth who proceeds from the Father, He shall testify about Me”;

<26> Ὄταν ἔλθῃ ὁ παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρὸς, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ·

26 Hotan elthē ho paraklētos hon egō pempso hymin para tou patros,

to pneuma tēs alētheias ho para tou patros ekporeuetai, ekeinos martyrēsei peri emou;

:כּוּיבּוּא הַפְּרָקְלִיט אֲשֶׁר אֲשַׁלַּח לְכֶם מֵאֵת אָבִי

כּוּיבּוּא הַפְּרָקְלִיט אֲשֶׁר אֲשַׁלַּח לְכֶם מֵאֵת אָבִי הוּא יַעֲיֵד עָלַי:

27. w'gam-'atem ta'iydu ki mero'sh heyiythem `imadiy.

John15:27 and you shall testify also, because you have been with Me from the beginning.”

<27> καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστε.

27 kai hymeis de martyreite, hoti ap' archēs met' emou este.

Chapter 16

:John16:1 אֵלֶּיךָ אֲנִי מְדַבֵּר וְאַתָּה לֹא תִכְזֹּבְנִי

אֵלֶּיךָ אֲנִי מְדַבֵּר וְאַתָּה לֹא תִכְזֹּבְנִי

1. 'eth 'eleh dibar'tiy 'aleykem l'ma'an lo' thikashelu.

John16:1 “These things I have spoken to you so that you should not be offended.”

<16:1> Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε.

1 Tauta lelalēka hymin hina mē skandalisthēte.

2 אֵלֶּיךָ אֲנִי מְדַבֵּר וְאַתָּה לֹא תִכְזֹּבְנִי

אֵלֶּיךָ אֲנִי מְדַבֵּר וְאַתָּה לֹא תִכְזֹּבְנִי

בְּהֵנָה יִנְדְּוּ אֶתְכֶם וְאֵף בְּאֵף שָׁעָה אֲשֶׁר כָּל-הַיּוֹם

אֶתְכֶם יִדְּמָה לַעֲשׂוֹת עֲבוּדָה לְאֱלֹהִים:

2. hineh y'nadu 'eth'kem

w'aph ba'ah sha`ah 'asher kal-horeg 'eth'kem y'dameh la`asoth `abodah l'Elohim.

John16:2 “They shall make you out of the synagogue, but an hour comes for everyone who kills you to think that he does service to Elohim.”

<2> ἀποσυναγωγούς ποιήσουσιν ὑμᾶς·

ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ θεῷ.

2 aposynagōgous poiēsousin hymas;

all' erchetai hōra hina pas ho apokteinas hymas doxē latreian prospherein tō theō.

3 וְאֵת־אֵלֶּה יַעֲשׂוּ לְכֶם יַעַן גַּם־אֶת־אָבִי וְגַם־אֶתִּי לֹא יָדָעוּ׃
3 w'eth-'eleh ya`aso lakem ya`an gam-'eth-'Abiy w'gam-'othiy lo' yada`u.

John16:3 “These things they shall do because they have not known the Father nor Me.”

3 και ταυτα ποιησουσιν οτι ουκ εγνωσαν τον πατερα ουδε εμε.

3 kai tauta poiēsousin hoti ouk egnōsan ton patera oude eme.

4 וְאַבְל הַגִּדְתִּי לְכֶם אֶת־אֵלֶּה לְמַעַן אֲשֶׁר־תִּזְכְּרוּ בְּבֹא הַשָּׁעָה
כִּי אֲנֹכִי דִבַּרְתִּי אֵלֵיכֶם וַיִּמְרָאֵשׁ לֹא־דִבַּרְתִּי אֵלֵיכֶם כִּי־אֵלֶּה
כִּי הִיִּיתִי עִמָּכֶם׃
4 abal higad'tiy lakem 'eth-'eleh l'ma`an 'asher-tiz'k'ru b'bo' hashah`ah
ki 'anokiy dibar'tiy 'aleykem umero'sh lo'-dibar'tiy 'aleykem ka'eleh ki hayiythiy`imakem.

John16:4 “But these things I have spoken to you, so that when their hour comes, you may remember that I told you of them. These things I did not say to you at the beginning, because I was with you.”

4 alla ταυτα λεαλαηκα υμιν ινα οταν ελθη η ωρα αυτων μνημονευητε αυτων οτι εγω ειπον υμιν.

Tauta de umin ex archēs ouk eipon, oti meth' umōn hymen.

4 alla tauta lelalēka hymin hina hotan elthē hē hōra autōn mnēmoneuēte autōn hoti egō eipon hymin.

Tauta de hymin ex archēs ouk eipon, hoti meth' hymōn emēn.

5 הַיּוֹעֵצָה הַלֵּךְ אֲנֹכִי אֶל־שְׂלֹחִי וְלֹא יִשְׁאַלְנִי אִישׁ מִכֶּם אֲנָה תִּלְדָּ׃
5 w'`atah hole'k 'anokiy 'el-shol'chiy w'lo' yish'aleniy 'iysh mikem 'anah thele'k.

John16:5 “But now I go my way to Him who sent Me; and none of you asks Me, ‘Where are You going?’”

5 nyn de hypagō pros ton pempanta me, kai oudeis ex umōn erōtā me, Pou hypageis?

5 nyn de hypagō pros ton pempanta me, kai oudeis ex hymōn erōtā me, Pou hypageis?

6 וְוַעֲצַבְתָּ מְלֶאכָה לְבַבְּכֶם עַל־דִּבְרֵי אֶת־אֵלֶּה אֵלֵיכֶם׃
6 w'`atsebeth mal'ah l'bab'kem `al-dab'riy 'eth-'eleh 'aleykem.

John16:6 “But because I have said these things to you, sorrow has filled your heart.”

6 alla' oti ταυτα λεαλαηκα υμιν η λυπη πεπληρωκεν υμων την καρδιαν.

6 all' hoti tauta lelalēka hymin hē lypē peplērōken hymōn tēn kardia.

7 כְּלֹא־יָדָעוּ אֶת־אֵלֶּה יַעֲשׂוּ לְכֶם יַעַן גַּם־אֶת־אָבִי וְגַם־אֶתִּי לֹא יָדָעוּ׃
7 brit haChadashah (New Testament) Hebrew-Greek-English color coded Interlinear – page 1030

זאנלם אמת אנגיד לכם פי לקתי אד-טוב לכם פי אם-לא
אלך לא-יבא אליכם הפרקליט ואם-הלכתי אשלקהו אליכם:

7. 'ulam 'emeth 'agiyd lakem ki lek'tiy 'a'k-tob lakem

ki 'im-lo' 'ele'k lo'-yabo' 'aleykem hap'raq'liyt w'im-halak'tiy 'esh'lachehu 'aleykem.

John16:7 "But I tell you the truth, it is expedient for you that I go away;
for if I do not go away, the Helper shall not come to you; but if I go, I shall send Him to you."

<7> ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν, συμφέρι ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω, ὁ παρακλήτος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς. ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς.

7 all' egō tēn alētheian legō hymin, sympherei hymin hina egō apelthō. ean gar mē apelthō,
ho paraklētos ouk eleusetai pros hymas; ean de poreuthō, pempō auton pros hymas.

חוקיה פי-יבא והוכיח את-העולם על-דבר החטא
והצדק והמשפט:

8. w'hayah ki-yabo' w'hokiyach 'eth-ha`olam `al-d'bar hachet' w'hatsedeq w'hamish'pat.

John16:8 "And when He comes, He shall reprove the world concerning sin
and righteousness and judgment";

<8> καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἀμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως.

8 kai elthōn ekeinos elegxei ton kosmon peri hamartias kai peri dikaiosynēs kai peri kriseōs;

9. `al-hachet' ki lo'-he'emiynu biy.

John16:9 "concerning sin, because they do not believe in Me";

<9> περὶ ἀμαρτίας μὲν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ.

9 peri hamartias men, hoti ou pisteuousin eis eme;

יועל-הצדק פי אל-אבי ולא תוסיפו לראות אתי:
10. w'al-hatsedeq ki 'ele'k 'el-'Abiy w'lo' thosiyphu lir'oth 'othiy.

John16:10 "and concerning righteousness, because I go to the Father and you no longer see Me";

<10> περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα ὑπάγω καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με.

10 peri dikaiosynēs de, hoti pros ton patera hypagō kai ouketi theōreite me;

יאועל-המשפט פי נדון שר העולם הזה:

11. w'al-hamish'pat ki nidon sar ha`olam hazeh.

John16:11 “and concerning judgment, because the ruler of this world has been judged.”

<11> περι δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται.

11 peri de kriseōs, hoti ho archōn tou kosmou toutou kekritai.

יב עוד רבות לי להגיד לכם אך לא-תוכלון שאת עתה:
:אָחוּ אַפּוּ הַיְלָחֶדְכֶם-אֲךָ אַךְ לֹא-תִכְלֹן שְׂאֵת עֵתָהּ 12

12. `od rabboth liy l'hagiyd lakem 'a'k lo'-thuk'lun s'eth `atah.

John16:12 “I have yet many things to say to you, but you cannot bear them now.”

<12> Ἐτι πολλά ἔχω ὑμῖν λέγειν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι·

12 Eti polla echō hymin legein, all' ou dynasthe bastazein arti;

יג ורוח האמת בבאוי הוא ידריך אתכם אל-האמת כלה כי לא
ידבר מעצמו כי אם-אשר ישמע ידבר והאיתיות יגיד לכם:
יג וְרוּחַ הָאֱמֶת בָּבֹאֹו הוּא יְדַרְיֵךְ אֶתְכֶם אֶל-הָאֱמֶת כְּלָהּ כִּי לֹא
יְדַבֵּר מֵעַצְמוֹ כִּי אִם-אֲשֶׁר יִשְׁמַע יְדַבֵּר וְהָאֵיתְיוֹת יִגִּיד לְכֶם: 13

13. w'Ruach ha'emeth b'bo'o hu' yad'riy'k 'eth'kem 'el-ha'emeth kulah

ki lo' y'daber me`ats'mo ki 'im-'asher yish'ma` y'daber w'ha'othiyoth yagiyd lakem.

John16:13 “But when He, the Spirit of truth, comes, He shall guide you into all the truth;
for He shall not speak on Himself, but whatever He hears, He shall speak;
and He shall show to you what is to come.”

<13> ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὀδηγήσει ὑμᾶς ἐν τῇ ἀληθείᾳ πάση·
οὐ γὰρ λαλήσει ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἀκούσει λαλήσει καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

13 hotan de elthē ekeinos, to pneuma tēs alētheias, hodēgēsei hymas en tē alētheiā pasē;

ou gar lalēsei aph' heautou, all' hosa akousei lalēsei kai ta erchomena anaggelei hymin.

יד הוא יפארגני כי משלי יקח ויגיד לכם:
:יְדֹא הוּא יִפְאָרְגְנִי כִּי מִשְׁלִי יִקַּח וַיִּגִּיד לְכֶם: 14

14. hu' y'pha'areniy ki misheliy yiqach w'yagiyd lakem.

John16:14 “He shall glorify Me, for He shall take of Mine and shall show it to you.”

<14> ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήμψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

14 ekeinos eme doxasei, hoti ek tou emou lēmpsetai kai anaggelei hymin.

טו כל אשר לאבי לי הוא על-כן אמרתי
כי משלי יקח ויגיד לכם:
:טו כָּל אֲשֶׁר לֹא-אָבִי לִי הוּא עַל-כֵּן אָמַרְתִּי
כִּי מִשְׁלִי יִקַּח וַיִּגִּיד לְכֶם: 15

15. kol 'asher l'Abiy liy hu' `al-ken 'amar'tiy ki misheliy yiqach w'yagiyd lakem.

John16:15 “All things that the Father has are Mine;
therefore I said that He takes of Mine and shall show it to you.”

<15> πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατήρ ἐμά ἐστιν·
 διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβάνει καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

15 **panta hosa echei ho patēr ema estin; dia touto eipon hoti ek tou emou lambanei kai anaggelei hymin.**

ⲉⲓⲛⲁⲓⲥⲏⲛⲧⲩ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ 16
 ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ
 ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ
 ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ

16. **hen-m`at w'lo' thir'uniy w`od-m`at w'thechezuniy (ki-'aniy hole'k 'el-'Abiy).**

John16:16 “A little while, and you shall no longer see Me; and again a little while, and you shall see Me (and, because I go to the Father.)”

<16> Μικρόν καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρόν καὶ ὄψεσθέ με.

16 **Mikron kai ouketi theōreite me, kai palin mikron kai opsesthe me.**

ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ 17
 ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ
 ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ
 ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ
 ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ

17. **umiq'tsath tal'miydayu nid'b'ru 'iysh 'el-'achiyu le'mor mah 'am'ro 'eleynu hen-m`at w'lo' thir'uniy w`od-m`at w'thechezuniy w'am'ro 'aniy hole'k 'el-'Abiy.**

John16:17 Some of His disciples then said to one another, What is this thing He says to us, 'A little while, and you shall not see Me; and again a little while, and you shall see Me'; and, 'because I go to the Father'?

<17> εἶπαν οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους, Τί ἐστὶν τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν, Μικρόν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρόν καὶ ὄψεσθέ με; καί, Ὅτι ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα;

17 **eipan oun ek tōn mathētōn autou pros allēlous, Ti estin touto ho legei hēmin, Mikron kai ou theōreite me, kai palin mikron kai opsesthe me? kai, Hoti hypagō pros ton patera?**

ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ 18
 ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ

18. **wayo'm'ru mah 'am'ro m`at lo' yada`nu mah-diber.**

John16:18 So they were saying, What is this that He says, 'A little while'? We do not know what He is talking about.

<18> ἔλεγον οὖν, Τί ἐστὶν τοῦτο [ὃ λέγει] τὸ μικρόν; οὐκ οἶδαμεν τί λαλεῖ.

18 **elegon oun, Ti estin touto [ho legei] to mikron? ouk oidamen ti lalei.**

ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ 19
 ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ ⲛⲓⲱⲓⲧⲓ

כִּי יִשְׁאַלְכֶם עַל-הַבָּרָק הַזֶּה וְעַל-הַחֲמוּסִים הַאֵלֶּה
 וְיָאָמַר אֲלֵיכֶם הַעֵל הַקָּבֵר הַזֶּה תִּדְרֹשׁוּ וְזֶה אֶת-זֶה
 כִּי אָמַרְתִּי הֵן-מִצֵּט וְלֹא תִרְאוּנִי וְעוֹד-מִצֵּט וְתִחַזְרוּנִי:

19. wayeda` Yahushua` ki `im-l'babam lish'ol 'otho wayo'mer 'aleyhem ha`al hadabar hazeh tid'r'shu zeh 'eth-zeh ki 'amar'tiy hen-m`at w'lo' thir'uniy w'`od-m`at w'thechezuniy.

John16:19 Yahushua knew that they wished to question Him, and He said to them, "Do you enquire among yourselves of this, that I said, 'A little while, and you shall not see Me, and again a little while, and you shall see Me'?"

<19> ἔγνω [ὁ] Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων ὅτι εἶπον, Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με;

19 egnō [ho] Iēsous hoti ēthelon auton erōtan, kai eipen autois, Peri toutou zēteite met' allēlōn hoti eipon, Mikron kai ou theōreite me, kai palin mikron kai opsesthe me?

כִּי אֶמְנָן אָמֵן אָמֵן אָמֵן אָמֵן אָמֵן אָמֵן אָמֵן אָמֵן אָמֵן אָמֵן אָמֵן אָמֵן אָמֵן אָמֵן אָמֵן אָמֵן אָמֵן
 וְהָעוֹלָם יִשְׂמַח הֵן-אִתְּכֶם תִּעֲצָבוּ אֲכַן עֲצָבְכֶם יִהְיֶה לְשִׂשׂוֹן:

20. 'amen 'amen 'aniy 'omer lakem ki 'atem tib'ku uth'yeliylu w'ha`olam yis'mach hen-'atem te`ats'bu 'aken `ats'b'kem yehaphe'k l'shашon.

John16:20 "Truly, truly, I say to you, that you shall weep and lament, but the world shall rejoice; you shall grieve, but your grief shall be turned into joy."

<20> ἀμῆν ἀμῆν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται· ὑμεῖς λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται.

20 amēn amēn legō hymin hoti klausetete kai thrēnēsete hymeis, ho de kosmos charēsetai; hymeis lypēthēsethe, all' hē lypē hymōn eis charan genēsetai.

כִּי תְהַיְבֵה הָאִשָּׁה כִּי תִקְרֵיב לָלֶדֶת עֲצָב לָהּ כִּי מְלֵאָה יִמֶיהָ
 וְאַחֲרֵי לִדְתָהּ אֶת-הַיֶּלֶד לֹא-תִזְכֹּר עוֹד אֶת-עֲצָבוֹנָהּ
 וְהָיָא שְׂמִחָה כִּי-אָדָם נוֹלַד לְעוֹלָם:

21. ha'ishah ki thaq'riyb laledeth `etseb lah ki mal'u yameyah w'acharey lid'tah 'eth-hayeled lo'-thiz'kor `od 'eth-`its'bonah w'hiy' s'mechah ki-'adam nolah la`olam.

John16:21 "Whenever a woman is in labor she has sorrow, because her hour has come; but when she gives birth to the child, she no longer remembers the anguish because of the joy that a man has been born into the world."

<21> ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ λύπην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον,

οὐκέτι μνημονεύει τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον.

21 **hē gynē hotan tiktē lypēn echei, hoti ēlthen hē hōra autēs; hotan de gennēsē to paidion, ouketi mnēmoneuei tēs thlipseōs dia tēn charan hoti egennēthē anthrōpos eis ton kosmon.**

כב וְגַם-אִתְּכֶם כָּעֵת הַתְּעַצְבוּ בּוֹ וְאֲנִי אָשׁוּב אֲרָאֶה אֶתְכֶם
וְשִׁשׁ לְבַבְכֶם וְאֵינְ-מְסִיר שְׂמִי מֵעַלְכֶם מִכֶּם:

22. **w'gam-'atem ka`eth tith'`atsabu wa'aniy 'ashub 'er'eh 'eth'kem w'sas lib'kem w'eyn-mesiy sim'chath'kem mikem.**

John16:22 “Therefore you too have grief now; but I shall see you again, and your heart shall rejoice, and no one shall take your joy away from you.”

<22> καὶ ὑμεῖς οὖν νῦν μὲν λύπην ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ὑμῶν.

22 kai **hymeis oun nyn men lypēn echete; palin de opsomai hymas, kai charēsetai hymōn hē kardia, kai tēn charan hymōn oudeis airei aph' hymōn.**

כג וּבַיּוֹם הַהוּא לֹא תִשְׁאַלּוּנִי דְבָר אֲמֵן אֲמֵן אָנֹכִי אֹמֵר לָכֶם
כִּי כָל-אֲשֶׁר תִּשְׁאַלּוּ מֵאֵת אָבִי בְּשֵׁמִי יִתֵּן לָכֶם:

23. **ubayom hahu' lo' thish'aluniy dabar 'amen 'amen 'aniy 'omer lakem ki kal-'asher tish'alu me'eth 'Abiy bish'miy yiten lakem.**

John16:23 “In that day you shall not question Me about anything. Truly, truly, I say to you, if you ask the Father for anything in My name, He shall give it to you.”

<23> καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν. ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν, ἂν τι αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου δώσει ὑμῖν.

23 kai **en ekeinē tē hēmera eme ouk erōtēsete ouden. amēn amēn legō hymin, an ti aitēsēte ton patera en tō onomati mou dōsei hymin.**

כד עַד-עֵתָה לֹא-שִׁאַלְתֶּם דְבָר בְּשֵׁמִי שִׂאֵלוּ
וְתִקְחוּ לְמַעַן תִּמְלֵא שְׂמִי מֵעַלְכֶם:

24. **`ad-`atah lo'-sh'el'tem dabar bish'miy sha'alu w'thiq'chu l'ma'an timale' sim'chath'kem.**

John16:24 “Until now you have asked for nothing in My name; ask and you shall receive, so that your joy may be made full.”

<24> ἕως ἄρτι οὐκ ἠτήσατε οὐδέν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε καὶ λήψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ πεπληρωμένη.

24 **heōs arti ouk ētēsate ouden en tō onomati mou;**

aiteite kai lēmpsesthe, hina hē chara hymōn ē peplērōmenē.

25
כַּה אֶת-אֱלֹהֵי דִבְרֹתַי אֲלֵיכֶם בְּמִשְׁלִים וְהִנֵּה שָׁעָה בָּאָה וְלֹא אֶדְבָּר
עוֹד אֲלֵיכֶם בְּמִשְׁלִים כִּי אִם-בְּרוּר אֶדְבָּר לָכֶם עַל-דִּבְרֵי אָבִי:

25. 'eth-'eleh dibar'tiy 'aleykem bim'shaliym w'hineh sha`ah ba'ah w'lo' 'adaber `od 'aleykem bim'shaliym ki 'im-barur 'adaber lakem `al-d'bar 'Abiy.

John16:25 “These things I have spoken to you in figurative language; an hour comes when I shall no longer speak to you in figurative language, but shall tell you plainly of the Father.”

<25> Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκέτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρησιᾶ περι τοῦ πατρὸς ἀπαγγελῶ ὑμῖν.

25 Tauta en paroimiais lelalēka hymin; erchetai hōra hote ouketi en paroimiais lalēsō hymin, alla parrēsiā peri tou patros apaggelō hymin.

26
כּוּ בַיּוֹם הַהוּא תִשְׂאֲלוּ בְשִׁמִּי
וְאֵינְנִי אֹמֵר לָכֶם אֲשֶׁר אָנֹכִי אֶעֱתִיר לְאָבִי בְעֵדְכֶם:

26. bayom hahu' tish'alu bish'miy w'eyneniy 'omer lakem 'asher 'aniy 'a`tiyr l'Abiy ba`ad'kem.

John16:26 “In that day you shall ask in My name, and I do not say to you that I shall request of the Father on you”;

<26> ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε, καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περι ὑμῶν·

26 en ekeinē tē hēmera en tē onomati mou aitēsesthe, kai ou legō hymin hoti egō erōtēsō ton patera peri hymōn;

27
כִּזְכִּיר-אָבִי גַם-הוּא אֹהֵב אֶתְכֶם עֲקֹב אֲשֶׁר אֶהְבַּתוּנִי
וְהָאֱמָנְתֶם כִּי-מֵאֵת אֱלֹהִים יֵצְאֵתִי:

27. ki-'Abiy gam-hu' 'oheb 'eth'kem `eqeb 'asher 'ahab'tuniy w'he'eman'tem ki-me'eth 'Elohim yatsa'thiy.

John16:27 “for the Father Himself loves you, because you have loved Me and have believed that I came forth from Elohim.”

<27> αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ [τοῦ] θεοῦ ἐξῆλθον.

27 autos gar ho patēr philei hymas, hoti hymeis eme pephilēkate kai pepisteukate hoti egō para [tou] theou exēlthon.

28 מֵעוֹלָם אֶתְּחַלֵּץ אֶתְּפָאֵר מֵעוֹלָם אֶתְּחַלֵּץ אֶתְּפָאֵר 28
:עוֹלָם-לֵךְ יֵצֵא

כח מאת האב יצאתי ואבא לעולם אשובה אסור מן-העולם
ואלך אל-אבי:

28. **me'eth ha'Ab yatsa'thiy wa'abo' la`olam 'ashubah 'asur min-ha`olam w'ele'k 'el-'Abiy.**

John16:28 "I came forth from the Father and have come into the world;
I leave the world again and go to the Father."

<28> ἐξῆλθον παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον·
πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα.

28 **exēlthon para tou patros kai elēlytha eis ton kosmon;**
palin aphiēmi ton kosmon kai poreuomai pros ton patera.

29 אֶתְּחַלֵּץ אֶתְּפָאֵר אֶתְּחַלֵּץ אֶתְּפָאֵר אֶתְּחַלֵּץ אֶתְּפָאֵר 29
:לֵךְ יֵצֵא לֵךְ יֵצֵא לֵךְ יֵצֵא

כט ויאמרו אליו תלמידיו הנה כעת ברור המלך
ולא תמשל משל:

29. **wayo'm'ru 'elayu tal'miydayu hineh ka`eth barur t'malel w'lo' thim'shol mashal.**

John16:29 His disciples said, Lo, now You are speaking plainly and you do not use a proverb.

<29> Λέγουσιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, "Ἴδε νῦν ἐν παρρησίᾳ λαλεῖς καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις.

29 **Legousin hoi mathētai autou, Ide nyn en parrēsiā laleis kai paroimian oudemian legeis.**

30 אֶתְּחַלֵּץ אֶתְּפָאֵר אֶתְּחַלֵּץ אֶתְּפָאֵר אֶתְּחַלֵּץ אֶתְּפָאֵר 30
:אֶתְּחַלֵּץ אֶתְּפָאֵר אֶתְּחַלֵּץ אֶתְּפָאֵר אֶתְּחַלֵּץ אֶתְּפָאֵר

לעתה ידענו כי-כל ידעתך ולא תצטריך
אשר ישאלך איש בזאת נאמין כי מאת אלהים יצאת:

30. **`atah yada`nu ki-kol yada`ta w'lo' thits'tare'k 'asher yish'al'ak 'iysh bazo'th na'amiy n ki me'eth 'Elohim yatsa'ath.**

John16:30 Now we know that You know all things, and have no need for anyone to question You;
by this we believe that You came from Elohim.

<30> νῦν οἶδαμεν ὅτι οἶδας πάντα καὶ οὐ χρείαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ·
ἐν τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθες.

30 **nyn oidamen hoti oidas panta kai ou chreian echeis hina tis se erōtā;**
en toutō pisteuomen hoti apo theou exēlthes.

31 אֶתְּחַלֵּץ אֶתְּפָאֵר אֶתְּחַלֵּץ אֶתְּפָאֵר אֶתְּחַלֵּץ אֶתְּפָאֵר 31
:אֶתְּחַלֵּץ אֶתְּפָאֵר אֶתְּחַלֵּץ אֶתְּפָאֵר אֶתְּחַלֵּץ אֶתְּפָאֵר

לא ויען יהושע ויאמר אליהם עתה תאמינו:

31. **waya`an Yahushua wayo'mer 'aleyhem `atah tha'amiy nu.**

John16:31 Yahushua answered and said to them, "Do you now believe?"

<31> ἀπεκρίθη αὐτοῖς Ἰησοῦς, Ἄρτι πιστεύετε;

32 וְאַתָּה תֵּעָזָב לְבַדְּךָ וְאֵינְךָ לְבַדְּךָ כִּי אָבִי עִמָּדִי׃
 32 וְאַתָּה תֵּעָזָב לְבַדְּךָ וְאֵינְךָ לְבַדְּךָ כִּי אָבִי עִמָּדִי׃

32. hineh sha`ah ba`ah w`atah zeh higiya`ah un`photsothem `iysh l`beytho w`othiy tha`az`bu l`badiy w`eyneniy l`badiy ki `Abiy `imadiy.

John16:32 “Behold, an hour comes, and has now come, for you to be scattered, each to his own home, and to leave Me alone; and yet I am not alone, because the Father is with Me.”

<32> ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα καὶ ἐλήλυθεν ἵνα σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια κάμῃ μόνον ἀφήτε· καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ πατήρ μετ’ ἐμοῦ ἐστίν.

32 idou erchetai hōra kai elēlythen hina skorpisthēte hekastos eis ta idia kame monon aphēte; kai ouk eimi monos, hoti ho patēr met’ emou estin.

33 לְגַאֲת־אַלְהָהּ דְּבִרְתִּי אֲלֵיכֶם לְמַעַן יְהִי־לָכֶם שְׁלוֹם בְּיַצְרָה לָכֶם בְּעוֹלָם אֲדִי־יֵאָמֵן לְבַבְכֶם אֲנִי נִצַּחְתִּי אֶת־הָעוֹלָם׃
 33 לְגַאֲת־אַלְהָהּ דְּבִרְתִּי אֲלֵיכֶם לְמַעַן יְהִי־לָכֶם שְׁלוֹם בְּיַצְרָה לָכֶם בְּעוֹלָם אֲדִי־יֵאָמֵן לְבַבְכֶם אֲנִי נִצַּחְתִּי אֶת־הָעוֹלָם׃

33. `eth-`eleh dibar`tiy `aleykem l`ma`an yih`yeh-lakem shalom biy tsarah lakem ba`olam `a`k-ya`amets l`bab`kem `aniy nitsach`tiy `eth-ha`olam.

John16:33 “These things I have spoken to you, so that in Me you may have peace. In the world you have tribulation, but take courage; I have overcome the world.”

<33> ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε· ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.

33 tauta lelalēka hymin hina en emoi eirēnēn echēte; en tō kosmō thlipsin echete, alla tharseite, egō nenikēka ton kosmon.

Chapter 17

1 אָבִי הִנֵּה־בָּאָהּ הַשָּׁעָה פְּאֵר אֶת־בְּנֶךָ לְמַעַן יִפְאָרְךָ גַּם־בְּנֶךָ׃
 1 אָבִי הִנֵּה־בָּאָהּ הַשָּׁעָה פְּאֵר אֶת־בְּנֶךָ לְמַעַן יִפְאָרְךָ גַּם־בְּנֶךָ׃

1. `eth-`eleh diber Yahushua` wayisa` `eynayu hashamay`mah wayo`mar `Abiy hineh-ba`ah hasha`ah pa`er `eth-bin`k l`ma`an y`pha`er`k gam-b`ne`k.

John17:1 Yahushua spoke these things; and lifting up His eyes to heaven, He said, “Father, the hour has come; glorify Your Son, that the Son may glorify You”,

<17:1> Ταῦτα ἐλάλησεν Ἰησοῦς καὶ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπεν, Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα ὁ υἱὸς δοξάσῃ σέ,

1 Tauta elalēsen Iēsous, kai eparas tous ophthalmous autou eis ton ouranon
eipen, Pater, elēlythen hē hōra; doxason sou ton huion, hina ho huios doxasē se,

לְעַלְמָא דְּבְרֵי יֵשׁוּעַ בְּעֵת הַלְּבִישׁוֹתָא דְּעֵינָא דְּהַיְוָה לְעַלְמָא דְּבְרֵי יֵשׁוּעַ 2
:לְעַלְמָא דְּבְרֵי יֵשׁוּעַ

בְּכַאֲשֶׁר נָתַתָּ לּוֹ הַשְׁלֵטָן עַל-כָּל-בָּשָׂר לְמַעַן יִתֵּן חַיֵּי עוֹלָם לְכָל
אֲשֶׁר-נָתַתָּ לּוֹ:

2. ka'asher nathaat lo hashal'tan `al-kal-basar l'ma'an yiten chayey `olam l'kol
'asher-nathaat lo.

John17:2 “even as You gave Him authority over all flesh, that to all
whom You have given Him, He may give eternal life.”

<2> καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός,
ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον.

2 kathōs edōkas autō exousian pasēs sarkos, hina pan ho dedōkas autō dōsē autois zōēn aiōnion.

וְאַתָּה יְהוֹשִׁיעַ הַמְּשִׁיחַ אֲשֶׁר שָׁלַחְתָּ:
גִּוְאַלְהָהּ הֵם חַיֵּי הָעוֹלָם לְכָל-בָּשָׂר אֲתָהּ כִּי אֲתָהּ הַאֱלֹהִים לְבַדְּךָ 3
:אֲתָהּ יְהוֹשִׁיעַ הַמְּשִׁיחַ אֲשֶׁר שָׁלַחְתָּ

3. w'eleh hem chayey ha`olam lada`ath 'oth'ak ki 'atah ha'Elohim l'bade'k
w'eth-Yahushua haMashiyach 'asher shalach'at.

John17:3 “This is eternal life, that they may know You, the only true the Elohim,
and Yahushua the Mashiyach whom You have sent.”

<3> αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ ἵνα γινώσκωσιν σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν θεὸν
καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν.

3 hautē de estin hē aiōnios zōē hina ginōskōsin se ton monon alēthinon theon
kai hon apesteilas Iēsoun Christon.

דְּאֲנִי בְּאֶרְצְךָ בְּאֶרֶץ כְּפִלְתִּי מִלְּאֲכַתְּךָ אֲשֶׁר צִוִּיתַנִּי לַעֲשׂוֹת:
אֲנִי בְּאֶרְצְךָ בְּאֶרֶץ כְּפִלְתִּי מִלְּאֲכַתְּךָ אֲשֶׁר צִוִּיתַנִּי לַעֲשׂוֹת 4
:אֲנִי בְּאֶרְצְךָ בְּאֶרֶץ כְּפִלְתִּי מִלְּאֲכַתְּךָ אֲשֶׁר צִוִּיתַנִּי לַעֲשׂוֹת

4. 'aniy pe'ar'tiyak ba'arets kiliythiy m'la'k't'ak 'asher tsiuiythaniy la`asoth.

John17:4 “I glorified You on the earth: I have accomplished the work which You have given Me to do.”

<4> ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς τὸ ἔργον τελειώσας ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω·

4 egō se edoxasa epi tēs gēs to ergon teleiōsas ho dedōkas moi hina poiēsō;

הוֹעַתָּה בְּאֶרְצִי אֲתָהּ אָבִי עִמָּךְ בְּכָבוֹד
אֲשֶׁר הִנְיָה-לִּי עִמָּךְ טָרַם הַיּוֹת הָעוֹלָם:
אֲנִי בְּאֶרְצְךָ בְּאֶרֶץ כְּפִלְתִּי מִלְּאֲכַתְּךָ אֲשֶׁר צִוִּיתַנִּי לַעֲשׂוֹת 5
:אֲנִי בְּאֶרְצְךָ בְּאֶרֶץ כְּפִלְתִּי מִלְּאֲכַתְּךָ אֲשֶׁר צִוִּיתַנִּי לַעֲשׂוֹת

5. w'`atah pha'areniy 'atah 'Abiy `imeak bakabod 'asher hayah-liy `im'ak terem heyoth ha`olam.

John17:5 “Now, Father, glorify Me with Yourself, with the glory which I had with You before the world was.”

<5> καὶ νῦν δόξασόν με σύ, πάτερ,
παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί.

5 kai nyn doxason me sy, pater, para seautō tē doxē hē eichon pro tou ton kosmon einai para soi.

6
וְאֵת שְׁמִי הוֹדַעְתִּי לְבָנֵי הָאָדָם אֲשֶׁר נָתַתָּ לִּי מִתּוֹךְ
הָעוֹלָם לְךָ הָיוּ וְלִי נָתַתָּ אֹתָם וְאֵת-דְּבָרְךָ נִצְרָו:

6. 'eth shim'ak hoda'tiy lib'ney ha'adam 'asher nathaat liy mito'k ha'olam l'ak hayu w'liy nathaat 'otham w'eth-d'bar'ak natsaru.

John17:6 “I have manifested Your name to the men whom You gave Me out of the world; they were Yours and You gave them to Me, and they have kept Your word.”

<6> Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς ἔδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου.
σοὶ ἦσαν κάμοι αὐτοὺς ἔδωκας καὶ τὸν λόγον σου τετήρηκαν.

6 Ephanerōsa sou to onoma tois anthrōpois hous edōkas moi ek tou kosmou.
soi ēsan kamoi autous edōkas kai ton logon sou tetērēkan.

7
זוֹעֲתָה יָדְעוּ כִּי-כֹל אֲשֶׁר נָתַתָּ לִּי מֵעַמְּךָ הוּא:

7. w'atah yad'u ki-kol 'asher nathaat liy me'im'ak hu'.

John17:7 “Now they have known that everything You have given Me is from You”;

<7> νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι παρὰ σοῦ εἰσιν·

7 nyn egnōkan hoti panta hosa dedōkas moi para sou eisin;

8
חִפּוּי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר נָתַתָּ לִּי נָתַתִּי לָהֶם וְהֵם קִבְּלוּם
וַיִּכְּרוּ בְּאֵמַת כִּי מֵעַמְּךָ יֵצְאֹתִי וַיֵּאֱמִינוּ כִּי אַתָּה שְׁלַחְתָּנִי:

8. ki had'baryim 'asher nathaat liy nathatiy lahem w'hem qib'lum wayakiyru be'emeth ki me'im'ak yatsa'thiy waya'amiynu ki 'atah sh'lach'taniy.

John17:8 “for the words which You gave Me I have given to them; and they received them and truly understood that I came forth from You, and they believed that You sent Me.”

<8> ὅτι τὰ ῥήματα ἃ ἔδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον
καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας.

8 hoti ta hrēmata ha edōkas moi dedōka autois, kai autoi elabon

kai egnōsan alēthōs hoti para sou exēlthon, kai episteusan hoti sy me apesteilas.

9
9

טאָני בעדאָם אַעטיר לך לא בעד העולם אַעטיר
כי אם בעד אלה אשר נתת לי כי-לך המה:

9. 'aniy ba`adam 'a`tiyr la'k lo' b`ad ha`olam 'a`tiyr
ki 'im-b`ad 'eleh 'asher nathaat liy ki-l'ak hemah.

John17:9 "I ask on their behalf; I do not ask on behalf of the world,
but of those whom You have given Me; for they are Yours";

<9> ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ, οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοὶ εἰσιν,
9 egō peri autōn erōtō, ou peri tou kosmou erōtō alla peri hōn dedōkas moi, hoti soi eisin,

י וכל-אשר לי לך הוא ושלקך שלי ונתפארתי בהם:
10 ואל-אני אינני עוד בעולם והם בעולם המה

10. w'kal-'asher liy l'ak hu' w'shel'ak sheliy w'nith'pa'ar'tiy bahem.

John17:10 "and all things that are Mine are Yours, and Yours are Mine;
and I have been glorified in them."

<10> καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ ἐστὶν καὶ τὰ σὰ ἐμὰ, καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς.

10 kai ta ema panta sa estin kai ta sa ema, kai dedoxasmai en autois.

יא ואני אינני עוד בעולם והם בעולם המה
ואני בא אליך אבי הקדוש נצר אתם בשמך
את-אשר נתת לי למען יהיו אחד כמני:

11. wa'aniy 'eyneniy `od ba`olam w'hem ba`olam hemah wa'aniy ba' 'eleyak 'Abiy haqadosh
n'tsor 'otham b'shim'ak 'eth-'asher nathaat liy l'ma'an yih'yuh 'echad kamonu.

John17:11 "I am no longer in the world; but they are in the world,
and I come to You. Holy Father, keep them in Your name which You have given Me,
that they may be one as We are."

<11> καὶ οὐκέτι εἰμι ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ αὐτοὶ ἐν τῷ κόσμῳ εἰσὶν, καὶ γὰρ πρὸς σὲ ἔρχομαι.
Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς.

11 kai ouketi eimi en tō kosmō, kai autoi en tō kosmō eisin, kagō pros se erchomai.

Pater hagio, tērēson autous en tō onomati sou hō dedōkas moi, hina ōsin hen kathōs hēmeis.

יב בהיותי עמָהם בעולם אני נצרתתי אתם בשמך
את-אשר נתתם לי שמרתי
12 ואל-אני עוד בעולם והם בעולם המה
ואני בא אליך אבי הקדוש נצר אתם בשמך
את-אשר נתתם לי שמרתי

וְלֹא־אָבַד מִהֶם אִישׁ זֶה־לְתִי בֶן־הָאֲבֵדוֹן לְמִלַּאת דְּבַר הַכְּתוּב:

12. **bih'yothiy`imahem ba`olam`aniy natsar'tiy`otham bish'meak`eth-`asher n'thatam liy shamar'tiy w'lo`-`abad mehem`iysh zulathiy ben-ha`abadon l'mal'th d'bar haKathub.**

John17:12 “While I was with them, I was keeping them in Your name which You have given Me; and I guarded them and not one of them perished but the son of perdition, so that the Scripture would be fulfilled.”

<12> ὅτε ἦμην μετ' αὐτῶν ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι, καὶ ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῆ.

12 **hote emēn met' autōn egō etēroun autous en tō onomati sou hō dedōkas moi,**

kai **ephylaxa,** kai **oudeis ex autōn apōleto ei mē ho huios tēs apōleias,** hina hē graphē plērōthē.

יְגִדְוּעַתָּה הַנְּנִי בָּא אֵלַיְךָ וְאֶת־אֵלֶּךָ אֲנִי מְדַבֵּר בְּעוֹלָם
לְמַעַן הַמְּלֵא לָהֶם שְׂמֵחָתִי בְּקִרְבָּם:

13. **w`atah hin'niy ba`'eleyak w'eth-`eleh`aniy m'daber ba`olam l'ma`an timale' lahem sim'chathiy b'qir'bam.**

John17:13 “But now I come to You; and these things I speak in the world so that they may have My joy made full in themselves.”

<13> νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσιν τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν ἑαυτοῖς.

13 **nyn de pros se erchomai kai tauta lalō en tō kosmō**

hina echōsin tēn charan tēn emēn peplērōmenēn en heautois.

יָד אֲנִי נִתְתִּי לָהֶם אֶת־דְּבָרְךָ וְהַעוֹלָם שָׂנֵא אֹתָם יַעַן
כִּי לֹא מִן־הַעוֹלָם הֵם כְּאֲשֶׁר גַּם־אֲנִי לֹא מִן־הַעוֹלָם אֲנִי:

14. **'aniy nathatiy lahem`eth-d'bar'ak w'ha`olam sane'`otham ya`an ki lo' min-ha`olam hem ka`asher gam-`anokiy lo' min-ha`olam`aniy.**

John17:14 “I have given them Your word; and the world has hated them, because they are not of the world, even as I am not of the world.”

<14> ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμι ἐκ τοῦ κόσμου.

14 **egō dedōka autois ton logon sou kai ho kosmos emisēsen autous,**

hoti ouk eisin ek tou kosmou kathōs egō ouk eimi ek tou kosmou.

טו וְלֹא אֶעֱתִיר לָךְ אֲשֶׁר תִּקְחֶם מִן־הַעוֹלָם כִּן שֶׁתִּצְרָח מִן־הָרֶע:
15. **w'lo'`a`'tiyr l'ak`asher tiqachem min-ha`olam raq shetits'rem min-hara`.**

John17:15 “I do not ask You to take them out of the world, but to keep them from the evil one.”

<15> οὐκ ἔρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ’ ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ.

15 **ouk erōtō hina arēs autous ek tou kosmou, all’ hina tērēsēs autous ek tou ponērou.**

16 לֹא מִן-הָעוֹלָם הֵם כְּאֲשֶׁר גַּם-אֲנֹכִי אֵינְנִי מִן-הָעוֹלָם:
16 לֹא מִן-הָעוֹלָם הֵם כְּאֲשֶׁר גַּם-אֲנֹכִי אֵינְנִי מִן-הָעוֹלָם:

16. lo' min-ha`olam hem ka'asher gam-'anokiy 'eyneniy min-ha`olam.

John17:16 “They are not of the world, even as I am not of the world.”

<16> ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶν καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου.

16 **ek tou kosmou ouk eisin kathōs egō ouk eimi ek tou kosmou.**

17 יִזְקֶדֶשׁ אֹתָם בְּאֲמִתָּהּ דְּבָרְךָ אֱמֶת:
17 יִזְקֶדֶשׁ אֹתָם בְּאֲמִתָּהּ דְּבָרְךָ אֱמֶת:

17. qadesh 'otham ba'amiteak d'bar'ak 'emeth.

John17:17 “Sanctify them in the truth; Your word is truth.”

<17> ἁγιάσον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ· ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά ἐστιν.

17 **hagiason autous en tē alētheiā; ho logos ho sos alētheia estin.**

18 יַחַבְּאֲשֶׁר אֵתָּה שְׁלַחְתָּ אֹתִי אֶל-הָעוֹלָם כֵּן גַּם-אֲנִי שְׁלַחְתִּי אֹתָם אֶל-הָעוֹלָם:
18 יַחַבְּאֲשֶׁר אֵתָּה שְׁלַחְתָּ אֹתִי אֶל-הָעוֹלָם כֵּן גַּם-אֲנִי שְׁלַחְתִּי אֹתָם אֶל-הָעוֹלָם:

18. ka'asher 'atah shalach'at 'othiy 'el-ha`olam ken gam-'aniy shalach'tiy 'otham 'el-ha`olam.

John17:18 “As You sent Me into the world, I also have sent them into the world.”

<18> καθὼς ἐμέ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, καγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον·

18 **kathōs eme apesteilas eis ton kosmon, kagō apesteila autous eis ton kosmon;**

19 יִטְוֹאֲנִי מִקְדִּישׁ אֶת-נַפְשִׁי בְּעֶדְם לְמַעַן יְהִיו גַּם-הֵם מְקֻדָּשִׁים בְּאֲמֶת:
19 יִטְוֹאֲנִי מִקְדִּישׁ אֶת-נַפְשִׁי בְּעֶדְם לְמַעַן יְהִיו גַּם-הֵם מְקֻדָּשִׁים בְּאֲמֶת:

19. wa'aniy maq'diysh 'eth-naph'shiy ba`adam l'ma`an yih'yu gam-hem m'qudashiyim be'emeth.

John17:19 “For their sakes I sanctify Myself, that they also may be sanctified in truth.”

<19> καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἁγιάζω ἑμαυτόν, ἵνα ὦσιν καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ.

19 **kai hyper autōn [egō] hagiāzō emauton, hina ōsin kai autoi hēgiasmenoi en alētheiā.**

20 כִּי אֲוִלָּם לֹא לְבַד בְּעַד-אֲלֵהָ אֲנֹכִי מֵעַתָּה לְךָ כִּי
20 כִּי אֲוִלָּם לֹא לְבַד בְּעַד-אֲלֵהָ אֲנֹכִי מֵעַתָּה לְךָ כִּי

אִם-גַּם-בְּעַד הַמְאֲמִינִים בִּי עַל-פִּי הַדְּבָרִים:

20. 'ulam lo' l'bad b`ad-'eleh 'anokiy ma`tiyr la'k
ki 'im-gam-b`ad hama'amiyniy biy `al-piy d'baram.

John17:20 "I do not ask on behalf of these alone,
but for those also who believe in Me through their word";

<20> Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον,
ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ,

20 Ou peri toutōn de erōtō monon, alla kai peri tōn pisteuontōn dia tou logou autōn eis eme,

21
כָּא לְמַעַן יִהְיוּ כְּלָם אֶחָד כַּאֲשֶׁר אֶתָּה אָבִי בִּי אֶתָּה וְאֲנִי בְּךָ
וְהָיוּ גַם-הֵמָּה בָּנוּ כַּאֲחָד לְמַעַן יִאֲמִין הָעוֹלָם בִּי אֶתָּה שְׁלַחְתָּנִי:

21. l'ma`an yih'yu kulam 'echad ka'asher 'atah 'Abiy biy 'atah wa'aniy ba'k
w'hayu gam-hemah banu k'echad l'ma`an ya'amiyn ha`olam ki 'atah sh'lach'taniy.

John17:21 "that they may all be one; even as You, Father, are in Me and I in You,
that they also may be in Us, so that the world may believe that You sent Me."

<21> ἵνα πάντες ἓν ᾦσιν, καθὼς σύ, πάτερ, ἐν ἐμοὶ καὶ γὼ ἐν σοί,
ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ᾦσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας.

21 hina pantes hen ōsin, kathōs sy, pater, en emoi kagō en soi,
hina kai autoi en hēmin ōsin, hina ho kosmos pisteuē hoti sy me apesteilas.

22
כִּב וְאֲנִי נִתְּתִי לָהֶם אֶת-הַכְּבוֹד אֲשֶׁר נָתַתָּ לִּי לְמַעַן יִהְיוּ אֶחָד
כַּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ אֶחָד:

22. wa'aniy nathatiy lahem 'eth-hakabod 'asher nathaat liy l'ma`an yih'yu 'echad
ka'asher 'anach'nu 'echad.

John17:22 "The glory which You have given Me I have given to them, that they may be one,
just as We are one";

<22> καὶ γὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ᾦσιν ἓν καθὼς ἡμεῖς ἓν·
22 kagō tēn doxan hēn dedōkas moi dedōka autois, hina ōsin hen kathōs hēmeis hen;

23
כִּג אֲנִי בָּהֶם וְאֶתָּה בִּי לְמַעַן יִהְיוּ מְשֻׁלָּמִים לְאֶחָד וּלְמַעַן
יִדַע הָעוֹלָם כִּי אֶתָּה שְׁלַחְתָּנִי וְאֶתָּה אִתָּם כַּאֲשֶׁר אֶתְּבָרְתִּי:

23. 'aniy bahem w'atah biy l'ma`an yih'yu mush'lamiym l'echad
ul'ma`an yeda` ha`olam ki 'atah sh'lach'taniy w'ahab'at 'otham ka'asher 'ahab'taniy.

John17:23 "I in them and You in Me, that they may be perfected in unity,

so that the world may know that You sent Me, and loved them, even as You have loved Me.”

<23> ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὧσιν τετελειωμένοι εἰς ἓν,
ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σὺ με ἀπέστειλας καὶ ἠγάπησας αὐτούς καθὼς ἐμέ ἠγάπησας.

23 egō en autois kai sy en emoi, hina ōsin teteleiōmenoi eis hen,

hina ginōskē ho kosmos hoti sy me apesteilas kai ēgapēsas autous kathōs eme ēgapēsas.

אָבִי אֲשֶׁר נָתַתָּם לִי רְצוֹנִי שְׂיִהְיוּ עִמָּדִי בְּאֲשֶׁר אֶהְיֶה
אֲנִי לְמַעַן יִחְזוּ בְּכִבוֹדִי אֲשֶׁר נָתַתָּ לִּי
כִּי אֶהְבֵּתָנִי לְפָנַי מוֹסְדוֹת עוֹלָם:

24. 'Abiy 'asher n'thatam liy r'tsoniy sheyih'yu `imadiy ba'asher 'eh'yeh 'aniy l'ma`an yechezu bik'bodiy 'asher nathaat liy ki 'ahab'taniy liph'ney mos'doth `olam.

John17:24 “Father, I desire that they also, whom You have given Me, be with Me where I am, so that they may see My glory which You have given Me, for You loved Me before the foundation of the world.”

<24> Πάτερ, ὃ δέδωκάς μοι, θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ κάκεῖνοι ὧσιν μετ’ ἐμοῦ,
ἵνα θεωρῶσιν τὴν δόξαν τὴν ἐμήν, ἣν δέδωκάς μοι ὅτι ἠγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου.

24 Pater, ho dedōkas moi, thelō hina hopou eimi egō kakeinoi ōsin met’ emou,

hina theōrōsin tēn doxan tēn emēn, hēn dedōkas moi hoti ēgapēsas me pro katabolēs kosmou.

כַּה אֲבִי הַצְדִּיק הֵן הָעוֹלָם לֹא יָדָעָךְ וְאֲנִי יָדַעְתִּיךָ
וְאֵלֶּה הַפִּירוֹ אֲשֶׁר אֶתָּה שְׂלַחְתָּנִי:

25. 'Abiy hatsadiyq hen ha`olam lo' y'da`aak wa'aniy y'da`tiyak w'eleh hikiyru 'asher 'atah sh'lach'taniy.

John17:25 “O righteous Father, although the world has not known You, but I have known You; and these have known that You sent Me;

<25> πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνων,
καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σὺ με ἀπέστειλας·

25 pater dikaie, kai ho kosmos se ouk egnō, egō de se egnōn,

kai houtoi egnōsan hoti sy me apesteilas;

כּוֹנֵן הַיְדִיעוּת אֲשֶׁר אֶתְ-שְׁמֶךָ וְאוֹסִיף לְהוֹדִיעֶם
לְמַעַן תִּהְיֶה-בָּם הָאֵהָבָה אֲשֶׁר אֶהְבֵּתָנִי וְגַם אֲנִי אֶהְיֶה בָּהֶם:

26. wa'aniy hoda`tiym 'eth-shim'ak w'osiyp h'hodiy`am l'ma`an tih'yeh-bam ha'ahabah 'asher 'ahab'taniy w'gam 'aniy 'eh'yeh bahem.

John17:26 and **I** have made **Your name** known to them, and shall make it known, so that the love with which **You loved Me** may be in them, and **I** in them.”

<26> καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ γνώρισω,
ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπησάς με ἐν αὐτοῖς ἦ καὶ ἐν αὐτοῖς.

26 kai egnōrisa autois to onoma sou kai gnōrisō,

hina hē agapē hēn ēgapēsas me en autois ē kagō en autois.

Chapter 18

אָלְכָא מַעְלָאָא-אָבַד אַגְלָא סַוּפְאָא אַפְלָאָא אַפְלָאָא **John18:1**
מַעְלָאָא אַפְלָאָא אַגְלָא-אָבַד אַפְלָאָא אַפְלָאָא אַפְלָאָא אַפְלָאָא
אַפְלָאָא אַפְלָאָא אַפְלָאָא אַפְלָאָא אַפְלָאָא אַפְלָאָא אַפְלָאָא

א וַיְהִי כְּכַלּוֹת יְהוֹשֻׁעַ לְדַבֵּר אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וַיֵּצֵא הַחֹצֵה עִם-תַּלְמִידָיו אֶל-עֵבֶר לְנַחַל קִדְרוֹן
וְשָׁם הָיָה גֵן וַיְבֵא בוֹ הוּא וְתַלְמִידָיו:

1. way'hiy k'kaloth Yahushua l'daber 'eth-had'bariym ha'eleh wayetse' hachutsah `im-tal'miydayu 'el-`eber l'nachal Qid'ron w'sham hayah gan wayabo' bo hu' w'thal'miydayu.

John18:1 When Yahushua had spoken these words, He went forth with His disciples over the ravine of the Kidron, where there was a garden, in which He entered with His disciples.

<18:1> Ταῦτα εἰπὼν Ἰησοῦς ἐξῆλθεν σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τοῦ Κεδρὼν ὅπου ἦν κήπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

1 Tauta eipōn Iēsous exēlthen syn tois mathētais autou peran tou cheimarrou tou Kedrōn

hopou ēn kēpos, eis hon eisēlthen autos kai hoi mathētai autou.

אָפְלָאָא אַפְלָאָא-אָבַד אָבַד אַפְלָאָא אַפְלָאָא אַפְלָאָא **2**
אַפְלָאָא אַפְלָאָא אַפְלָאָא אַפְלָאָא אַפְלָאָא אַפְלָאָא אַפְלָאָא
ב וְגַם-יְהוּדָה מוֹסְרוֹ יָדָע אֶת-הַמָּקוֹם
כִּי-פָעַמִּים רַבּוֹת נוֹעַד וְשָׁמָּה יְהוֹשֻׁעַ עִם-תַּלְמִידָיו:

2. w'gam-Yahudah mos'ro yada' 'eth-hamaqom ki-ph'amiym raboth no'ad shamah Yahushua `im-tal'miydayu.

John18:2 Now Judas also, who was betraying Him, knew the place, for Yahushua had often met there with His disciples.

<2> ἦδαι δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις συνήχθη Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

2 ēdei de kai Ioudas ho paradidous auton ton topon,

hoti pollakis synēchthē Iēsous ekei meta tōn mathētōn autou.

אָפְלָאָא אַפְלָאָא אַפְלָאָא אַפְלָאָא אַפְלָאָא **3**
אָפְלָאָא אַפְלָאָא אַפְלָאָא אַפְלָאָא אַפְלָאָא אַפְלָאָא אַפְלָאָא
ג וַיִּקַּח יְהוּדָה אֶת-הַגִּדּוּד וּמִשְׁרָתִים מֵאֵת רַאשֵׁי הַכֹּהֲנִים

והַפְּרוֹשִׁים וַיָּבֵאוּ שָׁמָּה בְּנֵרוֹת וּבְכַלְיֵי-נֶשֶׁק:

3. wayiqach Yahudah 'eth-hag'dud um'shar'thiym me'eth ra'shey hakohaniym w'haP'rushiym wayabo' shamah b'neroth ub'lapiydiyim ubik'ley-nasheq.

John18:3 Yahudah then, having received a bond of men and officers from the chief priests and the Pharisees, came there with lanterns and torches and weapons.

<3> ὁ οὖν Ἰούδας λαβὼν τὴν σπεῖραν καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ ἐκ τῶν Φαρισαίων ὑπηρέτας ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὄπλων.

3 ho oun Ioudas labōn tēn speiran kai ek tōn archiereōn

kai ek tōn Pharisaiōn hypēretas erchetai ekei meta phanōn kai lampadōn kai hoplōn.

4 כְּהֵנֵן יָבֹאוּ אִתּוֹ אֲנָשִׁים מֵעֵלְיוֹ וְיֵשׁוּעַ יָדַע אֶת כָּל-אֲשֶׁר יָבִיא עָלָיו וַיֵּצֵא
:וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֶת-מִי תְּבַקְּשׁוּ:

4. w'Yahushua yada' 'eth kal-'asher yabo' `alayu wayetse' wayo'mer 'aleyhem 'eth-miy th'baqeshu.

John18:4 So Yahushua, knowing all the things that were coming upon Him, went forth and said to them, "Whom do you seek?"

<4> Ἰησοῦς οὖν εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτὸν ἐξῆλθεν καὶ λέγει αὐτοῖς, Τίνα ζητεῖτε;

4 Iēsous oun eidōs panta ta erchomena ep' auton exēlthen kai legei autois, Tina zēteite?

5 הַיְעָנֻנוּ וַיֹּאמְרוּ אֶת-יְהוֹשֻׁעַ הַנְּצָרִי וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ אֲנִי הוּא
וְגַם-יְהוֹדָה מוֹסְרוֹ עִמָּד אֶצְלָם:

5. waya`anu wayo'm'ru 'eth-Yahushua haNats'riy wayo'mer 'aleyhem Yahushua 'aniy hu' w'gam-Yahudah mos'ro `amad 'ets'lam.

John18:5 They answered and said to Him, Yahushua the Nazarene. He said to them, "I am He." And Yahudah also, who was betraying Him, was standing with them.

<5> ἀπεκρίθησαν αὐτῷ, Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. λέγει αὐτοῖς, Ἐγώ εἰμι. εἰστήκει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν μετ' αὐτῶν.

5 apekrithēsan autō, Iēsoun ton Nazōraion. legei autois, Egō eimi.

heistēkei de kai Ioudas ho paradidous auton met' autōn.

6 וַיִּהְיֶה בְּאָמֹר יְהוֹשֻׁעַ אֲלֵיהֶם אֲנִי הוּא וַיִּסְגּוּ אָחוֹר וַיִּפְּלוּ אַרְצָה:
6 וַיִּהְיֶה בְּאָמֹר יְהוֹשֻׁעַ אֲלֵיהֶם אֲנִי הוּא וַיִּסְגּוּ אָחוֹר וַיִּפְּלוּ אַרְצָה:

6. way'hiy be'emor Yahushua 'aleyhem 'aniy hu' wayisogu 'achor wayip'lu 'ar'tsah.

John18:6 As soon then He said to them, "I am He", they drew back and fell to the ground.

<6> ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς, Ἐγώ εἰμι, ἀπήλθον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσαν χαμαί.

6 hōs oun eipen autois, Egō eimi, apēlthon eis ta opisō kai epesan chamai.

7
זוֹיִסְף וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֶת-מִי תִבְקֹשׁוּ
וַיֹּאמְרוּ אֶת-יְהוֹשֻׁעַ הַנַּצְרָתִי:

7. wayoseph wayo'mer 'aleyhem 'eth-miy th'baqeshu wayo'm'ru 'eth-Yahushuà haNats'riy.

John18:7 Therefore He again asked them, "Whom do you seek?"
And they said, Yahushua the Nazarene.

<7> πάλιν οὖν ἐπηρώτησεν αὐτούς, Τίνα ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπαν, Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον.
7 palin oun epērōtēsen autous, Tina zēteite? hoi de eipan, Iēsoun ton Nazōraion.

8
חַוֵּיעַן יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר הֲלֹא אֶמְרָתִי לָכֶם אֲנִי הוּא לְכֵן
אִם-אֲתִי תִבְקֹשׁוּ הַנִּיחִי לְאֵלֶּה וַיִּלְכוּ:

8. waya`an Yahushuà wayo'mer halo' 'amar'tiy lakem 'aniy hu' laken 'im-'othiy th'baq'shu haniychu la'eleh w'yeleku.

John18:8 Yahushua answered, "I told you that I am He; so if you seek Me, let these go their way,"

<8> ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι. εἰ οὖν ἐμέ ζητεῖτε, ἀφετε τούτους ὑπάγειν.
8 apekrithē Iēsous, Eipon hymin hoti egō eimi; ei oun eme zēteite, aphete toutous hypagein;

9
טְלַמְלַאֲת הַדְּבָר אֲשֶׁר דִּבַּר אֲשֶׁר נָתַתָּם לִי מֵאֵלֶּה
לֹא-אָבֵד לִי אֶף-אַחַד:

9. l'mal'th hadabar 'asher diber 'asher n'thatam liy me'eleh lo'-'abad liy 'aph-'echad.

John18:9 to fulfill the word which He spoke, "Of those whom You have given Me I lost not one."

<9> ἵνα πληρωθῆ ὁ λόγος ὃν εἶπεν ὅτι Οὓς δέδωκάς μοι οὐκ ἀπόλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα.
9 hina plērōthē ho logos hon eipen hoti Hous dedōkas moi ouk apōlesa ex autōn oudena.

10
וַיִּקְצַץ אֶת-אָזְנוֹ הַיְמָנִית וְשֵׁם הָעֶבֶד מַלְכוֹס:
יְוֹלְשֵׁמְעוֹן פֶּטְרוֹס חָרַב וַיִּשְׁלַפֶּה וַיִּדָּךְ אֶת-עַבְד הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל

10. ul'Shim'on Pet'ros chereb wayish'l'phah waya'h 'eth-'ebed hakohen hagadol way'qatsets 'eth-'az'no hay'maniyth w'shem ha`ebed Mal'kos.

John18:10 Simon Kepha then, having a sword, drew it and struck the high priest's slave, and cut off his right ear; and the slave's name was Malchus.

<10> Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν εἴλκυσεν αὐτὴν καὶ ἔπαισεν τὸν τοῦ ἀρχιερέως δούλον καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτάριον τὸ δεξιόν· ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος.

10 Simōn oun Petros echōn machairan heilkysen autēn kai epaisēn ton tou archiereōs doulon kai apekopsen autou to ōtarion to dexion; ēn de onoma tō doulō Malchos.

אָנאָמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל-פֶּטְרוֹס הַשֵּׁב חֶרְבְּךָ אֶל-נְדָנְךָ
הֲלֹא-אַשְׁתָּה אֶת-הַכּוֹס אֲשֶׁר נָתַן-לִי אָבִי:

11. wayo'mer Yahushua' 'el-Pet'ros hasheb char'b'ak 'el-n'danah halo'-'esh'teh 'eth-hakos 'asher nathan-liy 'Abiy.

John18:11 So Yahushua said to Kepha, "Put the sword into the sheath; the cup which the Father has given Me, shall I not drink it?"

<11> εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ, Βάλε τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην· τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέν μοι ὁ πατήρ οὐ μὴ πῖω αὐτό;

11 eipen oun ho Iēsous tō Petrō, Bale tēn machairan eis tēn thēkēn; to potērion ho dedōken moi ho patēr ou mē piō auto?

יבֹאז תִּפְשׂוּ הַגִּדִיד וְשַׂר הָאֵלֶף וּמִשְׂרָתֵי הַיְהוּדִים אֶת-יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאסְרוּהוּ
וַיֹּאסְרוּהוּ

12. 'az taph'so hag'dud w'sar ha'eleph um'sharathey haYahudim 'eth-Yahushua waya'as'ruhu.

John18:12 Then the band and the captain and the officers of the Jews, arrested Yahushua and bound Him,

<12> Ἦ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλίαρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδησαν αὐτόν

12 Hē oun speira kai ho chiliarchos kai hoi hypēretai tōn Ioudaiōn synelabon ton Iēsoun kai edēsan auton

וַיֹּדֵעַ אֲנִי חוֹתֵן קַיִפָּא
אֲשֶׁר נִשְׁמַשׁ בְּכֹהֵנָה גְדוּלָה בְּשָׁנָה הַהִיא:

13. wayoliykuhu bari'shonah 'el-Chanan ki hu' hayah chothen Qayapha' 'asher shimesh bik'hunah g'dolah bashanah hahiy'.

John18:13 and led Him to Annas first; for he was father-in-law of Caiaphas, who was high priest that year.

<13> καὶ ἤγαγον πρὸς Ἄνναν πρῶτον· ἦν γὰρ πενθερὸς τοῦ Καϊάφα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου·

13 kai ēgagon pros Hannan prōton; ēn gar pentheros tou Kaiapha,

hos ēn archiereus tou eniautou ekeinou;

14 920 974/ 724233-x4 103 974 4729 423 14
:703-7 509 4942 484-w24 974

יד הוא קיפא אשר יעץ את-היהודים לאמר טוב
אשר איש-אחד יאבד בעד כל-העם:

14. hu' Qayapha' 'asher ya`ats 'eth-haYahudim le'mor tob
'asher 'iysh-'echad yo'bad b'`ad kal-ha`am.

John18:14 Now Caiaphas was the one who had advised the Jews
that it was expedient for one man to die on behalf of the people.

<14> ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμβουλεύσας τοῖς Ἰουδαίοις
ὅτι συμφέρεי ἓνα ἄνθρωπον ἀποθανεῖν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

14 ēn de Kaiaphas ho symbouleusas tois Ioudaiois

hoti sympherei hena anthrōpon apothanein hyper tou laou.

15 0733 7984 2763 984 427/xy 72907 7207wy 15
72473 7376 0427 323 4233 427/xy
:72473 7373 984/ 0733-70 4922

טו ושמעון פטרוס ותלמיד אחר הלכו אחרי יהושע
והתלמיד ההוא קנה נודע לכהן הגדול
ויבא עם-יהושע לחצר הכהן הגדול:

15. w'shim'on Pet'ros w'thal'miyd 'acher hal'ku 'acharey Yahushua w'hatal'miyd hahu'
hayah noda` lakohen hagadol wayabo' `im-Yahushua lachatsar hakohen hagadol.

John18:15 Simon Kepha was following Yahushua, and so was another disciple. Now that disciple
was known to the high priest, and entered with Yahushua into the court of the high priest,

<15> Ἦκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος καὶ ἄλλος μαθητής. ὁ δὲ μαθητής ἐκεῖνος ἦν
γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ καὶ συνεισηλθεν τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως,

15 Ēkolouthei de tō Iēsou Simōn Petros kai allos mathētēs.

ho de mathētēs ekeinos ēn gnōstos tō archierei kai syneisēlthen tō Iēsou eis tēn aulēn tou archiereōs,

04273 9843 427/xy 4222 907/ 1277 470 729072 16
:32293 72907-x4 4922 49073-74 49422 72473 7376

טז ופטרוס עמד מחוץ לשער ויצא התלמיד האחר הנודע
לכהן הגדול וידבר אל-השערת ויבא את-פטרוס הביתה:

16. uPhet'ros `amad michuts lasha`ar wayetse' hatal'miyd ha'acher hanoda`
lakohen hagadol way'daber 'el-hasho`ereth wayabe' 'eth-Pet'ros habay'thah.

John18:16 but Kepha was standing at the door outside. So the other disciple,
who was known to the high priest, went out and spoke to the doorkeeper, and brought Kepha in.

<16> ὁ δὲ Πέτρος εἰστήκει πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω. ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητῆς ὁ ἄλλος ὁ γνωστὸς τοῦ ἀρχιερέως καὶ εἶπεν τῇ θυρωρῷ καὶ εἰσήγαγεν τὸν Πέτρον.

16 ho de Petros heistēkei pros tē thyra exō. exēlthen oun ho mathētēs ho allos ho gnōstos tou archiereōs kai eipen tē thyrōrō kai eisēgagen ton Petron.

אֶתְּ-הַיְחָדָשׁ הַלְּאֵל גַּם-אֶתְּ
:אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ
יְזַבְּחֵהָ אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ
מִתְּלִמְדֵי הַיְחָדָשׁ וַיֹּאמֶר לֵאמֹר:

17. wato'mer ha'amah hasho`ereth 'el-Pet'ros halo' gam-'atah mital'miydey ha'iysh hazeh wayo'mer lo'.

John18:17 Then the maiden who kept the door said to Kepha, Are not you also one of this man's disciples? He said, I am not.

<17> λέγει οὖν τῷ Πέτρῳ ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρός, Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; λέγει ἐκεῖνος, Οὐκ εἰμί.

17 legei oun tō Petrō hē paidiskē hē thyrōros, Mē kai sy ek tōn mathētōn ei tou anthrōpou toutou? legei ekeinos, Ouk eimi.

אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ
:אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ
יְזַבְּחֵהָ אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ
וַיֹּאמֶר לֵאמֹר וַיֹּאמֶר לֵאמֹר וַיֹּאמֶר לֵאמֹר:

18. w'ha`abadiym w'ham'sharathiyim hid'liyqu 'esh gechaliym mip'ney haqor waya'am'du wayith'chamamu w'gam-Pet'ros `omed `imam umith'chamem.

John18:18 Now the servants and the officers were standing there, having made a fire of coals, for it was cold and they were warming themselves; and Kepha was also with them, standing and warming himself.

<18> εἰστήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρακιᾶν πεποιηκότες, ὅτι ψῦχος ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ καὶ ὁ Πέτρος μετ' αὐτῶν ἐστῶς καὶ θερμαινόμενος.

18 heistēkeisan de hoi douloi kai hoi hypēretai anthrakian pepoiēkotes, hoti psychos ēn, kai ethermainonto; ēn de kai ho Petros met' autōn hestōs kai thermainomenos.

:אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ
:אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ
יְזַבְּחֵהָ אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ
וַיֹּאמֶר לֵאמֹר וַיֹּאמֶר לֵאמֹר וַיֹּאמֶר לֵאמֹר:

19. wayish'al hakohen hagadol 'eth-Yahushua `al-tal'miydayu w'al-liq'cho.

John18:19 The high priest then questioned Yahushua about His disciples, and about His teaching.

<19> Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησεν τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ.
19 Ho oun archiereus ērōtēsen ton Iēsoun peri tōn mathētōn autou kai peri tēs didachēs autou.

אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ
:אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ
יְזַבְּחֵהָ אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ אֶתְּ הַלְּאֵל הַיְחָדָשׁ
וַיֹּאמֶר לֵאמֹר וַיֹּאמֶר לֵאמֹר וַיֹּאמֶר לֵאמֹר:

כַּוְיַעַן יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אָנֹכִי דִבַּרְתִּי בְּאָזְנֵי כָל־הָעוֹלָם
וְתָמִיד לְמִדְתִּי בְּבַיִת כְּנִסְתַּת וּבְבַיִת הַמִּקְדָּשׁ
אֲשֶׁר כָּל־הַיְהוּדִים נִקְהָלִים שָׁמָּה וְלֹא־דִבַּרְתִּי דָבָר בְּסֵתֶר׃

20. waya`an Yahushua wayo`mer `elayu `anokiy dibar`tiy b`az`ney kal-ha`olam
w`thamiyd limad`tiy b`beyth k`neseth ub`beyth hamiq`dash
'asher kal-haYahudim niq`haliym shamah w`lo`-dibar`tiy dabar basather.

John18:20 Yahushua answered him, "I have spoken openly to the world; I always taught in synagogues and in the temple, where all the Jews come together; and I spoke nothing in secret."

<20> ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς, Ἐγὼ παρρησία λελάληκα τῷ κόσμῳ, ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου πάντες οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν.

20 apekrithē autō Iēsous, Egō parrēsiā lelalēka tō kosmō, egō pantote edidaxa en synagōgē

kai en tō hierō, hopou pantes hoi Ioudaioi synerchontai, kai en kryptō elalēsa ouden.

כִּי־וַיִּשְׁאַל אֹתִי שְׂאֵל־נָא אֶת־הַשְּׂמַעִים מִהַשְּׁדִבְרָתִי אֲלֵיהֶם
הֲנֵם יוֹדְעִים אֶת־אֲשֶׁר אָמַרְתִּי׃

21. umah-tish'al `othiy sh'al-na' `eth-hashom`iym mah-shedibar`tiy `aleyhem
hinam yod`iym `eth-`asher `amar`tiy.

John18:21 "Why do you question Me? Question those who have heard what I spoke to them: behold, they know what I said."

<21> τί με ἐρωτᾶς; ἐρώτησον τοὺς ἀκηκοότας τί ἐλάλησα αὐτοῖς· ἴδε οὗτοι οἶδασιν ἃ εἶπον ἐγώ.

21 ti me erōtas? erōtēson tous akēkootas ti elalēsa autois; ide houtoi oidasin ha eipon egō.

כִּבּוּיָהִי כְּדַבְּרוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּךְ אֶחָד הַמְּשַׁרְתִּים הָעֹמֵד שָׁמָּה
אֶת־יְהוֹשֻׁעַ עַל־הַלְּחִי וַיֹּאמֶר הֲכֹזָאת תַּעֲנֶנָּה אֶת־הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל׃

22. way`hiy k`dab`ro had`bariym ha`eleh waya`k `achad ham`sharathiyim ha`omed shamah `eth-
Yahushua `al-hal`chiy wayo`mar hakazo`th ta`aneh `eth-hakohen hagadol.

John18:22 When He had said this, one of the officers standing nearby struck Yahushua on the face, saying, Is that the way You answer the high priest?

<22> ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος εἷς παρεστηκὸς τῶν ὑπηρετῶν ἔδωκεν ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ εἰπών, Οὕτως ἀποκρίνη τῷ ἀρχιερεῖ;

22 tauta de autou eipontos heis parestēkōs tōn hypēretōn edōken hrapisma tō Iēsou eipōn,

Houtōs apokrinē tō archierei?

כִּי־כֹזֵב אַתָּה אָמַרְתָּ וַיִּכּוּ אֶת־פָּנָיו וַיֹּאמֶר הֲכֹזָאת תַּעֲנֶנָּה אֶת־הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל׃

כגוייען אותו יהושע אס-רעה דברתי הגד רעתי
ואס-טוב מדוע תכה לחיי:

23. waya`an 'otho Yahushua`im-ra`ah dibar'tiy haged ra`athiy w'im-tob madu`a takeh l'chayay.

John18:23 Yahushua answered him, "If I have spoken evil, testify of the evil; but if well, why do you strike Me?"

<23> ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς, Εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις;

23 apekrithē autō Iēsous, Ei kakōs elalēsa martyrēson peri tou kakou; ei de kalōs, ti me dereis?

:לְיָהוּשֻׁעַ אָמַר יְהוֹשֻׁעַ אֶס-רֵעָה דְבַרְתִּי הַגָּד רַעֲתִי 24
כְּדוֹשׁ לְחַיֵּי הוּא אֵסוּר בְּאִזְיָקִים אֶל-קַיְפָא הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל:

24. way'shal'chehu Channan 'asur ba'aziyqiym 'el-Qayapha' hakohen hagadol.

John18:24 So Annas sent Him bound to Caiaphas the high priest.

<24> ἀπέστειλεν οὖν αὐτὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα.

24 apesteilen oun auton ho Hannas dedemenon pros Kaiaphan ton archiereia.

לְיָהוּשֻׁעַ אָמַר יְהוֹשֻׁעַ אֶס-רֵעָה דְבַרְתִּי הַגָּדוֹל 25
:כְּדוֹשׁ לְחַיֵּי הוּא אֵסוּר בְּאִזְיָקִים אֶל-קַיְפָא הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל:
כִּה וְשִׁמְעוֹן פֶּטְרוֹס עֹמֵד וּמְתַחֲמֵם וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲלֹא
גַם-אַתָּה מִתְלַמְּדֵינוּ וַיִּכְחַשׁ וַיֹּאמֶר לֹא:

25. w'shim'on Pet'ros `omed umith'chamem wayo'm'ru 'elayu halo' gam-'atah mital'miydayu way'kachesh wayo'mer lo'.

John18:25 Now Simon Kepha was standing and warming himself.

So they said to him, Are you not also one of His disciples? He denied it, and said, I am not.

<25> Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἐστῶς καὶ θερμαινόμενος.

εἶπον οὖν αὐτῷ, Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; ἠρνήσατο ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, Οὐκ εἰμί.

25 Ēn de Simōn Petros hestōs kai thermainomenos.

eipon oun autō, Mē kai sy ek tōn mathētōn autou ei? ērnēsato ekeinos kai eipen, Ouk eimi.

וַיֹּאמֶר אֵישׁ מֵעַבְדֵי הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְהוּא מוֹדֵעַ לְאַשֶׁר
קִצַּץ פֶּטְרוֹס אֶת-אָזְנוֹ הֲלֹא רְאִיתִיךָ עִמּוֹ בְּגֵן:
26

26. wayo'mer 'iysh me`ab'dey hakohen hagadol w'hu' moda`la'asher qitsets Pet'ros 'eth-'az'no halo' r'iythiyak`imo bagan.

John18:26 One of the servants of the high priest, being his kinsman whose ear Kepha cut off, said, Did I not see you in the garden with Him?

<26> λέγει εἰς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενῆς ὢν οὗ ἀπέκοψεν Πέτρος τὸ ὠτίον, Οὐκ ἐγὼ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ;

26 legei heis ek tōn doulōn tou archiereōs, syggenēs ōn hou apekopsen Petros to ōtion,
Ouk egō se eidon en tō kēpō met' autou?

27 כְּזֵיטְרֹס וְיִכְחֵשׁ וּפְתָאִים קָרָא הַתְּרַנְגוּל:
:לְיָנִי אֵת הַתְּרַנְגוּל וְיִכְחֵשׁ וּפְתָאִים קָרָא הַתְּרַנְגוּל

27. wayoseph Pet'ros way'kachesh uphith'om qara' hatar'n'gol.

John18:27 Kepha then denied again, and immediately a rooster crowed.

<27> πάλιν οὖν ἠρνήσατο Πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.

27 palin oun ērnēsato Petros, kai eutheōs alektōr ephōnēsen.

28 כְּזֵיטְרֹס וְיִכְחֵשׁ וּפְתָאִים קָרָא הַתְּרַנְגוּל
:לְיָנִי אֵת הַתְּרַנְגוּל וְיִכְחֵשׁ וּפְתָאִים קָרָא הַתְּרַנְגוּל

כַּח וַיְהִי בַבֶּקֶר הַשֶּׁשֶׁם וַיּוֹלִיכוּ אֶת-יְהוֹשֻׁעַ מִבֵּית קַיָּפָא
אֶל-בֵּית הַמְּשַׁפֵּט וְהָמָּה לֹא נִכְנְסוּ שָׁמָּה לְמַעַן
אֲשֶׁר לֹא-יִטְמְאוּ כִּי אִם-יֵאָכְלוּ אֶת-הַפֶּסַח:

28. way'hiy baboqer hash'kem wayoliyku 'eth-Yahushua' mibeyth Qayapha' 'el-beyth hamish'pat
w'hemah lo' nik'n'su shamah l'ma'an 'asher lo'-yitam'u ki 'im-yo'k'lu 'eth-haPesach.

John18:28 Then they led Yahushua from Caiaphas into the Praetorium,
and it was early in the morning; and they themselves did not enter into the Praetorium
so that they would not be defiled, but might eat the Passover.

<28> Ἀγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ πρωΐ·
καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν ἀλλὰ φάγωσιν τὸ πάσχα.

28 Agousin oun ton Iēsoun apo tou Kaiapha eis to praitōrion; ēn de prōi;

kai autoi ouk eisēlthon eis to praitōrion, hina mē mianthōsin alla phagōsin to pascha.

29 כֹּט וַיֵּצֵא פִּילָטוֹס אֶלְיָהֶם וַיֹּאמֶר מַה-תְּאַשְׁיֵמוּ אֶת-הָאִישׁ הַזֶּה:
:אֶת-הָאִישׁ הַזֶּה וַיֵּצֵא פִּילָטוֹס אֶלְיָהֶם וַיֹּאמֶר מַה-תְּאַשְׁיֵמוּ אֶת-הָאִישׁ הַזֶּה

29. wayetse' Phiylatos 'aleyhem wayo'mar mah-ta'ashiyimu 'eth-ha'iysh hazeh.

John18:29 Therefore Pilate went out to them and said,
What accusation do you bring against this Man?

<29> ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πιλάτος ἔξω πρὸς αὐτοὺς καὶ φησίν,
Τίνα κατηγορίαν φέρετε [κατὰ] τοῦ ἀνθρώπου τούτου;

29 exēlthen oun ho Pilatos exō pros autous kai phēsin,

Tina katēgorian pherete [kata] tou anthrōpou toutou?

30 לְוַיֵּעָנּוּ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֹא הָיָה זֶה עֹשֶׂה רָע
:לְוַיֵּעָנּוּ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֹא הָיָה זֶה עֹשֶׂה רָע

לְוַיֵּעָנּוּ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֹא הָיָה זֶה עֹשֶׂה רָע

כִּי עֲתָה לֹא הִסְגַּרְנָהוּ אֱלֹהֵיךָ:

30. waya`anu wayo`m`ru `elayu lule` hayah zeh `oseh ra` ki `atah lo` his`gar`nuhu `eleyak.

John18:30 They answered and said to him,
If this Man were not an evildoer, we would not have delivered Him to you.

<30> ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ, Εἰ μὴ ἦν οὗτος κακὸν ποιῶν, οὐκ ἂν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν.
30 apekrithēsan kai eipan autō, Ei mē ēn houtos kakon poiōn, ouk an soi paredōkamen auton.

וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַיְהוּדִים אֵין-לָנוּ הַשְׂוֵת לְהַמִּית אִישׁ׃
לֹא וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵם פִּילָטוֹס קָחוּ אֹתוֹ אֲתֶם וְשִׁפְטוּהוּ כְּתוֹרַתְכֶם׃

31. wayo`mer `aleyhem Piylatos q`chu `otho `atem w`shiph`tuhu k`thorath`kem
wayo`m`ru `elayu haYahudim `eyn-lanu r`shuth l`hamiyth `iysh.

John18:31 So Pilate said to them, Take Him yourselves, and judge Him according to your law.
The Jews said to him, We are not permitted to put anyone to death,

<31> εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος, Λάβετε αὐτόν ὑμεῖς καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν.
εἶπον αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα·

31 eipen oun autois ho Pilatos, Labete auton hymeis kai kata ton nomon hymōn krintate auton.
eipon autō hoi Ioudaioi, Hēmin ouk exestin apokteinai oudena;

לֵב לְמַלְאֵת דְּבַר יְהוֹשֻׁעַ
אֲשֶׁר דִּבֶּר לְרַמֵּז אֵי-זוֹ מִיתָה סוּפוֹ לְמוֹת׃

32. l`mal`th d`bar Yahushua` `asher diber lir`moz `ey-zo miythah sopho lamuth.

John18:32 to fulfill the word of Yahushua which He spoke,
signifying by what death He was about to die.

<32> ἵνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῆ ὃν εἶπεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν.
32 hina ho logos tou Iēsou plērōthē hon eipen sēmainōn poiō thanatō emellen apothnēskein.

וַיִּשָּׁב פִּילָטוֹס אֶל-בֵּית הַמִּשְׁפָּט וַיִּקְרָא אֶל-יְהוֹשֻׁעַ
וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֲאַתָּה הוּא מֶלֶךְ הַיְהוּדִים׃

33. wayashab Piylatos `el-beyth hamish`pat wayiq`ra` `el-Yahushua`
wayo`mer `elayu ha`atah hu` Mele`k haYahudim.

John18:33 Therefore Pilate entered again into the Praetorium, and summoned Yahushua
and said to Him, Are You the King of the Jews?

<33> Εἰσηλθεν οὖν πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον ὁ Πιλᾶτος καὶ ἐφώνησεν τὸν Ἰησοῦν
καὶ εἶπεν αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;

33 Eisēlthen oun palin eis to praitōrion ho Pilatos kai ephōnēsen ton Iēsoun
kai eipen autō, Sy ei ho basileus tōn Ioudaiōn?

34
לד ויַעַן אַתּוֹ יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר הַמְלִיכָךָ תִּדְבַר זֹאת
אוֹ אַחֵרִים הִגִּידוּ-לְךָ עָלַי:

34. waya`an 'otho Yahushua le'mor hamilib'ak t'daber zo'th 'o 'acheriym higiydu-l'ak `alay.

John18:34 Yahushua answered, "Are you saying this on your own initiative, or did others tell you about Me?"

<34> ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Ἀπὸ σεαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις ἢ ἄλλοι εἰπόν σοι περὶ ἐμοῦ;
34 apekrithē Iēsous, Apo seautou sy touto legeis ē alloi eipon soi peri emou?

35
לֵה ויִיאָמֶר פִּילָטוֹס הֵכִי אֲנֹכִי יְהוּדִי הֲלֵא עַמְךָ
וְרֵאשֵׁי הַכֹּהֲנִים הִסְגִּירוּךָ אֵלַי מָה עָשִׂיתָ:

35. wayo'mer Piylatos hakiy 'anokiy Yahudiy halo' `am'ak
w'ra'shey hakohaniym his'giyruak 'elay meh `asiyath.

John18:35 Pilate answered, I am not a Jew?
Your own nation and the chief priests delivered You to me; what have You done?

<35> ἀπεκρίθη ὁ Πιλᾶτος, Μήτι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι; τὸ ἔθνος τὸ σὸν
καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί· τί ἐποίησας;

35 apekrithē ho Pilatos, Mēti egō Ioudaios eimi? to ethnos to son
kai hoi archiereis paredōkan se emoi; ti epoiēsas?

36
לו ויַעַן יְהוֹשֻׁעַ ויִיאָמֶר מַלְכוּתִי אֵינְנָה מִן-הָעוֹלָם הַזֶּה
לוֹ-הִיְתָה מַלְכוּתִי מִן-הָעוֹלָם הַזֶּה כִּי אֲז נִלְחָמוּ לִי מִשָּׂרָתַי
לְבַלְתִּי הַמָּסַר בְּיַד הַיְהוּדִים אֲבָל עַתָּה מַלְכוּתִי אֵינְנָה מִפְּהָ:

36. waya`an Yahushua wayo'mer mal'kuthiy 'eynenah min-ha`olam hazeh
lu-hay'thah mal'kuthiy min-ha`olam hazeh ki 'az nil'chamu liy m'sharathay
l'bil'tiy himaser b'yad haYahudim 'abal `atah mal'kuthiy 'eynenah mipoh.

John18:36 Yahushua answered, "My kingdom is not of this world.
If My kingdom were of this world, then My servants would be fighting
so that I would not be handed over to the Jews; but now My kingdom is not of this realm."

<36> ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου·
εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμή, οἱ ὑπηρέται οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο [äv]

הַפְּסַח הַמִּזְבֵּחַ אֶתְּמַנְתִּים לְכֶם וְשֶׁאֵשַׁלַּח לְכֶם אִישׁ אֶחָד הַפְּסַח בְּפֶסַח
לֹט הֵן מְנַהֵג הוּא לְכֶם וְשֶׁאֵשַׁלַּח לְכֶם אִישׁ אֶחָד הַפְּסַח בְּפֶסַח
רְצוֹנְכֶם וְשֶׁאֵשַׁלַּח לְכֶם אֶת-מֶלֶךְ הַיְהוּדִים:

39. hen min'hag hu' lakem she'ashalach lakem 'iysh 'echad chaph'shiy baPasach r'tson'kem she'ashalach lakem 'eth-Mele'k haYahudim.

John18:39 But you have a custom that I release someone for you at the Passover; do you wish then that I release for you the King of the Jews?

<39> ἔστιν δὲ συνήθεια ὑμῖν ἵνα ἓνα ἀπολύσω ὑμῖν ἐν τῷ πάσχα· βούλεσθε οὖν ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;

39 estin de synētheia hymin hina hena apolysō hymin en tō pascha; boulesthe oun apolysō hymin ton basilea tōn Ioudaion?

כְּלָל אֶתְּמַנְתִּים לְכֶם וְשֶׁאֵשַׁלַּח לְכֶם אִישׁ אֶחָד הַפְּסַח בְּפֶסַח רְצוֹנְכֶם וְשֶׁאֵשַׁלַּח לְכֶם אֶת-מֶלֶךְ הַיְהוּדִים:
מַיּוֹסִיפוּ וַיִּצְעֲקוּ לֵאמֹר לֹא אֶתְּמַנְתִּים לְכֶם וְשֶׁאֵשַׁלַּח לְכֶם אִישׁ אֶחָד הַפְּסַח בְּפֶסַח רְצוֹנְכֶם וְשֶׁאֵשַׁלַּח לְכֶם אֶת-מֶלֶךְ הַיְהוּדִים:
וְכִּי-אַבְרָהָם הָיָה שְׂרָד:

40. wayosiyphu wayits`aqu le'mor lo' 'eth-ha'iysh hazeh 'ela' 'eth-Bar-'aba' uBar-'aba' hayah shoded.

John18:40 So they cried out again, saying, Not this Man, but Barabbas. Now Barabbas was a robber.

<40> ἐκραύγασαν οὖν πάλιν λέγοντες, Μὴ τοῦτον ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν. ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς ληστής.
40 ekraugasan oun palin legontes, Mē touton alla ton Barabban. ēn de ho Barabbas lēstēs.

Chapter 19

Shavua Reading Schedule (24th sidrot) - John 19 - 21

John19:1 אָז לָקַח פְּיִלְטוֹס אֶת-יְהוֹשֻׁעַ וַיִּסְתַּהֵוּ בְּשׁוֹטִים:
John19:1 אָז לָקַח פְּיִלְטוֹס אֶת-יְהוֹשֻׁעַ וַיִּסְתַּהֵוּ בְּשׁוֹטִים:

1. 'az laqach Piylatos 'eth-Yahushuà way'yas'rehu bashotiyim.

John19:1 Pilate then took Yahushua and scourged Him.

<19:1> Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλᾶτος τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐμαστίγωσεν.

1 Tote oun elaben ho Pilatos ton Iēsoun kai emastigōsen.

בַּיּוֹמָהּ הָיָה שָׂרְדוֹת קִצְיִים וַיִּשְׂרָגוּ אֲנָשֵׁי הַצָּבָא עֲטָרַת קִצְיִים וַיִּשְׂמֵוּ עַל-רֹאשׁוֹ וַיַּעֲטֵהוּ לְבוּשׁ אֲרָגָמָן:
בַּיּוֹמָהּ הָיָה שָׂרְדוֹת קִצְיִים וַיִּשְׂרָגוּ אֲנָשֵׁי הַצָּבָא עֲטָרַת קִצְיִים וַיִּשְׂמֵוּ עַל-רֹאשׁוֹ וַיַּעֲטֵהוּ לְבוּשׁ אֲרָגָמָן:

2. way'saragu 'an'shey hatsaba' `atereth qotsiyim wayashiyimu `al-ro'sho waya`atuhu l'bush 'ar'gaman.

John19:2 And the soldiers twisted together a crown of thorns and put it on His head, and put a purple robe on Him;

<2> καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτὸν

2 kai hoi stratiōtai plexantes stephanon ex akanthōn epethēkan autou tē kephalē, kai himation porphyroun periebalon auton

כֶּהָלָא-לוֹ יָאָרְבֵּי מְכַדָּאָרְבֵּי יָלֵךְ יָלֵךְ מְכַדָּו יָאָרְבֵּי 3
גַּוְיָאֲמְרוּ שְׁלוֹם לְךָ מֶלֶךְ הַיְהוּדִים וַיַּכְהוּ עַל-הַקֶּחַי:

3. wayo'm'ru Shalom l'ak Melek haYahudim wayakuhu `al-halechiy.

John19:3 and they came toward Him and say, Hail, King of the Jews! and to give Him slaps in the face.

<3> καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον, Χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἐδίδοσαν αὐτῷ ῥαπίσματα.

3 kai ērchonto pros auton kai elegon, Chaire ho basileus tōn Ioudaiōn; kai edidosan autō hrapismata.

כְּבִרְיֵךְ עָלְיָךְ מְכַדָּו יָאָרְבֵּי אֲרֵיחָא אָדָם פְּיֹתְכֶם כְּבִרְיֵךְ 4
:מְכַדָּו יָאָרְבֵּי עָלְיָךְ יָאָרְבֵּי מְכַדָּו יָאָרְבֵּי יָאָרְבֵּי
דַּוְיָאֲמַר עוֹד הַחוּצָה וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הַנְּנִי מוֹצִיא
אֶתְּוֹ אֲלֵיכֶם לְמַעַן תִּדְעוּ כִּי לֹא-מִצְאָתִי בּוֹ כָּל-עוֹן:

4. wayetse' Phiylatos `od hachutsah wayo'mer `aleyhem hin'niy motsiy' `otho `aleykem l'ma`an ted`u ki lo'-matsa'thiy bo kal-`aon.

John19:4 Pilate came out again and said to them, Behold, I am bringing Him out to you so that you may know that I find no guilt in Him.

<4> Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν ἔξω ὁ Πιλᾶτος καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἴδε ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι οὐδεμίαν αἰτίαν εὐρίσκω ἐν αὐτῷ.

4 Kai exēlthen palin exō ho Pilatos kai legei autois, Ide agō hymin auton exō, hina gnōte hoti oudemian aitian heuriskō en autō.

מְכַדָּו יָאָרְבֵּי מְכַדָּו יָאָרְבֵּי אֲרֵיחָא אָדָם פְּיֹתְכֶם כְּבִרְיֵךְ 5
:מְכַדָּו יָאָרְבֵּי מְכַדָּו יָאָרְבֵּי מְכַדָּו יָאָרְבֵּי
הַוְיָהוּשָׁע יָצָא חֹיִן וְעָלְיוֹ עֲטָרַת הַקִּנְצִים וּלְבוּשׁ הָאֲרָגָמָן
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם פִּילָטוֹס הִנֵּה הָאָדָם:

5. w'Yahushua yatsa' hachuts w`alayu `atereth haqotsiyim ul'bush ha'ar'gaman wayo'mer `aleyhem Piylatos hineh ha'Adam.

John19:5 Yahushua then came out, wearing the crown of thorns and the purple robe. Pilate said to them, Behold, the Man!

<5> ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἴδου ὁ ἄνθρωπος.

5 exēlthen oun ho Iēsous exō, phorōn ton akanthinon stephanon kai to porphyroun himation.

6 וַיִּהְיֶה כַּאֲשֶׁר רָאָהוּ הַכֹּהֲנִים וְהַמְּשָׁרְתִים
 וַיִּצְעֲקוּ לֵאמֹר הַצְּלִב הַצְּלִב וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם פִּילָטוֹס קַחְהוּ אִתְּכֶם
 וְהַצְּלִיבוּהוּ כִּי אֲנֹכִי לֹא מְצָאתִי בּוֹ אֲשָׁמָה׃

6. way'hiy ka'asher ra'uhu ra'shey hakohaniym w'ham'sharathiyim
wayits'aqu le'mor hats'leb hats'leb wayo'mer 'aleyhem Piylatos qachuhu 'atem
w'hats'liybuhu ki 'anokiy lo'-matsa'thiy bo 'ash'mah.

John19:6 So when the chief priests and the officers saw Him, they cried out saying, Crucify, crucify!
 Pilate said to them, Take you Him and crucify Him, for I find no guilt in Him.

<6> ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται ἐκραύγασαν λέγοντες,
 Σταύρωσον σταύρωσον. λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος, Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε·
 ἐγὼ γὰρ οὐχ εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν.

6 hote oun eidon auton hoi archiereis kai hoi hypēretai ekraugasan legontes, Staurōson staurōson.
 legei autois ho Pilatos, Labete auton hymeis kai staurōsate; egō gar ouch heuriskō en autō aitian.

7 זַוְיַעֲנֵנו הַנְּהוֹדִים וַיֹּאמְרוּ תוֹרָה יֵשׁ-לָנוּ
 וְעַל-פִּי תוֹרַתְנוּ חַיִּב-מִיתָה הוּא כִּי-עָשָׂה עֲצָמוּ בֶן-אֱלֹהִים׃

7. waya`anu haYahudim wayo'm'ru Torah yesh-lanu
w'al-piy thorathenu chayab-miythah hu' kiy-'asah `ats'mo Ben-'Elohim.

John19:7 The Jews answered him, We have a law,
 and by our law He ought to die because He made Himself out to be the Son of Elohim.

<7> ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν
 καὶ κατὰ τὸν νόμον ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι υἴὸν θεοῦ ἑαυτὸν ἐποίησεν.

7 apekrithēsan autō hoi Ioudaioi, Hēmeis nomon echomen
 kai kata ton nomon opheilei apothanein, hoti huion theou heauton epoiēsen.

8 חַוְיָהּ כִּשְׂמַעַ פִּילָטוֹס אֶת-הַדְּבָר הַזֶּה וַיִּאֲסֶף לִרְאֵ עוֹד׃

8. way'hiy kish'mo`a Piylatos 'eth-hadabar hazeh wayo'seph lero' `od.

John19:8 Therefore when Pilate heard this statement, he was even more afraid;

<8> Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλᾶτος τοῦτον τὸν λόγον, μάλλον ἐφοβήθη,

8 Hote oun ekousen ho Pilatos touton ton logon, mallon ephobēthē,

9 וַיִּשְׁמַע הַמֶּלֶךְ הַיְּהוּדִי אֶת-כָּל-אֲשֶׁר-עָשָׂה יֵשׁוּעַ בְּיַד-פִּילָטוֹס וַיִּשְׁחַד לְפָנָיו לְשַׁלְּחֵהוּ׃

טוֹיִשָׁב וַיֵּבֵא אֶל-בֵּית הַמְּשָׁפֵט וַיֹּאמֶר אֶל-יְהוֹשֻׁעַ מֵאַיִן אַתָּה
וְלֹא-הֵשִׁיבוּ יְהוֹשֻׁעַ דְּבָר:

9. wayashab wayabo' 'el-beyth hamish'pat wayo'mer 'el-Yahushua me'ayin 'atah w'lo'-heshiybo Yahushua dabar.

John19:9 and he entered into the Praetorium again and said to Yahushua, Whence are You?
But Yahushua gave him no answer.

9) και εισηλθεν εις το πραιτωριον παλιν και λεγει τω Ιησου, Ποθεν ει συ;
ο δε Ιησους αποκρισιν ουκ εδωκεν αυτω.

9 kai eisēlthen eis to praitōrion palin kai legei tō Iēsou, Pothen ei sy?
ho de Iēsous apokrisin ouk edōken autō.

10 וַיֹּאמֶר אֵלָיו פִּילָטוֹס אֵלַי לֹא תִדְבֵר הַלֹּא יִדְבַּעַתְּ
כִּי יֵשׁ-לְאֵל יְדִי לְצַלְבֶּךָ וְיֵשׁ-לְאֵל יְדִי לְשַׁלְּחֶךָ:

10. wayo'mer 'elayu Piylatos 'elay lo' th'daber halo' yada`at ki yesh-l'el yadiy lits'lab'ak w'yesh-l'el yadiy l'shal'che.

John19:10 So Pilate said to Him, You do not speak to me?
Do You not know that I have authority to release You, and I have authority to crucify You?

10) λεγει ουν αυτω ο Πιλᾶτος, Ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω ἀπολύσαι σε
καὶ ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαι σε;

10 legei oun autō ho Pilatos, Emoi ou laleis? ouk oidas hoti exousian echō apolysai se
kai exousian echō staurōsai se?

11 וַיֹּשֶׁעַן יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר לֹא הִתְתַּה-קָּה רְשׁוּת עָלַי לִוְלֵא
נִתַּן-קָה מִמְּעַלָּה לְכֵן עֲזוֹן הַמַּסְגִּיר אֶתִּי אֵלֶיךָ גְּדוֹל מֵעֲזוֹנְךָ:

11. waya`an Yahushua le'mor lo' hay'thah-l'ak r'shuth `alay lule' nitan-l'ak mil'ma`lah laken `aon hamas'giyr 'othiy 'eleyak gadol me`aoneak.

John19:11 Yahushua answered, “You would have no authority over Me,
unless it had been given you from above; for this reason he who delivered Me to you has the greater sin.”

11) ἀπεκρίθη [αὐτῷ] Ἰησοῦς, Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν κατ' ἐμοῦ οὐδεμίαν εἰ μὴ ἦν δεδομένον σοι
ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει.

11 apekrithē [autō] Iēsous, Ouk eiches exousian kat' emou oudemian ei mē ēn dedomenon soi anōthen;
dia touto ho paradous me soi meizona hamartian echei.

12 וַיֹּאמֶר אֵלָיו פִּילָטוֹס וְכִי אֵינִי יְהוּדִי
וְכִי אֵינִי יְהוּדִי וְכִי אֵינִי יְהוּדִי וְכִי אֵינִי יְהוּדִי

יבֹאזְ יִבְקֹשׁ פִּילָטוֹס לְשַׁלְּחוֹ וְהַיְהוּדִים קָרְאוּ
וַיֹּאמְרוּ אִם־תִּשְׁלַח אֶת־זֶה אֵינְךָ אֹהֵב לְקַיֵּס
כִּי כָל־הַעֲשָׂה עֲצָמוֹ מִלְּךָ מֵרַד בְּקַיֵּס הוּא:

12. 'az y'baqesh Piylatos l'shal'cho w'haYahudim qar'u wayo'm'ru 'im-t'shalach 'eth-zeh 'eyn'ak 'oheb l'Qeysar ki kal-ha`oseh `ats'mo mele'k mored b'Qeysar hu'.

John19:12 And from thenceforth Pilate sought to release Him, but the Jews cried out saying, If you release this Man, you are no friend of Caesar; everyone who makes himself out to be a king opposes Caesar.

<12> ἐκ τούτου ὁ Πιλᾶτος ἐζήτηει ἀπολύσαι αὐτόν· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἐκραύγασαν λέγοντες, Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος· πᾶς ὁ βασιλέα ἐαυτὸν ποιῶν ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι.

12 ek toutou ho Pilatos ezētei apolysai auton; hoi de Ioudaioi ekraugasan legontes, Ean touton apolysēs, ouk ei philos tou Kaisaros; pas ho basilea heauton poiōn antilegei tō Kaisari.

וַיֹּשֶׁב עַל־כִּסֵּא הַמִּשְׁפָּט בַּמָּקוֹם הַנִּקְרָא רֵצֶפָה וּבְלִשׁוֹנָם גַּבְתָּא:
יְגִיְהִי כְשֹׁמֵעַ פִּילָטוֹס אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה הוֹצִיא אֶת־יְהוֹשֻׁעַ

13. way'hiy kish'mo`a Piylatos 'eth-hadabar hazeh hotsiy' 'eth-Yahushua wayerheb `al-kise' hamish'pat bamaqom haniq'ra' rits'phah ubil'shonam Gabb'tha'.

John19:13 Therefore when Pilate heard these words, he brought Yahushua out, and sat down on the judgment seat at a place called The Pavement, but in Hebrew, Gabbatha.

<13> Ὁ οὖν Πιλᾶτος ἀκούσας τῶν λόγων τούτων ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ βήματος εἰς τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθα.

13 Ho oun Pilatos akousas tōn logōn toutōn ēgagen exō ton Iēsoun kai ekathisen epi bēmatos eis topon legomenon Lithostrōton, Hebraisti de Gabbatha.

יְדוּהַעֵת עָרַב פָּסַח וְכִשְׁעָה הַשְּׁשִׁית וַיֹּאמֶר אֶל־הַיְהוּדִים
הִנֵּה מִלְּכֶכֶם וְהֵם זֹעֲקוּ טוּל טוּל צֹלֵב אֹתוֹ:

14. w'ha`eth `ereb Pesach w'kasha`ah hashishiyth wayo'mer 'el-haYahudim hineh Mal'k'kem w'hem za`aqu tul tul ts'lob 'otho.

John19:14 Now it was the preparation of the Passover; it was about the sixth hour. And he said to the Jews, Behold, your King!

<14> ἦν δὲ παρασκευὴ τοῦ πάσχα, ὥρα ἦν ὡς ἕκτη. καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις, Ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν.

14 ēn de paraskeuē tou pascha, hōra ēn hōs hektē. kai legei tois Ioudaiois, Ide ho basileus hymōn.

15 וַיִּמְדוּ אֵת אֶת-מַלְכְּכֶם וַיֵּעַנּוּ
 טו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם פִּילָטוֹס הַצֶּלֶב אֲצִלָּב אֶת-מַלְכְּכֶם וַיֵּעַנּוּ
 רָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים אֵינֶן-לָנוּ מֶלֶךְ כִּי אִם-קִיסָר׃

15. wayo'mer 'aleyhem Piylatos hatsalob 'ets'lob 'eth-Mal'k'kem waya`anu ra'shey hakohaniym 'eyn-lanu mele'k ki 'im-Qeysar.

John19:15 So they cried out, Away with Him, away with Him, crucify Him! Pilate said to them, Shall I crucify your King? The chief priests answered, We have no king but Caesar.

<15> ἐκραύγασαν οὖν ἐκεῖνοι, Ἄρον ἄρον, σταύρωσον αὐτόν. λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος, Τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς, Οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα.

15 ekraugasan ooun ekeinoi, Aron aron, staurōson auton. legei autois ho Pilatos,

Ton basilea hymōn staurōsō? apekrithēsan hoi archiereis, Ouk echomen basilea ei mē Kaisara.

16 וַיִּתְּנוּ אֵת יְהוֹשֻׁעַ בְּיַד יְהוֹשֻׁעַ וַיִּקְחוּ אֶת-יְהוֹשֻׁעַ וַיֵּלְכוּ אִתּוֹ
 טז אֶזְמָרוּ אֲלֵיהֶם לְהַצִּילָב וַיִּקְחוּ אֶת-יְהוֹשֻׁעַ בְּיַד יְהוֹשֻׁעַ׃

16. 'az m'saro 'aleyhem l'hitsaleb wayiq'chu 'eth-Yahushua wayoliykuhu.

John19:16 So he then handed Him over to them to be crucified.

And they took Yahushua, and led Him away.

<16> τότε οὖν παρέδωκεν αὐτόν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῆ.

Παρέλαβον οὖν τὸν Ἰησοῦν,

16 tote ooun paredōken auton autois hina staurōthē.

Parelabon ooun ton Iēsoun,

17 וַיֵּצֵא אֶת-צְלוֹבוֹ וַיֵּצֵא אֶל-הַמָּקוֹם הַנִּקְרָא מְקוֹם הַגִּלְגֹּתַת
 וּבְלִשׁוֹנָם גִּלְגֹּתַת׃

17. wayisa' 'eth-ts'lubo wayetse' 'el-hamaqom haniq'ra' m'qom hagul'goleth ubil'shonam Gal'gal'ta'.

John19:17 And He went out, bearing His cross, to the place called the Place of a Skull, which is called in Hebrew, Golgotha.

<17> καὶ βαστάζων ἑαυτῷ τὸν σταυρὸν ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου Τόπον, ὃ λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθα,

17 kai bastazōn heautō ton stauron exēlthen eis ton legomenon Kraniou Topon,

ho legetai Hebraisti Golgotha,

18 וַיִּצְלָבוּ אֹתוֹ וְשָׁמָּה וְשָׁנִי אֲנָשִׁים אֲחֵרִים עִמּוֹ מִזֶּה אֶחָד׃

18. wayits'l'bu 'otho shamah ush'ney 'anashiym 'acheriym imo mizeh 'echad umizeh 'echad w'Yahushua batawe'k.

John19:18 There they crucified Him, and with Him two other men, one on either side, and Yahushua in between.

<18> ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν.

18 hopou auton estaurōsan kai met' autou allous duo enteuthen kai enteuthen, meson de ton Iēsoun.

19
 19
 יִטּוּפִילָטוֹס כָּתַב עַל-לוּחַ וְיִשָּׁם עַל-הַצְּלוֹב
 וְזֶה-דְּבַר מִכְתָּבוֹ יְהוֹשֻׁעַ הַנַּצְרִי מֶלֶךְ הַיְהוּדִים:

19. uPhiylatos kathab `al-luach wayasem `al-hats'lub w'zeh-d'bar mik'tabo Yahushua haNats'ri Mele'k haYahudim.

John19:19 Pilate also wrote an inscription and put it on the cross. It was written, Yahushua the Nazrene, the King of the Jews.

<19> ἔγραψεν δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλᾶτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦν δὲ γεγραμμένον, Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

19 egrapsen de kai titlon ho Pilatos kai ethēken epi tou staurou; ēn de gegrammenon, Iēsous ho Nazōraios ho basileus tōn Ioudaiōn.

20
 20
 כַּוְיְהוּדִים רַבִּים קָרְאוּ אֶת-הַמְּכָתָב הַזֶּה כִּי הַמְּקוֹם
 אֲשֶׁר נִצְלַב-שָׁם יְהוֹשֻׁעַ קָרוֹב אֶל-הָעִיר
 וְהַמְּכָתָב כָּתוּב עִבְרִית וַיִּנְגִּית וְרוֹמִית:

20. wiYahudim rabbiym qar'u 'eth-hamik'tab hazeh ki hamaqom 'asher nits'lab-sham Yahushua qarob 'el-ha'iyer w'hamik'tab kathub `lb'riyth wiYuaniyth w'Romiyth.

John19:20 Therefore many of the Jews read this inscription, for the place where Yahushua was crucified was near the city; and it was written in Hebrew, Latin and in Greek.

<20> τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ τόπος τῆς πόλεως ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστί, Ῥωμαϊστί, Ἑλληνιστί.

20 touton oun ton titlon polloi anegnōsan tōn Ioudaiōn, hoti eggys ēn ho topos tēs poleōs hopou estaurōthē ho Iēsous; kai ēn gegrammenon Hebraisti, Hrōmaisti, Hellēnisti.

21
 21
 21
 21

כא־וַיֹּאמְרוּ הָאֲשֵׁי כֹהֲנֵי הַיְהוּדִים אֶל־פִּילָטוֹס אֲל־נָא תִכְתֹּב
מִלְךְ הַיְהוּדִים כִּי אִם־אֲשֶׁר אָמַר אֲנִי מֶלֶךְ הַיְהוּדִים:

21. wayo'm'ru ra'shey kohaney haYahudim 'el-Piylatos 'al-na' thik'tob Mele'k haYahudim
ki 'im-'asher 'amar 'aniy Mele'k haYahudim.

John19:21 So the chief priests of the Jews were saying to Pilate, Do not write, The King of the Jews; but that He said, I am King of the Jews.

<21> ἔλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων, Μὴ γράφῃ, Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπεν, Βασιλεὺς εἰμι τῶν Ἰουδαίων.

21 elegon oun tō Pilatō hoi archiereis tōn Ioudaiōn, Mē graphē, Ho basileus tōn Ioudaiōn,
all' hoti ekeinos eipen, Basileus eimi tōn Ioudaiōn.

כב וַיַּעַן פִּילָטוֹס וַיֹּאמֶר אֶת־אֲשֶׁר כָּתַבְתִּי כָּתַבְתִּי:

22. waya'an Piylatos wayo'mar 'eth-'asher kathab'tiy kathab'tiy.

John19:22 Pilate answered, What I have written I have written.

<22> ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος, Ὁ γέγραφα, γέγραφα.

22 apekrithē ho Pilatos, Ho gegrapha, gegrapha.

כג וַיְהִי כִּאֲשֶׁר צָלְבוּ אֲנָשֵׁי הַצִּבָּא אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיִּקְחוּ אֶת־בְּגָדָיו
וַיַּחֲלְקוּם לְאַרְבָּעָה חֲלָקִים חֶלֶק לְאִישׁ וְגַם אֶת־כִּתְמֹנְתוֹ
וְהַכְתָּמֹת לֹא־הָיְתָה תְּפוּרָה כִּי אִם־מִעֲשֵׂה אֶרֶג מִפִּיָּה וְעַד־קַצְּתָּהּ:

23. way'hiy ka'asher tsal'bu 'an'shey hatsaba' 'eth-Yahushua wayiq'chu 'eth-b'gaduy
way'chal'qum l'ar'ba'ah chalaqiym cheleq l'iysh w'gam 'eth-kutan'to
w'hakutoneth lo'-hay'thah th'phurah ki 'im-ma'aseh 'oreg mipiyah w'ad-qatseah.

John19:23 Then the soldiers, when they had crucified Yahushua, took His outer garments and made four parts, a part to every soldier and also the tunic; now the tunic was seamless, woven from the top throughout.

<23> Οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἐκάστῳ στρατιώτῃ μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα.

ἦν δὲ ὁ χιτῶν ἀραφός, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου.

23 Hoi oun stratiōtai hote estaurōsan ton Iēsoun, elabon ta himatia autou kai epoiēsan tessara merē,
hekastō stratiōtē meros, kai ton chitōna. ēn de ho chitōn araphos, ek tōn anōthen hyphantos di' holou.

כד וַיְהִי כִּי הָיוּ אֵלֶּם אֲנָשֵׁי אֲרָבָה וְיָמְרוּ אֶת־בְּגָדָיו
וַיַּחֲלְקוּם לְאַרְבָּעָה חֲלָקִים חֶלֶק לְאִישׁ וְגַם אֶת־כִּתְמֹנְתוֹ
וְהַכְתָּמֹת לֹא־הָיְתָה תְּפוּרָה כִּי אִם־מִעֲשֵׂה אֶרֶג מִפִּיָּה וְעַד־קַצְּתָּהּ:

כד ויאמרו איש אל-אחיו אל-נא נקרעה לקרעים
כי-נפיל עליה גורל למי תהיה למלאת דבר הכתוב יחלקו
בגדי להם ועל-לבושי נפילו גורל ויעשו-כן אנשי הצבא:

24. wayo'm'ru 'iysh 'el-'achiyu 'al-na' niq'ra`eah liq'ra`iym
kiy-napiyl `aleyah goral l'miy thih'yeh l'mal'th d'bar haKathub y'chal'qu b'gaday lahem
w'al-l'bushiyy yapiylu goral waya`aso-ken 'an'shey hatsaba'.

John19:24 So they said to one another, Let us not tear it, but cast lots for it, whose it shall be;
this was to fulfill the Scripture, They divided My outer garments among them,
and for My clothing they cast lots. Therefore the soldiers did these things.

<24> εἶπαν οὖν πρὸς ἀλλήλους, Μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ τίνος ἔσται.
ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ [ἡ λέγουσα],
Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς
καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.

Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν.

24 eipan oun pros allēlous, Mē schisōmen auton, alla lachōmen peri autou tinos estai;
hina hē graphē plērōthē [hē legousa],

Diemerisanto ta himatia mou heautois
kai epi ton himatismōn mou ebalon klēron.

Hoi men oun stratiōtai tauta epoiēsan.

יָצָא יָצָאָה סוֹדָאָה גִּזְלוּ אֶל-לֹוּי 25
:אֶל-אֶחָיו אֶל-אֶחָיו אֶל-אֶחָיו אֶל-אֶחָיו אֶל-אֶחָיו
כה ועל-יד צלוב יהושע עמדו אמו
ואחות אמו מרים אשת קלופס ומרים המגדלית:

25. w'al-yad ts'lub Yahushua `am'do 'imo
wa'achoth 'imo Mir'yam 'esheth Q'lophas uMir'yam haMag'daliyth.

John19:25 But standing by the cross of Yahushua were
His mother, and His mother's sister, Miriam the wife of Clopas, and Miriam Magdalene.

<25> εἰστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ
καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνή.

25 heistēkeisan de para tō staurō tou Iēsou hē mētēr autou

kai hē adelphē tēs mētros autou, Maria hē tou Klōpa kai Maria hē Magdalēnē.

יָצָא יָצָאָה סוֹדָאָה גִּזְלוּ אֶל-לֹוּי 26
:אֶל-אֶחָיו אֶל-אֶחָיו אֶל-אֶחָיו אֶל-אֶחָיו אֶל-אֶחָיו
כד ויאמר אל-אמו אשת-אמו ואת-תלמידו אשר אהב עמדים אצל
ויאמר אל-אמו אשה הנה בגדי:

26. wayar' Yahushua 'eth-'imo w'eth-tal'miydo 'asher 'ahab `om'diym 'ets'lo
wayo'mer 'el-'imo 'ishah hineh b'neak.

John19:26 When Yahushua then saw His mother, and the disciple whom He loved standing nearby, He said to His mother, “Woman, behold, your son!”

<26> Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρὶ, Γύναι, ἴδε ὁ υἱός σου.

26 Iēsous oun idōn tēn mētera kai ton mathētēn parestōta hon ēgapa, legei tē mētri, Gynai, ide ho huios sou.

27
:יֵשׁוּעַ בְּרֵאשִׁית הַיּוֹם הַזֶּה אָמַר אֶל-תּוֹלְמִידוֹ הַנֶּה אִמִּי
וּמִן-הַשָּׂעָה הַהִיא אָסַף אֶת-הַתּוֹלְמִיד אֶל-בֵּיתוֹ:

27. w’achar ‘amar ‘el-tal’miydo hineh ‘imeak umin-hasha`ah hahiy’ ‘asaph ‘othah hatal’miyd ‘el-beytho.

John19:27 Then He said to the disciple, “Behold, your mother!” From that hour the disciple took her into his own household.

<27> εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ, Ἴδε ἡ μήτηρ σου. καὶ ἀπ’ ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν ὁ μαθητῆς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια.

27 eita legei tō mathētē, Ide hē mētēr sou. kai ap’ ekeinēs tēs hōras elaben ho mathētēs autēn eis ta idia.

28
:כַּחַסְדֵּי מַלְאָכָיו כִּן כָּאִשֶׁר יָדַע יְהוֹשֻׁעַ
כִּי כָּבֵר נַעֲשֶׂה הַכֹּל לְמַעַן יִמְלֹא הַכֶּתֶב כְּלוֹ אִמִּי צְמֵאָתִי:

28. way’hiy me’acharey-ben ka’asher yada` Yahushua` ki k’bar na`asah hakol l’ma`an yimale’ haKathub kulo ‘amar tsame’thiy.

John19:28 After this, Yahushua, knowing that all things had already been accomplished, to fulfill the Scripture, said, “I am thirsty.”

<28> Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤδη πάντα τετέλεσται, ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφή, λέγει, Διψῶ.

28 Meta touto eidōs ho Iēsous hoti ēdē panta tetelestai, hina teleiōthē hē graphē, legei, Dipsō.

29
:כִּטְוֵן-כֶּלִי מְלֵא חֲמֶץ וַיִּטְבְּלוּ סֹפֹג בְּחֶמֶץ וַיִּשְׂמוּ עָלָיו וַיִּקְרִיבוּ אֶל-פִּיו:

29. w’sham-k’liy male’ chomets wayit’b’lu s’phog bachomets wayasiymu `al-‘ezob wayaq’riybu ‘el-piyu.

John19:29 A jar full of vinegar was set there; so they filled a sponge with the vinegar, and put it upon hyssop and brought it up to His mouth.

<29> σκεῦος ἕκειτο ὄξους μεστόν· σπόγγον οὖν μεστόν τοῦ ὄξους ὑσσώπῳ περιθέντες προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι.

29 skeuos ekeito oxous meston;

spoggon oun meston tou oxous hyssōpō perithentes prosēnegkan autou tō stomati.

יָוֹכַח-אֶת הַחֹמֶץ וַיֹּאמֶר כִּלְהַ וַיֵּט אֶת-רֹאשׁוֹ
וַתֵּצֵא רוּחוֹ: 30

30. wayiqach Yahushua 'eth-hachomets wayo'mer kulah wayet 'eth-ro'sho watetse' Rucho.

John19:30 Therefore when Yahushua had received the vinegar, He said, "It is finished!"
And He bowed His head and gave up His spirit.

<30> ὅτε οὖν ἔλαβεν τὸ ὄξος [ὁ] Ἰησοῦς εἶπεν, Τετέλεσται, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκεν τὸ πνεῦμα.

30 hote oun elaben to oxos [ho] Iēsous eipen, Tetelestai, kai klinas tēn kephalēn paredōken to pneuma.

לֹא וַתֵּחַוְדִים אָמְרוּ לֹא יְלִינּוּ הַפְּגָרִים עַל-הַצְּלוּב בְּיוֹם הַשַּׁבָּת
כִּי-עָרַב שַׁבַּת הָיָה וְגָדוֹל יוֹם הַשַּׁבָּת הַהוּא
וַיִּשְׁאַלּוּ מִן-פִּילָטוֹס לְשַׁבֵּר אֶת-שׁוֹקֵיהֶם וּלְהוֹרִיד אֹתָם: 31

31. w'haYahudim 'am'ru lo' yaliynu hap'gariym `al-hats'lub b'yom haShabbat
kiy-`ereb Shabbat hayah w'gadol yom haShabbat hahu'
wayish'alu min-Piylatos l'shaber 'eth-shoqeyhem ul'horiyd 'otham.

John19:31 Then the Jews, because it was the preparation,
so that the bodies would not remain on the cross on the Shabbat (for that Shabbat was a high day),
asked Pilate that their legs might be broken, and that they might be taken away.

<31> Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν, ἵνα μὴ μείνη
ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἣν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ σαββάτου,
ἤρώτησαν τὸν Πιλᾶτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη καὶ ἀρθῶσιν.

31 Hoi oun Ioudaioi, epei paraskeuē ēn,

hina mē meinē epi tou staurou ta sōmata en tō sabbatō, ēn gar megalē hē hēmera ekeinou tou sabbatou,
ērōtēsan ton Pilaton hina kateagōsin autōn ta skelē kai arthōsin.

וַיָּבֹאוּ אַנְשֵׁי הַצָּבָא וַיִּשְׁבְּרוּ אֶת-שׁוֹקֵי הָאִשָּׁר
וְאֶת-שׁוֹקֵי הַשֵּׁנִי הַנִּצְּלָבִים עִמּוֹ: 32

32. wayabo'u 'an'shey hatsaba' way'shab'ru 'eth-shoqey ha'echad
w'eth-shoqey hasheniy hanits'labiyim `imo.

John19:32 So the soldiers came, and broke the legs of the first man

and of the other who was crucified with Him;

<32> ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη
καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῶ·

32 **ēlthon oun hoi stratiōtai kai tou men prōtou kateaxan ta skelē kai tou allou tou systaurōthentos autō;**

:יִצְחָק-בֶּן-יִצְחָק יָצָא מִן הַבַּיִת וְיִצְחָק בֶּן-יִצְחָק יָצָא מִן הַבַּיִת 33

לֹא שִׁבְרוּ אֶת-שׁוֹקָיו:

33. **wayabo'u 'el-Yahushua wayir'u w'hineh meth w'lo' shib'ru 'eth-shoqayu.**

John19:33 but coming to Yahushua, when they saw that He was already dead, they did not break His legs.

<33> ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον ἤδη αὐτὸν τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη,

33 **epi de ton Iēsoun elthontes hōs eidon ēdē auton tethnēkota, ou kateaxan autou ta skelē,**

לֵד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי הַצֵּבָא דִּקְרוּ בְּחִנִּית בְּצִדּוֹ וַיֵּצֵא הֵם וּמַיִם: 34

וַיֵּצֵא מִן-צִדּוֹ דָּמָא וּמַיָּא:

34. **w'echad me'an'shey hatsaba' d'qaro bachaniyth b'tsido wayetse' dam wamayim.**

John19:34 But one of the soldiers pierced His side with a spear, and immediately blood and water came out.

<34> ἀλλ' εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξεν, καὶ ἐξῆλθεν εὐθὺς αἷμα καὶ ὕδωρ.

34 **all' heis tōn stratiōtōn logchē autou tēn pleuran enyxen, kai exēlthen euthys haima kai hydōr.**

וַיִּשָּׁע וַיֵּצֵא מִן-צִדּוֹ דָּמָא וּמַיָּא 35

וַיֵּצֵא מִן-צִדּוֹ דָּמָא וּמַיָּא:

לֵד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי הַצֵּבָא דִּקְרוּ בְּחִנִּית בְּצִדּוֹ וַיֵּצֵא הֵם וּמַיָּא:

וַיֵּצֵא מִן-צִדּוֹ דָּמָא וּמַיָּא:

35. **w'haro'eh zo'th he'iyd w'edutho qayameth w'hu' yode`a ki 'emeth yagiyd l'ma'an gam-'atem ta'amiynu.**

John19:35 And he who has seen has testified, and his testimony is true; and he knows that he is telling the truth, so that you also may believe.

<35> καὶ ὁ ἑωρακὸς μεμαρτύρηκεν, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστὶν ἡ μαρτυρία,
καὶ ἐκεῖνος οἶδεν ὅτι ἀληθὴ λέγει, ἵνα καὶ ὑμεῖς πιστεύ[σ]ητε.

35 **kai ho heōrakōs memartyrēken, kai alēthinē autou estin hē martyria,**

kai ekeinos oiden hoti alēthē legei, hina kai hymeis pisteu[s]ēte.

:וְעַתָּה לְמַלְאֵת הַכְּתוּב וְעַצְמָם לֹא-תִשְׁבְּרוּ בוֹ: 36

וְעַתָּה לְמַלְאֵת הַכְּתוּב וְעַצְמָם לֹא-תִשְׁבְּרוּ בוֹ:

36. **ki zo'th hay'thah l'mal'th haKathub w'etsem lo'-thish'b'ru bo.**

John19:36 For these things came to pass to fulfill the Scripture, A bone of Him shall not be broken.

<36> ἐγένετο γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῆ, Ὅστων οὐ συντριβήσεται αὐτοῦ.

36 **egeneto gar tauta hina hē graphē plērōthē, Ostoun ou syntribēsetai autou.**

37 וְעוֹד כְּתוּב אַחֵר אָמַר וְהִבִּיטוּ אֵלָיו אֶת אֲשֶׁר דָּקְרוּ:
37. w'`od kathub 'acher 'omer w'hibiytu 'elayu 'eth 'asher daqaru.

John19:37 And again another Scripture says, They shall look on Him whom they pierced.

<37> καὶ πάλιν ἑτέρα γραφή λέγει, Ὅψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν.

37 kai palin hetera graphē legei, Opsontai eis hon exekentēsan.

38 וְאַחֲרַיִם וַיִּשְׁאַל מֵאֵת פִּילָטוֹס אֲשֶׁר יִתְּנֶהוּ לְשֵׂאת אֶת־גּוֹפֶת יְהוֹשֻׁעַ וַיִּנַּח לוֹ פִּילָטוֹס וַיִּבֹּא וַיִּשָּׂא אֶת־גּוֹפֶת יְהוֹשֻׁעַ:
38. w'achar ba' Yoseph haramathiy w'hu' tal'miyd Yahushua basether mip'ney haYahudim wayish'al me'eth Piylatos 'asher yit'nehu lase'th 'eth-guphath Yahushua wayanach lo Piylatos wayabo' wayisa' 'eth-guphath Yahushua.

John19:38 After these things Yoseph of Arimathea, being a disciple of Yahushua, but secretly for fear of the Jews, asked Pilate that he might take away the body of Yahushua; and Pilate granted permission. So he came and took away His body.

<38> Μετὰ δὲ ταῦτα ἠρώτησεν τὸν Πιλάτον Ἰωσήφ [ὁ] ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὢν μαθητῆς τοῦ Ἰησοῦ κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πιλάτος. ἦλθεν οὖν καὶ ἦρεν τὸ σῶμα αὐτοῦ.

38 Meta de tauta ērōtēsen ton Pilaton Iōsēph [ho] apo Harimathaias, ōn mathētēs tou Iēsou kekrymmenos de dia ton phobon tōn Ioudaiōn, hina arē to sōma tou Iēsou; kai epetrepsen ho Pilatos. ēlthen oun kai ēren to sōma autou.

38 Meta de tauta ērōtēsen ton Pilaton Iōsēph [ho] apo Harimathaias, ōn mathētēs tou Iēsou kekrymmenos de dia ton phobon tōn Ioudaiōn, hina arē to sōma tou Iēsou; kai epetrepsen ho Pilatos. ēlthen oun kai ēren to sōma autou.

39 וַיָּבֹא תַעֲרֹבֶת מֵר־וַאֲהָלוֹת כְּמֵאָה לִיטְרִין:
39. wayabo' gam-Naq'diymon 'asher ba'-l'phaniym balay'lah 'el-Yahushua wayabe' tha'arobeth mor-wa'ahaloth k'me'ah liyt'riyn.

John19:39 Nicodemus, who had first come to Him by night, also came, bringing a mixture of myrrh and aloes, about a hundred pounds weight.

<39> ἦλθεν δὲ καὶ Νικόδημος, ὁ ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡς λίτρας ἑκατόν.

39 ēlthen de kai Nikodēmos, ho elthōn pros auton nyktos to prōton, pherōn migma smyrnēs kai aloēs hōs litras hekaton.

39 ēlthen de kai Nikodēmos, ho elthōn pros auton nyktos to prōton, pherōn migma smyrnēs kai aloēs hōs litras hekaton.

40 wayiq'chu 'eth-guphath Yahushua way'chat'luah b'thak'rikiyn im-hab'samiym
 k'min'hag haYahudim liq'bor 'eth-mettheyhem.
 מוֹיִקְחוּ אֶת־גּוֹפֶת יְהוֹשֻׁעַ וַיַּחַתְלוּהָ בְּתַכְרֵיכֵינָם לְקַבְּרָהּ אֶת־מֵתֵיהֶם:
 40 wayiq'chu 'eth-guphath Yahushua way'chat'luah b'thak'rikiyn im-hab'samiym
 k'min'hag haYahudim liq'bor 'eth-mettheyhem.

**40. wayiq'chu 'eth-guphath Yahushua way'chat'luah b'thak'rikiyn im-hab'samiym
 k'min'hag haYahudim liq'bor 'eth-mettheyhem.**

John19:40 So they took the body of Yahushua and bound it in linen wrappings with the spices,
 as the burial custom of the Jews is to bury.

<40> ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔδησαν αὐτὸ ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων,
 καθὼς ἔθος ἐστὶν τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν.

40 elabon oun to sōma tou Iēsou kai edēsan auto othoniois meta tōn arōmatōn,
 kathōs ethos estin tois Ioudaiois entaphiazein.

41 ubamaqom 'asher nits'lab hayah gan ubagan qeber chadash
 'asher lo'-hunach bo meth `ad-henah.
 מֵאִוְבַמְקוֹם אֲשֶׁר נִצְּלַב הָיָה גַן וּבָגַן קֶבֶר חֲדָשׁ
 אֲשֶׁר לֹא־הֻנַּח בּוֹ מֵת עַד־הַנַּח:
 41 ubamaqom 'asher nits'lab hayah gan ubagan qeber chadash
 'asher lo'-hunach bo meth `ad-henah.

**41. ubamaqom 'asher nits'lab hayah gan ubagan qeber chadash
 'asher lo'-hunach bo meth `ad-henah.**

John19:41 Now in the place where He was crucified there was a garden,
 and in the garden a new tomb in which no one had yet been laid.

<41> ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κήπος,
 καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινὸν ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἦν τεθειμένος·

41 ēn de en tō topō hopou estaurōthē kēpos,
 kai en tō kēpō mnēmeion kainon en hō oudepō oudeis ēn tetheimenos;

42 sham samu 'eth-Yahushua kiy-`ereb Shabbat hayah laYahudim w'haqeber qarob.
 מִבְּשָׁמוֹ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ כִּי־עָרַב שַׁבַּת הָיָה לַיהוּדִים
 וְהַקֶּבֶר קָרוֹב:
 42 sham samu 'eth-Yahushua kiy-`ereb Shabbat hayah laYahudim w'haqeber qarob.

42. sham samu 'eth-Yahushua kiy-`ereb Shabbat hayah laYahudim w'haqeber qarob.
John19:42 Therefore because of the preparation of the Jews, since the tomb was nearby,
 they laid Yahushua there.

<42> ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.

42 ekei oun dia tēn paraskuēn tōn Ioudaiōn, hoti eggys ēn to mnēmeion, ethēkan ton Iēsoun.

Chapter 20

John20:1
 1 shamu 'eth-Yahushua kiy-`ereb Shabbat hayah laYahudim w'haqeber qarob.
 מִבְּשָׁמוֹ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ כִּי־עָרַב שַׁבַּת הָיָה לַיהוּדִים
 וְהַקֶּבֶר קָרוֹב:
 1 shamu 'eth-Yahushua kiy-`ereb Shabbat hayah laYahudim w'haqeber qarob.

אוֹיְהִי בְּאֶחָד בַּשַּׁבָּתוֹת לְפָנֹת הַבֹּקֶר בְּעוֹד חֹשֶׁךְ וַתְּבֹא מִרְיָם
הַמַּגְדָּלִית אֶל-הַקֶּבֶר וַתֵּרָא וְהִנֵּה-הָאֶבֶן מִסֵּרָה מֵעַל הַקֶּבֶר:

1. way'hiy b'echad baShabbatot liph'noth haboqer b'`od chshe'k watabo' Mir'yam haMag'daliyth
'el-haqaber watere' w'hineh-ha'eben musarah me`al haqaber.

John20:1 Now on the first of the Shabbats Miriam Magdalene came early to the tomb,
while it was still dark, and saw the stone taken away from the tomb.

<20:1> Τῆ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρωτὶ σκοτίας ἔτι οὔσης εἰς τὸ
μνημεῖον καὶ βλέπει τὸν λίθον ἡρμένον ἐκ τοῦ μνημείου.

1 Tē de miā tōn sabbatōn Maria hē Magdalēnē erchetai prōi skotias eti ousēs eis to mnēmeion
kai blepei ton lithon ērmenon ek tou mnēmeiou.

בַּיּוֹם הַשֶּׁשְׁרִישִׁי לְפָנֵי הַבֹּקֶר בְּעוֹד חֹשֶׁךְ וַתְּבֹא מִרְיָם
הַמַּגְדָּלִית אֶל-הַקֶּבֶר וַתֵּרָא וְהִנֵּה-הָאֶבֶן מִסֵּרָה מֵעַל הַקֶּבֶר:
וְלֹא יָדְעוּנוּ אַיֵּכָה הִנִּיחָהּ:

2. watarats watabo' 'el-shim'`on Pet'ros w'el-hatal'miyd ha'acher 'asher Yahushua' ahebo
wato'mer 'aleyhem hineh nas'u 'eth-ha'Adon miqib'ro w'lo' yada`nu 'eyphoh hiniychuhu.

John20:2 So she ran and came to Simon Kepha and to the other disciple whom Yahushua loved,
and said to them, They have taken away the Master out of the tomb,
and we do not know where they have laid Him.

<2> τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς
καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἦραν τὸν κύριον ἐκ τοῦ μνημείου καὶ οὐκ οἶδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν.

2 trechei oun kai erchetai pros Simōna Petron kai pros ton allon mathētēn hon ephilei ho Iēsous
kai legei autois, Ēran ton kyrion ek tou mnēmeiou, kai ouk oidamen pou ethēkan auton.

גַּוְיַצְא פֶּטְרוֹס וְהַתְּלָמִיד הָאֲחֵר וַיֵּלְכוּ אֶל-הַקֶּבֶר:
וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו וַיִּמְהַר הַתְּלָמִיד הָאֲחֵר לָרוּץ

3. wayetse' Phet'ros w'hatal'miyd ha'acher wayel'ku 'el-haqaber.

John20:3 So Kepha and the other disciple went forth, and they were going to the tomb.

<3> Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητῆς καὶ ἦρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον.

3 Exēlthen oun ho Petros kai ho allos mathētēs, kai ērchonto eis to mnēmeion.

דַּוְיַרְוּצוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו וַיִּמְהַר הַתְּלָמִיד הָאֲחֵר לָרוּץ
וַיֵּעֲבֹר אֶת-פֶּטְרוֹס וַיִּבֹא רֵאשׁוֹנָה אֶל-הַקֶּבֶר:

4. wayarutsu sh'neyhem yach'daw way'maher hatal'miyd ha'acher laruts waya`abor 'eth-Pet'ros wayabo' ri'shonah 'el-haqaber.

John20:4 The two were running together; and the other disciple ran ahead faster than Kepha and came to the tomb first;

<4> ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ· καὶ ὁ ἄλλος μαθητῆς προέδραμεν τάχιον τοῦ Πέτρου καὶ ἦλθεν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον,

4 etrechon de hoi duo homou; kai ho allos mathētēs proedramen tachion tou Petrou

kai ēlthen prōtos eis to mnēmeion,

הַוַיִּשְׁקֶף אֶל-תּוֹכוֹ וַיֵּרָא אֶת-הַתְּכָרִיכִין מִנְחִים וְלֹא נִכְנַס׃
:פָּנָה לְפָנָיו וַיֵּרָא אֶת-הַתְּכָרִיכִין מִנְחִים וְלֹא נִכְנַס׃

5. wayash'qeph 'el-toko wayar' 'eth-hatak'riykiyn munachiyim w'lo' nik'nas.

John20:5 and stooping down and looking in, he saw the linen wrappings lying there; but he did not go in.

<5> καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν.

5 kai parakuuas blepei keimena ta othonia, ou mentoi eisēlthen.

וַיִּבֹּא שֹׁמְעוֹן פְּטְרוֹס אַחֲרָיו וַהוּא נִכְנַס אֶל-הַקְּבֹר
וַיֵּרָא אֶת-הַתְּכָרִיכִין מִנְחִים׃
וַיִּבֹּא שֹׁמְעוֹן פְּטְרוֹס אַחֲרָיו וַהוּא נִכְנַס אֶל-הַקְּבֹר
וַיֵּרָא אֶת-הַתְּכָרִיכִין מִנְחִים׃

6. wayabo' shim'on Pet'ros 'acharayu w'hu' nik'nas 'el-haqaber wayar' 'eth-hatak'riykiyn munachiyim.

John20:6 And so Simon Kepha also came, following him, and entered the tomb; and he saw the linen wrappings lying there,

<6> ἔρχεται οὖν καὶ Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα,

6 erchetai oun kai Simōn Petros akolouthōn autō kai eisēlthen eis to mnēmeion,

kai theōrei ta othonia keimena,

זוֹהַסוּדָרִין אֲשֶׁר הָיְתָה עַל-רֹאשׁוֹ אֵינָנָה מִנְחָת אֶצֶל הַתְּכָרִיכִין
כִּי אִם-מִקְפֹּלֶת לְבִדָּה בְּמָקוֹם אַחָד׃
זוֹהַסוּדָרִין אֲשֶׁר הָיְתָה עַל-רֹאשׁוֹ אֵינָנָה מִנְחָת אֶצֶל הַתְּכָרִיכִין
כִּי אִם-מִקְפֹּלֶת לְבִדָּה בְּמָקוֹם אַחָד׃

7. w'hasudar 'asher hay'thah `al-ro'sho 'eynenah munachath 'etsel hatak'riykiyn ki 'im-m'qupeleth l'badah b'maqom 'echad.

John20:7 and the face-cloth which had been on His head, not lying with the linen wrappings, but rolled up in a place by itself.

<7> καὶ τὸ σουδάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἓνα τόπον.

7 kai to soudarion, ho ēn epi tēs kephalēs autou, ou meta tōn othoniōn keimenon

alla chōris entetyligmenon eis hena topon.

חַוְּתַלְמִיד הָאַחֵר אֲשֶׁר בָּא רִאשׁוֹנָה אֶל-הַקְּבֹר וְגַם-הוּא נִכְנָס
וַיֵּרָא וַיֵּאֱמֶן׃

8. w'hatal'miyd ha'acher 'asher ba' ri'shonah 'el-haqaber gam-hu' nik'nas wayar' waya'amen.

John20:8 So the other disciple who had first come to the tomb then also entered, and he saw and believed.

<8> τότε οὖν εἰσηλθεν καὶ ὁ ἄλλος μαθητῆς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον καὶ εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν·

8 tote oun eisēlthen kai ho allos mathētēs ho elthōn prōtos eis to mnēmeion kai eiden kai episteusen;

ט כִּי עַדְּן לֹא-הִבִּינוּ אֶת-הַכְּתוּב אֲשֶׁר קוּם יְקוּם מֵעַם הַמֵּתִים׃
9 כִּי אַדֵּן לֹא-הִבִּינוּ אֶת-הַכְּתוּב אֲשֶׁר קוּם יְקוּם מֵעַם הַמֵּתִים׃

9. ki `aden lo'-hebiynu 'eth-haKathub 'asher qom yaqum me'im hamethiym.

John20:9 For as yet they did not understand the Scripture, that He must rise again from the dead.

<9> οὐδέπω γὰρ ἤδεισαν τὴν γραφὴν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι.

9 oudepō gar ēdeisan tēn graphēn hoti dei auton ek nekrōn anastēnai.

י וַיָּשׁוּבוּ הַתְּלָמִידִים וַיֵּלְכוּ אֶל-בֵּיתָם׃
10 וַיָּשׁוּבוּ הַתְּלָמִידִים וַיֵּלְכוּ אֶל-בֵּיתָם׃

10. wayashubu hatal'miydiym wayel'ku 'el-beytham.

John20:10 So the disciples went away again to their own homes.

<10> ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς αὐτοὺς οἱ μαθηταί.

10 apēlthon oun palin pros autous hoi mathētai.

יֵאֱמַרְיָם עֲמֹדָה מְחוּץ לַקְּבֹר וְהִיא בֹכְיָה וַיְהִי בְּבִפְתָּהּ
וַתִּשְׁקֹף אֶל-תוֹךְ הַקְּבֹר׃

11. uMir'yam `am'dah michuts laqaber w'hiy' bokiyah way'hiy bib'kothah
watash'qeph 'el-to'k haqaber.

John20:11 But Miriam was standing outside the tomb weeping; and so, as she wept, she stooped and looked into the tomb;

<11> Μαρία δὲ εἰστήκει πρὸς τῷ μνημείῳ ἔξω κλαίουσα. ὡς οὖν ἔκλαιεν, παρέκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον

<11> Μαρία δὲ εἰστήκει πρὸς τῷ μνημείῳ ἔξω κλαίουσα. ὡς οὖν ἔκλαιεν, παρέκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον

11 Maria de heistēkei pros tō mnēmeiō exō klaioussa. hōs oun eklaien, parekuuen eis to mnēmeion

12 וַיֵּשֶׁבּוּ שְׁנֵי מַלְאָכִים לְבוּשֵׁי לְבָנִים יְשָׁבִים בְּמִקּוֹם
 אֲשֶׁר שָׁמוּ שָׁם אֶת-גּוֹפֹת יְהוֹשֻׁעַ אַחַד מִרֵּאשׁוֹתָיו וְאַחַד מִרַגְלֹתָיו:

12. **watere' sh'ney mal'akiyim l'bushey l'baniyim ysh'biyim bamaqom**
'asher samu sham 'eth-guphath Yahushua' echad m'ra'ashothayu w'echad mar'g'lothayu.

John20:12 and she saw two angels in white sitting, one at the head and one at the feet,
 where the body of Yahushua had been lying.

<12> καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἓνα πρὸς τῇ κεφαλῇ καὶ ἓνα πρὸς τοῖς
 ποσί, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

12 kai theōrei duo aggelous en leukois kathezomenous, hena pros tē kephalē kai hena pros tois posin,
 hopou ekeito to sōma tou Iēsou.

13 וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ אִשָּׁה לָּמָּה תִּבְכִּי וְתֹאמְרִי אֵלֵיהֶם
 כִּי נִשְׂאוּ מִזֶּה אֶת-אָדֹנָי וְלֹא יָדַעְתִּי אֵיפֹה הִנִּיחָהּ:

13. **wayo'm'ru 'eleyah 'ishah lameh thib'kiy wato'mer 'aleyhem**
ki nas'u mizeh 'eth-'Adoniy w'lo' yada'tiy 'eyphoh hiniychuhu.

John20:13 And they said to her, Woman, why are you weeping? She said to them,
 Because they have taken away My Master, and I do not know where they have laid Him.

<13> καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι, Γύναι, τί κλαίεις; λέγει αὐτοῖς ὅτι Ἦραν τὸν κύριόν μου,
 καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν.

13 kai legousin autē ekeinoi, Gynai, ti klaieis? legei autois hoti Ēran ton kyrion mou,
 kai ouk oida pou ethēkan auton.

14 וַיֵּחָזֵק אֲחֵרֵיהָ לְדַבֵּר זֹאת וַתִּפֶּן אַחֲרֶיהָ וַתֵּרָא
 וְהִנֵּה יְהוֹשֻׁעַ עֹמֵד וְלֹא יָדַעָה כִּי יְהוֹשֻׁעַ הוּא:

14. **way'hiy k'kalothah l'daber zo'th watephen 'achareyah watere'**
w'hineeh Yahushua' omed w'lo' yad'ah ki Yahushua hu'.

John20:14 When she had said this, she turned around
 and saw Yahushua standing there, and did not know that it was Yahushua.

<14> ταῦτα εἰποῦσα ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω
 καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐστῶτα καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν.

14 tauta eipousa estraphē eis ta opisō, kai theōrei ton Iēsoun hestōta, kai ouk ēdei hoti Iēsous estin.

15 וַיִּפְגַּע בָּהּ-כֹּחַ זְרוּעוֹ וַיִּשְׁבֹּץ אֶת-רִגְלָהּ וַיִּשְׁבֹּץ אֶת-רִגְלָהּ
 וַיִּשְׁבֹּץ אֶת-רִגְלָהּ וַיִּשְׁבֹּץ אֶת-רִגְלָהּ וַיִּשְׁבֹּץ אֶת-רִגְלָהּ וַיִּשְׁבֹּץ אֶת-רִגְלָהּ

טו ויאמר אליה יהושע אשה למה תבכי את-מי תבקשי
 והיא חשבתהו לשמר הגן ותאמר אליו אדני אם-אתה
 נשאת אתו מזה הגידה-נא לי איפה הנחתו ולקחתיו משם:

15. wayo'mer 'eleyah Yahushua 'ishah lameh thib'kiy 'eth-miy th'baqeshiy w'hiy' chashabat'hu
 l'shomer hagan wato'mer 'elayu 'Adoniy 'im-'atah nasa'tah 'otho mizeh hagiyydah-na' liy 'eyphoh
 hinach'to ul'qach'tiyu misham.

John20:15 Yahushua said to her, "Woman, why are you weeping? Whom are you seeking?"

Supposing Him to be the gardener, she said to Him,

Master, if you have carried Him away, tell me where you have laid Him, and I shall take Him away.

<15> λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς, Γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστὶν
 λέγει αὐτῷ, Κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθηκας αὐτόν, καὶ γὰρ αὐτόν ἀρῶ.

15 legei autē Iēsous, Gynai, ti klaieis? tina zēteis? ekeinē dokousa hoti ho kēpouros estin legei autō,

Kyrie, ei sy ebastasas auton, eipe moi pou ethēkas auton, kagō auton arō.

16 טו ויאמר אליה יהושע מרים ותפן
 ותאמר אליו רבוני הוא מורה:

16. wayo'mer 'eleyah Yahushua Mir'yam watephen wato'mer 'elayu Rabbuniy hu' Moreh.

John20:16 Yahushua said to her, "Miriam!" She turned and said to Him in Hebrew, Rabboni!

(which means, Teacher).

<16> λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς, Μαριάμ. στραφείσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ Ἑβραϊστί, Ραββουνι (ὃ λέγεται
 Διδάσκαλε).

16 legei autē Iēsous, Mariam. strapheisa ekeinē legei autō Hebraisti, Rabbouni (ho legetai Didaskale).

17 יז ויאמר אליה יהושע אל-תגעני בי כי עוד לא עליתי אל-אבי
 ולכי-נא אל-אחי והגיד לי להם אני עלה אל-אבי
 ואביכם ואל-אליהי ואליהיכם:

17. wayo'mer 'eleyah Yahushua 'al-tig`iy biy ki `od lo' `aliythiy 'el-'Abiy ul'kiy-na' 'el-'achay
 w'hagiyydiy lahem 'aniy `oleh 'el-'Abiy wa'Abiykem w'el-'Elohay w'Eloheykem.

John20:17 Yahushua said to her, "Touch Me not, for I have not yet ascended to the Father; but go to My brethren and say to them, 'I ascend to My Father and your Father, and My El and your El.'"

John20:17 Yahushua said to her, "Touch Me not, for I have not yet ascended to the Father; but go to My brethren and say to them, 'I ascend to My Father and your Father, and My El and your El.'"

John20:17 Yahushua said to her, "Touch Me not, for I have not yet ascended to the Father; but go to My brethren and say to them, 'I ascend to My Father and your Father, and My El and your El.'"

<17> λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς, Μή μου ἅπτου, οὐπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα·
 πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου καὶ εἰπέ αὐτοῖς, Ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου
 καὶ πατέρα ὑμῶν καὶ θεὸν μου καὶ θεὸν ὑμῶν.

17 **legei autē Iēsous, Mē mou haptou, oupō gar anabebēka pros ton patera;**
poreuou de pros tous adelphous mou kai eipe autois, Anabainō pros ton patera mou kai patera hymōn
kai theon mou kai theon hymōn.

כָּף מְרִאֲבֵלְאָא-לְכָא אִתְפָּאֵר כְּרֵלְאִימָא מְרִאֲבֵלְכָא 18
:אֲרֵלְכָא אִגְא כְּפִי־מְרִאֲבֵלְכָא אֲרֵלְכָא-אִגְא
יְחִוְתָבֵא מְרִים הַמְגִדְלִית וְתִסְפֵּר אֶל-הַתְּלָמִידִים אֵת
אֲשֶׁר-רָאִיתָ אֶת-הָאֲדֹנָי וְכִזְאת דִּבֶּר אֵלֶיהָ:

18. **watabo' Mir'yam haMag'daliyth wat'saper 'el-hatal'miydiym 'eth**
'asher-ra'athah 'eth-ha'Adon w'kazo'th diber 'eleyah.

John20:18 Miriam Magdalene came, announcing to the disciples,
I have seen the Master, and that He had said these things to her.

<18> ἔρχεται Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ ἀγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς
ὅτι Ἔώρακα τὸν κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.

18 erchetai **Mariam hē Magdalēnē aggellousa tois mathētais**
hoti Heōraka ton kyrion, kai tauta eipen autē.

אִגְא־מְרִאֲבֵלְכָא-אִגְא אֲרֵלְכָא אֲרֵלְכָא אֲרֵלְכָא מְרִאֲבֵלְכָא 19
כְּפִי־מְרִאֲבֵלְכָא מְרִאֲבֵלְכָא מְרִאֲבֵלְכָא אֲרֵלְכָא אֲרֵלְכָא אֲרֵלְכָא
מְרִאֲבֵלְכָא אֲרֵלְכָא אֲרֵלְכָא אֲרֵלְכָא אֲרֵלְכָא
יְטוּיְהִי בַיּוֹם הַהוּא וְהוּא אֶחָד בַּשַּׁבָּתוֹת לְעֵת-עֶרֶב כַּאֲשֶׁר
נִסְגְּרוּ הַדְּלָתוֹת הַבַּיִת אֲשֶׁר-נִקְבְּצוּ שָׁם הַתְּלָמִידִים מִיְרֵאָת
הַיְהוּדִים וַיָּבֵא יְהוֹשֻׁעַ וַיַּעֲמֵד בֵּינֵיהֶם
וַיֹּאמֶר אֵלֵיהֶם שְׁלוֹם לָכֶם:

19. **way'hiy bayom hahu' w'hu' 'echad baShabbatot l'`eth-`ereb**
ka'asher nis'g'ru dal'thoth habayith 'asher-niq'b'tsu sham hatal'miydiym miyir'ath haYahudim
wayabo' Yahushua waya`amod beyneyhem wayo'mer 'aleyhem Shalom lakem.

John20:19 So when it was evening on that day, the first of the Sabbats,
and when the doors were shut where the disciples were, for fear of the Jews,
Yahushua came and stood in their midst and said to them, "Peace be with you."

<19> Οὔσης οὖν ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ σαββάτων καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν
οἱ μαθηταὶ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ λέγει αὐτοῖς,
Εἰρήνη ὑμῖν.

19 **Ousēs oun opsias tē hēmerā ekeinē tē miā sabbatōn**
kai tōn thyrōn kekleisimenōn hopou ēsan hoi mathētai dia ton phobon tōn Ioudaiōn,
ēlthen ho Iēsous kai estē eis to meson kai legei autois, Eirēnē hymin.

אֲרֵלְכָא-אֲרֵלְכָא מְרִאֲבֵלְכָא אֲרֵלְכָא אֲרֵלְכָא 20
:מְרִאֲבֵלְכָא-אֲרֵלְכָא מְרִאֲבֵלְכָא אֲרֵלְכָא אֲרֵלְכָא אֲרֵלְכָא

כַּוְאַחֲרַי דְּבָרוֹ זֹאת הִרְאָם אֶת־יָדָיו
וְאֶת־צִדּוֹ וַיִּשְׂמְחוּ הַתְּלָמִידִים בְּרֵאוּתָם אֶת־הָאֲדוֹן:

20. w'acharey dab'ro zo'th her'am 'eth-yadayu w'eth-tside
wayis'm'chu hatal'miydiym bir'otham 'eth-ha'Adon.

John20:20 And when He had said this, He showed them both His hands and His side.
The disciples then rejoiced when they saw the Master.

<20> καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῖς.

ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν κύριον.

20 kai touto eipōn edeixen tas cheiras kai tēn pleuran autois.

echarēsan oun hoi mathētai idontes ton kyrion.

כַּוְאַחֲרַי יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׁלוֹם לָכֶם כַּאֲשֶׁר שָׁלַח אֹתִי
הָאֵב כֵּן אֲנִכִּי שְׁלַח אֶתְכֶם:

21. wayoseph Yahushua wayo'mer 'aleyhem shalom lakem ka'asher shalach 'othiy ha'Ab ken
'anokiy sholeach 'eth'kem.

John20:21 So Yahushua said to them again,
“Peace be with you; as the Father has sent Me, I also send you.”

<21> εἶπεν οὖν αὐτοῖς [ὁ Ἰησοῦς] πάλιν, Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέν με ὁ πατήρ, καὶ γὼ
πέμπω ὑμᾶς.

21 eipen oun autois [ho Iēsous] palin, Eirēnē hymin; kathōs apestalken me ho patēr, kagō pempō hymas.

כַּוְאַחֲרַי דְּבָרוֹ זֹאת וַיִּפַּח בָּהֶם
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם קְחוּ לָכֶם אֶת־רוּחַ הַקֹּדֶשׁ:

22. w'acharey dab'ro zo'th wayipach bahem wayo'mer 'aleyhem q'chu lakem 'eth-Ruach haQodesh.

John20:22 And when He had said this, He breathed on them and said to them, “Receive the Holy Spirit.”

<22> καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησεν καὶ λέγει αὐτοῖς, Λάβετε πνεῦμα ἅγιον·

22 kai touto eipōn enephysēsen kai legei autois, Labete pneuma hagion;

כַּגְוְהָיָה כָּל־אֲשֶׁר תִּסְלְחוּ לְחַטָּאתָם וְנִסְלַח לָהֶם
וְאֲשֶׁר תִּאֲשִׁימוּ וְאֲשִׁימוּ:

23. w'hayah kal-'asher tis'l'chu l'chato'tham w'nis'lach lahem wa'asher ta'ashiyimu ye'shamu.

John20:23 “If you forgive the sins of any, they are have been forgiven them;
if you retain the sins of any, they have been retained.”

<23> ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας ἀφέωνται αὐτοῖς, ἄν τινων κρατῆτε κεκρατήνται.

23 an tinōn aphēte tas hamartias apheōntai autois, an tinōn kratēte kekratēntai.

אָפֶּה־אֶת-כֶּל פְּחַטְפֻחֵיכֶם וְאִם אֵינֶם מִתְקַבְּלִים אֲנִי לֹא אֶבְרַח אִתְּכֶם
:אֲנִי אֶבְרַח אִתְּכֶם אִם אֵינֶם מִתְקַבְּלִים אֲנִי לֹא אֶבְרַח אִתְּכֶם

כִּד וְתוֹמָא אֶחָד מִשְׁנַיִם הֶעֱשָׂר הִנְקָרָא דִּידוּמוֹס לֹא-הָיָה
בְּתוֹכָם כְּבוֹא יְהוֹשֻׁעַ:

24. w'Thoma' 'echad mish'neym he`asar haniq'ra' Diydumos lo'-hayah b'thokam k'bo' Yahushua.

John20:24 But Thomas, one of the twelve, called Didymus, was not with them when Yahushua came.

<24> Θωμάς δὲ εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν Ἰησοῦς.

24 Thōmas de heis ek tōn dōdeka, ho legomenos Didymos, ouk ēn met' autōn hote ēlthen Iēsous.

וְהַיְהוּדָיִם אֲמָרָה לְיֵשׁוּעַ אֲנִי לֹא אֶבְרַח אִתְּכֶם
אֲלֵימָה אֲנִי אֶבְרַח אִתְּכֶם אִם אֵינֶם מִתְקַבְּלִים אֲנִי לֹא אֶבְרַח אִתְּכֶם
אֲנִי אֶבְרַח אִתְּכֶם אִם אֵינֶם מִתְקַבְּלִים אֲנִי לֹא אֶבְרַח אִתְּכֶם
אֲנִי אֶבְרַח אִתְּכֶם אִם אֵינֶם מִתְקַבְּלִים אֲנִי לֹא אֶבְרַח אִתְּכֶם
אֲנִי אֶבְרַח אִתְּכֶם אִם אֵינֶם מִתְקַבְּלִים אֲנִי לֹא אֶבְרַח אִתְּכֶם

כִּה וַיִּגִּידוּ לוֹ הַתְּלִמִּידִים הַנִּשְׁאָרִים לֵאמֹר רָא הָרָא אֵינֶנוּ אֶת-הַאֲדָוָן
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אִם-לֹא אֶרְאֶה בְּיָדוֹ אֶת-רִשְׁמֵי הַמַּסְמְרוֹת
וְאֲשִׁים אֶת-אֶצְבָּעִי בְּמָקוֹם הַמַּסְמְרוֹת
וְאֲשִׁים אֶת-יָדִי בְּצַדּוֹ לֹא אֶאֱמִין:

25. wayagiydu lo hatal'miydiym hanish'ariym le'mor ra'oh ra'iynu 'eth-ha'Adon wayo'mer 'aleyhem 'im-lo' 'er'eh b'yadayu 'eth-rshem hamas'm'roth w'asiym 'eth-'ets'ba'iy bim'qom hamas'm'roth w'asiym 'eth-yadiy b'tsido lo' 'a'amiyn.

John20:25 So the other disciples were saying to him, We have seen the Master! But he said to them, Unless I see in His hands the imprint of the nails, and put my finger into the place of the nails, and put my hand into His side, I shall not believe.

<25> ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί, Ἐώρακαμεν τὸν κύριον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσίν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ βάλω μου τὴν χεῖρα εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω.

25 elegon oun autō hoi alloi mathētai, Heōrakamen ton kyrion.

ho de eipen autois, Ean mē idō en tais chersin autou ton typon tōn hēlōn kai balō ton daktylon mou eis ton typon tōn hēlōn kai balō mou tēn cheira eis tēn pleuran autou, ou mē pisteusō.

אֲנִי אֶבְרַח אִתְּכֶם אִם אֵינֶם מִתְקַבְּלִים אֲנִי לֹא אֶבְרַח אִתְּכֶם
אֲנִי אֶבְרַח אִתְּכֶם אִם אֵינֶם מִתְקַבְּלִים אֲנִי לֹא אֶבְרַח אִתְּכֶם
אֲנִי אֶבְרַח אִתְּכֶם אִם אֵינֶם מִתְקַבְּלִים אֲנִי לֹא אֶבְרַח אִתְּכֶם
אֲנִי אֶבְרַח אִתְּכֶם אִם אֵינֶם מִתְקַבְּלִים אֲנִי לֹא אֶבְרַח אִתְּכֶם
אֲנִי אֶבְרַח אִתְּכֶם אִם אֵינֶם מִתְקַבְּלִים אֲנִי לֹא אֶבְרַח אִתְּכֶם

כּוּ וַיְהִי מְקַצָּה שְׂמוֹנֶת יָמִים וַתְּלַמֶּיְדוּ שְׁנַיִת בְּבֵית וְתוֹמָא
עֲמָהֶם וַיִּבֹא יְהוֹשֻׁעַ וְהִדְלִיתָם מִסְמְרוֹת
וַיַּעֲמֵד בֵּינֵיהֶם וַיֹּאמֶר שְׁלוֹם לָכֶם:

26. way'hiy miq'tseh sh'monath yamiym w'thal'miydayu shenyth babayith w'Thoma' `imahem wayabo' Yahushua w'had'lathoth m'sugaroth waya`amod beyneyhem wayo'mer Shalom lakem.

John20:26 After eight days His disciples were again inside, and Thomas with them.

Yahushua came, the doors having been shut, and stood in their midst and said, "Peace be with you."

<26> Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων καὶ ἕστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν, Εἰρήνη ὑμῖν.

26 Kai meth' hēmeras oktō palin ēsan esō hoi mathētai autou kai Thōmas met' autōn.

erchetai ho Iēsous tōn thyrōn kekleisimenōn kai estē eis to meson kai eipen, Eirēnē hymin.

כַּזְאָחַר אָמַר אֶל־תּוֹמָא שְׁלַח אֶצְבָּעְךָ הִנֵּה וּרְאֵה אֶת־יָדֵי וּשְׁלַח אֶת־יָדְךָ הִנֵּה וְשִׂים בְּצַדִּי וְאֶל־תְּהִי מִחֹסֵר אֱמוּנָה כִּי אִם־מֵאֲמִינָן׃

27. w'achar 'amar 'el-Toma' sh'lach 'ets'ba`aak henah ur'eh 'eth-yaday ush'lach 'eth-yad'ak henah w'siyam b'tsidiy w'al-t'hiy m'chusar 'emunah ki 'im-ma'amiyn.

John20:27 Then He said to Thomas, "Reach here with your finger, and see My hands; and reach here your hand and put it into My side; and do not be unbelieving, but believing."

<27> εἶτα λέγει τῷ Θωμᾶ, Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ᾧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός.

27 eita legei tō Thōmā, Phere ton daktylon sou hōde kai ide tas cheiras mou, kai phere tēn cheira sou kai bale eis tēn pleuran mou, kai mē ginou apistos alla pistos.

כַּח וַיַּעַן תּוֹמָא וַיֹּאמֶר אֶלְיוֹ אֲדֹנָי וְאֶל־הִי׃

28. waya`an Toma' wayo'mer 'elayu 'Adoniy w'Elohay.

John20:28 Thomas answered and said to Him, my Master and my Elohay!

<28> ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός μου.

28 apekrithē Thōmas kai eipen autō, Ho kyrios mou kai ho theos mou.

כַּט וַיֹּאמֶר אֶלְיוֹ יְהוֹשֻׁעַ יַעַן רְאִיתָ אֶתִּי הֲאֵמַנְתָּ אֲשֶׁר־יְהִי הַמֵּאֲמִינִים וְאֵינָם רְאִים׃

29. wayo'mer 'elayu Yahushua ya`an ra'iytah 'othiy he'eman'at 'ash'rey hama'amiyniyim w'eynam ro'iyim.

John20:29 Yahushua said to him, "Because you have seen Me, have you believed? Blessed are they who did not see, and yet believed."

<29> λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι ἐώρακάς με πεπίστευκας;

μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες.

29 **legei autō** ho Iēsous, **Hoti** heōrakas **me pepisteukas?** makarioi hoi **mē idontes** kai **pisteusantes**.

יְהוֹשֻׁעַ לְפָנֵיהֶם אֲחֵרִים רַבִּים עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ לְעֵינֵי תַלְמִידָיו
30 אֲשֶׁר לֹא נִכְתְּבוּ בְּסֵפֶר הַזֶּה:

30. w'hineh gam-'othoth 'acheriyim rabbiym `asah Yahushua l'eyney thal'miydayu 'asher lo'-nik't'bu basepher hazeh.

John20:30 Therefore many other signs Yahushua also performed in the presence of the disciples, which are not written in this book;

<30> Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν [αὐτοῦ], ἃ οὐκ ἔστιν γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ·

30 Polla men oun kai alla sēmeia epoiēsen ho Iēsous enōpion tōn mathētōn [autou], ha ouk estin gegrammena en tō bibliō toutō;

אֲשֶׁר לֹא נִכְתְּבוּ לְמַעַן תִּאֱמִינּוּ כִּי יְהוֹשֻׁעַ הוּא הַמָּשִׁיחַ
31 בֶּן-אֱלֹהִים וְלְמַעַן יִהְיוּ לָכֶם חַיִּים בְּשִׂמּוֹ בְּאֱמוּנַתְכֶם:

31. w'eleh nik't'bu l'ma'an ta'amiynu ki Yahushua hu' haMashiyach ben-'Elohim ul'ma'an yih'yu lakem chayiyim bish'mo be'emunath'kem.

John20:31 but these have been written so that you may believe that Yahushua is the Mashiyach, the Son of Elohim; and that believing you may have life in His name.

<31> ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύ[σ]ητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

31 tauta de gegraptai hina pisteu[s]ēte hoti Iēsous estin ho Christos ho huios tou theou, kai hina pisteuontes zōēn echēte en tō onomati autou.

Chapter 21

John21:1
וַיִּהְיֶה אַחֲרַיִךְ בֶּן וַיִּסְפֵּף יְהוֹשֻׁעַ לְהִרְאוֹת אֶל-תַּלְמִידָיו
עַל-יָם טִיבֵרְיָה וְזֶה-הַבַּר הַרְּאוֹתוֹ אֶלֵיהֶם:

1. way'hiy 'acharey-ken wayoseph Yahushua l'hera'oth 'el-tal'miydayu `al-yam Tiybar'yah w'zeh-d'bar hera'otho 'aleyhem.

John21:1 After these things Yahushua manifested Himself again to the disciples at the Sea of Tiberias, and He manifested Himself in this way.

<21:1> Μετὰ ταῦτα ἐφανερώσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος· ἐφανερώσεν δὲ οὕτως.

1 Meta tauta ephanerōsen heauton palin ho Iēsous tois mathētais epi tēs thalassēs tēs Tiberiados; ephanerōsen de houtōs.

פּוֹרְטָאָה־בַּיָּם אֶת־עַצְמוֹ וְעַתָּה אֶת־יֵשׁוּעַ הַיְּהוּדִי וְאֶת־תּוֹמָא וְאֶת־צְדָדִים וְאֶת־נַחְתָּאֵל הַכַּנְיָאִי וְאֶת־בְּנֵי זְבֵדַי וְאֶת־אֲחֵרִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַגּלִיל וּבְנֵי זְבַי וְעוֹד שְׁנָיִם אֲחֵרִים מִתְּלָמִידָיו יָשְׁבוּ יַחְדָּו׃

2. Shim'on Pet'ros w'Thoma' haniq'ra' Diydomos uN'than'El miQanah 'asher b'erets haGaliyl ub'ney Zab'day w'od sh'nayim 'acheriym mital'miydayu yash'bu yach'daw.

John21:2 Simon Kepha, and Thomas called Didymus, and Nathanael of Cana in Galilee, and the sons of Zebedee, and two others of His disciples were together.

<2> ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο.

2 ēsan homou Simōn Petros kai Thōmas ho legomenos Didymos kai Nathanaēl ho apo Kana tēs Galilaias kai hoi tou Zebedaiou kai alloi ek tōn mathētōn autou duo.

וְעַתָּה אֶת־יֵשׁוּעַ הַיְּהוּדִי וְאֶת־תּוֹמָא וְאֶת־צְדָדִים וְאֶת־נַחְתָּאֵל הַכַּנְיָאִי וְאֶת־בְּנֵי זְבֵדַי וְאֶת־אֲחֵרִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַגּלִיל וּבְנֵי זְבַי וְעוֹד שְׁנָיִם אֲחֵרִים מִתְּלָמִידָיו יָשְׁבוּ יַחְדָּו׃

3. wayo'mer 'aleyhem Shim'on Pet'ros hin'niy hole'k ladug wayo'm'ru 'elayu gam-'anach'nu nele'k 'ima'k wayets'u wayer'du ba'anayah w'lo' lak'du m'umah balay'lah hahu'.

John21:3 Simon Kepha said to them, I am going fishing. They said to him, We shall also come with you. They went out and got into the boat; and that night they caught nothing.

<3> λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος, Ὑπάγω ἀλιεύειν. λέγουσιν αὐτῷ, Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί. ἐξῆλθον καὶ ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν.

3 legei autois Simōn Petros, Hypagō halieuein. legousin autō, Erchometha kai hēmeis syn soi. exēlthon kai enebēsan eis to ploion, kai en ekeinē tē nykti epiasan ouden.

וְעַתָּה אֶת־יֵשׁוּעַ הַיְּהוּדִי וְאֶת־תּוֹמָא וְאֶת־צְדָדִים וְאֶת־נַחְתָּאֵל הַכַּנְיָאִי וְאֶת־בְּנֵי זְבֵדַי וְאֶת־אֲחֵרִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַגּלִיל וּבְנֵי זְבַי וְעוֹד שְׁנָיִם אֲחֵרִים מִתְּלָמִידָיו יָשְׁבוּ יַחְדָּו׃

4. haboqer 'or w'Yahushua`amad`al-s'phath hayam w'hatal'miydiym lo' yad`u ki Yahushua hu'.

John21:4 But when the morning was now come, Yahushua stood on the beach; yet the disciples did not know that it was Yahushua.

<4> πρωίας δε ήδη γενομένης έστη 'Ιησοϋς εις τον αιγιαλον, ου μέντοι ήδειςαν οι μαθηται οτι 'Ιησοϋς έστιν.

4 prōias de ēdē genomenēs estē Iēsous eis ton aigialon, ou mentoi ēdeisan hoi mathētai hoti Iēsous estin.

:46 ץאׁבאבאב ץאבאב אבאב אבאב-אבאב אבאב אבאבאב אבאבאב 5
הויאמר אליהם יהושע בני היש-לכם דבר לאכל ויאמרו לא:

5. wayo'mer 'aleyhem Yahushua banay hayesh-lakem dabar le'ekol wayo'm'ru lo'.

John21:5 So Yahushua said to them, "Children, you do not have any meat?"

They answered Him, No.

<5> λέγει οὖν αὐτοῖς [ό] 'Ιησοῦς, Παιδιά, μή τι προσφάγιον έχετε; απεκρίθησαν αὐτῶ, Οϋ.

5 legei oun autois [ho] Iēsous, Paidia, mē ti prosphegion echete? apekrithēsan autō, Ou.

ץאבאבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב 6
אבאבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב
וויאמר להם השליכו המכרות מימין לאגיה ותמצאו
וישליכו ולא יכלו עוד למשך אתה מרב הדגים:

6. wayo'mer lahem hash'liyku hamik'moreth miymiyn la'aniyah w'thim'tsa'u wayash'liyku w'lo'-yak'lu`od lim'sho'k 'othah merob hadagiym.

John21:6 And He said to them, "Cast the net on the right side of the boat and you shall find."

They cast therefore, and now they were not able to haul it in because of the multitude of fish.

<6> ό δε ειπεν αὐτοῖς, Βαλετε εις τα δεξια μέρη του πλοίου το δίκτυον, και εύρησετε. έβαλον οὖν, και ούκέτι αὐτό έλκύσαι ίσχυον απο του πλήθους τῶν ιχθύων.

6 ho de eipen autois, Balete eis ta dexia merē tou ploiou to diktoun, kai heurēsete.

ebalon oun, kai ouketi auto helkysai ischuon apo tou plēthous tōn ichthyōn.

אבאבאב-אבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב 7
אבאבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב
אבאבאב-אבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב אבאבאב
זויאמר התלמיד ההוא אשר יהושע אהבו אל-פטרס
הנה-האדון ויהי כשמע שמעון פטרס כי הוא האדון
ויחגר את-מעילו כי עירום היה ויתנפל אל-הים:

7. wayo'mer hatal'miyd hahu' 'asher Yahushua 'ahebo 'el-Pet'ros hineh-ha'Adon

way'hiy kish'mo`a Shim'on Pet'ros ki hu' ha'Adon wayach'gor 'eth-m`iylo

ki `eyrom hayah wayith'napel 'el-hayam.

John21:7 Therefore that disciple whom Yahushua loved said to Kepha, It is the Master.

So when Simon Kepha heard that it was the Master, he put his outer garment on (for he was naked), and threw himself into the sea.

<7> λέγει οὖν ὁ μαθητῆς ἐκεῖνος ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ, Ὁ κύριός ἐστιν. Σίμων οὖν Πέτρος ἀκούσας ὅτι ὁ κύριός ἐστιν τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο, ἦν γὰρ γυμνός, καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν,

7 **legei** oun **ho mathētēs** ekeinos **hon ēgapa** **ho Iēsous** **tō Petrō**, **Ho kyrios** estin. **Simōn** oun **Petros** akousas **hoti ho kyrios** estin **ton** **ependytēn** diezōsato, **ēn** **gar** **gymnos**, **kai** **ebalen** **heauton** eis **tēn** **thalassan**,

אָמַר יְהוֹשֻׁעַ לְפֶטְרוֹ יְהוֹשֻׁעַ הַיְהוּדָי אֲשֶׁר אָהַב יֵשׁוּעַ הַיְהוּדָי וְעַתָּה יְהוֹשֻׁעַ הַיְהוּדָי
אָמַר לְפֶטְרוֹ יְהוֹשֻׁעַ הַיְהוּדָי אֲשֶׁר אָהַב יֵשׁוּעַ הַיְהוּדָי וְעַתָּה יְהוֹשֻׁעַ הַיְהוּדָי
אָמַר לְפֶטְרוֹ יְהוֹשֻׁעַ הַיְהוּדָי אֲשֶׁר אָהַב יֵשׁוּעַ הַיְהוּדָי וְעַתָּה יְהוֹשֻׁעַ הַיְהוּדָי

חַוָּה־לְמִדְיִים הַנִּשְׁאַרִים בְּאֵי בַסְפִינָה כִּי לֹא הָרְחִיקוּ מִן־הַיַּבְשָׁה
כִּי אִם־כָּמֶאתִים אַמָּה וַיִּמְשְׁכוּ אֶת־הַמַּכְמָרֶת עִם־הַדְּגִים:

8. **w’hatal’miydiy** **hanish’ariym ba’u bas’phiynah ki lo’ hir’chiyqu min-hayabashah**
ki ‘im-k’ma’thayim ‘amah wayim’sh’ku ‘eth-hamik’moreth`im-hadagiyim.

John21:8 **But the other** **disciples** **came in the boat**, **for they were not far from the land**,
but about two **hundred** cubits away, **dragging the net with fishes.**

<8> οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον, οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς ἀλλὰ ὡς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων, σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων.

8 **hoi de alloi** **mathētai tō ploiariō ēlthon**, **ou gar ēsan** **makran** **apo tēs gēs**
alla hōs **apo pēchōn** **diakosiōn**, **syrontes** **to diktuon** **tōn ichthyōn.**

וַיִּבְרָחוּ מִן־הַיַּבְשָׁה וְעַתָּה יְהוֹשֻׁעַ הַיְהוּדָי אֲשֶׁר אָהַב יֵשׁוּעַ הַיְהוּדָי
וְעַתָּה יְהוֹשֻׁעַ הַיְהוּדָי אֲשֶׁר אָהַב יֵשׁוּעַ הַיְהוּדָי וְעַתָּה יְהוֹשֻׁעַ הַיְהוּדָי

ט וַיַּהֲדִי בַעֲלוֹתָם אֶל־הַיַּבְשָׁה וַיְרִאוּ וַהֲנִה גִבְעֹלֵי־אֵשׁ עָרוּבִים
וַדְּגִים עָלִיהֶם וּלְחֶם לֶאֱכֹל:

9. **way’hiy** **ba`alotham ‘el-hayabashah wayir’u w’hineh** **gachaley-‘esh`arukiym**
w’dagiyim`aleyhem w’lechem le’ekol.

John21:9 **So when they got out on the land**, **they saw a charcoal fire** **already laid**
and fish placed on it, and **bread.**

<9> ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν βλέπουσιν ἀνθρακίαν κειμένην καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον καὶ ἄρτον.

9 **hōs oun** **apebēsan** **eis tēn gēn** **blepousin** **anthrakian** **keimenēn**
kai opsarion **epikeimenon** **kai arton.**

וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ הַיְהוּדָי הַבִּיאוּ מִן־הַדְּגִים אֲשֶׁר לְכֶדְתֶּם עַתָּה:
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ הַיְהוּדָי הַבִּיאוּ מִן־הַדְּגִים אֲשֶׁר לְכֶדְתֶּם עַתָּה:

10. **wayo’mer ‘aleyhem Yahushua` habiy’u min-hadagiyim ‘asher l’kad’tem`atah.**

John21:10 **Yahushua** **said to them**, **“Bring some of the fish which you have now caught.”**

<10> λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν ἐπιάσατε νῦν.

10 **legei** **autois ho Iēsous**, **Enegkate** **apo tōn opsariōn hōn** **epiasate nyn.**

11 waya'al Shim'on Pet'ros wayim'sho'k 'eth-hamik'moreth 'el-hayabashah w'hiy' m'le'ah dagiym
 g'doliym me'ah wachamishiyim ush'lshah w'lo' niq'r`ah hamik'moreth 'aph-ki rabbiym hayu.
 John21:11 Simon Kepha went up and drew the net to land, full of large fish, a hundred and fifty-three;
 and for all there were so many, yet was not the net broken.
 <11> ἀνέβη οὖν Σίμων Πέτρος καὶ εἴλκυσεν τὸ δίκτυον εἰς τὴν γῆν μεστὸν ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν
 πενήκοντα τριῶν· καὶ τοσοῦτων ὄντων οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον.
 11 anebē oun Simōn Petros kai heilkysen to diktuon eis tēn gēn meston ichthyōn megalōn hekaton
 pentēkonta triōn; kai tosoutōn ontōn ouk eschisthē to diktuon.

12 wayo'mer 'aleyhem Yahushuà bo'u b'ru-lachem w'eyn 'iysh min-hatal'miydiym 'asher m'la'o libo
 lish'ol miy 'atah ki yad'u 'asher hu' ha'Adon.
 John21:12 Yahushua said to them, "Come and dine." None of the disciples ventured to question Him,
 Who are You? knowing that it was the Master.
 <12> λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Δεῦτε ἀριστήσατε. οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτόν,
 Σὺ τίς εἶ; εἰδότες ὅτι ὁ κύριός ἐστιν.
 12 legei autois ho Iēsous, Deute aristēsate. oudeis de etolma tōn mathētōn exetasai auton, Sy tis ei?
 eidotes hoti ho kyrios estin.

13 wayabo' Yahushuà wayiqach 'eth-halechem wayiten lahem w'eth-hadagiym.
 John21:13 Yahushua came and took the bread and gave it to them, and the fish likewise.
 <13> ἔρχεται Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὄψάριον ὁμοίως.
 13 erchetai Iēsous kai lambanei ton arton kai didōsin autois, kai to opsarion homoiōs.

14 Yehoshua w'et hachamishiyim ush'lshah w'lo' niq'r`ah hamik'moreth 'aph-ki rabbiym hayu.
 John21:14 Yehoshua w'et hachamishiyim ush'lshah w'lo' niq'r`ah hamik'moreth 'aph-ki rabbiym hayu.

יד וזאת הפעם השלישית אשר נראה יהושע אל תלמידיו
אחרי קומו מעם המתים:

14. w'zo'th hapa`am hash'liyshiyth 'asher-nir'ah Yahushua`el-tal'miydayu
'acharey qumo me`im hamethiyim.

John21:14 This is now the third time that Yahushua was manifested to the disciples,
after He was raised from the dead.

<14> τοῦτο ἦδη τρίτον ἐφανερώθη Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν.

14 touto edē triton ephanerōthē Iēsous tois mathētais egertheis ek nekrōn.

פּוֹרְטָאָן מִיְהוֹשֻׁעַ אֶל-שְׂמֵעוֹן פֶּטְרוֹס 15
יְרַלֵּךְ מִיְהוֹשֻׁעַ אֶל-מִי שֶׁאֵין מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ
:יְרַלֵּךְ-אֶת אֶת-יְרַלֵּךְ מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ

טו ויהי אחרי אכלם ויאמר יהושע אל שמעון פֶּטְרוֹס
שמעון בן-יהוהנן התאהב אתי יותר מאלה ויאמר אליו כן
אדני אתה ידעת כי אהבתיך ויאמר אליו רעה את-טלְאָי:

15. way'hiy 'acharey 'ak'lam wayo'mer Yahushua`el-Shim`on Pet'ros Shim`on ben-Yahuchanan
hathe'ehab 'othiy yother me'eleh wayo'mer 'elayu ken 'Adoniy 'atah yada`at ki 'ahab'tiyak
wayo'mer 'elayu r`eh 'eth-t'la'ay.

John21:15 So when they had dined, Yahushua said to Simon Kepha, "Simon, son of Yahuchanan,
do you love Me more than these?" He said to Him, Yes, Master; You know that I love You.
He said to him, "Tend My lambs."

<15> Ὅτε οὖν ἤριστῆσαν λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς, Σίμων Ἰωάννου, ἀγαπᾶς με πλέον
τούτων; λέγει αὐτῷ, Ναὶ κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ, Βόσκει τὰ ἀρνία μου.

15 Hote oun eristēsan legei tō Simōni Petrō ho Iēsous, Simōn Iōannou, agapas me pleon toutōn?

legei autō, Nai, kyrie, sy oidas hoti philō se. legei autō, Boske ta arnia mou.

יְרַלֵּךְ מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ 16
מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ
:מִיְהוֹשֻׁעַ-אֶת מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ מִיְהוֹשֻׁעַ

טז ויאמר אליו עוד הפעם שמעון בן-יהוהנן התאהב אתי
ויאמר אליו כן אדני אתה ידעת כי אהבתיך
ויאמר אליו נהג את-צאנאי:

16. wayo'mer 'elayu `od hapa`am Shim`on ben-Yahuchanan hathe'ehab 'othiy
wayo'mer 'elayu ken 'Adoniy 'atah yada`ta ki 'ahab'tiyak wayo'mer 'elayu n'hag 'eth-tso'niy.

John21:16 He said to him again a second time, "Simon, son of Yahuchanan, do you love Me?"
He said to Him, Yes, My Master; You know that I love You. He said to him, "Shepherd My sheep."

<16> λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον, Σίμων Ἰωάννου, ἀγαπᾶς με;
λέγει αὐτῷ, Ναὶ κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ, Ποίμαινε τὰ πρόβατά μου.

16 legei autō palin deutron, Simōn Iōannou, agapas me?

כַּלְכַּל אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ וְעַתָּה אֲנִי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ
כַּלְכַּל אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ וְעַתָּה אֲנִי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ
כַּלְכַּל אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ וְעַתָּה אֲנִי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ
כַּלְכַּל אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ וְעַתָּה אֲנִי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ

וַיֹּאמֶר אֵלָיו פַּעַם שְׁלִישִׁית שְׁמַעוֹן בֶּן־יְהוֹחָנָן הַתְּאֵהָב אֹתִי
וַיִּתְעַצֵּב פְּטָרוֹס כִּי־אָמַר אֵלָיו בְּשְׁלִישִׁית הַתְּאֵהָב אֹתִי
וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנָי אֶת־כֹּל אֲתָּה יוֹדֵעַ וְיָדַעְתָּ כִּי אֶהְבֵּתִיךָ
וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוֹשֻׁעַ רְעֵה אֶת־צֹאֲנֵי:

17. wayo'mer 'elayu pa'am sh'liyshiyth Shim'on ben-Yahuchanan hathe'ehab 'othiy wayith'atseb Pet'ros ki-'amar 'elayu bash'liyshiyth hathe'ehab 'othiy wayo'mer 'elayu 'Adoniy 'eth-kol 'atah yode'a w'yada'at ki 'ahab'tiyak wayo'mer 'elayu Yahushua r'eh 'eth-tso'niy.

John21:17 He said to him the third time, "Simon, son of Yahuchanan, do you love Me?" Kepha was grieved because He said to him the third time, "Do you love Me?" And he said to Him, my Master, You know all things; You know that I love You. Yahushua said to him, "Tend My sheep."

<17> λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον, Σίμων Ἰωάννου, φιλεῖς με; ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον, Φιλεῖς με; καὶ λέγει αὐτῷ, Κύριε, πάντα σὺ οἶδας, σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ [ὁ Ἰησοῦς], Βόσκει τὰ πρόβατά μου.

17 legei autō to triton, Simōn Iōannou, phileis me? elypēthē ho Petros hoti eipen autō to triton, Phileis me? kai legei autō, Kyrie, panta sy oidas, sy ginōskeis hoti philō se. legei autō [ho Iēsous], Boske ta probata mou.

וְעַתָּה אֲנִי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ
וְעַתָּה אֲנִי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ
וְעַתָּה אֲנִי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ

יַחֲזֹק אֶת־אֶזְמוֹתֶיךָ וְעַתָּה אֲנִי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לְפָנֶיךָ
וַתִּלְךָ אֶל־אִשָּׁר חֲכָצְתָּ וְכֹאשָׁר תִּזְקַן וּפְרַשְׁתָּ כַפְיָךָ
וְאַחֵר יַחֲגֹרֶךָ וַיִּנְשָׂאֶךָ אֶל־אִשָּׁר לֹא תַחֲכִיץ:

18. 'amen 'amen 'aniy 'omer la'k bih'yoth'ak tsa'iy r'yamiym 'atah chagar'at 'ats'm'ak watele'k 'el-'asher chaphats'at w'ka'asher tiz'qan upharas'at kapeyak w'acher yachagar'ak un'sa'aak 'el-'asher lo' thech'pats.

John21:18 "Truly, truly, I say to you, when you were younger, you used to gird yourself and walk wherever you would; but when you grow old, you shall stretch out your hands and another shall gird you, and bring you where you would not."

<18> ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτὸν καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος σε ζώσει καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις.

18 amēn amēn legō soi, hote ēs neōteros, ezōnnues seauton kai periepateis hopou ētheles; hotan de gērasēs, ekteneis tas cheiras sou, kai allos se zōsei kai oisei hopou ou theleis.

19 וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֵךְ אַחֲרָי׃
 וַיִּכְבְּדוּהוּ וַיִּשְׁמְרוּ אֶת-הַדְּבָרִים
 אֲשֶׁר יָדַבֵּר עִלְיָהּ לְרִמְזוֹ עַל-מִיתָתוֹ אֲשֶׁר יִכְבְּדוּהוּ בָּהּ אֶת-הָאֱלֹהִים׃

19. w'kal-zo'th diber lir'moz `al-miythatho 'asher y'kabad-bah 'eth-ha'Elohim way'hiy k'kalotho l'daber wayo'mer 'elayu le'k 'acharay.

John21:19 Now this He said, signifying by what death he should glorify the Elohim. And when He had spoken this, He said to him, "Follow Me!"

<19> τοῦτο δὲ εἶπεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ δοξάσει τὸν θεόν. καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ, Ἀκολουθεῖ μοι.

19 touto de eipen semainōn poiō thanatō doxasei ton theon. kai touto eipōn legei autō, Akolouthēi moi.

20 כַּוְיָפֵן פִּטְרוֹס וַיִּרְא אֶת-הַתְּלָמִיד אֲשֶׁר יְהוֹשִׁעַ
 אָהָבוּ הַלֵּךְ אַחֲרֵיהֶם וַהוּא אֲשֶׁר נָפַל עַל-לְבָבוֹ בְּסַעֲוֵדָה
 וַגַּם-אָמַר אֲדֹנָי מִי הוּא-זֶה אֲשֶׁר יִמְסֶר׃

20. wayiphen Pet'ros wayar' 'eth-hatal'miyd 'asher Yahushua 'ahebo hole'k 'achareyhem w'hu' 'asher naphal `al-libo bas`udah w'gam-'amar 'Adoniy miy hu'-zeh 'asher yim's'rea.

John21:20 Kepha, turning around, saw the disciple whom Yahushua loved following them; the one who also had leaned back on His bosom at the supper and said, my Master, who is the one who betrays You?

<20> Ἐπιστραφεὶς ὁ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ καὶ εἶπεν, Κύριε, τίς ἐστὶν ὁ παραδιδούς σε;

20 Epistropheis ho Petros blepei ton mathētēn hon ēgapa ho Iēsous akolouthounta, hos kai anepesen en tō deipnō epi to stēthos autou kai eipen, Kyrie, tis estin ho paradidous se?

21 כַּוְיָפֵן אֵלָיו וַיֹּאמֶר אֵל-יְהוֹשִׁעַ אֲדֹנָי וְזֶה מַה-לוֹ׃
 וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוֹשִׁעַ אִם-רָצוֹנִי שְׁשַׁאֵר עַד-בְּאֵי מַה-לֵּךְ׃

21. way'hiy bir'oth 'otho Pet'ros wayo'mer 'el-Yahushua 'Adoniy w'zeh mah-lo.

John21:21 So Kepha seeing him said to Yahushua, my Master, and what shall this man do?

<21> τοῦτον οὖν ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ, Κύριε, οὗτος δὲ τί;

21 touton oun idōn ho Petros legei tō Iēsou, Kyrie, houtos de ti?

22 כַּבִּיבְיָפֵן אֵלָיו יְהוֹשִׁעַ אִם-רָצוֹנִי שְׁשַׁאֵר עַד-בְּאֵי מַה-לֵּךְ׃

22. wayo'mer 'elayu Yahushua' im-r'tsoniy sheyisha'er `ad-bo'iy mah-l'ak w'lazo'th 'atah le'k 'acharay.

John21:22 Yahushua said to him, "If I want him to remain until I come, what is that to you? You follow Me!"

<22> λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; σύ μοι ἀκολουθεῖ.

22 legei autō ho Iēsous, Ean auton thelō menein heōs erchomai, ti pros se? sy moi akolouthēi.

כַּיְיָא אַעלְאַחַרַי וְלִזְאוֹת אֶתָּה לְךָ אֶחָדִים 23
 אַחַרַי לְךָ אֶחָדִים אֲנִי אֶחָדִים אֲנִי אֶחָדִים אֲנִי אֶחָדִים אֲנִי אֶחָדִים אֲנִי אֶחָדִים
 אֲנִי אֶחָדִים אֲנִי אֶחָדִים אֲנִי אֶחָדִים אֲנִי אֶחָדִים אֲנִי אֶחָדִים אֲנִי אֶחָדִים

כג על-כן יצא הדבר הזה בין האחים שהתלמיד החוץ
 לא ימות ויהושע לא אמר-לו כי לא-ימות אכל אמר
 אם-תפצרי כי-ישאר עד-באי מה-זה לך:

23. `al-ken yatsa' hadabar hazeh beyn ha'achiyim shehatal'miyd hahu' lo' yamuth w'Yahushua lo' 'amar-lo ki lo'-yamuth 'abal 'amar 'im-cheph'tsiy ki-yisha'er `ad-bo'iy mah-zeh la'k.

John21:23 Therefore this saying went out among the brethren that that disciple would not die; yet Yahushua did not say to him that he would not die, but, "If I want him to remain until I come, what is that to you?"

<23> ἐξῆλθεν οὖν οὗτος ὁ λόγος εἰς τοὺς ἀδελφούς ὅτι ὁ μαθητῆς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει· οὐκ εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει ἀλλ', Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι[, τί πρὸς σέ];

23 exēlthen oun houtos ho logos eis tous adelphous hoti ho mathētēs ekeinos ouk apothnēskei; ouk eipen de autō ho Iēsous hoti ouk apothnēskei allh, Ean auton thelō menein heōs erchomai[, ti pros se]?

כַּדְּזֶה הוּא הַתְּלָמִיד הַמַּעֲיִד עַל-אַלְהָה וְאִשֶּׁר כָּתַב כָּל-זֵאוֹת
 וַיִּדְעֵנוּ כִּי עֲדוּתוֹ אֱמֶת:

24. zeh hu' hatal'miyd hame`iyd `al-'eleh wa'asher kathab kal-zo'th w'yada`nu ki `edutho 'emeth.

John21:24 This is the disciple who is testifying to these things and wrote these things, and we know that his testimony is true.

<24> Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητῆς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων καὶ ὁ γράψας ταῦτα, καὶ οἶδαμεν ὅτι ἀληθῆς αὐτοῦ ἡ μαρτυρία ἐστίν.

24 Houtos estin ho mathētēs ho martyrōn peri toutōn kai ho grapsas tauta, kai oidamen hoti alēthēs autou hē martyria estin.

וַיִּדְעֵנוּ כִּי עֲדוּתוֹ אֱמֶת 25
 וַיִּדְעֵנוּ כִּי עֲדוּתוֹ אֱמֶת וַיִּדְעֵנוּ כִּי עֲדוּתוֹ אֱמֶת וַיִּדְעֵנוּ כִּי עֲדוּתוֹ אֱמֶת
 וַיִּדְעֵנוּ כִּי עֲדוּתוֹ אֱמֶת וַיִּדְעֵנוּ כִּי עֲדוּתוֹ אֱמֶת וַיִּדְעֵנוּ כִּי עֲדוּתוֹ אֱמֶת

כַּהֲוִישׁ עוֹד מַעֲשִׂים רַבִּים אַחֲרֵיהֶם אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ
וְאִם-יִכְתְּבוּ כָלֶם לְאַחַד אֶחָד אֲדַמָּה שְׁנַיִם-הָעוֹלָם כֻּלּוֹ
לֹא יִכִּיל אֶת-הַסְּפָרִים אֲשֶׁר יִכְתְּבוּ (אָמֵן):

25. w'yesh `od ma`asiym rabbiym `acheriym `asher `asah Yahushua w'im-yikath'bu kulam l'achad
'echad 'adameh shegam-ha`olam kulo lo' yakiyl 'eth-has'phariym `asher yikathebu ('Amen).

John21:25 And there are also many other things which Yahushua did, which if they were written every one, I suppose that even the world itself would not contain the books that would be written.

<25> Ἔστιν δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἓν, οὐδ' αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία.

25 Estin de kai alla polla ha epoiēsen ho Iēsous, hatina ean graphētai kath' hen,
oud' auton oimai ton kosmon chōrēsai ta graphomena biblia.